

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

32101 074216423

BOMBAY 1901.

CATALOGUE

OF

Books on Irânian Literature published in Europe and India,

COMPILED BY

DR. EUGENE WILHELM,

PROFESSOR OF IRANIAN LANGUAGES IN THE UNIVERSITY OF JENA, GERMANY,

AND

KHAN BAHADUR BOMONJI BYRAMJI PATEL,

COMPILER OF THE "PARSEE PRAKASH,"

PUBLISHED FROM

The Sir Jamsetjee Jejeebhoy Translation Fund,

вч

The Trustees of the Parsee Punchayet Funds and Properties.

Nombay:
PRINTED AT THE
EDUCATION SOCIETY'S STEAM PRESS.

1901.

PREFACE.

upto 1893 and in India cepto 1900

This Catalogue of books on Irânian literature, giving a rather complete list of the books and pamphlets published in Europe and India, is compiled at the request of the Trustees of the Parsee Punchayet. The English list is compiled by Dr. Eugene Wilhelm, Professor of Irânian Languages in the University of Jena, Germany, and the Gujerati list by Khan Bahadur Bomonji Byramji Patel, compiler of the Parsee Prakâsh. The Trustees offer their best thanks to these gentlemen for the trouble they have taken in preparing these lists. As Dr. Wilhelm says, this Catalogue makes no pretensions to absolute completeness, but it is hoped that it will give to students the necessary reference to the literature connected with the written documents of ancient Iran.

JIVANJI JAMSHEDJI MODI, Secretary, Parsec Punchayet.

OFFICE OF THE TRUSTEES OF THE PARSEE
PUNCHAYET FUNDS AND PROPERTIES:

131, Hornby Road, Fort, Bombay, 15th December 1900.

JUL 25/913 300259

23/3

Digitized by Google

CATALOGUE

0F

BOOKS ON IRÂNIAN LITERATURE,

COMPILED BY

DR. EUGENE WILHELM,

Professor of Iranian Languages in the University of Jena, Germany.

CONTENTS.

								PA	GE
I.			•••	•••	•••	•••	•••		1
II.	Indo-German I	INGUISTI	o. E	THNOGE	APHY	•••	•••	1,	2
Ш.	History	• •••	•••	•••	•••	•••	•••	2-	-12
	Authors and 8	ources	•••	•••	•.	•••	•••	2-	- 4
	Medes	•	•••	•••	•••	•••	•••	4,	5
	Persians		•••	•••	•••	•••	•••	5,	6
	Cyrus		•••	•••	•••	•••	•••	6	- 9
	Cambyses, Sm		•••	***	•••	•••	•••		9
	Empire of Dan		er x es	•••	•••	•••	•••		9
	Persian war	8	•••	••ι	•••	•••	•••	9,	10
	Artaxerxes	•••	•••	•••	•••	•••	•••		10
	Alexander the	Great an	d the	Persian	ıs	•••	•••		10
	Persia and Eg	ypt in the	4th (Century	•••	•••			10
	Empire of I		•••	•••	•••	•••	•••		11
	Empire of the	e Sassania	ans	•••	•••	***	•••	11,	12
IV.	GEOGRAPHY	•••	•••	***	•••	•••	•••	12-	14
v.	NUMISMATICS		•••	•••	•••	•••	•••	14	16
VI.	HISTORY OF REL		•••	•••	•••	•••		16-	23
	General Literatu		•••	•••	•••	•••	•••	16-	19
	Cosmogonies and	Legends		•••	•••	•••	•••	19,	20
	Zarathushtra	•••	•••	•••	•••	•••	•••	20-	22
	Religion of the	ich æmenid	les	•••		•••			22
	Religion and Phile			e Sassa	nians	•••	•••	22,	23
	Bâbism	•••	•••	•••		•••	•••	•	23
	Varia (Miscella	aneous)	•••	•••	•••	•••	•••		23
VII.	HISTORY OF CULT		Cust	ONS		•••	•••	23-	-
III.	ARCH ÆOLOGY	• •••	•••	•••	•••	•••	•••	25-	28
IX.	IRANIAN LANGUA	AGES	•••	•••	•••		•••	28-	
	OLD IRANIAN	••		***	·••	•••	•••		28
	History of the	Language	•••	•••	•••	•••	•••	29	_
X.	OLD PERSIAN			•••	•••	•••	•••	30-	
XI.	AVESTIC	• •••	•••	•••	•••	•••	•••	32-	
	Grammar, Chrest	omathia	•••	•••	•••	***	•••	32_	_
	Lexicography		•••	•••					33
	Metrics of the A	vesta	•••	•••	•••	•••	•••		34
	Contributions to				•••	•••	•••		34
KII.	THE AVESTA	•••	•••	•••	•••	•••	•••	35 —	
	Origin and Age o	f the Aves		•••	•••	•••	•••	35,	
	Zend Texts		•••	•••	•••		•••	36—	
	Translations			•••	•••	•••	•••		

			PAGE				
	Contributions for the Interpretation of the Avesta	•••	4147				
	Gâthâs	•••	47-48				
XIII.	LITERATURE OF THE SASSANIANS. PARSI. PEHLEVI		48-54				
	Parsi Texts, Translations, Grammar	•••	48				
	Origin and Age of the Pehlevi Language and Literature,						
	Grammar, Glossary	•••	49, 50				
	Pehlevi Texts, Gems and Seals	***	50—52				
	Translations of Pehlevi Texts	•••	52, 53				
	Contributions for the interpretation of Pehlevi Te	xts,					
	Lexicography, and Grammar	•••	53—54				
XIV.	NEO-PERSIAN	•••	54 — 5 9				
	Grammar, Chrestomathia	•••	55, 56				
	Etymology, Metrics, Catalogue of Persian Mscr						
	Dictionary	•••	56, 57				
	History of Literature	•••	57, 58				
	Shahnameh—Text, Translation, etc	•••	5 8				
	Dialects	•••	59				
XV.	HISTORY, RELIGION, LIFE, CUSTOM, AND LITERARY						
• -	ACTIVITY OF THE PARSIS IN INDIA	•••	59—61				

I. GENERAL LITERATURE.

Friedrich Spiegel, Eranische Alterthumskunde.

Erster Band. Leipzig, 1871: Geographie, Ethnographie und aelteste Geschichte.

Zweiter Band. Leipzig, 1873: Religions-Geschichte bis zum Tode Alexanders des Grossen.

Dritter Band. Leipzig, 1878. Geschichte, Staats, und Familienleben.

Wissenschaft und Kunst. Mit vollständigem Register ueber alle drei Bände.

This work is the most important of all which were published on the subject, and will be a repertory for students also in times to come.

M. Duncker, Geschichte des Alterthums.

Vierter Band. 4 Auflage. Leipzig, 1877.

Ed. Meyer, Geschichte des Alterthums.

Erster Band, Geschichte des Orients bis zur Begruendung des Perserreichs. Stuttgart, 1884.

(Das Awesta, pp. 501-510.)

L. Feer, De l'histoire et de l'état présent des études Zoroastriennes ou Mazdéennes, particulièrement en France. Revue de l'histoire des Religions, V. 3, 1882.

Feer gives a survey of the state of the Zoroastrian studies, especially in France.

T. Vinson in the "Revue de Linguistique" treats shortly of the history of the Old Erânian studies. R. de Ling. XIV, pages 208-215.

II.

INDO-GERMAN LINGUISTIC. ETHNOGRAPHY.

Franz von Loeher, Ueber Alter, Herkunft und Verwandtschaft der Germanen, 1883.

Sitzungsberichte der Bair. Akad. d. Wissenschaften 4, pp. 593-633.

Locher believes the original country of the Indo-Germans to be in Germany and France.

O. Schrader, Sprachvergleichung und Urgeschichte. Jena, 1883, X, 490 pp.

2nd Edition. Jena, 1890. X, 684 pages.

According to Schrader, the Iranians and Indians have immigrated from Europe; the abode of the Indo-Germans is likely to have included very extensive spaces.

Th. Poesche, Die Arier. Ein Beitrag zur historischen Anthropologie. Jena, VIII, 238, S. 1879.

Poesche is of opinion that the original seat of the Aryans (=the Indo-Germans) is not Central Asia, but Europe. This question has been much discussed lately. Peschel and Friedrich Müller teek the original seat in the Kaukasus, Cuno in the low grounds of the Danube, Lazarus Geiger in Germany. Penka even in Skandinavia. Cf. Karl Penka, Origines Ariaeæ Wien, 1888, VIII, 216 pp.

P. A. Piêtrement, Les Aryas et leur première patrie. Revue de Linguistique XII, S. 99-147, 1879.

Relying on the authority of the Vendídad the author seeks the original country of the Arians on account of its extreme climates, between lot 49 and 50 in the district of Alatau at the sources of the Irtish. Like many scholars, he believes the first Chapter of the Vendídad to be a historical account, relating the gradual progress of the Arians and their immigration into their Asiatic abodes of to-day. The history of Yima in the 2nd Chapter of the same book he likewise takes for real history, only mixed up with mythic additions.

N. P. Danilov, charakteristiké Antropologiceskich i fiziologiceskich cert sovremennage naselenija Persii. Cf. Izv. Imp. Obsc. Ljubitelej etestvozvanija antropol. i etnogr. 88, Sp. 148 Moskau, 1894, 4°.

This Russian article gives important and valuable materials for the anthropology of the Persian population of to-day.

E. Duhousset, Les Races Humaines de la Perse.

Revued' Ethnographie 6, pp. 400-413, 1887.

F. Houssay, Les Races Humaines de la Perse. Lyon, 1888. 48pp.

L. Schiaparelli, Sull'etnographia della Persia antica anteriore alle invasione ariane: Atti Acad. Scienze. Torino, 23, F. (1887-88), pp. 308-18.

This pamphlet treats of the nations that inhabited Erân before the immigration of the Arians.

III.

HISTORY.

- (a).—Authors and sources, p. 2-4.
- (b).—Medes, p. 4—5.
- (c).—Persians, p. 5-6.
 - 1. Cyrus p. 6-9.
 - 2. Cambyses, Smerdis, p. 9.

- 3. Empire of Darius and Xerxes. p. 9.
- 4. Persian wars, p. 9-10.
- 5. Artaxerxes, p. 10.
- 6. Alexander the Great and the Persians, p. 10.
- 7. Persia and Egypt in the 4th century, p. 10.
- 8. Empire of Parthians, p. 11.
- 9. Empire of the Sassanians p. 11-12.

Ferdinand Justi, Iranisches Namenbuch. Gedruckt mit Unterstützung der königl. Akademie der Wissenschaften in Berlin. Marburg i. Hessen. gr. 4°. XXVI, 526 pag. 1895.

This excellent work is equally important for the historian and for the linguist.

Friedrich von Spiegel, Jahresberichte der Geschichtswissenschaft Jahr 1878—1892. Artikel: Perser. Eugen Wilhelm, Jahresberichte der Geschichtswissenschaft. Jahr 1893—1896. Artikel "Perser." Berlin.

Bertin, Herodotus on the Magians. Journ. of the R. Asiat. Soc. 22, p. 821 follow.

O. Neuhaus Die Quellen des Trogus Pompejus in der persischen Geschichte. (Programm des Gymnasiums in Hohenstein in Ostpreussen. 1881.

Neuhaus in this pamphlet dilates more upon Assyrian and Scythian than upon Persian history.

O Neuhaus, die Quellen des Trogus Pompeius in der persishen Geschichte. 2. Teil. (Gymnasial-Programm von Hohenstein in Ostpreussen). 1887.

The researches of O. Neuhaus are about the war of Ninus with a Bactrian King, Zoroaster and the establishment of the Persian empire by Cyrus. The result is that the relation of Justin relies in the whole on Herodotus, but that he used besides Ktesias and a third still unknown source.

Schomp, Ctesias of Cnidus. Bibl. sacr. 1883. October p. 758-797.

- J. Gillmore, Ctesias the fragments of the Persica, ed. with notes. London 1888.
- P. Krumbholz, De Ctesia aliisque auctoribus in Plutarchi Artaxerxis vita adhibitis. Programm des Eisenacher Gymnasiums, 4°, 24 p. 1889.
- P. Krumbholz, Quæstiunculæ Ctesianæ. Commentationes philolog. quibus congratulantur Ribeckio, etc., p. 195—202 Leipzig 1888.
- De Boor, Zur Chronographie des Theophanes. Hermes 25, p. 301-307.

De Boor justifies the reception of the readings Καρχηδονα, Καρχηδονος in the text of Theophanes instead of Χαλκηδονα, Χαλκηδονος (p. 464, 2 and 4 of the Bonn, edition). Accordingly the Persians must have conquered Karthage

in the 7th century b. Chr. This fact is defended especially against the objections of Ranke. See his Weltgeschichte Y., I., 29 note.

H. H. Howarth, The beginning of Persian history. "Academie," 1892. p. 182, 231 ff., 373, 519.

Howarth in a number of articles makes researches on to the prehistorian conditions of the Persians, and endeavours to prove (1) that the conquest of Elam by the Persians cannot possibly have been effectuated before 596 b. Chr., (2) that not all the Persians were Arians, but only the Pasargades and Maraphians, (3) that the Arian Persians immigrated into Persia not before 700 b. Chr., (4) that the names "Persians and Medes" are not the names of populaces, but geographical designations, which were of use long before the time of the Arian immigration and were only received by the Arians.

- T. Marquart, Untersuchungen zur Geschichte von Eran. S. Journal "Philologus," 54, p. 489-527.
- T. Marquart, Beiträge zur Geschichte und Sage von Erân. Zeitschr. D. D. Morg. Ges. 49, p. 628-672, 1895.

Marquart's researches are sagacious and valuable.

Jules Oppert, Le peuple et la langue des Mèdes. Paris, Maisonnenve 1879.

Relying on Herodotus VII, 62 Oppert believes the Indo-German immigration in Media to be very old. He thinks that the Arians met there with a people of other extract which they imprinted with their spirit. Oppert does not regard the Median dynasty as an Erânian one and the undoubtedly Erânian names of the Median kings he believes to be Erânian forms or translations of the original names. The names of the Median kings in Ktesias he thinks it likewise possible to explain in this way. As to the language of the non-Arian Medians, he counts it among the Altaic languages, but to an extinct branch of them.

A. Delattre, Le peuple et l'empire des Mèdes jusqu'á la fin du régne de Cyaxare. Bruxelles. 4° 1883. Treatise which gets the prize.

The work of *Delattre* consists of three parts. The first one treats the question, whether the Medes belonged to the Eranian or to the Turanian stock of language; they were notoriously in recent times often attributed to the latter. Delattre comes to the result, that the *Turanian origin* of the Medes must be denied. The second part puts together all the passages of the Assyrian inscriptions referring to Media. The third part gives a survey of Medic history relying on all accessible sources and in several points adducing opinions which do considerably deviate from those credited until now.

- A. Delattre, Medica. Muséon, Tom, III, p. 320-24, 1884
- T. V. Prášek, zur Medischen Geschichte. Kritische Beiträge zur altasiatischen Geschichte. Klattau 1883. This programme of the Gymnasium at Klattau is written in Bohemian language.
- W. Büdinger, Der Ausgang des Medischen Reiches, eine Quellenuntersuchung. Wien. 1880 Vgl. Sitzungsberichte der phil-hist. Klasse der Akademie der Wissenschaften Bd. XCVI, 477—504.

Büdinger's essay gives an enumeration and review of earlier opinions about the fall of the Medic empire and comes to the conclusion that the Medes maintained equal rights with the conquerors, and that on the whole the transmission of government was rather the effect of peaceful agreement than of struggle.

Unger, Cyazares und Astyages. Separatabdruck aus den Abhandlungen der Kgl. Bair. Akademie der Wissenschaften in München. 85 pag. 4. 1882.

Unger treats at large the last periods of the Medic and the first periods of the Persian empire. Astyages, according to him, was overthrown in B. C. 559, but Cyrus, letting himself adopt, allowed Astyages to keep a semblance of royalty, until he was at last entirely removed in B. C. 550, in consequence of an attempt to rebellion. Darius the Mede and Astyages are believed to be identic. The eclipse of the sun predicted by Thales was in the years 595 or 594 b. Chr. The astronomical canon is amply discussed.

- (1) Historia priorum regum Persarum, post firmatum in regno Islamismum. Ex Mohammede *Mirchond*. Persice et latine, cum notis geographicis et litterariis. Viennæ 1782. 4°.
- (2) Mémoires sur diverses antiquités de la Perse et sur les médailles des rois de la dynastie des Sassanides, suivis de l'histoire de cette dynastie, trad. du persan de Mirchond par Silvestre de Sacy. Paris 1793. 4°.
- (3) History of the early kings of Persia from Kaimars the first of the Peshdadian dynasty, to the conquest of Iran by Alexander the Great. Translated from the original Persian of Mirkhond, entitled the Rauzat-us-safa, with notes and illustrations by David Shea of the Or. Depart. in the Hon. East Ind. Comp. London, 1832. 8°.

Teufel has put together from the Shahnameh and other sources the notices about the mythic dynasty of the Keyanides.

Cf. Ersch und Grubers Encyklopædia. Sect. 2, Bd., 35, 111-113. Jelâleddîn Mirzû, Nâme-i-Khosravân, Wien. Zamerski 1881.

Mirzd's book, written in Persian language, contains the ancient history of Persia down to the time of Islam. The author mostly relies on oriental sources and adjoins portraits of the kings.

Ferdinand Justs, Geschichte des alten Persiens. Mit Illustrationen und Karten. Berlin 1879. (G. Grote) VIII, 250S.

The book gives the complete history of Persia, from the first beginnings to the Arabian conquest. According to Justi, the founder of the Median dynasty was Kyawures; the name Dejokes (Dayauka in the Cuneiform Inscriptions) is nothing but a title. In his relation of the beginnings of the Achæmenian dynasty Justi justly prefers Ktesias to Herodotus. But I believe that he relies too much upon the reports of the Armenian Moses of Chorene. An excellent surrey of the history of Iran was published by Ferdinand Justi under the fitte—

Geschichte Irans von den ältesten Zeiten bis zum Ausgang der Sāsāniden. Strassburg, 1897.

This survey is printed in the Grundriss der Iranischen Philologie, heransgegeben von Wilhelm Geiger und Ernst Kuhn. II Band. 3 Lieferung S. 395—580. Strassburg. Verlag von Karl J. Trübner 1897.

- S. G. W. Benjamin, The Story of Persia. London and New York, 1887 12° XIV, 314 p.
- M.A. Court, Malcolm's History of Persia. Edited and adapted to the Persian translation of Mirza Hairat. With notes and dissertations Lahore, 1888.

Ferdinand Justi, Geschichte Irans von den ältesten Zeiten bis zum Ausgang der Sāsāniden. Grundriss der Iran. Philologie, etc., Vol. II, pag 395—480. 1897. (Not yet complete). Contents:—Einleitung I. Urzeit II. Das Medische Beich III. Herrschaft der Perser: Kyros—Kambyses—Dareios—Verwaltung des Reiches—Steuer u. Münzwesen—Weitere Ereignisse—Altpersische Kunstwerke—Xerxes II—Sogdianos Dareios II—Artaxerxes II—Ochos—Dareios III. IV Alexanders Nachfolger und die Herrschaft der Parther.

An interesting representation of the history of Iran giving completely the literature.

Friedrich Spiegel, Über die Nationalität des Cyrus. Ausland 1880. No. 26 and 27.

In connection with Jules Oppert's book; Le peuple et la langue des Medes-Paris, 1879 Spiegel treats the nationality of Cyrus.

Halévy, Sur deux inscriptions cunéiformes sur le régne de Nabonid et la prise de Babylon par Cyrus.

Compte rendu de l'académie des Inscriptions et Belles Lettres-1880 X, p. 261-265.

- As G. Rawlinson in his treatise on the character and writings of Cyrus the Great (cf. Contemporary Review, 1880, pages 86-98), Halévy likewise contradicts the opinion, that Cyrus was a reformer who everywhere established monotheism.
- H. Rawlinson. Notes on a newly discovered clay cylinder of Cyrus the Great.

Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland Vol. XII, 70-97. 1880.

This recently discovered inscription tells of the conquest of Babylon by Cyrus and proves Herodotus' relation of the event to be mythical, the army of Cyrus arriving at Babylon without meeting with any resistance and taking the town without difficulty. We see from this inscription, which is in Babylonian tongue, that Cyrus descends, in the fifth generation, from Achaemenes, and that he and his ancestors were called kings of Ansan. H. Rawlinson seeks this city of Ansan in Susiana in the region of Ram Hormus or Mal Amir.

- G. Rawlinson, The Character and Writings of Cyrus the Great. Contemporary Review. 1880, p. 86-98.
- G. Rawlinson, the well-known historian, considers the Babylonian inscription published by H. Rawlinson from another point of view. He disputes, by means of it, the opinion that makes of Cyrus a monotheist and iconoclast, while on the contrary, he treated with indulgence the religions of the subdued nations.
- H. Sayce, Conquest of Media and Babylon by Cyrus, 1880. Academy, XVII, 198.
- H. Sayce, Rise of the Persian Empire. Academy, 1880, XVIII. 276 f.

Relying on the Babylonian inscription published by H. Rawlinson Sayce not only regards Cyrus as an adherent of the Babylonian religion but even disputes his Arian origin.

- T. G. Pinches, Fragment of the Annals of Nabonidus, 1880. Transactions of the Society of Biblical Archeology, VII. 1 f.
 - G. Rawlinson, Capture of Echatana. Athenæum 1880, I, 215.

Büdinger's opinion about the fall of the Medic empire is confirmed by an insciption of Nabonedus, the last king of Babylon, which is published by Pinches. We there find the notice, that Astyages, who in the inscription is called Istuvegu, advanced towards Cyrus, but that the army of Istuvegu rebelled, took him prisoner and delivered him up to Cyrus. These annals relate also the conquest of Babylon by the Persians, on which occasion Gobryas co-operated, as we are likewise told by the Greek Kenophon in his Cyropædia. G. Rawlinson believes the inscription published by Pinches to be a fragment from the annals of Cyrus, not of Nabonedus, which is important for the date.

L. Halévy, Cyrus et le Retour de l'Exil. Académie des Inscriptions et Belles Lettres, Séance de 25, Juin 1880.

Halévy likewise believes Cyrus to be of Medic origin.

Floigl, Cyrus and Herodot nach den neugefundenen Keilinschriften Leipzig 1881.

Floigl's book endeavours in the first place to state the results of the newly discovered Babylonian inscriptions especially with respect to the chronology of the most ancient history of Media and Persia, but it dilates also upon the history of Lydia and the expeditions of the Cimmeriens and Scythes.

M. Büdinger, Die neuentdeckten Inschriften des Cyrus. Wien 1881. Sitzungsberichte der k.k. Akademie der Wissenschaften, XCVII. 711 following.

Büdinger examines, why Cyrus, before his conquest of Media was called king of Ansan and only in later times king of the Persians. What Cyrus says about his extraction is compared with the testimonies of Darius, and so are other statements of the inscription with the relations of the ancients.

A. Bauer, Die Kyrossage and Verwandtes. Wien 1882. Sitzungsberichte der K. K. Akademie C. 495 following.

Bauer in his learned and thorough essay puts together all the materials referring to the Cyrus legend as it is transmitted by Herodotus, Trogus Pompeius, Kiesias and Xenophon, endeavouring to show the connection of this mythical tradition and comparing it with Roman, German, Indian and Semitic myths.

C. de Harlez, Cyrus était-il roi de Perse ou de Susiane? Muséon I. p. 280-286. 1882.

A. H. Sayce, Cyrus était-il roi de Perse ou de Susiane? Muséon I, p. 548-570. 1882.

Th. Keiper, Die neuentdeckten Inschriften über Cyrus. Programm der Königl. Bairischen Studienanstalt in Zweibrücken. 37 pag, 1882.

Harles believes, that Cyrus was of Persian extraction, while Sayce tries to prove, that Cyrus came not from Persia, but from Susiana.

Keiper's treatise examines the question about the extraction of Cyrus and compares the inscription relating his war against Astyages, with the relations of the ancients.

A. H. Sayce, Cyrus était-il roi de Perse ou de Susiane? Muséon I., pag. 547-556, 1883.

C. de *Harlez*, Même sujet. Muséon, I. pag. 557-570. Cf. Muséon I pag. 280-287, II, p. 261-268.

J. Halévy, Cyrus et l'origine des Achéménides. Muséon II. pag.

43-52; 247-260.

A. Delattre, Cyrus d'apres une nouvelle méthode historique, Muséon II, p. 442-459.

Th. Keiper, Encore quelques observations sur les Inscriptions récemment découvertes touchant Cyrus. Muséon II. p. 610-619.

Sayes maintains his opinion, that Cyrus was not a Persian, but descended from Susians. Relying on Nicolaus of Damasous (Fragm. 66) and the prophet Jesaia 22, 1-10, he even endeavours to prove that this opinion existed already among the ancients.

Halery concedes, that Cyrus descended from a Persian family, but he doubts the pureness of blood of the Achemenians and believes that they had their abode in Susiana already a good while before the appearance of Cyrus. These views are principally opposed by de Harles, who adduces reasons for the purely Persian origin of Cyrus. He only believes, that Cyrus could call himself as well king of Anshan as king of Persia, because his ancestors had conquered this country. Also Delattre and Keiper are of opinion, that Cyrus was of Persian extraction.

The question about the extraction and the country of Cyrus is discussed in a number of articles in the Civittà Cattolica.

- (1) Babilonia conquissata da Ciro. Dec, 1883, p. 668-83.
- (2) Ciro e i profeti, Jan. 1884, p, 155-170.
- (3) Il Dario di Daniele, Febr. p. 414-432.
- (4) Dario Medo et la Cattività Babilonica. March, p. 655-670.

Evers, Das Emporkommen der persischen Macht unter Cyrus (Programm des Königstältischen Realgymnasiums.) 1884.

Evers relates shortly, relying on the sources recently made accessible, the events preceding and preparing the occupation by Cyrus. He adds five excursions:

- (1) On the historical value of the recently-discovered inscriptions of Cyrus.
- (2) The year of the fall of Ninive.
- (3) The accession to the throne of Cyrus.
- (1) Genealogy of Cyrns.
- (5) Where have ruled Cyrus and his ancestors?

E. Evers, Der historische Wert der griech. Berichte über Cyrus und Cambyses. Programm des Königstädt. Realgymnasium. Berlin 1838, 26 pp. 4°.

Evers maintains his opinion about the extraction of Cyrus, and endeavours to find out the sources from which the Greek accounts, especially those of Herodotus about Cyrus, are derived, and reduces them to their real value.

Sayce, Le Royaume de Cyrus. Muséon, VII., 546-548.

Delattre, L'Exactitude et la Critique en Histoire, d'après un Assyriologue: Réponse à M. Sayce. Muséon, VII., 573-83, 1888.

Sayce and Delattre continue their dispute about the extraction of Cyrus.

- Ed. Meyer, Encyclop. Ersch and Gruber. Sect. 2, Bd. 41, pp. 57-61, exposes the circumstances of life of the elder and younger Cyrus, according to the present state of science. 1888.
- Ed. Meyer, Ktesiphon. Encyclop. Ersch and Gruber. Sect. 2 Bd. 40, pp. 156-157, 1888.
- E. Wilhelm, La Patrie et l'Origine de Cyrus. Muséon, VIII., pp. 34-40, 1889.

Wilhelm proves that Cyrus was an Indo-German, viz., a Persian. If the Babylonian inscription of Cyrus leads to another result, everything coincides to prove that this inscription, contrary to the most authentic history, wants to state, that Cyrus was the legitimate king of Babylonia and of semitic extraction.

Rudolf Schubert, Herodots Darstellung der Cyrussage. Breslau, 1890, 85 pp.

Schubert finds in the Cyrus-legend three different elements:

- 1. A legend about the exposing and the miraculous saving of Cyrus.
- 2. A relation of the rise of Cyrus and the fall of Astvages.
- 8. An account of the great services rendered to Cyrus by Harpagus.

A. Lincks, Forschungen zur alten Geschichte. Heft 1. Zur Lösung der Kambyses-Frage. Leipzig, VIII., 49 pp., 1891.

Lincke's pamphlet treats of the question of Cambyses. The author endeavours to prove that the common narration about the end of Cambyses is not according to historical facts, but so is the notice of later writers, that Cambyses was murdered. The author gives this result merely as a conjecture, and it must be granted that Cambyses died at a very opportune time for his adversaries. But the reasons by means of which the author explains the falsification of facts in the documents do not seem to us sufficient. The principal question was whether supreme royalty was to remain to the Persians or to come again to the Medes; the Persians, to be sure, were all, without exception, for the first decision; the other tribes, the Medes excepted, were only interested in the matter so far as they could suppose to gain by the change. If the conspirators succeeded to maintain the Persiaus in the belief that the Magian was really the brother of Cambyses, their design was very likely to succeed; in the opposite case hard struggles could not be avoided. That they were prepared for all events results from the fact that the false Smerdis was on Medic territory when he was murdered.

W. Hutecker, über den falschen Smerdis. Dector-Dissertation. Königsberg, 1887. Separate copy, 73 pp.

Hutecher examines the various descriptions about the rebellion of the Pseudo-Emerdes and endeavours to separate the real facts from mere fables.

P. Krumbholz, De Discriptione regni Achaemenidarum. Gymnasialprogramm. Eisenach, 1891.

Krumbhols designates the extent of the Persian satrapies and enumerates the names of the satraps as far as they are preserved.

G. Perrot, Les Rapports de la Perse et de la Grèce. Revue des Etudes Grecques, II, pp. 113-123, 1889.

A. Hauvette, Herodote, Histoire des Guerres Médiques. Paris, 1894.

This book, which got the prize from the Académie des Inscriptions et Belles Lettres, relates in detail the Persian wars regarding all the questions referable to politics, strategy, and topography.

Wecklein, Ueber Themistocles und die Seeschlacht von Salamis.

Th. Bergk, Zur Chronologie des Königs Attaxerxes III. Ochus. Rheinisches Museum. Neue Folge. Bd. 37, 355-72.

Ch. Smith, A Study of Plutarch's Life of Artaxerxes II. Leipzig. Doctor-Dissertation, 1881, p. 56.

Th. Bergk has endeavoured to state several points of the chronology of Artaxerxes Oohus III. Smith's English researches into the sources of Plutarch's life of Artaxerxes come to the result, already pronounced by others that the leading source is Deinon, but that the relation of the battle of Kunaxa and of its immediate consequences relies on Ktesias.

Mantey, Welchen Quellen folgte Plutarch in seinem Leben des Artaxerxes? Programm von Greifenberg in Pommern. 4°, 23 pp., 1888.

Following a method not yet applied, Mantey endeavours to find out the sources which Plutarch relied upon in his life of Artaxerxes II., and how they are distributed among the single paragraphs.

G. Cousin, Lettre de Darius, fils d'Hystaspe. Bulletin corr. Helléniq. XIII., pp. 529-42, 1890.

Cousin treats of a recently-discovered Greek letter of Darius to his servant Gadatas, who is praised for his care with respect to agriculture, but blamed for his imposing duties on the priests of Apollo.

J. Darmesteter, La Légende d'Alexandre chez les Parses. Paris, 1878.

(Extrait des Mélanges publiées par l'école des hautes études.)

The book treats of the legend of Alexander, but only in the form which it assumed with the Parsees. According to Darmesteter, it is only in the Parsee version of the subject that may be still found traces of the ancient national conception which makes of Alexander a tyrant raging against the great of the empire, and especially against Old Persian religion and soience. Like Spiegel, Darmesteter believes that Alexander was indirectly responsible for the decay of Old-Persian literature. It is not astonishing, therefore, that at least a part of the Persians made him a child of the devil.

Th. Nöldeke, Aufsätze zur persischen Geschichte. Leipzig, 1887, VI., 158 pp.

These essays are rery raluable. They treat of the supremacy of the Medes, the Achæmenians, and the Sassanians.

A. von Gutschmid, Geschichte Irans und seiner Nachbarländer v. Alexander dem Grossen bis zum Untergange der Arsaciden. Mit einem Vorworte von Th. Nöldeke. Tübingen, 1888, VII., 172 pp. An excellent work.

Judeich, Persien und Aegypten im 4. Jahrh. Marburg, 1889.

Judeich endeavours to state the time of the wars of Artaxerxes Ochus against the Egyptians. The first one was probably in the years 389-387, the second one in 374. Both were terminated unluckily. The third expedition undertaken in 343 brought Egypt again under Persian dominion.

Rawlinson, The Five Great Monarchies of the Ancient Eastern World. London, 1871-74.

J. Olshausen, Parthava and Pahlav, Mâda and Mâh. Ein Votum Berlin, 1877. (Separatabzug aus den Monatsberichten der K. Akademie der Wissenschaften zu Berlin.)

Olshausen tries to prove that the name of the Parthians (Parthava) is conserved in the modern word 'pahlan,' hero, and likewise in the geographical designation 'Pehle,' he states to evidence that this word means a part of Media, and is, indeed, in close connection with the Arsacides. It still remains to determine, what was the origin of the Parthians, as well as to answer the question about the original signification of the word 'Parthava.'

J. Olshausen, Z. Erläuter, einiger Nachrichten über das Reich der Arsakiden. Monatsberichte der Berl. Akad. der Wissenschaft. 1880, pp. 344-362.

Olshausen's treatise of 1880 dilates upon the social conditions of the Parthian empire and discusses the titles of the high officials.

Kingsmill, The Ancient Capital of Parthia. Academy, June 1884 pp. 422-423.

Kingsmill endeavours to reconstruct the original name of the town Hekatompylos with the help of a Chinese transcription. This research refers to the Parthian time.

Jules Oppert, Observations sur le point de départ de l'ére des Arsacides, Comptes rendus des éances de l'Académe des inscriptions et belles-lettres, Juillet-Août, 1888, pp. 322-323.

Relying on cuneiform-inscriptions, Oppert finds out the Nisan of the year 255 before Christ to be the beginning of the era of the Arsacides.

Terrien de Lacouperie, L'ére des Arsacides en 248 avant J. Chr. Muséon, X., pp. 5-42, 375-378. 1891.

De Lacouperie endeavours to prove that a number of chronological communications on Babylonian cuneiform tablets are referable partly to the Selen cidian, partly to the Arsacidian period, and that the last one begins with the year 248 before Christ. He maintains this view against the objections raised against it.

S. Beal, Volageses III. in Parthia. Acad. 6 Oct. 1888, p. 227,

Relying on a Chinese notice, endeavours to prove that Volageses III. was not the son, but the brother of Volageses II.

Th. Nöldeke, Geschichte der Perser und Araber zur Zeit der Säsäniden. Aus der Arabischen Chronik des Tabari übersetzt und mit ausführlichen Erläuterungen und Ergänzungen versehen. Leyden, 1879.

Nöldeke translates the Chapter from the chronicles of Tabarî, which treats of the Sassanian period. This translaton gives one of the sources from which later Mahometan writers have drawn their instruction, and we are made acquainted with many interesting details, which were omitted by later authors, seeming of no importance to them. The notes added by the translator are supplementary and correcting remarks principally drawn from Syrian writers. Very praiseworthy is the introduction which proves the Arabic and Persian translation of the Ancient Book of Kings to be the main source of Arabic and Persian historians. The added excursions are likewise not to be overlooked by future

inquirers, as they are treating important questions of the history of the Sassanians, as:

- (1) The chronology of the Sassanians. (2) The pedigree of the Sassanians. (3) Several things about the inner condition of the Sassanian empire. (4) On Mazdak and the Mazdakets. (5) Rebellion of the Anosazádh. (6) On the romance of Behram Cobin. (7) The rebellion of Bistâm.
- E. Drouin, Les Huns Ephthalites dans leurs rapports avec les rois perses Sassanides.

This is a preparatory work for a future special history of the political relations between Iran and Turan.

Jurien de la Gravière, L'empereur Julien et la flotille de l'Emphrate, Revue des Deux Mondes. 1890, pp. 576-597.

IV.

GEOGRAPHY.

Friedrich Spiegel, Érân das Land zwischen dem Indus und Tigris. Beiträge zur Kenntnis des Landes und seiner Geschichte. Berlin, 1863.

Wilheim Tomaschek, Centralasiatische Studien.

 Sogdiana. Sitzungsberichte der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften, Wien. Bd. LXXVIII., 1877, S. 67—184.

The author has collected all that can be found in classical, Chinese, Arabic and Persian writers about the province Sogdiana.

Expédition Scientifique Française en Russie, en Sibérie et dans le Tarkestân. Vols. 1 and 2.

This is the general title. The peculiar title is:

- Ch. E. de Ujfalvy de Mező-Kövesd:-
 - Le Kohistan, le Ferghana et Kouldja avec un appendice sur la Kachgarie. Paris, 1878.
 - Le Syr-Daria, le Zerafchâne, le pays de sept rivières et la Sibérie-Occidentale avec quatre appendices. Paris, 1879.
 E. Leroux.

According to Ujfalvy all inhabitants of Central Asia are either of the Indo-European or of the Mongolian race. As to their language, all Indo-Germans of Central Asia ought to be counted for Erânians. Very interesting is the reference that the table-land of Pamir, from whence the Indo-Germans were supposed to have descended, is as little populated by Indo-Germans as the countries abroad it, but that the above-named table-land is surrounded in the North-West, West, South, and South-East by nations of Erânian tongue, as not only the inhabitants of the upper Zerafshân-valley, the Gattshas are such, but likewise the kindred nations of Qarâtegin, Darwâs, Shignân, and Bâdakhshân.

W. Tomaschek, Zur Historischen Topographie von Persien. Sitzungsberichte der Wiener Akademie der Wissenschaften. 1883. Bd. 102, 145-231. Tomaschek recognizes in the direction of the streets through Eran, which are noted in the Tubula Peutingeriana, the important fragment of an Itinerary from the time of the Seleucides, which he compares with the statements of the Greek and Arabic geographers and of modern travellers, and thus amends in several points.

Wilhelm Geiger, Le Pays du Peuple de l'Avesta dans ses conditions physiques.

Muséon, T. II., pp. 54-68.

Geiger's article about the country of the people of the Avesta endeavours to state the country where this book had its origin.

Wilhelm Geiger, L'Oasis de Merw.

Muséon, 1883. Tom. II., pp. 601-609.

The article is interesting for the historian.

Alb. Gasteiger Khun, Von Teheran nach Beludsch. Reise-Skizzen. M. Karte. Innsbruck. 164 pp. 1882.

- E. Stack, Six Months in Persia, 2 Vols. Lond. 294 and 319 pp. 1882.
- H. Kiepert, Persien. Meyers Convers. Lexicon. Jahres-Suppl. 111., 1882.
 - F. G. Goldsmid, Persia. (Foreign Countries.) London, 1882.
 - H. C. Rawlinson, Kurdistan. Encycl. Brit. XIV.
 - A. Stein, Afghanistan in Avestic Geography.

Indian Antiquary, Jan. 1886.

- E. Drouin, Notice Géograph. et Hist. sur la Bactriana. (Extrait de la Grande Encyclopédie), Paris, 1887. 27 pp.

 Houtum-Schindler.
 - Notes on Demâvend, Proceed. R. Geogr. Society 10, 2, pp. 85-89, 1888.
 - 2. Dasht-i-lut, Ind. Antiq. 16, S. 361, 1888.
 - 3. On the length of Persian Farsakh, Proceed. R. Geogr. Soc 10, 9, pp. 584-88, 1888.
- G. N. Curzon, Leaves from a Diary to the Karun River. Fortn. Review, Avril and May 1890.

Curson gives a short description of his navigation on the Karun River and of his stay at the places situated on its banks, especially at Mohammerah and Ahwaz.

Th. Bent, Reisen im südlichen Aderbaijan. Mitteilungen der Geograph. Gesellschaft zu Wien. 1890. 38, pp. 250-251.

Bent gives interesting notices about the mixture of population in this region.

E. Drouin, Notice Historique et Géograph. sur la Characène.

Muséon, 1890, IX, pp. 129-150.

Drowin states the frontiers of the country of Characine, and gives a short history of the capital, which, in order to distinguish it from other towns of the same name, is always called \(\Sigma\alpha\tilde{\text{total}}\) Characène seems to have constituted itself as an independent empire in 123 before Christ under Spasines, the son of Sogonadakes.

K. Prellberg, Persien, eine Historische Landschaft. Mit einer Karte. Leipzig, 1891. 101 pp.

Preliberg gives a detailed description of the Persian empire with respect to its physical condition. He distinguishes carefully between the districts qualified for culture, those only meet for nomads, and the more considerable deserts. It is clear that these unchangeable qualities of the country were of great influence upon the empires rising on this soil. The considerable number of nomads favoured the conquest of great districts, but was an impediment for the consolidation of the acquired dominion.

- T. E. Gordon, A Journey from Tehran to the Karun and Mohamrah. Proceedings of the Royal Geographical Society, 13, pp. 484-87, 1891.
- H. B. Lynch, Notes on the present state of the Karun River, between Shuster and the Shat-el-Arab.

Proceedings of the Royal Geograph. Soc., 1891, 13, pp. 592-595.

A. Biddulph, Journey across the Western portion of the Great Persian Desert, viá the Siâh Kuh Mountains and the Darya-i-Namak.

Proceedings of the Royal Geograph. Society, 1891, 13, pp. 645-657.

A. Houtum-Schindler, Note on the Kur River in Fars, its Sources and Dams, and the District it irrigates.

Proceed. of the Roy. Geogr. Soc., 1891, 13, pp. 287-291.

Geschichte and Kultur:

Wilhelm Geiger, Geographie von Iran.

Grundriss der Iranischen Philologie, &c., Vol. II., pp. 371-394. 1897.

Contents: I -- Physische Geographie. II. -- Politische und Wirtschaftliche Geographie.

A short survey of the geography of Iran, giving completely the literature.

V.

NUMISMATICS.

J. de Morgan, Mission Scientifique en Perse.

Vol. I.—Études Géographiques avec 199 figures et 58 planches hors texte. Paris, 1894. Vol. II.—Études Géographiques. Vol. III.—Études Géologiques. Paris, 1895.

This excellent work is deserving of consideration.

Edward Thomas, Early Sassanian Inscriptions, Seals and Coins. London, 1868.

Collection de Clercq, Catalogue Méthodique et Raisonné, &c. Paris, 1890.

Tome deuxième contains "Cachets Orientaux, intailles Sassanides," Cap. I.

Levy, Beiträge zur Aramäischen Münzkunde Kleinasiens. Zeitschrift der Deutschen Morgenländ. Gesellschaft 15, 623-628. Jahr. 1861.

Levy, Beiträge zur Aramäischen Münzkunde Erans und zur Kunde der älteren Pehlewi-Schrift, ibidem 21, pp. 421-465. Jahr 1867.

A. D. Mordtmann, zur Pehlevi-Münzkunde.

Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft, Vol. XXXIII., 82-142, 1879. XXXIV., 1-162, 1880.

Th. Nöldek, Zur Pehlewi-Sprache und Münzkunde, in the same volume, pp. 687-693.

Both authors discuss several points of Sassanian numismatics, but the coins published by A. D. Mordtmann belong for the most part to the period after the fall of the Sassanian dynasty.

A D. Mordtmann has discussed in the "Zeitschrift für Numismatik," VII., 40-53, a number of coins which are important for the history of the Parthians. According to him, these were fabricated in the Persis, and belong to the years from 80 before Christ to 20 after Christ, the country being ruled at this time by Parthian governors who possessed a certain autonomy. As masters of the mint are named Parthian great-kings or near relations of them, some coins are without any name.

Cunningham, Relics from Ancient Persia, in Gold, Silver, and Copper. Journal of the Asiatic Society of Bengal, L, 151-186. With 9 tables. 1881.

The important essay by Cunningham treats of new interesting discoveries of Eranian antiquities and coins; the last-named are of the time from Darius to Antiochus the Great and Euthydemus of Bactria.

Cunningham, Relics from Ancient Persia, in Gold, Silver, and Copper. 2nd Notice.

Journal of the Asiatic Society of Bengal. Vol. 52, pp. 64-67.

Cunningham continues his relation about the discovery of antiquities.

Thomas gives in the Journal of the Royal Asiatic Society, Vol. XV., researches upon Parthian and Indo-Sassanian Coins, 1883.

Theodore Reinach, Les Monnaies Arsacides et l'origine du Calendrier Juif. Revue Numismat. VII., pp. 385-92.

Aurel Stein, Zoroastrian Deities on Indo-Scythian Coins. Babylonian and Orient. Record, 1887. No. of August 1887, pp. 155-166.

C. de Harlez, The Deities of the Indo-Scythian Coing. Ibid., 1887, pp. 206-207.

These coins, which have been preserved in East Eran from the time between the fall of the Achæmenians and the rising power of the Sassanians, may be considered as the transition from the old to the new time.

Alexii de Markoff, Monnaies Arsacides, Subarsacides, Sassanides, &c., déci. = Collections Scientifiques de l'Institut des Langues Orientales. Tom. V. Petersburg. 136 pp., 2 pls., 1889.

E. Drouin, Notice sur quelques monnaies bilingues Sassanides. Revue Numismat., VIII., 3, pp. 358-365. 1890.

- E. Drouin, Le Mot Khodád sur les monnaies de la Sogdiaua. Journal Asiatique, 19, pp. 345-348.
- H. Howorth, The Initial Coinage of Parthia. Numism. Chronicle, 1890, pp. 33-41.
- E. Drouin, Monnaies Sassanides inédites. Rev. Numism., 13, pp. 45-64. 1895.
- E. Drouin, Sur quelques monnaies en bronze, de l'époque Sassanide. Journ. Asiatique, V., ser. 9, pp. 165-168. 1895.

VI.

HISTORY OF RELIGION.

- 1. General Literature, pp. 16-19.
- 2. Cosmogonies and Legends, pp. 19-20.
- 3. Zarathushtra, pp. 20-22.
- 4. Religion of the Achæmenides, p. 22.
- 5. Religion and Philosophy under the Sassanians, pp. 22-23.
- 6. Bâbism, p. 23.
- 7. Varia, p. 23.

Historia religionis veterum Persarum eorumque Magorum, ubi etiam nova Abrahami et Mithræ et Vestæ et Manetis etc. historia atque angelorum officia et præfecturæ ex veterum Persarum sententia, item Persarum annus antiquissimus tangitur is rov Gjemschid detegitur. verus του Yezdegherd de novo proditur, is του Melicschah expenditur. is τοῦ Seldjouk et τοῦ Chorzimschah notatur et is τοῦ Kata et τοῦ Zoroastris vita ejusque et aliorum vaticinia de Oighur explicatur. Messiah e Persarum aliorumque monumentis eruuntur; primitivæ opiniones de Deo et de hominum origine reserantur ; originale Orientalis sibyllæ mysterium recluditur; atque Magorum liber Sadder (Zoroastris præcepta seu religionis canones continens) e persico traductus exhibetur. Dantur veterum Persarum scripturæ et linguæ (ut hæ iam primo Europæ producantur et literato orbi postliminio reddantur) specimina. De Persiæ ejusdem lingua nominibus, deque hujus dialectis et a moderna differentiis strictius agitur. Autor est Th. Hyde. Præmisso capitum elencho, accedunt icones et appendix variarum dissertationum. Oxonii, e theatro Sheldoniano. 1700. 4°

Epitome of the Ancient History of Persia, extracted and translated from the Jehan Ara, a Persian manuscript, and accompanied by the original Persian by William Ouseley. London, 1799. 8°

Des Scheikh Mahomet Fani Dabistan, oder von der Religion der ältesten Perser. Aus der Persischen Urschrift von Franc. Gladwin ins Englische, aus diesem ins Deutsche übersetzt von J. J. H. von Dalberg. Nebst einem Nachtrage, Würzburg, 1809. 8°, 2° Edit., 1817. 3° Edit., 1823. 8°.

Dabistani Muzahib, Account of the Religious Creeds of various nations, by Moohummud Mohsen Fany. Calcutta, 1224 (Hedjr).

Desatir, or Sacred Writings of the Ancient Persian Prophets, in the original tongue, together with the ancient Persian version and commentary of the fifth Sasan, carefully published by Mulla Firuz bin Kaus. Bombay, 1818. 2 vols., 8°.

Haiat-ul-Kulub, 2 vols. folio. Teheran (sans date).

Histoire des prophetes. Le premier volume contient l'histoire des prophétes anciens d'Adam jusqu'à Mohammed, le second contient la vie de Mohammed et de ses compagnons. Mr. Garcin de Tassy a donné une notice sur cet ouvrage dans son histoire de la litterature hindoui et hindoustani, p. 345.

- J. G. Rhode, die Heilige Sage und das gesammte Religionssystem der alten Bactrer, Meder und Perser oder des Zend-Volks. Frankfurt, 1820. 8.
- A. Hovelacque, L'Avesta, Zoroastre et le Mazdéisme. Première Partie. Introduction. Découverte et interprétation de l'Avesta. Paris, 1878.

A complete account of the history of the Persian religious documents in Europe from their first becoming known down to the present state of investigation.

G. Rawlinson, The Religion of the Ancient Iranians. Printed in the Journal, "Sunday at Home," May, June, 1879.

It is an interesting representation of the religion of the ancient Iranians destined for a larger public.

L. Feer treats of the Old Erânian religion in Lichtenberger's Encyclopædie des Sciences relig. 48 livr. 1881.

K. Wieseler, Untersuchungen zur Geschichte und Religion der alten Germanen in Asien und Europa. Leipzig, 1881, VIII, 178 pp.

Wieseler in his book (page 95, following) designates the Parthians as Scythic tribes, and counts them, like all their Scythic brethren, among the Germans with the intention, as it seems, to got the matter for reconstructing a primitive religion common to all these nations (also the Galatians in Asia Minor, the Picts and Cimmerians in Britain, the Pruzi in Prussia, the Calaguritanians in Spain).

Zenaïde Ragozin, Media, Babylon and Persia from the fall of Niniveh to the Persian war. Including a study of the Zend-Avesta or religion of Zoroaster. London, 440 S.

Vol. XIX of the "Story of the Nations."

James Darmesteter, Ormazd et Ahriman, leurs origines et leur bistoire. Paris, 1877.

Digitized by Google

C. de Harles, Des origines du Zoroastrisme. Journal Asiatique 1878, XI., 2 (Fèvr-Mars), XII., 2 (Août-Sept.). Cf. Hovelacque, les deux principes dans l'Avesta, and Ahura Mazdâ, Revue de Linguistique 1878 (IX, 175 follow., C. de Harlez, Des origines du Zoroastrisme Journal Asiatique, 1879. XIII. (7 Serie), p. 241-90; XIV., pp. 89-140.

In this work about Ormazd and Ahriman, Darmesteter supposes that the religion of Zoroaster originated in a natural manner from the Old Arian religion, especially from the thunderstorm-legend, which has such a prominent part in it.

De Harles opposed these views in several essays of the Journal Asiatique (Paris) from the point of view of Avestic philology. There de Harles is right. The question is, before all, what idea one has of the Old Arian religion. If one supposes, as is often the case, that the most ancient religious ideas of the Vedas are those of the primitive Arian religion, the idea one has of this primitive Arian religion certainly will be formed according to the Veda, and there will be looked for corresponding ideas in Persia. But in accordance with Spiegel and de Harlez I believe the Veda-religion to be already very different from the primitive Arian one, and I ask an entirely unpreposessed examination of the Avesta as well as of the Veda. According to Roth, Avesta and Veda are almost identical. This is not my opinion.

J. Darmesteter, The Supreme God in the Indo-European Mythology. Contemporary Review, October, 1879, pp. 274-289.

According to Darmesteter, the ancient Indo-Germans all worshipped one God of heaven as the supreme being. The Greeks, Romans and Slavi remained faithful to this God until they became Christians. The Indians, Germans and Litbuanians left him for gods of later origin; only the Parsees continued to be his faithful adherents up to this day.

- J. Darmesteter, The Origin of Magism and the Zend-Avesta. Letter to the Academy in the Number of the 14th of August 1880.
- C. de Harlez, The Medic Origin of Zoroastrism. Academy, 1880. Vol. XVIII. p. 155.

Darmesteter and de Harles believe that the Avesta is of Medic origin. Cf. Darmesteter, Vendidad Introduction, Chapter IX., Second Edition.

Luquiens, The Avesta and the Stormmyth. "New Englander," September, 1881.

Friedrich Spiegel, Ormazd und Ahriman. "Im neuen Reich." 1881, N. 33.

Luquiens and Spiegel discuss the opinions of Darmesteter about the origin of the Avesta religion.

Fabri, De Mithræ dei solis invicti apud Romanos cultu. Göttingen, 1883, 120 p.

Fabri treats of the Mithra-cult with the Romans.

J. A. Farrar, Religion of Mithra. Gentlemen's Magazine, N. S. 89, p. 436.

Cesare A. Levi, Dei Culti Oriental nell'antica Venezia: Dichiarazione di un Monumento Mitriaco in Torcello. Atti Ist. Veneto di sc. 6, Ser. 6.

R. Roth, Die Seelen des Mittelreichs im Parsismus. Zeitschr. der D. Morgenl. Gesellschaft, 1883, Bd. 37, pp. 228-229.

Roth examines the question whether the idea of an intermediate world belongs merely to later Parsee writings or is already to be found in the Avesta.

Mitchell, The Zend-Avesta and the Religion of the Pârsis. London, 1884. Rel. Tract Soc. 12mo., 62 pp. (Cf. Indian Antiquary, 13, 272.)

J. Darmesteter, Parsism, its place in history. Voice of India, 32 pp. 1887.

Eugen Wilhelm, Königtum und Priestertum im alten Eran. 1886. Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft. Vol. 40, pp. 102-110.

Eugen Wilhelm, Kingship and Priesthood in Ancient Erân. Bombay, 1892.

This treatise is the translation or rather the revision of the above-named essay.

Eugen Wilhelm, Zarathustra and his Age. Bombay, 1887.

Eugen Wilhelm, The Arian Period and its Conditions, and the Cult of the Genii in Ancient Erân. Bombay, 1888.

Eugen Wilhelm, The use of the Urine of Oxen, according to the precepts of the Avesta, and on similar customs with other Nations. Bombay, 1889.

These three last-named essays were published at Bombay in English and Gujarati.

A. V. W. Jackson, Weighing the Soul in the Balance after Death: an Indian as well as Iranian Idea. Extrait des Actes du X. Congrès International des Orientalistes, Section I. (Inde), pp. 67-74. Leiden, 1895.

R. von Koeber, Des Bewusstsein der Wiederverkörperung bei den Parsen und Mohammedanern. "Sphinx," 19. pp. 96-104, 1895.

Fr. Windischmann, Zoroastrische Studien. Abhandlungen zur Mythologie und Sagengeschichte des Alten Iran. Nach dem Tode des Verfassers herausgegeben von Friedr. Spiegel. Berlin, 1863.

These Zoroastrian studies contain much which is still valuable and interesting.

Marius Fontane, Aryas et Iraniens. Nouv. Rev. XI, 294-319. "Hist.
Univers.," Tom. II. Les Iraniens. Zoroastre (de 2500 à 800 av.

Jes. Chr.), pp. 335-72.

Fontane's work, written in elegant style, draws a historical parallel between the Indian Arians according to the Rigveda and the Erânians according to the Avesta.

James Darmesteter, Les Cosmogonies Aryennes. Rev. Phil. Année VI., Tom. XI., pp. 449-493. Paris, 1881. Reprinted in Darmesteter's Essais Orientaux. Paris, 1883. S. 135-207.

Darmesteter's essay leads us to the time before the rise of the Medic and Persian empires. Darmesteter treats the accordance in the Indo-German cosmogonies in a similar way as, formerly, the doctrine of the Indo-German supreme god. It results from a comparative examination of the cosmologic views

of the Indians, Greeks, Persians, and Scandinavians, that the idea of a creator is not to be found among the Arians. Matter is the primordial substance, from which even the gods took their origin.

C. de *Harlez*, La Croyance à la Creation en six Epoques div. dans la Perse ant. Revue Catholique de Louvain, 1882, Mai, Sept.

Harlez discusses the history of creation in the Avesta. In this same year and in this same Review (March 1882) he wrote an article: Christianisme et Zoroastrisme,

J. Darmesteter, La Flèche de Nemroud en Perse et en Chine.

Journal Asiatique, 1885, V., pp. 220-228. This article refers to comparative mythology.

J. Darmesteter, Jemrûd et la Légende de Jemschîd. Journal Asiatique, VIII., pp. 187-189. 1886.

P. von Bradke, Dyâus Ahura, Asura Mazdâ und die Asuras. Halle, VIII., 283 pp.

This work refers to comparative mythology.

Alex. Kohut, Parsie and Jewish Legends of the first man. Jewish Quarterly Review, 3, pp. 231-250.

Kohut's article treats the ressemblance of the Persian legend of the first man with that of the Jews,

Al. Kohut, Zoroastric Legends and their Biblical sources. Orient. Bibliograph., 5, pp. 234-238. 1891.

Ed. Montagne, Les Légendes de la Perse. Paris, 1890.

The Nöldeke, Atropatene, Zeitschrift der D. Morgenländ. Gesellschaft, Vol. XXXIV., pp. 692-697.

The Nöldeke. "Der beste der Arischen Pfeilschützen im Awestå und im Tabari Zeitschrift der D. Morgenl. Gesellschaft, Vol. XXXV., pp. 445-447.

In the first article Nöldeke disputes Darmesteter's etymology of the name Atropatene. In the second he gives information about the fabulous archer "Arish."

Nirangha par Kalamdas, Contenant les questions proposées à Mr. Wilson dans le Durbin par Kalidas. Bombay, 1841. 12° 347 pp. The title is in Gujarati. As to the contents of this work, see the Journal Asiatique, Juin 1843, pp. 514.

Mu'jizati Zerdouschti, C'est à dire les Miracles indubitables de Zoroastre, dès le commencement jusqu'à la fin, accompagné d'une exposition de la foi Zoroastrisme, par le Destour Edalji Darabji Rustam-ji de Sanjana, l'an de Yezdegird 1209, du Christ 1840. Bombay, 4°, 127 pp. The title is in Gujarati.

Talimi-Zurtoosht. or Doctrine of Zoroastre, in the Gujerati language, for the instruction of Parsi youths, together with an answer to Dr. Wilson's lecture on Vendidal, compiled by a Parsee priest. Bombay, 1840, 4°,266 pp.

Zarthoshti Lokonam Dharm Pushtako. Bombay, 1858, 8, Ed. 2.

Friedrich Spiegel, Über das Leben Zarathustras.

Sitzungsberichte der Königl. bairischen Akademie der Wissenschaften, 1867. Sonderabdruck, 92 pp.

A. Hovelacque, Zoroastre et le Mazdéisme. Paris, 1880.

- A. Hovelacque gives a well connected representation of Avestic views. In his book will also be found a very praiseworthy account of the fate of the Avesta in Europe.
- J. Avery, The Place and Times of the Rise of Zoroastrianism. American Antiquarian and Oriental., 1X., pp. 117-119.
- Ph. Keiper, Les Noms propres Perso-Avestiques et l'âge de la Légende Zoroastrienne. Musēon, 1885, IV., pp. 211-229.
- P. Cassel, Zoroaster, sein Name und seine Zeit. Eine Iranische Glosse. Berlin, 1886, 24 pp.

Cassel believes that Zoroaster ought to be placed in the sixth century b. Chr. Friedrich Spiegel, La Réforme de Zarathustra. Muséon VI., pp. 614-623, 1887.

- F. M. Crawford, Zoroastre. Préface par E. Chesneau. Paris, 1889, 16°.
 - K. F. Geldner, Zoroaster, Encyclop. Britannica, 34, pp. 820-823.

Monier Williams treats in two essays of the Religion of Zoroaster and of the Parsees.

"Nineteenth Century." January, March.

- A. V. W. Jackson, Where was Zoroaster's Native Place? Journal of the Americ. Orient. Society, I., pp. 221-232. Appendix. Av. vaêdhajhê nêjt uzêis. Vol. I., 16. Ibid. p. 231 ff.
- A. V. W. Jackson, Zoroaster. Article in the International Cyclopælia, 1892.
- A. V. W. Jackson, Avesta. Article in the International Cyclopædia. 1892.
- A. V. W. Jackson, Notes on Zoroaster and the Zartusht-Nāmāh.

 Proceedings of the Americ. Orient. Society, April 1892, p. clxxx.

 Jackson, after having examined the classical and Iranian documents, comes to the following result:

Zoroaster, indeed, arose in the West, most probably somewhere in Atropatene. He then presumably went to Ragha, but finding this an unfruitful field, turned at last to Bactria. From Bactria, the now organized State religion, spread back towards Media, thence down to Persia.

- A. V. W. Jackson, Avesta, the Bible of Zoroaster. Biblical World. June, 1893, pp. 420-431.
- A. V. W. Jackson, The Doctrine of the Resurrection among the Ancient Persians, Journ. Americ. Orient Soc., Proc., pp. 38-39, 1893.
- A. V. W. Jackson, Notes on Zoroaster and the Avesta. Journal of the American Orient. Society Proc., pp. 126-129 (March, 1894).

- L. H. Mills, Zoroaster's Doctrine of Immortality. "The Thinker," II., pp. 508-514. 1893.
- L. H. Mills Zoroaster and the Bible. 19th Cent. 35, pp. 44-57.

 This essay is translated into Gujerati by Dhanjibhai Nawroji Koorlawalla.

 Bombay, 1895.
- J. H. Moulton, Zoroaster and Israel. "The Thinker," I., pp. 401-8; II., pp. 308-15; 490-501. 1893.
- Rich. Gottheil, References to Zoroaster in Syriac and Arabic literature. Classical Studies in Honour of Henry Drisler, pp. 24-51. New York.

Achmed Bey Agaeff, Les Croyances Mazdéennes dans la Religion Chüte. Transactions of the IX. Internat. Congress of Oriental. Vol. II., pp. 505-514. 1893.

- W. Bang, Zur Religion der Achämeniden. Zeitschrift der Deutschen Morgenl. Geseitschaft. Vol. 43, p. 674. 1890.
- L. C. Casartelli, La Religion des rois Achéménides d'après leurs inscriptions: Compte rendu du troisième congrès scientifique international des Catholiques tenu à Bruxelles du 3 au 8 September 1894 Bruxelles, 13 pp.
- C. de Harlez, La Religion persane sous les Achéménides. Revue de l'Instruction publique en Belgique, Vol. 38, pp. 4-16.

Casartelli places together the religious facts of dogmatical as well as of moral science which the old Persian cuneiform inscriptions of the Achemenian Kings afford.

De Harlez endeavours to prove that the Persians of the Achemenian time did not yet recognize the authority of the Avesta.

A. Hovelacque, La Renaissance du Zoroastrisme au moyen âge, in "Mélanges de Linguistique et Anthropologie par A. Hovelacque, E. Picot et J. Vinson." Paris, 1880, pp. 298-314.

The article of A. Hovelacque gives a survey of the circumstances and literature of the Sassanian period.

J. Menant, Essai sur la Philosophie Religieuse de la Perse. Paris, 1844.

Casartelli, La Philosophie Religieuse sous les Sassanides. Paris, 1884, VIII., 192 pp.

L. A. Casartelli, The Philosophy of the Mazdayasnian Religion under the Sasanids. Translated by Firuz Jamaspi Dastur Jamasp Asa. Bombay, 1889.

Albrecht Wirth, Aus Orientalischen Chroniken. Religionsgespräch am Hof der Sassaniden. 4°. LXVI., 276 pp. Frankfurt, 1894.

This work contains much interesting matter.

Rev. John Wilson, A Lecture on the Vendidad-Sadé of the Parsis. Bombay, 1837.

Il ya plusieurs éditions de cet ouvrage.

The Hadie-Gum Rahan, or a guide to those who have lost their way, being a relutation of the lecture delivered by the Rev. D. Wilson, by Aspandiarjee Framjee. Bombay, 1891.

C'est un commentaire polémique du Mèmoire de Mr. Wilson sur le Vendidad. Voyez Journal Asiatique, Juin 1873, p. 514. Une réponse à cet ouvrage est l'ouvrage suivant :

The Parsi Religion, as contained in the Zend-Avesta, and propounded and defended by the Zoroastrians of India and Persia, unfolded, refuted, and contrasted with Christianity, by John Wilson. Bombay, 1842. 8°.

Franz Görres, Das Christentum im Sassauidenreich. Zeitschrift für Wissenschaftliche Theologie, 30, pp. 449-468. 1888. This article relies upon occidental sources.

- E. G. Browne, A Year amongst the Persians. Impressions to the life, character and thought of the people of Persia, received during 12 months' residence in that country in the years 1887-1888. IX., 594 pp. London, 1894.
- E. G. Browne, The Tarkh-i-jadid or New History of Mirza Ali Muhamud the Báb, by Mirzá Huseyn of Hamadán, translated from the Persian. Cambridge, 1893.

Both works are very important. Browne is the best connoisseur and judge of Babism.

James Darmesteter, Une prière judéo-persane. Paris, 1891.

A. Houtum-Schindler. The Soma Plant. Academy, 1884, 27, p. 83.

How'um-Schindler believes that the Hôm-plant of the Mazdayasnians is an Asklepias-Sarcustemma: plants which he has seen himself during his journey between Bender Abbas and Kerman.

W. T. Thiselton Dyer, The Soma Plant. Academy, 1884, 26, pp. 380, 416; 27, p. 120.

Charles Leland, The Soma Plant. Academy. 1884, 27, p. 15.

Max Müller, The Soma Plant. Acad. 26, S. 275; 343, 397ff.

R. Roth, The Soma Plant. Acad. 26, p. 326ff.

R. Roth, Wo wächst der Soma? Zeitschrift der D. Morgenk. Gesellschaft, 1884, Vol. 38, pp. 134-139.

VII

HISTORY OF CULTURE AND CUSTOMS.

E. Drouin, L'ère de Yezdegerd et le calendrier perse. Revus d'Archéologie 12, p. 333-43. 13, 243-256. 14, p. 42-54, 289-42. This pamphlet is important for historians.

- R. V. Roth, Der Kalender des Awesta und die sogenannten Gahanbar. Zeitschrift der Deutschen Morgenland. Gesellschaft. Vol. XXXIV, pp. 698-720.
- C. de Harlez, Le Calendrier Pers. et les pays origin. du Zoroastrisme. Bulletin de l'Athenée Oriental, 1881, pp. 79-97 and pp. 159-183.
- C. de Harlez, Le calendrier avestique et le pays originaire de l'Avesta. Louvain 1883. Separat copy.

This is a separate copy of a former treatise by C. de Harlez.

C. A. Piétrement, Les chevaux de l'Avesta. Revue de Linguistique 1880, pp. 315-325.

Pietrement uses his exact studies about the history of the horse for the interpretation of some passages of the Avesta.

C. A. Piétrement, Le mot zend, aurusha' Revue de Linguistique XV, 78ff.

Pietrement translates the avestic word 'aurusha' by 'light-red.'

In Piérement's work chapter III: Les chevaux dans les temps préhistoriques et historiques are treated the Arians of remote antiquity, their country and culture. Paris. 1883. XX, 776 p.

Wilhelm Geiger, Ostiranische Kultur im Altertum, Erlangen 1882.

Geiger's book gives an exact sketch of the geography of eastern Erân, with an account of the ethnography, the private and public life and the social organisation.

This book is translated from the German by Darab Dastur Perhotan Sanjana: Civilization of the eastern Iranians in ancient times, etc. London. 1885, Cf. Muséon IV, p. 665.

E. Rehatsek, Orientalische Rüstungsstücke Mit einer Tafel. Zeitschr. der D. Morgenländ. Gesellschaft. Bd. 36, pp. 655-658.

The Persian armatures which Robatsek describes belong to a later period, but they are not without interest also for the more ancient time.

I. Pîzzi, Les contumes nuptiales aux temps hétroiques de l'Irân. Muséon 1883 Tom. II, pp. 365-380.

Pizzi, discusses the nuptial customs in the heroic time of Persis according to the Shahname.

Darab Dastur Peshotan Sanjana, Next-of-kin marriages in old Irân. Journ. of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society 17, 46, 1887. pp. 97-136.

The question is discussed how far the law of next-of-kin marriages was extended among the Parsees, whether the marriage with mothers and sisters was allowed.

Minocheherji, A short treatise on the Navjot ceremony. Bombay 1887.

Albrecht Weber, über alt-iranische Sternnamen. Sitzungsberichte der Berliner Akad. d. Wissensch. 1888, pp. 5-14.

H. Hübschmann, iiber die Persische Verwandtenheirat, Zeitsehr. d. D. Morgenl. Gesellsch. 43, pp. 308-312. 1889.

Jivanji Jamshèdji *Modi*, Quelques observations sur les ossuaires rapportées de Perse par M. Diculafoy, Comptes rendus des séances de l'Academie des inscriptions et belles-lettres.

L. C. Casartelli, Astodáns and the Avesta funeral prescriptions. Babyl. and Orient. Rec. y, pp. 145-152.

Casartelli believes that the Astodans were the places of preservation for the bones of the ancestors of a family. The e were formerly collected and preserved by each single family, while according to the custom of to-day, they are all kept at one and the same place.

La purification selon l'Avesta et le Gômés. Muséon IX, pp. 105-112.

The author of this article is not named. It seems to be C. de Harlez.

The anonymous writer endeavours to prove that by Gômêz is meant the urine of oxen, which was used for religious ablutions, but he comes at last to the result that water is the principal matter and that the urine of oxen may be omitted, if the views of the century are against it.

Eugène Wilhelm, On the use of oxen's urine according to the precepts of the Avesta and on similar customs with other nations. Bombay 1889. 16.°80 p.

The same essay in Gujerati. Bombay 1889. II., 78 page.

Withelm treats of the use of the urine of oxen as a means of purification and a remely from the most ancient down to modern times and adjoins an exact analysis of the urine of the respective animals.

Eugène Wilhelm, Priester und Ketzer im alten Erân. Zeitschrift der Deutsch. Morgenländ. Gesellschaft. Vol. 44, pp. 142-153. 1890.

VIII

ARCHÆOLOGY.

The Ateshkedah, or fire temple by Hajji Lutf Ali Beg of Ispahan now first edited from the collation of all the known manuscripts by Nathaniel Bland, Esq., London, 1844, 2 Vols. 8°.

A. Houtum-Schindler, Historical and Archæological Notes on a Journey in South-Western Persia 1877-78. Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland XII. 312-326.

Houtum-Schindler's informations are of interest for researches about the complicated courses of the streams of Sasiana.

Friedrich Spiegel, Adar Gushasp. Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft, Vol. XXXIII., pp. 496-501. 1879.

Spiegel states the place of the Fire-Temple Adar-Gushasp which is often named under the Sassanides and the signification of its name.

Clermont-Ganneau, Origine perse des monuments aram. de l'Egypte. Reprinted from the Revue Archéologique, Aôut 1878 and Jany. 1879.

4

Clermont-Ganneau believes several Aramean monuments found in Egypt to belong to the Achæmenian period, either 527-405 or 340-332.

This article is also published as separate copy entitled: Origine persane des monum, araméens de l'Egypte, Paris. 1882, 40 p. aud one table.

Jules Oppert, Le prétendu tombeau de Cyrus. Revue de l'histoire des religions. VI, p. 370 and following. Report of a lecture delivered at the Academie des Sciences et Belles Lettres. Paris 1882. Compte rendu 165, 166, 265.

The tomb of Murghab, which was considered to be the tomb of Cyrus, ought for its form to be that of a woman. In a not-printed contribution to the academy Dieulafoy supposes it to be the sepulchre of Mandane, while Oppert thinks rather of Cassandane, the wife of Cyrus

F. H. Weissbach, Das Grab des Cyrus und die Inschriften von-Murghäb.

Zeitschrift d. D. Morgenländ. Gesellschaft. Vol. 48, pp 653-65.

Diculafoy, Resultat d'une mission en Perse. Compte rendu de l'Académie des Inscr. et Belles Lettres. X, pp. 193-195. Paris 1882.

Dieulafoy, a French engineer, who was commissioned by the French government to study the Persian buildings, relates his journey of 13 months. He believes that there ought to be a distinction between the official architecture dependent on the fancy of the dynasties and the popular and national one, which was very rational and of which many traces are still to be found. Remainders of this last one are the palaces of Firazahad, Feraschbad and Sarvistan of the time of Darius and his successors, with their cupolas models of the Hagia Sophia; of the Parthian and Sassanian period the arches (takht) Eivan and Koesra (Chosru). Royal architecture show the ruins in the plain of the Polvar-Rud (Palaces of Soleiman) and the ruins of Persep lis. In the first ones, which do not indicate the place of Pasargadae, a mightys substructure of the time of Cyrus is of Greek archaic style; it seems that the construction was interrupted after the death of Cyrus, who intended perhaps to build a cap tal nearer to the Medic frontier, an intention given up by Darius. The quadrangular tower of Palvar-Rud, an imitation of the Lycian tombs, is probably the mausoleum of Cambyses, the father of Cyrus.

Dieulafoy, L'art antique de la Perse. 1. partie: Monuments de la vallée du Polvar-Roud.

Paris, librairie central d'architecture, 64 p. 20 Tafeln. 2. partie; Monuments de Persepolis. Paris 1884. 96 p., 75 figur. 22 table. 4.

Dieulafoy, Les dérives plastiques d'Isdoubar en Perse et en Grèce.

This notice in the Revue critique XVIII, p 112, 115 treats the allegorical figures in the ruins of Per-epolis and shows that the same subjects were treated already by Assyrian or rather Old Babylonian artists.

Mrs. I. Dieulafoy relates her journey in West Persia and Babylonia. Cf. Globus, 46, 14, 17, 20.; Tour du Monde 45, No. 1148 ff.

Dieulafoy, Note relative à la Découverte sur le Tombeau de Darius de Sept Inscriptions Nouvelles. Paris, 1886. 4 pp.

Jane Dienlafoy, (1) The Excavations at Susa. Harper's Magazine, 75, np. 1-23.

- (2) A. Suse. Journal des Fouilles. Paris, 1888, 4.º 135 wood-cuts. 30 tres.
- (3) La Perse, la Chaldée et la Susiane. Paris, 1888. 366 woodcuts. 50 fres.
- (4) Deulafoy's Ausgrabungen in Susa. Globus Bd. 54, pp. 134-40, 147-56, 166-72.
- L. U. A., Marcel Dieulafoy's Ausgrabungen in Susa. Kunstchronik 23, pp. 429-431.

Dieulafoy, The Palace of Artaxerxes Mnemon and the Book of Esther. "Sunday School Times," Nov. 1888, p. 722.

M. Dieulafoy, L'Art Antique de la Perse, p. 5. Monuments Parthes et Sassanides. Paris, 1889. 244 pp., 22 pl.

R. E., Le Palais de Darius d'après M. Dieulafoy. Revue sc. (rose), 44, pp. 135-138.

M. Dieulafoy, L'Acropole de Suse d'après les fouilles executées en 1884, 86. I. Partie—Histoire et Géographic. Paris, 1890, 4°. 133, pp. 47g. II. Partie.—Fortification, 1890, pp. 117-262, 95 grav., 2 pl.

Dieulafoy, Les Edifices Religieux de la Perse Ancienne. Comptes rendus, etc., 19, pp. 422-424.

Ménant, The French Expedition to Susiana. 1887. American Journal of Archæology., III., pp. 87-93.

E. Ricard, La Perse, Mission Dienlafoy. Bulletin de la Soc. Géogr. de Toulouse, VI., pp. 68-97.

A. Selenoj, Qala-i-Gebr. Iswestijá Kaukas. Abt. Russ. Geogr. Gesellschaft, 9, 1, p. 92 ff., 1888.

Description of a supposed palace of Guebers in the region of Weramin, which seems to be of the time of Alexander the Great or Seleucus Nicanor.

- C. Gabillat, L'Art des Achéménides, les Frises Emaillés et les Chapiteaux Susiens du Louvre. Art. Nos. 612-614. 1889.
- W. Golénisch ff, Stèle de Darius aux environs de Tell el Markhoutah. Receuil des Travaux, 13, pp. 99-109. 1890.

Jaillon et Lemesson, Lettres à M. Golénischeff au sujet des Monuments Perses de l'Isthme. Ibid. pp. 97-99. 1890.

Fr. Rosen, Bericht über seine Reise vom Persischen Golf zum Kaspischen Meer.

Verhandlungen der Gesellschaft für Erdkunde. Berlin, 1890. 17, pp. 286-298.

Rosen speaks of interesting archæological antiquities.

- A. B. Schierenberg, Das Mithræum in Ostia und das in Externsteinen. Zeitschrift für Ethnologie, 19, 6, (1887), p. 608, follow.
- C. A. Ulrichs, Ein aufgefundenes Monument des Sonnengottes in Dalmatien. Ausland, No. 48 (1888), p. 959, fellow.

Ivan v. Bojnicic, Denkmäler des Mithraskultus in Kroatien. Agram. 16 p., 2 Fig. 1888.

- J. Asbach, Die Mithrasinschriften. 1888. Bonner Jahrbijeher, Heft. 48, p. 256.
 - J. M. Robertson, Mithraisme. Time, April 1889.
- A. Lebèque, Le Bas-relief Mithriaque de Pesaro. Revue Arch. 13, pp. 64-69.

Mélix, Les Monuments Mithriaques de l'Algérie. Bull. Ac. d'Hippone, 1889. N. 23, 1-4, pp. 86-119.

A. Garovaglio, Il culto di Mithra in Lombardia. Arch. Stor. Lomb. XVII., pp. 167-171.

Separate copy-Milano, 1890, 7 p., 8°.

Franz Cumont, Le Culte de Mithra à Edesse.

Revue d'Archéologie (Juillet-Août), 12, pp. 95-98. 1888.

Franz Cumont, Le Taurobole et le Culte d'Anahita.

Revue d'Archéolog. 12, s. 132-136. 1888.

Cumont endeavours to prove that the Taurobolium is not connected with the cult of Cybele, but with that of Anahita.

F. Cumont, Textes et Monuments figurés relatifs aux Mystères de Mithra, publiés avec une introduction critique. Fasc. I—III. Brüssel, 1894-95.

Cumont's work upon the Mithra-cult is the best existing. Dacia has, of all Roman provinces, furnished the greatest part of antiquities referring to Mithra-cult.

IX

IRANIAN LANGUAGES.

OLD IRANIAN.

Paul a S. Bartholomæo, De antiquitate et affinitate linguæ Zendicæ, Samscridanicæ et Germanicæ. Patavü, 1798, 4.

R. Rask, Om Zendsprogets og Zendavestas Älde og Ägthed. Kjöbenhavn, 1826, 12°.

R. Rask, über das Alter und die Echtheit der Zend-Sprache und des Zend-Avesta und Herstellung des Zend-Alphabets; nebst einer Übersicht des gesammten Sprachstammes; übersetzt von F. A. von der Hagen. Berlin, 1826, 12°.

H. Hübschmann, Umschreibung der Iranischen Sprachen und des Armenischen. Leipzig, 1882, III., 43 p.

Hübschmann has already established several systems of transcription, and gives in this treatise a new one, regretting that the Standard-Alphabet of Lepsius is not generally received. He treats of transcription in general, and particularly of the transcription of Zend, Old-Persian, Neo-Persian, Kurde, Afghan, Ossetian, Baluci, Chalka, and Armenian.

History of the Language.

Christian Bartholomæ.—I. Vorgeschichte der Iranischen Sprachen. Grundriss der Iranischen Philologie, etc., Vol. I., pp. 1-151, 1895.

II.—Awestasprache und Altpersisch, ibid. Vol. I., pp. 152-248. 1895-96.

This grammar and these researches rely upon the newest principles of linguistic science. Bartholomae is the chief representative of those scholars that are called "Jung-grammatiker."

Christian Bartholomae, Handbuch der Altiranischen Dialekte. (Kurzgefasste vergleichende Grammatik, Lesestücke und Glossar), VI. p. 272, 80 Leipzig, 1883.

C. de Harlez, De la Transcription de l'Alphabet Avestique. Bezzenberger's Beiträge zur Kunde der Indogerm. Sprachen, 1882. Vol. VII, pp. 127-139.

Harles's pamphlet opposes the system of transcription established by Prof. Pischel.

Friedrich Spiegel, Arische Studien. Erstes Heft. Leipzig, 1874. More was not published.

Contents:—I. Beiträge zur Altbaktrischen Grammatik, p. 1. Zur. Altbaktrischen Lautlehre, p. 3.

- (a) An' = 0, p. 5.
- (b) Über die ancipites ô, o, e, p. 6.
- (c) Über den Buchstaben 1 im Altérânischen, p. 8.
- (d) Palatale und Sibilanten in den Arischen Sprachen, p. 12. Beilage I.—Der Wechsel zwischen r und s, p. 31. Beilage II.—Speńtô-mainyus-Ağromainyus. Ahurâ Mazdâo-duzhdâo, p. 36.
- II.—Der Einfluss des Semitismus auf das Avesta, p. 45.
- III.-Zur Geschichte des Dualismus, p. 62.
- IV.—Das dreissigste Capitel des Yaçna in Huzvaresh-übersetzung, p. 78. Vorbemerkungen, p. 78.
 - § 1-Der Name Huzvaresh, pp. 78-86.
 - § 2-Die Huzvareshsprache, pp. 86-91.
 - § 3—Die Umschreibung, pp. 92-95.
 - § 4—Die handschriftlichen Mittel, pp. 95-97.

Text und Übersetzung, pp. 98-109.

V.—Avesta und Shâhnâme, pp. 110-128.

VI.—Zur Lehre vom Infinitiv und Absolutiv in den Arischen Sprachen, pp. 129-157.

Beilage. Über Vendidåd II., 48-60, pp. 158-162.

Friedrich Spiegel, Vergleichende Grammatik der Alteranischen Sprachen. Leipzig, 1882. IV, 559 S.

C. de *Harlez*, Manuel de la langue de l'Avesta. Grammaire, anthologie avec une courte introduction à l'étude de l'Avesta et les Has XI et XXVIII de la version Neriosengh, traduits et expliqués.

2 édition rev. et augmentée. Paris 1882. XX, 492 pag.

Spiegel's work is very important, the knowledge of the Old Iranian language being always one of the bases for historical researches into Old Persian matters. De Harlez's manual is useful for beginners.

Chr. Bartholomae, Beiträge zur altiranischen Grammatik. I. in Bezzenberger's Journal, Beiträge zur Kunde der indogermanischen Sprachen. 1882. Vol. VII. pag. 185-195.

Paul Horn, Die Nominalflexion im Avesta und den altpersischen Keilinschriften. Halle 1885, 65 p.

Paul Horn, Nasalis sonans = ŭ in the Avesta. Americ. Journ. of Philology XI, p. 89 follow. 1890.

Paul Horn, über die Genetive auf di im Awestâ. Bezzenbergers Beitr. z. k. d. idg. Spr. 17, pp. 132-155. 1891.

I. Pizzi, Paralleli Indo-Iranici. Giornale della Società Asiatica Italiana, VII, pp. 197-242. 1893.

Chr. Bartholomae, Altpersisches. Bezzenbergers Beiträge z. Kunde der indogerm. Sprachen 14, pp. 242-252. 1888.

pp. 100-110. 1893.

Arica V.-VII. See Indogerman. Forschungen 4, pp. 121-131; 5, pp. 215-230; 5, pp. 355-372. 1895

Ménant, Les langues perdues de la Perse et de l'Assyrie. Paris. 1886. XI, 103 p. 16 me.

Ménant treats the history of the Old Persian and the Avestic tongues in Europe, exposing the principles according to which these languages are to be methodically examined and explained.

\mathbf{x}

IRANIAN LANGUAGES.

OLD PERSIAN.

1. Cuneiform texts with translations. pp. 30-31.

2. Grammar. Contributions to the interpretation of the Cuneiform Inscriptions. pp. 31-32.

Dervisean, Über die Keilinschriften von Persepolis. Hates amsoraj

(Armenian) Fasc. I.

Jules Oppert has given the texts of the Persian cuneiform inscriptions with copious commentary in the Journal Asiatique IV. scr. 17, 255ff., 378ff., 534 ff.; 18, 56ff., 322ff., 553ff., 19, 140ff. Jahr. 1851-53.

Friedrich Spiegel, Die altpersischen Keilinschriften im Grundtexte mit übersetzung, Grammatik und Glossar. Leipzig 1881. Zweite, sehr verbesserte Auflage.

An excellent edition, comprising text, translation, grammar, commentary and dictionary, and giving especially a precise history of the deciphering of the Cuneiform inscriptions.

- Fr. Stolze, Persepolis, die archaemenidischen und sasanidischen Denkmäler und Inschriften von Persepolis, Istakhr, Pasargadae, Shâpûr, zum ersten Male photographisch aufgenommen. Im Anschluss an die epigraphisch-archaeologische Expedition von Persien von
- F. C. Andreas. Herausgegeben auf Veranlassung des 5. Internationalen Orientalisten Congresses zu Berlin. Mit einer Besprechung der Inschriften von Th. Nöldeke. Bd. I, gr. folio. 7 pag. mit 73 Tafeln und 73 Bl. Tafel-Erklärungen, Bd. II. VI, 12 pag. mit 77 Tafeln und 77 Bl. Tafelerklärungen. Berlin. 1882.
- In a splendid work Fr. Stolze gives the celebrated antiquities and inscriptions of Persopolis and and its environs rendered by minute photographs.
- C. Rezold, Die Achämenideninschriften. Transcription des babylonischen Textes nebst übersetzung, textkritischen Anmerkungen u.einem Wörterbuch und Eigennamenverzieichnis. Mit den Keilschriften und den kleineren Achämenideninschriften autographiert von P. Haupt. Hoch 4. 1882. Leipzig. XVI, 96 pag.

Bezold's work renders as correctly as possible the Babylonian text of the Achaemenian inscriptions in three tongues, by carefully examining the readings in the former editions of Niebuhr, de Sauley, Westergaard and Jules Oppert. The text is given in transcription and accompanied by a translation. Paul Haupt's merit is the addition of the original text of the minor inscriptions according to partly new copies of the Paper-impressions in the British Museum and according to photographs in Stolze's splendid work upon Persepolis.

- B. J. A. Evetts, A trilingual inscription of Artaxerxes Mnemon. Zeitschrift für Assyriologie pp. 410-417. 1890.
- F. H. Weissbach, Die dreisprachige Inschrift des Artaxerxes Mnemon. Zeitschrift für Assyriologie. Vol. VI. p. 159 foll. 1891.
- F. II. Weissbach und W. Bang, die alt-persischen Keilinschriften.
 1. Lieferung. Leipzig 1893. (Assyr. Bibl. 10).

This new edition will give all the original texts, besides transcription, translation, commentary and dictionary.

- F. H. Weissbach, Die alt persischen Inschriften: See Grundriss der Iranischen Philologie, etc. Herausgegeben von W. Geiger u. Ernst Kuhn. II. Band. 1. Lieferung. Strassburg, 1896. psg. 54-74.
- Contents: I. Allgemeines. II. Verzeichnis und Inhalt der Inschriften. III. Geschichte der Entzifferung und Erklärung der Inschriften.

Telmon, A grammar of the old Persian language, Boston. 1891. Chr. Bartholomae, Awestasprache und Altpersisch. Vgl. Grundriss der Iranischen Philologie. Vol. I., pp. 152-248. 1896. Eberhard Schrader gives in the "Monatsberichte der K. Akademie der Wissenschaften in Berlin" 1830. S. 1033 a short notice upon a falsified Dariusstele.

P. Haupt, On the pronunciation of tr in old Persian. J. Hopkins University Circulars VI, pp. 117-118. 1887.

Wilhelm Bang, La grande iscrizione di Behistân Col. IV, §§ 317. Giornale della Società Asiatica Italiana. 3, pp. 159-163. 1889.

Wilhelm Bang, 1. Contributions to the old Persian lexicography. 2. Bh. IV, 66. Babyl. and Orient. Rec. 10, p. 239 follow. 1889.

Wilhelm Bang, Beiträge zur Erklärung der Achämenideninschriften. Zeitschr. d. Deutsch. Morgenländ. Gesellschaft. 43, pp. 525-534. 1889.

Willy Bang, Zur Erklärung der altpersischen Keilinschriften. Mélanges Charles de Harlez, p 5-11. 1896.

Contents: 1. Altpers. Bardiya, Armaniya, etc. 2. Altp. n, b, mb. 3. Hagmatana. 4. frastanika. 5. Ardumaniś. 6. Zu Behist 1, 61-66. 7. Zur Religion des Darius.

A. Thumb, Zu den altpersischen Keilinschriften. Zeitschr. f. vergl. Sprachf. 32, pp. 123-133.

Friedrich Müller, Beiträge zur Erklärung der altpersischen Keilinscriften, Wiener Zeitschr.f. Kunde des Morgenl.3, p. 146-150. 1889.

Friedrich Müller, Zur Erklärung der Inschrift von Behistan. ibidem. 4, p. 173. 1890.

- W. Foy, Altpersisches. Bh. 1, 14. Zeitschr. f. vergl. Sprachforsch., 33,419-432. 1893.
- W. Foy, Iranica, Zeitschr. d. D. Morg. Gesellschaft. Vol. 50, p. 129-135. 1894.
 - W. Foy, Iranica. 1896. ibid.
- V. Rugarli, Tre iscrizioni cuneiformi di Dario d'Istaspe sur la rupe di Behistân. Trad. dal pers. Bologna, 1889, 15 pag.

x_{I}

IRANIAN LANGUAGES.

AVESTIC.

- 1. Grammar, Chrestomathia, pp. 32-33.
- 2. Lexicography, p. 33.
- 3. Metrics, p. 34.
- 4. Contributions to the Avesta-Grammar, p. 34.
- E. Burnouf, Etudes sur la langue et sur les textes Zends. Tom. I. Paris 1840-50. 8. IV, 429 p.
- E. Burnouf. Observations sur la partie de la grammaire comparative de Mr. Franz Bopp. 1833-4,

Rapport sur les travaux philologiques de Mr. Burnouf relatifs à la langue Zende, par. Mr. Obry. Amiens 1834. 8.

Friedrich Spiegel, Grammatik der altbaktrischen Sprache nebst einem Anhange über den Gäthädialect. Leipzig 1867.

I.—Zeichenlehre; II.—Lautlehre; III.—Lautgesetze; IV.—Wortbildung; V.—Flexionslehre; VI.—Syntax. Anhang. Der Gâthâdialekt. Schlussbemerkungen.

The first scientific Zend grammar published in Germany which gives the Zend-words always in original characters.

- C. de Harlez, Manuel de la langue de l'Avesta. Grammair, Anthologie, Lexique. Paris 1878. 2 edit. 1884.
- C. de *Harlez*, La Syntaxæ Avestique. Zeitschrift der D. Morgenl. Gesellschaft. 42, p. 318 follow. 1888.

Wilhelm Geiger, Handbuch der Avesta-sprache. Grammatik, Chrestomathie und Glossar. Erlangen. 1879.

Dr. Haug, Essays on the Sacred Languages, Writings and Religion of the Parsis, 3 edition, 1884.

Edited and enlarged by E. W. West; with a biographical memoir of the late Dr. Haug by E. P. Evans. London, Trübner, 462 p.

Kůvásji Edalji Kůngů, A practical grammar of the Avesta language compared with Sanskrit. Bombay 1891. 312 pag.

W. Jackson, Introduction to the Avesta-Grammar. Stuttgart 1892.

This introduction is worthy of consideration.

A. V. Williams Jackson, An Avesta Grammar in comparison with Sanskrit. Part I. With an introduction on the Avesta. Stuttgart 1892. XLVIII, 273 pag.

Ferdinand Justi, Handbuch der Zendsprache. Altbactrisches Wörterbuch. Grammatik. Chrestomathie. Leipzig 1864.

The only Zend Dictionary published until now in Germany treating all parts of the Avesta. Being out of print this book may only be got from secondhand book-sellers.

Paul de Lagarde, Beiträge zur baktrischen Lexikographie. Leipzig 1868.

Paul de Lagarde, Armenische Studien. Göttingen 1877.

Paul de Lagarde, Persische Studien. Göttingen 1884.

All the three pamphlets give contributions for the interpretation of $\mathbf{Avestic}$ words.

Eugen Wilhelm, Beiträge zur Lexikographie des Avesta.

Zeitschrift der Deutschen Morgenländ. Gesellschaft. Vol. 42, pp. 81-101.

Jivanji Jamshedji Modi, Dictionary of Avestic Proper Names. Bombay 1892.

Digitized by Google

Contributions to the Metrics of the Avesta.

- 1. Aurel Mayr, Resultate der Silbenzählung aus den vier ersten Gathas. See "Sitzungsberichte der phil-histor. Klasse der Kaiserl. Akademie der Wissenschaften zu Wien. July 1877." Cf. also Westphal in Kuhn's Journal 9, 437 and Roth in Zeitschr. d. D. Morgenl. Gesellschaft 25, 215 follow.
- 2. Karl Geldner, über die Metrik des jüngeren Avesta. Nebst Übersetzung ausgewählter Abschnitte. Tübingen 1877.
- 3. Eugen Wilhelm, Zur Metrik des Avesta. Extrait des actes du Xc Congrès International des Orientalistes. Session de Genève 1894. Section 1 bis (Linguistique et tongue aryennes).
- 4. Hermann Toerpel, De metricis partibus Zend-Avestae. Halle a. S. 1874. Doctordissertation.
- Ch. Bartholomae, cf. Bezzenbergers Beiträge, etc. Vol. III. KOS. 8, pp. 204-233, Zeitschrift der D. Morgenländischen Gesellschaft. Vol. 36, p. 560-585.
- A. Bezzenberger, Einige avestische Wörter und Formen. Göttinger Gelehrte Anzeigen. 1878. p. 251.
- Fr. Burg, Avestisch 'hisididth'. Kuhn's Zeitschr. für vergl. Sprachforschung 29, p. 358-371.
- S. I. A. Churchill, An origin for the biblical name Rhages. Indian Antiquary 17, p. 329. 1888.
- H. Brunnhofer, Über die durch Anhängung der dativisch flectierten Wurzel dha, dha, dhi, dhu an beliebige andere Wurzeln gebildeten Infinitive des Veda und Avesta. Bezzenbergers Beiträge, etc. 15, p. 262-270.
- J. Kirste, Bemerkungen iiber die alten Zendalphabete. Wiener Zeitschr. f. K. d. Morgenlandes, Vol. 5, pp. 9-24.
- Halévy, Note sur l'origine de l'écriture perse. Journal Asiatique 1885, VI, p. 408-501.
- E. W. West, The Avesta word "Asperence." Acad. Sept. 1887, p. 207.
- Eugen Wilhelm (1) De infinitivi vi et natura. Programmabhandlung des Gymnasiums zu Eisenach. 1869.
- (2) De infinitivi linguarum sanscritae bactricae persicae graecae oscae umbricae latinae goticae forma et usu. Isenaci. 1873.
- (3) De verbis denominativis linguae bactricae. Programmabhandlung des Gymnasiums zu Jena 1878.
- (4) Erânica, Sonderabdruck aus der Festschrift des Jenaer Gymnasiums zur 350 jährigen Jubelfeier des Eisenacher Gymnasiums am 18. October 1894.
- Contents: (1) Zur Entstehung der vocalischen Deklination. (2) Yasna 46, übersetzt und erklärt.

XII.

IRANIAN LANGUAGES.

THE AVESTA.

- 1. Origin and Age of the Avesta.
- 2. Zend-Texts.
- 3. Translations.
- 4. Contributions of the Interpretation of the Avesta.
- 5. Gâthâs.

Luquiens, Origin and Age of the Avesta. Americ. Orient. Soc. Proceedings. Mai. S. VIII, Octob. S. XI. 1882.

- C. de Harlez, Origine de l'Avesta et son interprétation. Muséon I. p. 494 ff. 1882.
- Fr. Spiegel, über das Vaterland und das Zeitalter des Avesta. Zeitschrift der D. Morgenl. Gesellschaft. Bd. XXXV, pp. 629-645. 1832.
- E. W. West, Mr. de Harlez and the origin of Zoroastrism. Indian Antiquary. X, 274 follow. 370.

Luquiens et de Harlez discuss the question about the origin and age of the Avesta. Luquiens believes, the Avesta to be of a remoter antiquity; de Harlez places it in a later time. Spiegel agrees with de Harlez's opinion, while E. W. West disagrees with de Harlez.

- W. Geiger, Vaterland und Zeitalter des Avesta und seiner Kultur. Sitzungsberichte der Königl. Bairischen Academ. der Wissenschaften. München 1884. p. 315-385.
- C. de Harlez, Alter und Heimat des Avesta. Bezzenberger's Beiträge zur Kunde der Indo-German. Sprachen. 1886. Vol. XII, p. 109ff.
- C. de Harlez, Avestica. 2. L'Ahuna vairya 3. Visto. ibid. XIII. p. 245-257. 1887.
 - C. de Harlez, Avestica. ibid. XVI. p. 338-348. 1890.
- Fr. Spiegel, über das Vaterland und Zeitalter des Avesta. Zeitschr. d. D. Morgenl. Gesellschaft. 1887. Vol. 41, p. 280-296.

Friedr. Spiegel, Vîstâspa oder Hystaspes und das Reich von Baktra. Historische Zeitschrift, herausg. von Sybel, Neue Folge. Vol. VIII, 1-21. Like Darmesteter and de Harlez Spiegel believes the origin of the Avesta to be in Media. This opinion was disputed by Sayce, cf. Academy. Vol. XVIII, p. 83 f. and 119. In like manner Félix Robiou, L'Avesta et son origine, d'après les travaux les plus récents. Revue des Questions Historiques. XXVII, p. 5-82, maintains besides the original Monotheism of the Avesta, its Bactrian origin, which was formerly the general opinion.

- E. v. Dillon, The Home and Age of the Avesta. Bombay 1888.8° 94p.
- H. Atterige, The Avesta and its Discoveries. Americ. Cathol Quarterly Review. January 1890.
- J. Darmesteter, Alexander le Grand et le Zend-Avesta. Revue des Etudes grecques. 1892. (Separate copy Paris. Léroux. 1892.)
- C. P. Tiele, Une nouvelle hypothese sur l'antiquité de l'Avesta. Revue de l'histoire des Religions. 1894. p. 68-81.

Tiele combats the hypothesis of Darmesteter, who asserts that the Avesta was composed in the time after Alexander the Great.

- K. F. Geldner: Avestalitteratur. See "Grundriss der Iranischen Philologie, etc., herausgeben von Wilh. Geiger und Ernst Kuhn. II. Band. 1 Lieferung. Strassburg 1896." pp. 1-53.
- § 1. Awesta. § 2. Begriff, Umfang und Analyse des Awesta. § 3 Yasna. § 4. Inhalt des Yasna. § 5. Vispered. § 6. Vendidad. § 7. Inhalt des Vendidad. § 8, 9. Die Yashts und das Khorda-Avesta. § 10. Fragmente. § 11. Ausgaben des Awesta. § 12—14. Schriftliche Aufzeichnung u. Manuscripte. § 15—17. Das jetzige Awesta und das Awesta unter den Sasaniden. § 18—21. Elemente und Charakter des Awesta. § 22—28. Die Gathas. § 29—36. Geschichte und Ursprung des Awesta. § 38—41. Geschichte der Awesta forschung. § 42—50. Hilfsmittel und Methode der Awestaforschung. § 42. Die Pahlavi-übersetzung. § 43. Der Charakter der Pahlavi-Übersetzung. § 44. Probe der Pahlavi-Übersetzung. § 45—47. Stärke und Schwäche der Pahlavi-Übersetzung. § 48—50. Pahlavi, Neupersisch und Sanskrit, insbesondere die Vedalitteratur als Hilfsmittel für die Erklärung des Awesta.

K. Geldner, Artikel, "Zend-Avesta" in Encyclopædia Britannica. Vol. XXIV, p. 775. Cf. also the same author's Prolegomena to the Avesta edition, § 11.

Vendidad-Sadé. Texte Zend, avec un titre persan, autographié à Bombay par les soins de Manakji Cursetji.

L'édition n'a été tirée qu'à un tres petit nombre d'exemplaires, et l'on ne connait en Europe que celui qui fut offert à Mr. Burnouf par l'éditeur et l'exemplaire que possède la bibliothèque de la société asiatique à Londres.

Vendidad Sadé, l'un des livres de Zoroastre; publiés d'après le manuscrit Zend de la bibliothèque du roi, avec un commentaire, une traduction nouvelle et un mémoire sur langue Zende considérée dans ses repports avec le sanscrit et les anciens idiomes de l'Europe. Par Eugène Burnouf. Paris (l'éditeur, sans date, lithogr. de Sennefelder) 1829-1843. Fol.

The Asiatic Society of Bombay has published a lithographed edition of the Vendidad in Gujarati charactoers. It is accompanied by a paraphrase and a commentary by Aspandiarji Framji, who was helped in this labour by Mollah Ferouz. This edition consists of 5 volumes in 8vo. Unfortunately, there were only 25 copies printed of it.

Vendidad Zend-Avestæ pars XX adhuc superstes. Sub auspicio, . . . Frederici VI. Daniae regis e codd Mss. Parisinis primum edidit, varietatem lectionis adjecit Justus Olshausen Holsatus. Hamburgi 1829. 4.48 p.

Contient les fargards I, II et III et une partie du fargard IV.

Fragments relatifs à la religion de Zoroastre, extraits des Mss. persans de la bibliothèque du roi (per MM.) Olshausen et Mohl. Paris Impr. roy. 1829. 8. 40 pp. dont 34 de textes persans.

Ces fragments ne sont donnés ici qu'en original, sans traduction ni commentaires. Ce sont I. L'Oulamâ-i-Islâm (L'Eulma Eslam d'Anquétil) abrégé de la doctrine des Guèbres, espéce de dialogue entre les Parsis et les docteurs Musulmans; II. notice sur les Nosks, livres au nombre de 21, dont se composait le Zend-Avesta; III. Morceaux de Shâh-Nâmeh, relatifs à Zoroastre et l'établissement de sa religion.

Vendidad-Sade. Die heiligen Schriften Zoroaster's Yaçna, Vispered und Vendidad. Nach den lithographierten Ausgaben von Paris und Bombay mit Index und Glossar herausgegeben von Dr. Hermann Brockhaus. Leipzig 1850. XIV, 416 S. Lex. 8.

Friedrich Spiegel, Avesta, die heiligen Schriften der Parsen. Zum ersten Mal im Grundtexte sammt der Huzvarêsh-übersetzung herausgegeben. I. Band. Der Vendidad. Leipzig 1851-1853.

II. Band. Vispered. Yasna 1858.

Vendidadi capita quinque priora. Emendavit Christianus Lussen. Bonnae 1852. 8° VI, 67 pp.

Zendavesta or the religious books of the Zoroastrians, edited and interpreted by N. Westergaard. Vol. I. The Zend Texts. Part I. Yaçna. Part II. Vispered and the Yeshts. Part III. The Yehts XII—XXIV. Nyáish, Afrigans, Gahs, miscell. Fragm. Sirozah. Copenhagen 1852-54. 4.

Westergaard's edition is very valuable even now a-days notwithstanding the great edition of Geldner. Geldner has not yet exposed the principles of criticism followed by him in his new edition. Westergaard remained faithful to one and the same system of criticism throughout his whole book.

James Darmesteter, Un fragment du Commentaire sur le Vendidâd Paris 1881. Journal Asiatique. Avril, Mai, Juin.

C. de Harles, Un Fragment du Commentaire de M. Darmesteter sur le Vendîdâd Louvain 1881.

Darmesteter endeavours to advance the Vendîdâd interpretation relying on tradition. Harler's pamphlet is written against Darmesteter's interpretation of the fragment of the above named commentary to the Vendîdâd. Likewise Luquiens: The Vendîdâd as translated by M. Darmesteter. Americ. Journal of Philology. II. 323-341, 1882, opposes Darmesteter's translation of a Vendîdâd-Fragment.

Italo Pizzi, Tistar-Yasht, L'inno a Tistrya nell' Avesta. Testo zendo con traduzione e commento. Saggio: Memorie d. R. Acad.

- d. sc. di Torino. Ser. 2, Tom. 35, 71-88. (Cr. Muscon, Tom. II, 650 following).
- J. Darmesteter, Une page zende inédite. Journal Asiatique. Paris, 1886. VIII, p. 182-186.

The not yet printed Avesta-text published by Darmesteter treats of mized marriages.

- Karl F. Geldner, Die heiligen Bücher der Parsen, im Auftrage der Kaiserlich. Königl. Academie der Wissenschaften zu Wien herausgegeben. Stuttgart, 1885-1895.
- L. H. Mills, The ancient manuscript of the Yasna, with its Pahlavi translation, (A. D. 1323) generally quoted as J. 2, reproduced in facsimile; Oxford 1893.

Zend-Avesta, ouvrage de Zoroastre, contenant les idées théologiques, physiques et morales de ce législateur, les cérémonies du culte religieux qu'il a établi, et plusieurs traités importants relatifs à l'histoire des Perses. Traduit en français sur l'original zend, aves des remarques, et accompagué de plusieurs traités propres à éclaircir les matières qui en sont l'object; par Mr. Anquetil Duperron.

Paris 1771. 4. fig. 3 voll.

Lettre à Mr. Anquetil du Perron, dans laquelle est compris l'examen de sa traduction des livres attribués à Zoroastre, par William Jones.

Londres 1711. 52 p. 8.

Zend-Avesta, Zoroasters lebendiges Wort, worin die Lehren und Meinungen von Gott, Welt, Natur und Menschen; ingleichen die Ceremonien des heiligen Dienstes der Parsen, etc. aufbehalten sind. Nach dem Französischen des Herrn Anquetil du Perron von:

J. F. Kleuker. Riga 1777-86 5 voll. 4.

Zend-Avesta im Kleinen, d. i. Ormuzds Lichtgesetz, oder das Wort des Lebens von Zoroaster in einem wesentlichen Auszug aus den Zendbüchern von J. F. Kleuker. Riga 1789. 8.

- F. D. Echard, Ormuzd's lebendes Wort an Zoroaster, oder Zendavesta im Auszuge Greifswalde 1789. 8°
- F. D. Eckard, Religion der Feueranbeter in Indien und Persien. Greifswalde 1796. 8°

Fragmente über die Religion des Zoroaster, aus dem Persischen übersetzt, mit einem ausführlichen Commentar und der Lebensbeschreibung des Ferdousi aus Dauletschah's Lebensbeschreibungen der Dichter, von Dr. Joh. Aug. Vullers, nebst einer Vorrede von Prof. Windischmann Bonn. 1831. 8. XXX. 130 u. 14 pp.

Fr. Spiegel: Der 19. Fargard des Vendidad. München 1850-54.

Separate copy from the "Abhandlungen der Königl. Bayerischen Academie der Wissenschaften."

Fr. Spiegel: Ueber eingeschobene Stellen im Vendidad. München 1850. 4.

Separate copy from the Abh. d. Bayer. Ac. d. Wissensch.

Fr. Spiegel, Zur Interpretation des Vendidâd. Leipzig 1853. 45 p. Friedrich Spiegel, Neriosengh's Sanskrit-Uebersetzung des Yasna. Leipzig 1861.

This book is important for the interpretation and text-critic of the Yasna,

Friedrich Spiegel, Avesta, die heiligen Schriften der Parsen. Aus dem Grundtexte übersezt, mit steter Rücksicht auf die Tradition.

I.—Band. Der Vendidad, mit 2 Abbildungen. Leipzig 1852. 8. VIII. 295 p.

II.—Band Vispered und Yaçna. Mit 4 Tafeln Abbildungen. Leipzig 1859. 8. XII, 222 p.

III.—Band. Khordeh-Avesta. Leipzig 1863.

Translated into English by A. Bleeck. Hertfort. 1864.

This translation of the Avesta is still valuable for the excellent introductions to each volume, although the translation has been amended in several passages by de Harlez, Darmesteter, Geldner, Bartholomae, Roth and others.

H. Hübschmann, Ein Zoroastrisches Lied. (Kapitel 30 des Yasna) mit Rücksicht auf die Tradition übersetzt, und erklärt. München 1872.

H. Hübschmann, Avestastudien I. '(in den Sitzungsberichten der philos.-philolog. Klasse der Königl. Bair. Akademie der Wissenschaften zu München, 1872. Band. II.

Hübschmann treats Yasna 57, p. 643 follow. See also:

H. Hübschmann, Beiträge zur Erklärung des Avesta I: Zeitschr. der D. Morg. Gesellsch. 26, 453; II. ibid. 28, 77: III. 38, 423.

_____, Iranica Zeitschr. f. vergl. Sprachforsch. 26, 603; 27, 103.

W. Geiger, Das dritte Kapitel des Vendsdad. Cf. Zeitschrift der Deutschen Morgenland. Gesellschaft. 1880. Vol. XXXIV, p. 415-427

K. F. Geldner began in 1879 to translate parts of the Avesta into German and has continued with this translation in the following years. Cf. Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung Vol. XXIV, p. 542-555. ibid. XXV, p. 179-212; 378-419; 465-590.

Geldner is a disciple of the Sanskritist Roth. Therefore his translations are done in the spirit of the Vedic school of Roth.

Furthermore of Zeitschrift für vergleich. Sprachforschung Vol. XXV, pag. 465-590.

Geldner, Drei Yasht aus dem Zendavesta, übers. und erklärt. Stuttgart. 1884. XVI, 134 p.

Geldner, translates and interprets the Behrâm-yasht, Ashi-yasht and Zamyâd-yasht.

Kavasji Edalji Kanga, Khordeh Avesta, transliterated and translated into Gujarâtî. 1880.

Pák Khordeh Awastá, Bombay, Mistri and Solan. 16. 386 pp. R. 1, 8; 32, 1120 pp. R. 1-4.

Pák Khordeh Awastá. Bombay, 1883. 662 pag. Ripon Printing Press.

Farwardin Jashat, Satom sathe: or the prayers called Farwardin Jashat and Satom. Bombay, Ripon Printing Press, 1884.

Kavasji Edalji Kanga, Vendîdâd translated into Gujarati from the original Zend texts with critical and explanatory notes. Bombay, 1884 Second edition.

Kavasji Edalji Kanga, Vendîdâd no Gujeratî tarjumo asal Avestâ uparathî, sharêh tathâ nate sâthê, trîji avrutti sudhârâ tathâ vadhârâ sâthê. Bombay, Nirnaya-Sagar Press. 1894. 340 pag. Third Edition, revised.

Kavasji Edalji Kanga, Khordah Avesta transliterated and translated into Gujarati with copious explanatory notes. Bombay, 1888. 8°. 336 pp. Fourth Edition, 1896.

Yasna and the Gáthâs with copious explanatory notes and an appendix containing some remarks on the Zend-Avesta and the Gâthâs, etc. Translated into Gujerati by Aerpat Meherjibhâi Pâlanji Mádan. Bombay. 16 pp. and 203 pp. 1885.

The author translates the French Avesta translation by de Harlez.

Meherjibhûi Pûlanji Mûdan, Vendîdâd translated into Gujarâti from Avesta, traduit du texte Zend par Baron C. de Harlez. Bombay, 1886. 229 pp.

- A. Führer, Neryôsanghs Sanskrit translations of the Khordah-Avestâ. Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society 16, 74-87.
- C. de Harlez, Avesta Livre sacré du Zoroastrisme, traduit du texte Zend, accompagné de notes explicatives et précedé d'une introduction à l'étude de l'Avesta et de la religion mazdeenne.

Deuxième édition revue et completée. Paris, 1881. CCXLVIII, 670 pag.

(Bibliothèque Orientale, Tome V.)

This translation is still very valuable.

J. Darmesteter, The Zend-Avesta, Part I. The Vendidad. Oxford. (Sacred Books of the East ed. M. Müller, Vol. IV, 1880.) Second Elition, 1895. Darmesteter has in this edition completed the introduction and fragments. E. W. West has written a short preface to this work.

Darmesteter, The Zend-Avesta, Part II. The Sîrôzalis, Yashts and Nyayish. Translated. Oxford, 1893 (Sacred Books of the East, ed. M. Müller, Vol. XXIII.)

The Zend-Avesta, Part III. The Yasna, Visparad, Afrînagân, Gâhs and miscellaneous fragments. Translated by L. H. Mills. Oxford, 1887. XLVIII, 404 p. (Vol. XXXI of the Sacred Books of the East).

The translation of L. H. Mills is in many passages as obscure as the original.

J. Darmesteter, Le Zend-Avesta, pp. Traduction nouvelle avec commentaire historique et philologique. Paris, 1892. 4to. I, CXIX, 500 pp.; II, XXXV, 747 pp. III: Origines de la littérature et de la religion Zoraostriennes, Appendice à la traduction de l'Avesta (Fragments des Nasks perdus et Index.) Paris, 1893. (Annales du Musée Guimet. Tom. XXI-XXIV.)

The value of Darmesteter's work does not rely so much on the translation itself as on the numerous and detailed additions, the glosses and excursions, by means of which it receives in a certain manner light and colour. The author had the honour to be commissioned by his government to the Parsees of India, to become acquainted with the rites of this religious community. How difficult it is to get a clear understanding of any liturgy without a lively knowledge of the rites, everybody knows who has devoted himself to such studies, and I do not think I say too much when I affirm that all former commentaries of the Yasna and Vispered may be considered as antiquated after the publication of Darmesteter's work.

- A deficiency of the book is that the recent European publications have been a little neglected. That Darmesteter's translation was likely to be very much blamed by the Vedic school of Roth could easily be foreseen, but this does not diminish the value of the excellent work in the eyes of all those who are free from party-spirit and therefore able to form an objective judgment.
- E. Burnouf, Extrait d'un commentaire et d'une traduction nouvelle du Vendîdâd-Sadé, l'un des livres de Zoroastre. Paris, 1829. 31 p. Tiré séparément du Journal Asiatique.
- E. Burnouf, Commentaire sur le Yasna, l'un des livres religieux des Parses, ouvrage contenant le texte Zend, expliqué pour la première fois, les variantes des quatres mss. de la Bibliothèque royale, el la version Sanscrite inédite de Neriosang.

Paris, Imprimerie royale, 1833, 4to.

A. Holtz, Djemshid, Feridun, Gustasp, Zöroaster. Eine kritisch-historische Untersuchung über die beiden ersten Capitel des Vendidad. Hannover, 1829. 8vo.

Th. Benfey, Beiträge zur Erklärung des Zend. Göttingen, 1850-53.2vol.

Fr. Bopp, die Zahlwörter der Zendsprache. Berlin, 1843, 4to.

Friedrich Spiegel, Commentar über das Avesta. Erster Band, Dr. Vendidud Wien, 1864.

Digitized by Google

Zweiter Band. Vispered, Yasna und Khordah-Avesta. Wien, 1868.

Spiegel's commentary is always prepared with a regard to tradition and corrects in many passages his formerly published Avesta-translation.

- E. Sachau, Zur Erklärung von Vendîdâd I. Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft. Band 27, 147. Band 28, 448.
- E. Dillon, Quelques remarques sur le 8me Fargard du Vendîdâd Revue de Linguistique, 1880, p. 125-140.
- C. de Harlez, Etudes Avestiques. 1882. Zeitschrift der D. Morgenl. Gesellschaft. Bd. 36, p. 627-646.
- F. Spiegel, Zur Textkritik des Awestâ. 1882. Zeitschrift der Deutschen Morgenländ. Geseilschaft. Vol. 36, p. 586-619.

Chr. Bartholomae, Beiträge zur Kenntnis des Avesta. Zeitschrit der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft. Vol. XXXV., p. 153-160.

Chr. Bartholomae, Arische Forschungen. (Aryan Researches).

Heft. 1-3. Halle 1882-1887.

Heft. 1 (1882) treats Yasht I. and XIX.

Heft. 2 (1886) Yasna, 30, 28, 44.

Heft. 3 (1887) Yasna, 29. Complete translation and interpretation of Yasna C. 29.

- J. Darmesteter, Iranica. Savanhavâc et Eranavâc ou Deux héroines oubliées. (3 Sér), Paris. Imprim. nat. 1882, 16 p. (Mém. de la Société de Linguistique, Vol. V, 67-80.
- J. Darmesteter, Etudes Iraniennes. Tom. I. Etudes sur la grammaire hist. de la langue pers. IX, 336 p. Tom II, 1. Mélanges Iran. 251 p. Paris. 1882.
 - J. Darmesteter, Essais Orientaux. Paris, 1883.

(Reprinting of former essays.)

Darmsteter's Tom. II. comprises the collected essays of this author from the Revue critique de litterature et d'histoire and from the Mémoires de la Souiété de Linguistique de Paris as well as lexicographical matters and contributions to mythology and legend. His review of works by Bréal and Reville belong rather to the history of religion.

K. F. Geldner, Studien zum Avesta. Heft. 1. Strassburg, 1882. Geldner gives new translations of parts of the Avesta.

Karl F. Geldner, in Zeitschrift für vergleich. Sprachforschung, 1885:

- 1. Yasna 36. Bd. 27, pp. 577-588.
- 2. Zur Erklärung des Avesta, ib. 28, pp. 185-207.
- 3. Yasna 32, ib. pp. 256-266.
- 4. Sprachliche Bemerkungen, ib. pp. 301-303, pp. 400-411.

Karl F. Geldner, Aus dem Avesta. Zeitschr. f. vergl. Sprachf. Bd. 30, pp. 514-34. 1889.

Karl F. Geldner, Yasna 33. Bezzenbergers Beiträge, etc., 15, pp. 248-262.

K. F. Geldner, translates Yasna c. 30 in Bezzenberger's Beiträge z. K. d. idg. Sprachen. XII, pp. 93-101. Cinvat-ustanem. Ibid. XIII, p. 289-90. 1887.

K. F. Geldner, Ein neuer Infinitiv im Avesta. Ibid. XII, pp. 160-161.

K. F. Geldner, trahslates Yasna c. 32 in Kuhn's Zeitschrift f. vergl. Sprachf. 28, pp. 256-266.

K. F. Geldner, Asa, Vohû manaihâ. Zeitschr. f. vergl. Sprachf. 31, pp. 319-323. 1890.

K. F. Geldner, Yasna 43, Zeitschr. f. vergl. Sprachforschung. Vol. XXX, pp. 316-338. 1888.

K. F. Geldner, Yasna 46, Bezzenberger's Beiträge zur Kunde der indogerm. Sprachen. 14, pp. 1-29. 1888.

H. Hübschmann, Zu Geldners Untersuchungen aus dem Avesta. Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung. 1882. Vol. XXVII, Hefs. 1.

H. Hübschmann, Iranica. Zeitschrift für vergl. Sprachforschung. Vol. XXVII, Heft. 1.

The XXXVIII. volume of the Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft contains a number of communications of researches into the Avesta. 1884.

- 1. Chr. Bartholomæ, Studien zu den Gâthâs. pp. 117-133.
- 2. C. de Harlez, L'Avestique Mada et la tradition persane, p. 133
- 3. Hübschmann, Iranica, pp. 423-432.
- 4. Fr. Spiegel, Zur Geschichte des Awestakalenders, pp. 433-436.
- 5. R. Roth, Der Ahuna vairy a, pp. 437-38.
- 6. Baunack, Yasna 36 als übersetzungsprobe, pp. 490-91.

The IX. volume of Bezzenberger's "Beiträge zur Kunde der indogermanischen Sprachen" contains a number of communications of researches into the Avesta. 1884.

- 1. Chr. Bartholomæ, Beiträge zur Altirânischen Grammatik II, pp. 126-33; III, pp. 299-313.
 - 2. A. Hillebrandt, Bemerkungen zum Avesta, pp. 133-134.
- 3. Fr. Spiegel, Zur Geschichte des Awestâ-alphabetes, pp. 173-189. Erán und Irán, pp. 189-192.
 - 4. C. de Harlez, Avestica, pp. 294-299.

The XXVII. volume of Kuhn's Journal "Für vergl. Sprachforsching" contains a number of communications of researches into the Avesta, 1884.

- 1. Hübschmann, Zu Geldner's übersetzungen aus dem Avesta, pp. 92-103. Iranica, pp. 103-112.
 - 2. Chr. Bartholomæ, Iranisch ar und Indisch ir, er, pp. 204-205.
 - 3. Geldner, Miscellen zum Avesta, pp. 225-261.
 - 4. Fierlinger, Iranica, pp. 474-481.

Eugène Wilhelm, De la critique du texte de l'Avesta. Muséon, 1884. Tom. HI, pp. 574-600.

Wilhelm treats of the application of criticism and of the principles to be applied in the Avesta interpretation.

- 1. The Avesta ought to be by itself the criterion for its interpretation, no foreign ideas ought to be brought into it.
- 2. The passages where each word occurs ought to be completely collected and compared together, in order to make out a meaning adapted to all passages.
- 3. The Pahlavi translation is to be considered as a resource which, however, is not of equal value for all parts of the Avesta, and ought to be used therefore under continual critical examination.
- Sanscrit, in the first place the language of the Vedas, ought to take the office of control, especially in grammatical questions.
- 5. The Eranian dialects are to be used for interpretation, and under strict consideration of the acknowledged linguistic laws likewise etýmology and comparative philology.
- 6. In some cases instruction may be drawn from the Non-Arian languages and from the relations of ancient writers.
- In the utmost case of necessity, when all other resources of interpretation fail, recourse may be had to conjecture.

Eugène Wilhelm, 1. Contribution à l'interprétation de l'Avesta Muséon 1885, Vel. IV., pp. 510-531.

2. Zum übergange von der unthematischen in die thematische Konjugation.

Bezzenberger's Zeitschrift. z. Kunde d. idg. Spr. 1885. X, pp. 314-318.

- 3. Études Avestiques I. Muséon V, S. 334-858. 1886. La Critique et L'Exégèse de L'Avesta.
- 4. Iranica, Bezzenberger's Zeitschr. z. k. d.idg. Sprachen. XII, pp. 101-109. 1886.
 - 5. Études Avestiques II. Muséon VI, pp. 624-635. 1887.
- E. Wilhelm, Études Avestiques II. 1887-1888. Contributions à la Grammaire et à la Lexicographie de l'Avesta.
- 1. L'accusatif du pluriel en ô dans la déclinaison en a. Wilhelm treats the Avesta passage: nâismi daêvô fravarâne mazdayasnô zarathushtrish, and believes to have translated it rightly. Darmesteter in his translation of the whole Zend-Avesta has, where he treats his passage, mistaken Geldner's name for Wilhelm's, but has afterwards in a letter a short time before his death confessed his error.

- 2. Contributions à la déclinaison des mots en é et w.
- 3. La réprésentation de l'Indou ri dans la langue de l'Avesta.
- 4. Root sad s. carâiti, carâitika. Muséon VII, pp. 108-119.
- E. Wilhelm, Bemerkungen zum 12. Farg. des Vendidad. Bezzenberger's Zeitschrift zur k. d. idg. Sprachen. XVII, pp. 155-158.
- C. de *Harlez*, Coup d'œil sur l'histoire et état actuel des études avestiques. Bulletin de l'académie royale des sciences, des lettres le des beaux arts de Belgique. 12. Bruxelles 1886.
 - C. de Harlez, Etudes avestiques. Muséon VI, pp. 641-642.
- C. de Harlez, Eranian Studies. 1. The four-eyed dog of the Avests. Babylonian and Oriental record. January 1887, pp. 36-38.
- C. de *Harlez*, The origin and nature of the *Pahlavi*. Babyl, and Or. record. April 1887, pp. 93-95.
- R. Pischel—Miscellanea. Zeitschrift der D. Morg. Gesellschaft. Band 36, 135 follow. P. 136 gives remarks on the second Fargard of the Vendîdâd. See also Pischel's remarks in the Journal of A. Bezzenberger Beiträge zur Kunde der indogerman. Sprachen. Band VI, 272 follow, especially, pp. 280-282.
- A. V. W. Jackson—1. On Avestan Similes. 2. Similes from the animal world. Proceedings of the Journal of the American Oriental Society. May 1887. Pp. 35-37.
- (2). The Afrigan Rapithwin of the Avesta, transl. with comments, pp. 37-41 ibidem.
- A. V. W. Jackson—On Avesta f=original pv. 2. Avesta pairiaētrēus nerēus strēus. Americ. Journal of Philology X, pp. 86.346. 1889.
- A. V. W. Jackson—A new reference in the Avesta to the "Lifebook" hereafter. Journal of the Americ. Orient. Society 1888. Proceed p. XX.
- A. V. W. Jackson—On the sense of color in the Avesta. On the circle of sovereignty in the Avesta. Journ. of the Am. Or. Soc. 1890. pp. 172-75.
- A. V. W. Jackson—Avesta grammatical notes, Avesta grammatical jottings.

jottings.	
Proceed. of the Amer. Orient	t. Soc., pp. 124-165.
, Avesta contribution pp. 87-89. 189	ons. Americ. Journ. of Philology 1
, Avesta etymologie	s. ib. 12, pp. 67-69.
	ngular of u - nouns in the Avesta. Bearage, etc., 17, p. 146-152.
, The Avesta alphab	pet and its transcription. With appeart 1890.

Friedrich Müller, Über Yasna IX, 81-89, 99 und Vendîdâd I. 3-4.

Wiener Zeitschrift für Kunde des Morgenlandes. I., pp. 162 ff. 247 ff., 342-344. 1887.

Cf. the same Journal I, pp. 82, 111, 113, 163 ff.

Friedrich Müller, Beiträge zur Erklärung des Vendidad. Wiener Zeitschr. f. Kunde des Morgenlandes II, p. 37-41. 1888.

Friedrich Müller, Über Yasna XXIX, 1, 2.

Verhandlungen des VII. internationalen Orientalistencongresses, Arisch. Abt., pp. 95-100. 1888.

Friedrich Müller, Über Yasna 43, 1, 2. Wiener Zeitschrift für Kunde d. Morgenlandes 2, p. 91. 1888.

Friedr. Müller, Zarathuátras Versuchung (Vend. 19, 1-35) ibid 3, pp. 20-29; 120. 1889.

Fried. Müller, Über Vendidad I, 14, 15. ibid pp. 365-68.

————, Kleine Mittheilungen (Pahlawi-Neupersisch—Avestisch—Armenisch—Geschichte Alexanders—Bundahishn. ib. 5, pp. 63-76.

Friedrich Müller, Über Vend. II, 21; III, 66; IX, 180 and XVIII, 26. ibidem. 6, pp. 180-182. 1892

________, Awestische und neupersische Etymologieen ib. 6, pp. 182-191. 1892; 9, pp. 166-75. 1895.

, Über Yasna IX, 23. Wiener Ztschr., etc. 6, pp. 289-291. 1892.

Die Lautwertbestimmung und die Transkription des Zendalphabetes. /bid. 9. pp. 133-144.

1895. (This article is valuable).

Th. Baunack, Studien auf. dem Gebiete des Griechischen und der arischen Sprachen.

Contents: die drei wichtigsten Gebete der Parsen mit ihren Kommentaren und das siebenteilige Gebet. 1, 2, 5, 301-475. Leipzig. 1888.

Wilhelm Bang, Contribution à l'éxegèse de l'Avesta. Muséon 8, pp. 393-394. 1889.

Wilh. Bang, Avestâ apâkhtara. Bezzenberger's Beiträge zur Kunde d. indog. Sprachen. 15, p. 317. 1889.

Wilh. Bang, Yasna XI; petite étude de philologie érânienne. Bullet. de l'acad. belg. 18, pp. 247-260.

Wilh. Bang, Über Vendîd. 2, 17-19. Wiener Zeitschrift für Kunde des Morgenlandes 3, 116-118. 1889.

Wilh. Bang, Studies in Avesta and Pahlavi 1. On Vendidad 4, 1-2. Babyl, and Or. Rec. 3, p. 216. 1889.

Paris 1891. Vol. 17, pp. 134-139.

- W. Caland, Haoma yo gava. Zeitschr. f. vergleich. Sprachforschung. 30, pp. 459-60
- C. de Harlez, Haoma yo gava. Bezzenbergers Beiträge z. Kunde d. idg. Spr. 15, pp. 317-18. 1889.
- W. Caland, Beiträge zur Kenntnis des Avesta. Zeitschrift f. vergl. Sprachforschung 31, pp. 256-273.
- W. Caland, Beiträge zur Kenntnis des Avesta, ibidem. 1892. 32, pp. 589-595. 33, 300-304; 459-466.

Dr. Martin Haug, Die fünf Gatha's oder Sammlungen von Liedern und Spriichen Zarathustras, seiner Jünger und Nachfolger. Herausgegeben, übersetzt und erklärt.

Erste Abtheilung. Die erste Sammlung (Gatha ahunavaiti) enthaltend - Abhandlungen für die Kunde des Morgenlandes, herausgegeben von der deutschen morgenländischen Gesellschaft. No. 3. Leipzig. 1858.

Zweite Abth. Leipzig 1860.

This translation of the Gathas is now but of little value.

- C. Kossowicz, Decem Sendavestae excerpta latine vertit. Paris 1865.
- ----, Gât'â ahunavaiti Şarat'ustrica carmina septem lat. vertit et explicavit. Petropoli. 1867.
- ----- Gât'â ustavaiti. Petrop. 1869.
- ----, Sarat'rustricae gât'âe posteriores tres latine vertit et explicavit. Petrop. 1871.

The writings of Kossowicz do not further the interpretation of the Avesta.

Chr. Bartholomae: Die Gathas und heiligen Gebete des altiranischen Volkes. Halle 1879.

Contents: Metrum—Text—Grammatik und Wortverzeichnis. Bartholomae represents precisely the metric of the Gathas.

Chr. Bartholomæ, 1 Beiträge zur Kenntnis der Gåthås I. Zeitschrift für vergl. Sprachforschung. 28, p. 1-54.

- (2) Beiträge zur altiranischen Grammatik. Bezzenberger's Beiträge zur Kunde der indog. Sprachen. 1885. X, pp. 267-280.
 - (3) Beiträge zur Kenntnis der Gâthâs II. 1887.

Zeitschr. für vergl. Sprachforschung. 29, pp. 293-329.

- (4) Beiträge zur altiranischen Grammatik. 1887. Bezzenberger's Beiträge zur Kunde d. idg. Sprachen. XIII, pp. 54-93.
- (5) Arisches. ibid. XIII, pp. 1-43; 185-247.
 A. V. Williams Jackson, On the significance of the Gâthâs in the Avesta Proceed. Americ. Or. Soc. October 1887, pp. 4-12. Cf. Muséon, Vol. 7, 373-74. 1888.
- A. V. W. Jackson, A Hymn of Zoroaster. Yasna 31. Transl. with comments. Stuttgart 1888. VII, 62 p.

M. W. Easton, The Divinities of the Gâthâs. Journal of the Americ. Or. Soc. 15, pp. 189-206.

L. H. Mills, The Five Zoroastrian Gâthâs with the Zend, Pahlavi, Sanskrit and Persian Texts and Translations. Leipzig. 1892-95.

This work affords to every Avesta-scholar complete materials for the study of the Gâthâs.

Kavasji Edalji Kanga, Gáthá bâ maenî, yâne Gâthânâ tamâm hâ tathâ têno tarjumô, sharêh tathâ pushkal notê sathê.

Bombay, Nírnaya-Sâgar Press. 1895.

XIV, 244 pages.

Eugen Wilhelm, Gáthá Vohukháathra. Yasna 51, 1-7 übersetzt und erklärt. 1896. Mélanges Charles de Harlez, pp. 381-386.

XIII.

IRANIAN LANGUAGES.

PÂRSÎ. PEHLEVI.

- 1. Pârsf Texts, Translations, Grammar. p. 48.
- 2. Origin and Age of the Pehlevi Language and Literature, Grammar, Glossary. p. 49-50.
 - 3. Pehlevi Texts, Gems and Seals. p. 50-524.
 - 4. Translations of Pehlevi Texts. p. 52-53.
- 5. Contributions of the interpretation of Pehlevi Texts, Lexicography and Grammar. p. 53-54

Friedrich Spiegel, Grammatik der Parsi-Sprache nebst Sprachproben. Leipzig 1851. VIII, 209 pag.

Wilhelm Geiger, Aogemadaêcâ, ein Parsentractat in Pazend, Altbaktrisch und Sanskrit herausgegeben, übersetzt, erklärt und mit Glossar versehen. Erlangen 1878.

The unknown author of this treatise on death, who lived during the latest time of the Sassanian empire, when also the Minokhired and the vision of Ardá-Viráf were composed, endeavours to prove that body and soul are in close connection together, so that the man who during his corporeal existence has behaved in a praiseworthy manner, is likely to live in a most happy state in the other world. He reproves as weakness the fact that even pious men neglect to prepare themselves duly for the heavenly journey.

- C. Salemann, Über eine Parsenhandschrift der K. Öffentlichen Bibliothek zu St. Petersburg; Travaux du 3° Congrès des Orientalistes II., 493-502. Petersburg und Leyden 1879.
- C. Salemann, Mittelpersische Studien, Mélanges Asiatiques tirés du Bulletin de l'Academie imp. des Sciences de St. Petersbourg. IX, p. 242-253. Petersburg 1887.

C. Salemann, Mittelpersische Studien, Bulletin de l'Academie de St. Petersbourg 1887. 31, p. 417-450.

This article contains a history of the game of chess and of the testament of Khosrav, the son of Kawad.

LITERATURE OF THE SASSANIANS.

- H. D. J. Jamasp-Asânâ and E. W. West, Shekand Gumânik Vijâr. The Pazand-Sanskrit text together with a fragment of the Pahlavi. Edited with a comparative vocabulary of the three versions and an introduction. Bombay 1887. XL, 276 pp.
- E. W. West, Notes sur quelques petits textes pehlevis. Muséon 1887. VI, p. 263-272.
- J. Darmesteter, Les devoirs de l'Ecolier. Texte pazend. Journ. Asiat. 13, p. 355-363. 1889.
- J. Darmesteter, Textes pehlevis relatifs au Judaisme. Revue des Etudes Juives. 18, p. 1-15; p. 41-56. 1889.

Aogamadaechá, Athavá Mohot Vishe Vaaj tathá Bandagi. Bombay 1891, 34 p. 12°. With Gujarâti Translation by Meherjibhai Pâlanji Mâdan.

Dr. Martin Haug, Über die Pehlewi-Sprache und den Bundehesch. Göttingen 1854. 8.

Friedrich Spiegel, Einleitung in die traditionellen Schriften der Parsen.

- 1. Teil. Grammatik der Huzvâresch-Sprache. X., 194 p. Leipzig 1856. 8.
- 2. Teil. Die traditionelle Literatur der Parsen in ihrem Zusammenhange mit den angrenzenden Literaturen dargestellt. Leipzig 1860. XII, 472 p.
- M. Haug, Über den Charakter der Pehlewisprache mit besonderer Rücksicht auf die Inschriften. Sitzungsber. d kgl. bayer Akademie d. Wissensch. Jahrg. 1869. Bd. I.
 - M. Haug, An Introductory Essay on the Pahlavî language. Bombay and London 1870.
 - M. Haug, Essays on the Sacred Language, Writings, and Religion of the Parsis. Second edition. London 1878.

Höshang and Haug, An old Zand-Pahlavi Glossary, with English translation and index. Bombay and London 1867.

Hôshang and Haug, The Book of Ardā-Virāf, with Gôsht-i-Fryāno and Hādōkht Nask, texts and translations. London and Bombay 1872.

Cf. Adrien Barthélemy, Arta-Vīrāf-Namak, ou livre d' ArdāVirāf, traduction. Paris 1887. Adrien Barthélemy, Gujastak Abālish relation d'une conférence théologique. Paris 1887.

Digitized by Google

- J. Olshausen's last publication concerns the appreciation of the Pehlevi-glossaries. Cf. Zeitschrift für vergleich. Sprachforschung, Vol. 6, p. 521-569. 1883.
- E. W. West, Sasanian Inscriptions of Naqshi Rustem. (Journal Asiatique. Febr. 24. 1881).
- J. Olshausen, Erläuterungen zur Geschichte der Pahlavischrift. Monatsberichte der Berl. Academie der Wissensch. 1880. S. 897-910; ibidem 1881. S. 675-691:

Forschungen auf dem Gebiete érân. Sprachkunde.

These three pamphlets refer to the Sassanian time. Those of Olshausen are ather of linguistic tenor.

- C. de Harlez, Manuel du Pehlevi des livres religieux et historiques de la Perse. Grammaire, Anthologie, Lexique Avec des notes, un facsimile de manuscrit, les alphabets et un spécimen des légendes des sceaux et monnaies. Louvain 1880.
- C. de Harlez, The Origin and Nature of the Pehlevi. Babyl. and Orient. Rec. 4, p. 56. 1890.

De Harlez believes, that the Pehlevi was not a spoken language, but nevertheless the scripture was not merely ideographic or kryptographic.

- E. W. West, The Extent, Language and Age of Pahlavi Literature. Sitzungsberichte der Münchener Academie. H. 3, p. 399-443, 1888.
 - E. W. West, Pahlavi Literature.

See "Grundriss der Iranischen Philologie, etc.," herausgegebeu von W. Geiger u. E. Kuhn. II. Band. 1. Lieferung. Strassburg 1896. pp. 75-129.

Contents :-

- I .- The earliest traces of Pahlavi.
- II.—The Sasanian Inscriptions.
- III.—The oldest Pahlavi writings now extant.
- IV.—The origin of the Pahlavi literature preserved by the Parsis.
- V.—Pahlavi translations of Avesta texts.
- VI.-Pahlavi texts on religious subjects.
- VII.—Pahlavi texts on non-religious subjects.
- VIII.—The Modern Persian Zoroastrian literature of the Parsis.

Bundehesh, Liber Pehlvicus e vetustissimo codice Havniensi descripsit, duas inscriptiones regis Saporis Primi adjecit N. L. Westergaard.

Hauniae 1851. 82 pag. Texte, 2 p. Inscr. 4.°

Über den Anfang des Bundehesh, von M. J. Müller. München 1813. 4.°

Vendidad-Sadé, traduit en Langue Huzvaresch ou Pehlewie suite au Vendidad du Burnouf. Texte autographié d'après les manuscrits Zend-Pehlewis de la Bibliothèque Imperiale de Paris, et publié pour la première fois par les soins de M. J. Thonnelier. Liv. I à VI. Paris 1855-60. Folio.

Ferdinand Justi, Der Bundehesh, zum ersten Male herausgegeben, transcribiert, übersetzt und mit Glossar versehen. Leipzig 1868.

Thomas, Early Sassanian Inscriptions. Journal of the R. Asiatic Societ. N. S. III, 241-358. London 1868.

The Dinkard, the original Pehlvi text; the same transliterated in Zend characters; translations of the text in the Gujarati and English languages; a commentary and a glossary of select terms. By Peshotun Dustour Behramjee Sunjana. Vol. I-VII. Bombay. 1874-1894.

E. Sachau, Fragmente von Pahlavi-Papyri aus Aegypten. Zeitschrift für Aegypt. Sprache 1878, p. 114-116.

Cf. P. Horn, zur Entzifferung der Pehlevi-papyrus. Zeitschr d. D. Morg. Ges. Bd. 43, p. 50-52; 609-612. Leipzig 1889.

E Sachau, Neue Beiträge zur Kenntnis der Zoroastrischen Litteratur. Wien 1873.

E. Sachau, The Chronology of Ancient Nations. London 1879.

E. W. West, Sassanian Inscriptions explained by the Pahlavi of the Parsis. Journal of the Royal Asiat. Soc. New Series IV,357-407. London 1869. Cf. also Haug's Essays, 2nd Edition p. 87-90. London 1878.

E. W. West, Sassanian Inscription of Nagsh-i-Rustam. Ind. Antiqu. X, 29-34. Bombay 1881.

E. W. West, The Pahlavi Inscriptions at Kanheri. Ind. Ant. IX, 265-268. Bombay 1880.

E. W. West, An Engraved Stone with Pahlavi Inscription from Baghdad. Indian Antiquary. August 1882.

E. W. West, Un Manuscrit inexploré du Farhang Sassanidé. Muséon, I, 116 following.

C. de Harlez, Une curieuse inscription pehlevie transcrite et expliquée

par le Dr. E. West, Muséon II, pp. 275-277.

F. Ch. Andreas, The book of Mainyo-i-Khard, also an old fragment of the Bundehesh, both in the original being a facsimile of a Manuscr. rought from Pe by the late Prof. Westergaard and now preserved in the University Library of Copenhagen. Kiel VIII, 79 S. gr. 4. 1882.

Ganje sháyagán, Andarze Átrepát Márá-spandán, Mádigáne chatrang and Andarze Khusræ Kavátán, by Peshutan Dastur Behramji. Sanjana. Bombay 1885.

This book contains a number of little treatises in Pehlevi, that are, with the exception of an article on the game of chess, of a predominantly ethic tenor comprising for the most part collections of proverbs.

A. Houtum-Schindler, Old Pahlavi MSS. Academy 1. 1887. p. 329.

LITERATURE OF THE SASSANIANS.

- A. Barthélemy, Gujastak Abálish. Relation d'une conférence théologique présidée par le calife Mâmun. Texte pehlvi, publié pour la première fois avec traduction, commentaire et lexique. Paris 1887, III, p. 80.
- A. Barthélemy, Arta Viraf Namak ou livre d'Ardâ Virâf, traduction Paris 1887. 12°.
- A catalogue of the Zand and Pahlāvi MSS belonging to Hoshan J. Âsa. Wiener Zeitschr. f. Kunde des Morgenl. 3, p. 195-201 1889
- L. H. Mills, A Parsi gift to the Bodleian. Acad. Nov. 1889. p. 358.
- E. Drouin, Observations sur les monnaies à legendes en Pehlvi et Pehlvi-Arabe. Paris, 1886. p. 98.

Drouin, treats of the coins minted by Eranian nations from the third century down to the conquest of the Arabs, viz., coins of the last Sassanians and of the first califs and Arabic governors.

Joh. Kirste, Zur Pehlevi-paläographie. Mitteilungen Papyrus Rainer 4, pp. 123-125.

Joh. Kirste, Gemmen mit Pehlevilegenden. Wiener Zeitschrift f. d. Kunde der Morgenlandes. 2, pp. 114-123.

- J. Kirste, Raonano Rao. Ibid. 2, p. 237-44. 1888.
- J. Kirste, Das Pehlevi suffix men. Ibid 3, pp. 313-322. 1889.
- P. Horn, Sasanidische Gemmen aus dem British Museum. Zeitschr. d. D. Morgenl. Gesellsch. Vol. 44, p. 650-678. 1891.
- P. Horn, Bemerkungen zu M. de Clergs Katalog seiner Sammlung sasanidischer Gemmen. Ibid. Vol. 45, 429-431.

Ferdinand Justi, Beiträge zur Erklärung der Pehlevi Siegelinschriften. Zeitschr. D. Morg. Ges. 46, pp. 280-290. 1892.

- E. W. West, The book of the Maingo-i-Khard. Pāz. Skr. text. transliterated, with English translation and glossary. Stuttgart 1871. Cf. E. W. West, Dīnā-ī-Māinōg-ī Khirad, S. B. E. XXIV, 1-113. Oxford 1885.
- W. Geiger, Die Pehlevi version des ersten Capitels des Vendîdâd. Erlangen 1877.
- Th. Nöldeke, Geschichte des Artachsir-i-Pâpakân, aus dem Pehlewi übersetzt, mit Erläuterungen und einer Einleitung versehen. 1879.

This translation of the Kar-name, printed in "Bezzenberger's Beiträge zur Kunde der Indogermanischen Sprachen," Vol. IV, p. 22 69, gives an interesting contribution to the legends, which have formed themselves around the person of the founder of the Sassanian dynasty.

H. Nöldeke, Die Erzählung vom Mäusekönig und seinen Ministern. Ein Abschnitt der Pehlevi Bearbeitung des altindischen Fürstenspiegels. Abhandlungen der K. K. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen. Vol. XXV, p. 68.

The tale which Nöldeke treats is derived from a work of the Sassanian time.

E. W. West, Nouvelles acquisitions de Manuscrits Pehlevis à Kopenhague. Muséon II, p. 69-75.

Pahlavi Texts, translated by E. W. West. The Pahlavi texts comprise the theological literature of the revival of Zoroaster's religion, beginning with the Sassanian dynasty. They are important for a study of gnosticism.

Part I.—The Bundahish, Bahman Yasht and Shâyast-lâ-shâyast 8. (Vol. V. of the Sacred Books of the East.)

Part II.—The Dâdistân-î-Dînîk and the Epistles of Mânûskîhar.

(Vol. XVIII of the S. B. of the East).

Part III.—Dînâ-î-Maînôg-Khirad, Sikand-gûmânîk Vigâr, and Sad Dar. (Vol. XXIV of the Sacred Books of the East).

Part IV.—The Contents of the Nasks, as stated in the Eighth and Ninth Books of the Dinkard. Part I. (Vol. XXXVII of the Sacred Books of the East.)

Part V.—Marvels of Zoroastrianism. (Vol. XLVII. of the Sacred Books of the East, Oxford 1897.

Contents: - Dînkard, Book VII. pp. 3-116.

Dinkard, Book V. p. 119-127.

Selections of Zâd-Sparam. Index p. 171.

LITERATURE OF THE SASSANIANS.

C. de Harlez, Le Livre des Conseils d'Aterpât-î-Mansarspendân Muséon 1887. VI, p. 66-78.

E. Verrier, La Médecine dans l'Avesta ou traité de médecine mazdé enne, traduit du Pehlevi. Journal de Médecine 13, p. 141-152 1888.

Paul Horn, Übersetzungen aus dem Pehlevi Vendîdâd. Zeitschrift der Deutschen Morgenländ. Gesellschaft. 43, p. 30-52. 1889.

J. Darmesteter treats of the term "Zendik." Journal Asiatique 1884. 3, 562-564.

Casartelli, Le Dînkart et son Age. Muséon, 1884. Tom. III, p.567-573. Academy, Dec. 1884, p. 397.

L. C. Casartelli, Un traité pehlevi sur la médecine. Muséon V, p. 296-316. 1886.

L. C. Casartelli, Pehlevi notes. (1) The semitic verb in Pehlevi. (2) Two discourses of Chosroës, the immortal-souled. (3) A parallel to the Pehlevi jargon. Babyl. and Oriental Record, 1887. p. 95-97, 101, 139.

L. C. Casartelli, Pehlevi notes (3) The semitic suffix man and its origin. Babylon and Orient. Rec. 2, 6, p. 129-132. (4) What was Khvetūk-das. (5) A side light on the Khvetūk-das controversy. Babyl. and Orient. Rec. 3 p. 169-174; 200-204.

- L. C. Casartelli, Another discourse of King Chosrees, the immortal-souled. *Ibid*, p. 223-227.
- L. C. Casartelli, Pehlevi notes:—(6) Oriental testimonies regarding Khvetūk-das. Bab. and Or. Rec. 4, p. 97-102. 1890.

The last named article proves, that the custom of next-of-kin marriage existed in the Sassanian time. *Of.* also the notice of E. *Kuhn*, Zeitschrift. d.D. Morg. Gesellschaft. 43, p. 618.

Friedrich Müller, Zur Charakteristik des Pahlawi. Wiener Zeitschrift f. d. Kunde des Morgenlandes, 2, p. 147-150. 1888.

Friedrich Müller, Über die Huzvaresch-übersetzung des Vendadad Ibid 1, S. 82, 163. 248.

Friedrich Müller, Pahlavi pan. Ibid. 3, p. 119. 1889.

Friedrich Müller, Beiträge zur Kritik und Erklärung des Minoingchrat. Sitzungsberichte der Wiener Academie der Wissenschaften Vol. 125, p. 1-42. 1892.

Friedrich Müller, Bemerkungen zum Pahlavi- Pazand Glossary von Hoshangji-Haug. Wiener Zeitschr. f. d. Kunde d. Morgenl. 6, p. 76 86. 1892. 7, p. 141-152. 1893.

Friedrich Müller, Die Pahlavi-Inschriften von Häjiabåd. Ibid p. 71-75. 1892.

Friedrich Müller, Zur Charakteristik des Pahlavi. Ibid. p. 191.

Friedrich Müller, Beiträge zur Erklärung des Artai-Virāf-Nāmak, etc. Sitzungsb. d. Wien. Akad. d. Wissensch. Vol. 127. 1892. Separate copy p. 18.

Friedrich Müller, Neupers., Armenische u. Pahlawi Etymologieen. Wiener Zeitschrift, etc. 9, p. 285-300. 1895.

- W. Geiger, D. Yâtkari Zarîrân und sein Verhältnis zum Shâhnâme. Sitzungsberichte der Academie zu München II, p. 43-84. 1890.
- P. Horn, Zur Entzifferung des Pehlevipapyrus. Zeitschr. d. D. Morgenländ, Gesellschaft. 43, p. 609-612.
- W. Bang, Beitrag zur Würdigung der Pahlavigâthâs. Zeitschrift d. D. Morg. Gesellsch. 44, p. 363-70.
- W. Bang, Zu den Pluralen auf ihā im Pahlavi. Bezzenberger's Beiträge z. K. d. idg. Spr. 16, p. 260.
- W. Bang, Bemerkungen über das Verbum im Huzvåresh. Giornale Soc. Asiat. Ital. Vol. 4, p. 218-224.

XIV.

IRANIAN LANGUAGES.

NEO-PERSIAN.

- 1. Grammar, Chrestomathia, pp. 55-56.
- 2. Etymology, Metrics, Catalogue of Persian Mscr., p. 56.
- 3. Dictionary, pp. 56-57.

- 4. History of Literature, pp. 57-58.
- 5. Shâhnâmeh.—Text, Translation, etc., p. 58.
- 6. Dialects, p. 59.

Rudimenta grammatices persicæ, auctore Joan. Bapt. Raymundo. Romæ 1614. 4.°

Première grammaire persane imprimée. Elle a été faite pour l'usage des missionaires, mais elle était si peu connue en Europe. même du temps de Louis de Dieu, que celui-ci crût être le premier qui eût publié un ouvrage de ce genre. Voyez Ienisch de fatis linguarum orientalium p. 96.

- Jo. Aug. Vullers, Institutiones linguæ Persicæ cum Sanscrita et Zendica lingua comparatæ. I.—Etymologia. Gissæ 1840. II.—Syntaxis et ars metrica Persarum. *Ibid* 1850. 8°.
- Jo. Aug. Vullers, Institutiones linguæ Persicæ. Ed. altera aucta et emendata. Etiam sub titulo: Grammatica linguæ Persicæ cum dialectis antiquioribus Persicis et lingua Sanscrita comparatæ. Gissæ 1870. 8°.

Heinrich Leberecht *Fleischer*, Grammatik der lebenden persischen Sprache.

Nach Mirza Mohammed Ibrahim's Grammar of the Persian language. Zweite Auflage. Leipzig 1875.

E. Trumpp, Über den Accent und die Ausprache des Persischen. Sitzungsberichte der philos. philol. und hist. Klasse de k. bair. Akademie der Wissenschaften. München 1875. I, p. 215-248. An important pamphlet.

J. Chodzko, Grammaire de la langue persane. 2º édition, augmentée de textes persans inédits et d'un glossaire. Paris 1888.

An excellent, much used Grammar.

Carl Salemann und Valentin Shukovski, Persische Grammatik mit Litteratur, Chrestomathie und Glossar. Berlin 1889.

John T. Platts, A Grammar of the Persian Language. Part I.—Accidence, London 1895. XI, 343 pages.

This is certainly the best grammar of the Persian language written in English.

Fr. Spiegel, Chrestomathie Persica ed. et glossario explanavit. Lipsiæ 1846.

Chrestomathie persane, publiée sous les auspices de M. le ministre de l'instruction publique.

Tom. I. Par. 1847. 8°.

Contents: Histoire des sultans du Kharezm par Mirkhond 1842. Extrait de l'histoire des Mongols de Raschid-eddin 1844. Histoire des Sassanides par Mirkhond 1843. Prolégomènes des tables astronomiques d'Oloug-Beg publiés avec notes et variantes et précédés d'une introduction par A. Sédillot. 1847.

Ch. Schefer, Chrestomathie persane à l'usage des élèves de l'Ecole spéciale des langues orientales vivantes, I. II. Paris 1883-85.

This work is very valuable.

Paul Horn. Grundriss der neu-persischen Etymologie (= Sammlung indo-german. Wörterbücher IV). Strassburg XXV, 386 pag. 1893.

This book contains many disputable assertions. Friedr. Müller has frequently combatted Horn, especially in "Wiener Zeitschrift für kunde des Morgenlandes." Cf. Vol. VII. p. 274-283; Vol. IX, p. 366-382. 1893.

Paul Horn, Neu-persische Schriftsprache. Grundriss der Iran. Philologie, etc. Vol. I, part 2, fasc. 1, pp. 1-160. 1898.

Contents: - Einleitung: I.- Lautlehre II.- Formenlehre.

This grammar relies upon the newest principles of linguistic science. Many assertions may be disputed.

H. Hübschmann, Persische Studien. Strassburg, 1895. IV, 288 pag.

Hübschmann rectifies in many passages Horn's Compendium of the Neo-Persian etymology and gives an excellent phonology of the Neo-Persian language.

F. Rückert, Grammatik, Pœtik und Rhetorik der Perser. Nach dem VII. Bande des Heft Kolzum dargestellt. Neu herausgegeben von Wilhelm Pertsch. Gotha 1874.

This work is very valuable.

The Persian metres by Saift and a treatise on Persian rhyme by Jami. Edited in Persian by H. Blochmann, Calcutta 1867. 8°.

H. Blochmann, The Prosody of the Persians according to Saifi, Jami, and other writers. Calcutta 1872. 8.° (accedit textus عروض سيفى وينائة قافيم ملا جامي)

Rieu, Catalogue of the Persian Manuscr. in the British Museum. Vol. III. London 1883.

This book is valuable for every student of Persian literature.

- 1. A Dictionary, Persian, Arabic and English, by John Richardson. Oxford 1717. 2 vols. folio.
- 2. Dictionary, Persian, Arabic and English, by J. Richardson. Revised and considerably enlarged by Sir Charles Wilkins and F. Johnson, Esq. London 1829. 4.°
- 3. Dictionary of the Persian and Arabic Languages by Jos. Baretto, jun., Esq. Calcutta 2 vols. 1804. 4°.
- 4. Mookhtuzur laghut faressee, or a vocabulary of the Persian language in two parts. Persian and English and English and Persian by S. Rousseau. London 1802. 8.°
- 5. A Dictionary Persian-English compiled chiefly from the Borhani Qatiu and Moontajab-ool-Loghat, and carefully compared with the best dictionaries of that language by Ramd-han, sen. Calcutta 1829. 8° 2° edit. 1831. 8.°

- 6. Dictionary Persian, Hindoostani and English including synonyma, with supplement, by Francis Gladwin Calcutta (Hind. pr). 1809. 2 vols. 8° 1066 p.
- 7. Boorhani Qatiu, A Dictionary of the Persian language explained in Persian; alphabetically arranged according to the system of European lexicons . . . by Moohummud Hoosueen ibni Khulaf oot Tubreezee, poetically styled Boorhan, to which is added an appendix The whole arranged by Thom. Roebuck. Calcutta 1818. folio
- Jo. Aug. Vullers, Lexicon Persico-Latinum etymologicum cum linguis maxime cognatis Sanscrita et Zendica et Pehlevica comparatum, e lexicis persice scriptis Borhâni Qâtiu, Haft Qulzum et Bahâri âgam et persico-turcico Farhangi Shuûrî confectum, adhibitis etiam Castelli, Meninski, Richardsonet aliorum operibus et auctoritate criptorum Persicorum adauctum. Accedit appendix vocum dialecti antiquioris, Zend et Pazend dictæ. Tom. I. 1855, II. 1864. Bonnæ ad Rhenum. 8° maj.
- Jo. Aug. Vullers, Supplementum: Verborum linguæ Persicæ radices e dialectis antiquioribus persicis et lingua Sanscrita et aliis linguis maxime cognatis erutæ atque illustratæ. Ibid 1867.
- Jal. Theod. Zenker, Dictionnaire turc-arabe-persan. T. I. 1866. II. 1876. Leipzig 1876. 4.º
 - A. Bergé, Dictionnaire persan-français. Leipzig 1868. 8°.

Barbier de Meynard, Dictionnaire géographique, historique et littéraire de la Perse, etc., extrait du Mödjem El-Boudan de Yaqout et complèté à l'aide de documents arabes et persans, Paris 1861. 8° maj.

H. Blochmann, Contributions to Persian lexicography. Journal of the Asiatic Society of Bengal, Vol. XXXVII, part I., pp. 1-72, 1869.

Carolus Salemann, Abdul Qâdîri Bagdadensis Lexicon Sâhnâmianum cui accedunt eiusdem auctoris in Lexicon Ŝahidianum commentariorum turcici particula prima, arabici excerpts. Ad fidem codicum manuscriptorum recensuit annotationibus indicibus instruxit edidit. Tomi primi, Pars. I. Lexicon Ŝâhnâmianum continens. Petropoli. 4° 20, 246 pages.

This work is highly important for the critic of the Shahnameh.

Vitæ poetarum Persicorum, ex Dauletschahi historia poetarum excerptæ, ad fidem codd. mss. persice edidit, latine vertit, annotationibus instruxit Joannes Augustus Vullers. Fasc. 1. Gissæ 1839. 8°.

Italo Pizzi, Storia della Poesia Persiana. 2 Vols. Torino 1894. The reading of this work is to be recommended.

Theodor Nöldeke, Das iranische Nationalepos.

Contents: §§ 1-5, Alte Spuren epischer Erzählungen.

§§ 6-15, Gestaltung der nationalen Überlieferung.

§§ 16-74, Das Schahname.

Grundriss der Iranischen Philologie. II. B. 1. 2. Lief. pp. 130-211. 1896.

This article is the most important which has recently been written about the Shahnameh.

Hermann Ethe, Neupersische Litteratur. Grundriss der Iranischen Philologie, etc. II Vol. pp. 212-368. 1896-97.

Contents: (a) Poesie. I.—Übersicht über die Quellen. II.—Die Anfänge hößischer Dichtkunst. III.—Die historische Epik seit Firdaust. IV.—Die remantische Poesie seit Firdaust. V.—Die mystische und didaktische Poesie. VI.—Die weltliche Lyrik. (b) Die Prosa: VII.—Die erzählende und poetische Prosa. VIII.—Die wissenschaftliche und gelehrte Prosa.

This work is an excellent compendium and quetes completely the literature. Le livre des rois, par Abou'lkasim Firdousi publié, traduit et commenté par Jules Mohl. I—VII. Paris 1838-1878. fel. (Collection Orientale).

Le livre des rois, par Abou'lkasim Firdousi traduit et commenté par Jules Mohl, publié per Madame Mohl. I—VII. Paris 1876-1878. 12.°

J. A. Vullers, Firdusii liber regum qui inscribitur Schahname. Editionem Parisiensem diligenter recognitam et emendatam lectionibus variis et additamentis editionis Calcuttensis auxit notis maximam partem criticis illustravit. Vol. I. 1877. Vol. II. 1879. Vol. III. fasc. 1-2 1880. Leyden. Opus ad finem perduxit. Landamer 1884.

Although Firdausi's Shâhnâme belongs already to the Mahometan time, still this epic poem treats entirely of the ancient Persian empire and is therefore to be considered as an important source for mythic history as well as for the political history of the Sassanian kings.

Firdausi, The Shâh Nameh. Translated and abridged in prose and verse by J. Atkinson. Edited by J. A. Atkinson. London. 440 pp. 1886.

Italo Pizzi, Firdusi il libro dei re: poema epico recato dal persiano in versi Italiani VIII. voll. Torino. 1886-1888.

An excellent translation of the whole Shah-Nameh.

F. Spiegel, Awesta and Shâhname. Zeitschr. d. D. Morgenländ. Gesellschaft. Vol. 45, pp. 187-203.

Italo Pizzi, Gli Eroi del libro dei Re di Firdusi. Saggio. Torino. 1879. pp. 75 4°.

Pizzi, relying on his own researches of the sources, describes the mythic heroes of the Shahnameh, the Iranian kings and the princes acting under their supremacy as well as their Turanian adversaries.

W. Tomaschek, Yidgah, ein beachtenswerter érânischer Dialekt. Bezzenberger's Beiträge zur kunde der indogermanischen Sprachen. 1882. Vol. VII, pp. 195-210.

Yidgah is a tribe on the south side of the eastern Hindukush speaking one of the most archaic dialects in modern Iran. Tomaschek's essay relies upon Biddulph's Tribes of the Hindoo-Koosh.

E. G. Browne, Some Notes on the Poetry of the Persian Dialects. Journal of the Royal Asiat. Soc. 1895. pp. 773-825.

Ch. Huart, Le dialecte Persan de Siwend. Journal Asiatique 9. Série 1, Bd. pp. 241-246.

Ch. Huart, La prière canonique Musulmane, poème didactique en langue kurde. Journal Asiatique. 5, pp. 86-109.

Amedée Querry, Le dialecte guerrouci. Mémoires de la Société de linguistique de Paris. 9, pp. 1-23. 1895.

Amedée Querry, Le dialecte persan de Nâyin. Ibid. 9, pp. 110-24. 1895.

Amedée Querry, Dix quatrains de Mirza Abou'l-Hassan Djendaki dit Yéghmâ, en dialecte sémnani. Ibid 9, pp. 323-329.

E. Mockler, Origin of the Baloch. Journal of the Americ. Orient. Soc. 64, 1, pp. 30-36. 1895.

W. Geiger, Das afghânische Præteritum. Indogerm. Forschungen III, pp. 111-129. 1893.

W. Geiger, Balučische Texte mit Übersetzung. Zeitschr. d. Deutsch. M. Gesellsch. 47, pp. 440-449. 1893.

W. Geiger, Afghanische Studien 1. und 2. Zeitschr. f. Vergl. Spracht. 33, 246-58; 474-77. 1894.

$\mathbf{x}\mathbf{v}$

HISTORY, RELIGION, LIFE, CUSTOM, AND LITERARY ACTIVITY

OF THE

PÂRSÎS IN INDIA.

Pages 59-61.

History Gujarat, from the Persian of Ali Mohammed Khan, with copious annotations by James Bird, Esq. London 1835. 8°.

مرات سكندري, History of Gujarat. Bembay 1851. fol.

Henry Lord, The Religion of the Parsees. As it was compiled from a Book of theirs, written in the Persian character, and by them called their Zundavestaw. London 1630. 4.

Histoire de la Religion des Banians, contenant leurs lois, etc. Avec un traité de la Religion des anciens Persans ou Parsis, etc. Traduit de l'Anglais de Henry Lord. Paris 1667. 12.

Dadabhai Naoroji, The Parsi religion. Time. May. 1889.

Ferdinand Justi, Himmel und Hölle der Parsen. Münchener Allgemeine Zeitung. Beilage 1888. pp. 4625-26.

Relying upon the Virâfnâme Justi treats the Parsi-conceptions of heaven and hell in the Sassanian period.

A. W. Buckland, Parsee Burial in India. Journal of the Anthropological Institute of Great Britain and Ireland. 18, p. 420.

An article about the towers of silence of the Parsis is to be found in "Cornhill Magazine." 1883. 1, p, 419-424.

W. F. Ainsworth, The Kosti, or Fillet of the Fireworshippers. Ind. Antiqu. 19, pp. 89-98.

Dosabhoy Framjee, The Parsees: their History, Manners, Customs and Religion. London 1858. 8.

Dosabhai Framji Karaka, History of the Parsis, including their Manners, Customs, Religion and present position. With coloured and other illustrations 2. Vols. London. XXXIII, 332 and VIII, 350 p. 1884.

Karaka's book, a paean of loyality, relates the history of the Persian fugitives of the time after the battle of Nahavand 641 after Christ and enumerates with pride and enthusiasm the great charitable foundations created in the presidency of Bombay by the now powerful and rich Parsee community.

Wilhelm Goiger, Die Parsigemeinden in Persien and Indien. Gegenwart XVI, 199-202, 27. März.

Geiger has used for his article Dosabhoy Framjee's book, 'The Parsees,' Bombay 1858.

Rājendralāla Mitra, The Parsis of Bombay: a lecture delivered in Febr. 26, 1880, at a meeting of the Bethune Society. Calcutta, Thacker. 43 p.

This book relates the history of the Parsees until the time when they found a refuge at Bombay.

Gödel-Lannoy, die Reste der alten Parsen in Persien. Augsburger Allgemeine Zeitung, Beilage No. 78. 98. 1880.

A. Houtum-Schindler, Die Parsen in Persien, ihre Sprache und einige ihrer Gebräuche.

Zeitschrift der D. Morgenländ. Gesellschaft, Bd. XXXVI, p. 54 follow. 1882.

L. Juillard, Les Parses ou adorateurs du Soleil. Bourg, Chambaud 58 p.

Bomonji Bairâmji Patel, Parsi Prakâsh, being a record of important events in the growth of Parsi community in West India. Bombay 1883. 4°. 92 pag.

Delbos treats of the Parsis in the "Revue Universelle Nationale," Sept. 1884.

Brugsch, Die Feueranbeter. Vossische Zeitung. Berlin 1890. Sonntagsbeilage. N. 15.

A. Orlow, Einige Nachrichten über die Geberschulen in Persien (in Russian language).

Zapiski Arch. Obsch. 5, 99-104.

Sapisski Vostočnago otdělenija Imp. Russkago archeologičeskago Obščestwa. N, p. 99-104.

L. C. Casartelli, The literary activity of the Parsis during the past ten years in Avestic and Pehlevi Studies. Cf. Transactions of the IX. International Congress of Orientalists. Vol. 2, pp. 528-536. London. 1893.

ERRATA.

- Page 2, l. 6, read Anthropologie,
 - " 2, l. 11 " Ariacae.
 - " 3, I. 23 " persischen.
 - " 4, l. 40 " Prášek.
 - " 6, l. 3 " now complete, for not yet complete,
 - " 8, 1, 22 " Civilta,
 - " 9, 1. 37 " Doctor-Dissertation.
 - " 24, l. 17 " Piétrement's.
 - " 24, l. 31 " héroiques.
- ,, 31, l. 2 ,, Übersetzung.
- ,, 31, l. 7 ,, Achaemenidischen.
- " 33, l. 12 ,, Syntaxe.
- " 85, at the top are omitted the numbers of pages, which are given in the Index.
- ", 41, l. 45, read Der for Dr.
- ,, 48, 1.21 ,, contributions for, not of.
- " 57, Il. 31, 32, 35, read Šāhnāmianum and Šahidianum,
- ,, 58, 1.21, read par, not per,

જરથાેેેે કર્મ, તવારીખ, રાહરસમ, સાહીત્ય વગેરે ઉપર હીંદુસ્તાનમાં છપાયલાં પુસ્તકાની ટીપ.

રચનાર,

ખાંન બાહદુર બહમનજ બેહરાંમજ પટેલ, " પારસી પ્રકાશ " ના કર્તા.

> **મુંખઈ** : **એજ્યુકેશન સાેમઇ**ઠી છાપાખાનામાં છાપ્<mark>યું</mark>.

> > સને ૧૯૦૧ ઇસવી.

સાંકળીઉં.

		સફે.
1	એાદાશનાસીને લગતાં પુસ્તકાે	١
ર	જરથાશ્તની આગમજના ધર્મ સંબંધી પુસ્તકાે	२
3	જરથાસ્ત પેગામત્યર વીશેનાં પુસ્તકા	3
8	જરયાશ્તા ધર્મને લગતાં પુસ્તકાના તરજામા	8
ч	જરયાશ્તા ધર્મ તથા તવારીખને લગતાં પુસ્તકાના "ટેક્ષ્ટસ"	૧૧
4	જરથાશ્તા ધર્મ સંબંધી બાર્બદાનાં પુસ્તકા	૧૭
૭	જર્યાશ્તા મજહ્યને લગતા કેટલાક રૈવાએ તથા ક્રીસ્ઠીઆનીડી	
	સાંમે થયલી તકરારાને લગતાં ચાપાંનયાં	રપ
4	ધર્મભાધ અથવા છેાકરાંચ્યાને શિપ્યવવાની ચાયડીચ્યાે	38
Ł	નામાં તથા ક્રીસ્સા (કીરાની)	34
10	નીતિ સંબંધી ચાપાનયાં, વાર્ચ્મેજો વગેરે	36
11	પરચુટલુ ચાપડી ચ્યા	४२
ર	પંચાંગા તથા જરથાશ્તા સને અને કખીશાને લગતાં પુસ્તકાે	86
£ 3	પંદનામાં અથવા નશીહતની ચાપડી અમા	43
કૃષ્ઠ	પારસીચ્યાના તવારીપ્ય તથા ભુગાલને લગતાં પુસ્તકા	48
ર પ	રાહ્રસમ, રેવાજ, ક્રિમ્મા વગેરેને લગતાં પુસ્તકા	૫૯
ts	બ્યાકરણ, ક્રરઢંગ, ભાષાશાસ્ત્ર વગેરૈને લગતાં પુસ્તકા	. 53

સાંકળીઊં.

ગ્રંથકારાનાં નાંગાતું

ચ્પિ સાંકળીઆંમાં જે આંકડાચ્પા ઉપર જીનાં નંખર ચ્યાપેલાં છે, તેટલી વાર તે સફામાં તે ગ્રંથકારનાં પુસ્તકાની નાધ આવેલી સમજવી]

M

ં અરદેશર ડાશાભા**⊎ે મૃતશી—**મ૬. અરદેશર નશરવાંનજ ખીલીમારી આ-૯-૪૭. વ્યરદેશર કરાંમજ સુસ—૪૦. અરદેશર રસતમજી મુલ્લાંપ્રીરાજ, દસ્તુર—૫. અરદેશર શારાખજી દરતાર કામદીનના—૫—૫૦—૫૧—૫૨ –૫૪. અસપંદીઆરજ કામદીનજી, દસ્તૂર—૪૯. અસપંદીઆરજ કરાંમજ રખાડી, દસ્તર—૫—૧૮—૨૨—૨૭—૩૦. અસપંદીઆરજ બરજોરજ પંથકી, એ બન્ધ-૧૯. મ્બેદલજ આદરજ માડન, મ્બેન્—૭. મ્મિદલજ કેરશાસપજ આંતીઆ, મ્મિલ્-૧૭-૩૪. મ્મેદલજ દારાષજ જમાસ્ય માશાના, દસ્તર—૪—૭—૨૯—૫૩. ^{≖મે}દલજી દારામજી સંજાણા, દસ્તુર—૪–૫–૧૨–૧૩–૨૩–૨૬–**૨**૭–૨**૯**– ४६-- ५०. મેરલજ નવરાજજ આંતીઆ, મેરબ-૮ મ્મિદલજી તશરવાંતજી માસ્ટર (૫३શી આ)-૫૯. મ્બેદલજી ખરંજોરજી પટેલ-૫૮. મ્મિલ્લા રસતમજ કાંગા, મ્મેન, ખી. મ્મે.—૧૯. ંચ્ખેરચજી શારાયજી મેહરજી રાંભા, દસ્તર—૫—૨૩—૨૬—૬૩

ŝ

કાઉરા રૂસતમજલાલ, મુલ્લાં, દસ્તુર—પ૪. કાવરાજી એપેદલજી કાંગા, એપે૦—પ—૬—૧૦—૬**૩—૬૪.** કાવરાજી દીનશાહજી કેચ્માશ—૪૩—૫૪. કાવરાજી નશરવાંનજી કાંગા, એપે૦—૧૬. કાવરાજી કરદુનજી મરજખાંન—૮. કાવરાજી ખર્ચ્ભેરજી સંજાહ્યા—૩૭. કાવરાજી મનચેરજી માદી, વ્યેજ—૧૯-૨૦-૨૧-૨૪-૨૮-૩૧-૩૨-૩૬. કાવરાજી શાહરાયજી પટેલ—પર—પ૩. કેકાયાદ આદરયાદ નારારવાંન, દસ્તુર—૧૬—૧૭. કેકાયાદજી મીનાચેહરજી સુલ્લાં પ્રીરાજનાં, દસ્તુર—૨—૬. કેપ્પરારૂ બીન કાઉરા કરિાંની—૨૮. કેપ્પરારૂ જામાસપજી જામાસ્ય આશાના, દસ્તુર—૩૪. કેપ્પરારૂ રતનજી સરાક્ર—૪૯.

ч.

W,

જે. ડી. મેહતા— ૧૪. જાંહગીરજ જમરોદજ માતાવાલા— ૪૧. જાંહગીરજ ખરજોરજ વાછા— ૧૩. જાંહગીરજ ખેજનજ કરાંની— ૩૧. જાંહગીરજ મેહરવાંનજ પલીડર— ૩૯. જાંહગીરજ હારમજજ પથકી— ૧૯.

d.

•

તેહમુરશ દીનશાહ અક્ષેસરોત્મા, ઋિ૦—૩—૪—૧૨—૧૫—૩•—૩૮ **ડ**.

ે ડાશાભાઈ ફરાંમજ કરાકા—૫૯. ડાશાભાઈ શારાષજી સુનશી, ચેંગે•—૧—૨૭—૫૦—૫૧—૫૨.

£

દારાશાહ રતનજ ચીત્રગર, ખાંનખાહદુર—૪૩. દીનશાહ દાદાભાઈ મ્યાલપાઈવાલા—૪૭. દારાયજ હારમજજ બંગાલી—ર૭.

ેષ.

ધનજીભાઈ જમરોદજ મેધારા—૩—૨૫—૪૧. ધનજીભાઈ નવરાજજી કુરલાવાલા—૨૪—૪૨—૪૫. ધનજીભાઈ પૈરાતનજી કોટવાલ, ખી. ચ્રેને., ચ્રેલ. ચ્રેલ. ખી.—ર ધનજીભાઈ ફરાંમજી પેટેલ.—૬૪

નં.

નવરાજ કાવશ મુકામિક્સના—ડ. નવરાજ જમરાદ જામાસ્ય સ્માશાના, દસ્તુર.—ડ. નવરાજ જામરાદ જામાસ્ય સ્માશાના, દસ્તુર.—ડ. નવરાજ દારાયજ પંડાધવાલા, ખી. મ્મે; મ્મેલ.મ્મેલ. ખી.—૧૯. નવરાજ દારાયજ માનદાર.—ડપ. નવરાજ નાનાભાઈ ક્રાંમજ.—૬૧ નવરાજ ક્રાંસજ ક્રાંગા.—હ. નવરાજ માથુક કાંગા.—હ. નવરાજ સાયુક કાંગા.—હ. નશરવાંનજ તેક્ષુલજ દુરખીન.—ર. નશરવાંનજ તેક્ષુલજ દુરખીન.—ર. નશરવાંનજ નવરાજ મુકાદમ.—હ. નશરવાંનજ ક્રાંમજ ખીલીમારી સ્મા.—૧—ર—૩૯—૪૧—૪૩—૬૩. નશરવાંનજ શાપુરજ તવરી સ્મા.—૨૩. નાદરશાક હોરમજ મુખીઓ, મ્મેલ. મ્મેમ. સ્મેડ મ્મેસ.—૪૧. નાનાભાઈ નશરવાંનજ માસઢર.—પ—૧૩—૧૯. નાનાભાઈ ફ્રાંતમજ રાંહીના.—૪૧—૪૧.

٧.

પદમજ રાેરાખજ જેશી.—૪૨.
પાલણજ કાવરાજ માડન, સ્મિ•—૨૬—૨૬.
પાલણજ ખરરાદજ મીસ્તી.—૧૭—૪૨—૪૬
પાલણજ ખરતાદજ મીસ્તી.—૧૭—૪૨—૪૬
પાલણજ જવભુજ હાંતરી મા.—૨—૫૩
(૩)
પાલણજ ખરતેરજ દેસાઈ.—૪—૨૪—૫૫—૫૬
પાલણજ હાેરાંગજ ડાેઠીવાલા.—૩૦.
પારાજશાહ શાપુરજ ફેં તાેગ્રાફર.—૧૨.
પેરાતનજ કાવરાજ સ્માડી, સ્મિ•—૧૨—૨૧—૨૨—૨૪—૪૦.
પેરાતનજ કાવરાજ સુકામહરાના.—૩૭.
પેરાતનજ નવરાજજ પાવરી, જી. જી. સ્મિમ. સી.—ઢ૯—૪૧—૪૩.
પેરાતનજ માણકજ અમે જમરાદવાલા.—૨૮.

પૈશાતનજી જમરોદજી દસ્તુર જામાસ્ય આશાના, વ્યિન્-૧૨. પૈશાતનજી બેહરાંમજી સંજાભુા, દસ્તુર, શામશુલવ્યાલમા, વ્યામ. વ્યા., (૧) (૧) (૩) (૧) પી. વ્યાપ્ય. ડી.—૩—૭—૧૪—૧૬—૧૮—૨૧—૨૧—૨૨—૨૯ (૩) (૧) (૧) -૩૦—૩૧—૩૨—૩૪—૩૯—૪૦—૬૩.

ş

ક્રરદુનજી દારાયજી જામાસ્ય ત્યાશાના, દસ્તુર—૮—૨ર—૩૧—૩૮-૪૯. ક્રરદુનજી નશરવાંનજી રખાડી, ગ્યે૰—૩૫. ક્રરદુનજી બેઠરાંમજી દસતુર જામાસ્ય ત્યાશાના, ગ્યે•—૮.

કૂરદુન્છ મરજર્ભાન્છ, મામદ—૧—૫—•—(ન) (૨) (૨) —૫૨—૫૩—૫૪.

કરાંમજ અસપદીઆરજી રખાડી, દસ્તુર—૪—૬—૫૮. કરાંમજી કાવરાજી ખનાજી—૪૦.

કરાંમછ મીતાેચેહરછ દસ્તુર જમાસ્ય આશાના, ઐંગ, ખી. એ.— ૧૨—૩૪—૬૩.

કરાંમજી રૂસતમજી વીકાજી, ખી. ચ્ખે., ચ્ખેલ. ચ્ખેલ. ખી.—૧૦. કરાંમજી રાારાષજી મેહરજી રાંણાના, દસ્તુર—૫—૩૭. કરાંમરાજ પેરાતનજી કાવરાજી માડન—૨૪ કરાંમરાજ રાારાષજી માસ્ટર—૧૭.

ર્ધીરાજ ખીનકાઉરા, સુલ્લાં, દસ્તુર—૩—૪૪—૪૯—૫ર— ધીરાજશાહ રૂસતમજી ભાટલીવાલા, કવિ—૪૪—૪૭. ધીરાજજી જામાસ્પજી દસ્તુર જામાસ્પ આશાના, ઐ૰—૧૧.

ч.

ખયાભાઈ કરાંમજ રખાડી, વ્યેંગ-૧૮-૧૯. ખરંજોરજ વ્યારેયજ ખંજાં, વ્યેંગ-૨૪-૩૫. ખરંજોરજ નવરાજજ તાતા, વ્યેંગ-૯. ખરંજોરજ નશરવાંનજ કુટાર-૫૧. ખરંજોરજ પાલણજ દેસાઈ-૫૫-૫૬. ખરંજોરજ શારાખજ આશખરનર-૨. ખદ્યનજ ડાશાબાઈ સુનશી-૨૮. ખદ્યનજ નવરાજજ શિશ્યાર-૪૬. ખદ્યનજ પૈશતનજ વાડી આ-૪૯. પક્ષાના મહારાના પહેલા પાંતાના હુર — ૪૩ — ૪૫ — ૪૭ — ૫૪ — ૫૮. બાહદુર અને ૧૪ — ૫૪ — ૫૮. બાહદુર અને ૧૪ — ૫૪ — ૫૪. ખી. મેરે. મેહતા — ૧૪. ખી. મેરે. મેહતા — ૧૪. ખેર. મેરે. મે

મ.

મનચેરજી કાવશજી શાપુરજી લંગડાના (મનસુખ) —૧૩—૧૮—૨૧—૩=—૩૮—૪૨—૪૫—૫૬.
મનચેરજી જામાસ પજી વાછા, ચ્મિંગ—રદ.
મનચેરજી શાપુરજી વાછા, ચ્મિંગ—પ.
મનચેરજી હારાંગજી જાગાસ—૫૧.
માણેકજી નશરવાંનજી ધાલા, ચ્મિંગ—૪૨—૪૭.
માણેકજી ત્યારવાંનજી ધાલા, ચ્મિંગ—૧૫.
માણેકજી સતમજી ઉનવાલા, ચ્મિંગ—૧૫.
માણેકજી હાતમજી ઉનવાલા, ચ્મિંગ—૧૫.
માણેકજી લીમજી હાંતરી મા—૬૧.
માણેકશાહ દાદાભાઈ—૮.
માનાચે હરજી ચ્મિદલજી જામાસ પ આશાના, દસ્તુર—૯—૨૭—૩૧.
મેહરજી ભાઈ પાલણજી માડન—૯—૧૪.
મેહરનો શજી ભરંજોરજી મેહરજી રાંણાના, ચ્મિંગ—૩૪.
મેહરવાંનજી ફરદુનજી મરજખાંન—૩૮.

₹,

રતનજી ક્રાંમજી વાછા—પર—પડ. રતનજી ક્રસતમજી કાંગા, મેજિ—૧૮—૩૫. રતનશાહ દારાખજી કાપડી મ્મા, ખી. મેજે—૨૨. ક્રસ્તમજી પૈરાતનજી હમજી માર સુરતી, મેજિ—૩૮. ક્રસતમજી મેહલા—૪૪—૫૯. ક્રસતમજી જેકાખાદજી સુલ્લાં પ્રીરાજના, દસ્તુર—૧—૨૬. ક્રસતમજી જામાસ્પજી દસ્તુર મેહરજી રાંણાના, મેજિ ૬–૮–૨૬–૩૧–૫૭. ક્રસતમજી પાલણજી પેટલ—૩૫. રસતમજ પૈરાતનજ કરકરી આ—૪૮—૫૮. રસતમજ ભેઠરાંમજ સંજાણા, દસ્તુર—૧૪. રસતમજ મનચેરજ માંબેદજના—૩૦. રસતમજ રતનજ દાદાચાંનજી, ચ્મે∘—૩૫. રસતમજ શારાયજ—૭. રસતમજ હાેરમજજ જાલભાઈ—૪.

થ.

રાાપુરજ બેઠરાંમજ કાતરક—૪૦-૪૬. રોઠરી આરજ દાદાભાઈ ભરૂચા, મ્મે૦--૩--૧૬--૨૨--૨૪--૨૫--૩૫--૩૬--૩૯--૪૦--૪૧--૬૦--૬૩. રોારાખજ મ્મેદલજ વારડન—૪. રેાારાખજ જમરાદજ જીજીભાઈ—૩--૨૯--૩૦--૩૫--૪૬--૫૫. રેાારાખજ મનચેરજ દેસાઈ—૩૧--૪૪--૪૬--૫૭. રેાારાખજ સાપુરજ ખંગાલી, સી. આઈ. ઈ.—૭-૨૦-૩૨-૪૪-૬૦-૬૧. રેાારાખજ દાપુરજ ખંગાલી, સી. આઈ. ઈ.—૭-૨૦-૩૨-૪૪-૬૦-૬૧.

₡.

હીરજીભાઈ પેશતનજી વાડી આ, ખી. ચ્મે., ચ્મેલ. ચ્મેલ. ખી.—૧૦. હીરાજી કરાંમજી પાવરી, ચ્મે૦—૨૧. હેારમજજી નવરાજજી ખંખાતા—૪૪. હેારમજજી નવરાજજી લારડ—૩૫—૩૬. હેારમજજી નવરાજજી સકલાતવાલા—૨૮. હેારાંગજી જામાસ્પજી જામાસ્પ આશાના, દસ્તુર, ખાનખાહદુર, શમ-શુલચ્માલમા, સરદાર—૬—૧૪—૧૫—૩૩—૬૪—

ખાદાશનાસીને લગતાં પુસ્તકાે.

કેતાએ ખેશતાઅ—જરેદશત અક્શાર—તથા છનદેહ રોદ, કે જે કરાનના સાસાનીઆન વંશના પાદશાહ ખુશરૂ પરવીજનના વખતમાં જરથાસ્તા કેરકાના ફાજેલાની લખેલી હતી, તેના હિંદુસ્થાનમાં આવ્યા ખાદ દસ્તુર આત્રર કેવાનના શાગેરદાએ ચાલુ ફારસીમાં તરજીમા કીધા હતા તે ઉપરથી ગુજરાતીમાં તરજીમા. ડાશાભાઈ સારાખછ મુનશી. જામે જમરોદ છાપાખાનું. ૧૨૧૭ ઈઅજદજરદી, ૧૮૪૮ કશાવી.

ખુ**દાશનાસી માલા**—અંક ૧ લા. આકારા તત્વ લખનાર, નરારવાન છ ક્રામ છ ખીલીમારીયા. દી. અરદેશરની કુંપની. ૧૨૬૪ ઈઅજદજરદી, ૧૮૯૪ ઈરાવી.

ચુલજારે હાલ—ઇંગાને ખાદાઈ રાહના ભાગ, મ્પે કોતાબ મધે હકતાલાને પીછાંનવાની વાતાને રાજા પાદશાહની કાહાંહાને તરીકે કહેલી છે. મ્યશલ કીતાબ (શેશકરૂત) માં બનેલી છે. ફારસીમાંથી ગુજરાતી તરજીમાં કરનાર મુલાં રશતમ ખીન મુલાં કેકાબાદ મુંબઈ શમાચાર છાપાખાનું. ૧૨૧૬ યજદ-જરદી, ૧૮૪૬ ઈશાવી.

ઝર**યુસ્તી દોનના ભેદની મૂળ ફૂંચી**—ભાગ ૧લા, રચતાર બેહરાંમછ ડાસાભાઈ **ખસલા. રેવાકાંઠા સમાચાર તથા અમદા**ખાદ શમરીર બાહાદૂર છાપાપ્યાનામાં છાપ્યા. ૧૨૬૮ યજદજરદી, ૧૮૯૯ ઇરાવી.

[સ્પેના ખીજો ભાગ સ્પેજ શાલમાં ખાહેર પડશે હતા.]

દાનેશ નામચ્યે જહાંન—ઈઆને આ પુરાતક જગતનાં ગનેઆનનું એ મધે હેકમત અને પ્રીલસુપ્રીના કાર્ય્યેલ પ્રમાણે આરામાન તથા જમીન ઉપરની કેટલીચ્પેક ખાબતાનું બેઆન તથા ખાલાસા કરેલા છે. ચ્યે કેતાબ અસલમા રાને ડબ્લ હેજરીનાં શાલમાં ચ્યેક દાનાવ પ્રીલસુક નામે અલીચ્યામન્રાન ગચ્યેઆશાદીન અલી બેને અલી અમીરાંન અલહાશેશની ચ્યેશફ હાંનીચ્યે બદખરાાંન નામના શહેરમાં ખનાવી છે. હાલમાં મુંબઈ શમાચાર છાપાખાનાના માલેકની ખાહેરાથી ચ્યેક દાનાવ અને કાંબલ મુનશીચ્યે ચ્યેક ગુજરાતી જાણનાર સાથે મલીને તરજીમાં કરેચ્યા છે. મુંબઈ શમાચાર છાપાખાનામાં માબેદ કરદ્દનજ મરજબાનજીની તપાસ ઉપરથી છાપી પ્રગટ કરી છે. ૧૨૧૫ યજદજરદી, ૧૮૪૬ ઈશાવી.

પારસી યાેગ વ્યભ્યાસ—લખનાર, દાદાભા**ઈ માં**ણેકછ ખીલીમાેરીયા. મુંખર્ઇઃ મીસ્ત્રી પ્રોંટીંગ વર્કસ. ૧૨૬૯ યજદજરદી, ૧૯૦૦ **ઇ**રાવી. મકાશેકાતે કમ્પેવાંની—અથવા જામે કેખશરા, નામની કારસી કેતાખ તથા તેહેના ગુજરાતી તરજીમા. સર જમરાદજી જીજીભાઈ નાઈટનાં હાેકમથી કારસીમાથી તરજીમા કરનાર, રાઈઅદ અખદુલ કતા (ઉરક્) મીર અશરફ-અલી મુનશી. જામે જમરાદ છાપાખાનાનું. ૧૨૧૭ યજદજરદી, ૧૮૪૮ ઈરાવી.

મજદયશની ધર્મ વ્યને ખોદાશનાંસી—ખાદાશનાસી યાને થિયાસા-ષ્ટ્રીને લગતાં લખાણામાંથી જરથાસ્તા દીનને લગતા બાબદાના કરેલા સંગ્રહ. રચીને પ્રસિદ્ધ કરનાર, ધનજીભાઈ પૈરાતનજી કોંઠવાલ ખી. ચ્ખે. મુંબઈઃ "બ્લાવાટસ્ક્રીલાજ" થિયાસાષ્ટીકલ સાસાયટી. ૧૨૬૭ યજદજરદી, ૧૮૯૭ કરાવી.

સરના મેચ્યે રાજે યજદાંની—(યાને ખાદાઈ ભેંદાનું મથાલું) જેમાં નવજોતની ક્રિયા, સુદરેહ તથા કુસ્તાના ભેંદા અને તૈપરથી ઉપજાવેલી ઉત્તમ નસીહતા, અશા જરથાસ્ત સાહેબની લાવેલી ચીજોના ખુલાસા તથા ખંદગીની રીત વગેરે. ફારસી પરથી તરજામા કરનાર, પાલનજી જીવનજી લીમજીલાઈ હાંટરયા મુંખઈ ઇંડીયન પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૫ યજદજરદી, ૧૮૮૬ ઇશિવી.

Goolzārē Hall; or, The Garden of Divine Ecstacy, published by Burjorjee Sorabjee Ashburner, from the Original Persian work compiled by Gosain Bunwalidas, surnamed Vali. Bombay. 1862.

Zoroastrianism in the Light of Theosophy. Being a collection of selected articles from the Theosophical Literature. Compiled by Nasarwanjee F. Billimoria. Bombay: Printed at the "Tatva Vivechaka" Press, 1896.

જરથાેશતની આગમજના ધર્મા સંબંધી પુસ્તકાે.

દસાતીર કેતાથ—ઈઆને આગલા ઇરાની પેગંમળરા ઉપર ઉતરેલાં પવીત્ર નામાંગ્માં કે જે અસલ આરામાંની જેખાંનમાં છે તે તથા તેહના કદીમ ફારસીમાં પાંચમા સાસાંનના કપેધેલા તરજીમાં તથા તે સાહેએ કપેધેલી રારેહના ગુજરાતી તરજીમાં. દસ્તુર કેકાેખાદજી મીનાચેહરજી મુલ્લાં ∤ીરાજના. દફ્તર આરાકારા છાપાખાનું. ૧૨૧૭ યજદજરદી. ૧૮૪૮ કરાવી.

દસાતીર—જેમાં અશા પારસી પેગમ્ખર સાહેળાનાં પંદર નામાચ્બા સમા-યલાં છે. હીજરી સને ૩૫૯ માં લખાયલી જાની દશાતીરનાં સુધ કોધલા નુસકાપરથી તરજીમા કરનાર તથા ખીજી ફારસી ચાપડીચ્બાપરથી ખુલાસા આપનાર, પાલનજી જીવનજી લીમજીભાઈ હાંટરયા. સુંખઈઃ ઇંડીયન પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૭ યજદજરદી. ૧૮૮૭ ઈશાવી. The Desatir; or, Sacred Writings of the Ancient Persian Prophets, in the original tongue, together with the ancient Persian version and commentary of the Fifth Sasan. Carefully published by Mulla Firuz bin Kaus, who has subjoined a copious Glossary of the Obsolete and Technical Persian Terms, to which is added an English translation of the Desatir and Commentary. In two volumes. Bombay: Printed at the "Courier" Press, 1818.

The Desatir; or, The Sacred Writings of the Ancient Persian Prophets, together with the Commentary of the Fifth Sasan. Translated by Mulla Firuz bin Kaus. Edited and republished by Dhunjeebhoy Jamsetjee Medhora. Bombay: Printed at the Education Society's Press, 1888.

જર્ચાસ્ત પેગામખર વીશેનાં પુસ્તકા.

" અશા જરથાશતની કેટલીએક હાલંદ ખાશીએતા અને કાંમા— ગાયાપ્રમાણુ." એ બાબત ઉપર એમરવદ શેહરીઆરજી દાદાભાઈ ભર-ચાએ રાહતુમાએ માજદીઅમનાં મભા તરફથી કરેલાં ત્રણ ભાષણા. દક્તર આશંકારા છાપા ખાતું. ૧૨૫૬ યજદજરદી. ૧૮૮૭ ઇશવી. [પુસ્તક પ મું આંક ૧ લા.]

" જરથાશતના દીસા" એ વિષય ઉપર મીલ્ ખરરોદછ રસ્તમછ કામાએ આપેલું ભાષણ. તાલ્ર સ માં જૂન ૧૮૯૯ ને દીને બઝમે જશાને રાજે હારમજદ વાલી મંડળી તરફથી. મુંખઇ. જ. ન. પીઠીઠ પારસી આરફનેજ. કેપતન પ્રીંઠીંગ વર્કસ. ૧૨૬૮ યજદજરદી. ૧૮૯૯ ધરાવી.

જરતારતનાયું — પેગંમખર સાહેખ અશા જશ્તાસ્તના જનમારાના એ લ-વાલમાં દસ્તુર જરતાશત ખેઠ્યાંમ ખનાવેલાં ફારસી પુસ્તકના શરેઠ સાથે ગુજરાતા તરજીમા. ઇનામના રેસાલા. દસ્તુર પેશાતનજ ખેઠરાંમજ સંજાણા જામ જમશેદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૩૩ યજદજરદી. ૧૮૬૪ ઇશાવી.

જરતારતનાસું—પેગમખર અશા જરતાસ્તના જનમારાના અહેવાલ અવસ્તા ઉપરથી. ખરશેદજ રસ્તમજી કામાજી. દક્તર આશકારા છાપાખાનું ૧૨૩૯ યજદજરદી. ૧૮૭૦ દરિાવી.

[એ પુસ્તકની ખીજી આવૃત્તિ ઈ. સ. ૧૮૯૦ માં એ. તેઢ્યુરરા દીનશાહ અકલેસરી આએ છપાવી પ્રગટ કીધી હતી.]

તાસીફે જરતારત,—એપ્રેષ્ઠ જે પેગમખર હજરત જરતાેશ્તની તારીફનાે ફારસી કેતાખ ઉપરથી ગુજરાતી તરજીમાં. શારાખજ જમરાેદજ જીજીભાઈ. દકતર આશકારા છાપાપ્પાનું. ૧૨૩૯ યજદજરદી. ૧૮૬૯ ઈરાવી. નવું જરતાેશતનામું—યાને પેગમ્ખર સાહેખ અશા જરતાેશતની છંદ-ગીના અહેવાલ. પ્રોફેસર વિલ્યમસ જેકસનના રચેલા " જરતાેસ્ત, ઇરાનના પેગામ્ખર" ચ્મે નામના પ્રેગ્નેજી ગ્રંથના તરજાુમા. તરજાુમા કરનાર તરફથી કેટ-લીચ્મેક ખાલાસાવાર નોટા સાથે. ભાષાંતર કર્તા, પાહલનજી ખરજાેરજી દેસાઈ. જરતાેશ્તીચ્મામાં મુક્ત વેંહચવા માટે તરજાુમા કરાવી છાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર, સાહરાખજી ચ્મેદલજી વાર્ડન. મુંખઈ ધી. જ. ન. પીટીટ પારસી આરફનેજ કેપટન પ્રિન્ટીંગ ચ્મેન્ડ લીથાવર્કસ. ૧૨૬૯ યજદજરદી. ૧૯૦૦ ઇરાવી.

પ્રસિદ્ધ યેગ અથે અને કાંગા.—તેમાં જરતાસ્ત મુસા, કરાઇ સટ, અને મહમદ એમ્એાની છંદગીના અહેવાલ અને પુરાતન 'એરી અન' અસલ પારસી) એમાની સંક્ષેપ, અને યાહુદી, ખરીસઠી, અને ઇસલાંમી કામાની અને તે સાથ આ દુનિયાને પેદા થવાની સંપૂર્ણ તવારીખ. (૪ પુરતકા – એક કીતાઅમાં) અનાવનાર, રૂશતમજી હારમસજી જાલભાઇ, શહીએ કારૂ. મુંખઇ કમરશીયલ પ્રેસ છાપાખાનામાં છાપી છે. ૧૨૪૨ યજદજરદી ૧૮૭૩ ઇસવી.

માજેજાતે જરતાશ્તી,—ઇ આને હજરત જરતાશ્તનાં ખરહક માજે-જા-મા તમામ અવલથી તે આખેર સુધીનાં તથા જરતાસ્તા દીનનું મુખતેસર ખ-મે-આંન. દસ્તુર એંદલછ દારાખછ સંજાણા. જામેજમરોદ છાપાખાનું. ૧૨૦૯ યજદજરદી. ૧૮૪૦ ઇશિવી.

The Age of the Avesta and Zoroaster. From the German of Dr. Wilhelm Geiger and Dr. Fr. von Spiegel. By Darab Dastur Peshotan Sanjáná, B.A. Bombay: Education Society's Press, 1255 Yezdezerdi, 1886 A. D.

જરથાેશતી ધર્મને લગતાં પુસ્તકાના તરજીમા. અવસ્તાના.

ે **અર્દવીસુર યસ્ત ભામાએની** —તરજાુમા કરનાર તથા છપાવનાર, એવર-વદ તેહસુરસ દીનશાહ અંકલે ધરી આ. સુંખઈઃ ધી રિપાર્ટર્સ પ્રેસ. ૧૨૪૩ યજ-દજરદી. ૧૮૭૪ ઇરાવી.

ચ્યાવાં કેચ્યશત ખામાર્ચ્યની—ગુજરાતી જખાનમાંઢાં કીવી છે. માજ-દીઅરાની દીનના સાહેગાને પઢઢવાને વાશતે. દસ્તુર ચ્યેદલજી દારાયજી જામાસ્ય આશાના. મુંબઈ સમાચાર છાપાપ્યાનું. ૧૨૦૨ યજદજરદી. ૧૮૩૩ કરીશની.

કેજશને—ગુજરાતી હરફે તથા તેના ગુજરાતીમાં કિ. સ. ૧૮૨૪ માં દસ્તુર કરામજી અસપંદીઆરજી રખાડી અને ખીજા દસ્તુરાચ્યે કરેલા તરજીમા. ભામ્ય ખ્રાંચ ઑફ ધી રાચ્યેલ ચ્યેશીઆઠીક સાસાક્ષ્ઠીચ્યે ક્રયાવેલા. ૧૨૧૩ મજદજરદી. ૧૮૪૩ કરાવી. ઇજશને **ભાગામ્યેની.**—પેહલવી, સંસ્કૃત અને ગુજરાતીમાં થાગ્મેલા ઇજશનેના તરજીમા ઉપરથી. તે સાથે આક્**રંગાના તથા આક્**રીના ગુજરા-તીમા માર્ગ્યની શુધાંની. દસ્તુર અસપંદીઆરજી ક્રામજી રખાડી. ત્રુંખઇ-સમાચાર છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૮ યજદજરદી. ૧૮૪૯ ઇરાવી.

ઇજશનેના ૯ માહા (હાવનીમ) ના ગુજરાતી તરજુમા. દરેક શખ્દનાં વ્યાકરણ તથા ખાલાસા સાથે. ^એ કાવશ છ એદલ છકાંગા. દક્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૩૬ યજદજરદી. ૧૮૬૬ ઇશાવી.

યજ રને તથા વીસ્પરદેના યુજરાતી તરજીમાં અસલ અવસ્તા ઉપરથી શરેલ તથા નાઢ સાથે. અને કાવરાજી એનેલ્લ કાંગા. નિર્ણયસાગર છાપા-ખાતું. ૧૨૫૫ યજદજરદી. ૧૮૮૬ કરાવી.

ખુરદેહ મ્યવસ્તા—તેના ગુજરાતી ભાષામાં સાર, ખનાવનાર, નાનાભાઈ નરારવાંનજી પાલણુજી. મુંખઈ મધે ગણુપત કૃષ્ણાજીનાં છાપાપ્યાનામાં છપાયા. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬ ઈરાવી.

ખુરદેહ મ્યવસ્તા **ભા મામ્યેની**, કથાને અરોમ, યથા, પાંચા ગેહ, નીઆ-એરોા, કથરાતા, પડેટા, અને ખીજા જરૂરીઆત પઢવાના અવસ્તાએની મામ્યેની સાથેની કેતાબ. કદમી જરથાસ્તાએની ખાહેરાથી. દસ્તુર અરદેશર રસ્તમજી મુલ્લાંપ્રીશજના. સમાચાર દરપણ છાપાખાનું. ૧૨૩૦ યજદજરદી. ૧૮૬૧ કરાવી.

ખોરેદે અવસ્તા ખામાવ્યેની, યુજરાતીમાં. દસ્તુર કરામછ શારાયછ મેહરજી રાણાના. માર્ગેદ ક્રક્કનજી મરજમાંનજીનાં કારપ્પાનામાં. ૧૧૮૭ યજદ-જરદી. ૧૮૧૮ ઇસવી.

ખારે હ અવસ્તાના ગુજરાતીમાં તરજીમા. દસ્તુર વ્યેદલજી દારાયજી સંજાણા ભામ્યો કોરી અર છાપાપ્યાનું. ૧૧૮૭ યજદજરદી. ૧૮૧૮ ઇરાવી.

ખોરેદે અવસ્તા. ખામાર્ચ્યેની તથા શરેહ. ખનાવનાર, કાવશ જ સ્પેદ-લજી કાંગા. મુંખઈઃ નિર્ણયસાગર છાપાપ્પાનામાં છાપ્યું છે. ૧૨૪૯ યજદ-જરદી. ૧૮૮૦ ઇરાવી.

ગાથા થા મામ્યેની. ઈઆને ગાયાના તમામ હા તથા તેના તરજીમાં, શારે હતથા પુષ્કળ નાટ સાથે. ખનાવનાર, એ કાવરાજી એક્લજી કાંગા. (અરદેશર સાહારાખજી દસ્તુર કામદીનના ઈનામના રેસાધા.) મુંખઈઃ નિર્ણય-સાગર છાપાખાનું. ૧૨૬૪ યજદજરદી. ૧૮૯૫ ઈશાવી.

યષ્ટ **ષા માચ્યેની**. પાક ખુરદેહ અવસ્તા મધેથી દરા યહેા અને તેમ્પોના ગુજરાતી તરજીમાં. દસ્તુર મ્પેરચજી શારાયજી મેહરજી રાણાના અને મ્પે• મીનાચેહરજી શાપુરજી વાછા. મુંયકી કીમપીરી અલ પ્રેસ. ૧૨૪૧ યજદજરદી. ૧૮૭૨ કશિવી. **વીસપરદ તથા ઇરાંની પટેટ**ની માર્ચ્મેની તથા વંદીદાદના સુખ્તેરાર ચ્પેનતેખાબ. દસ્તુર કેકોખાદજી મીનાચેહરજી સુલ્લાં ધ્રીરાજના. સુંખઈ સમા-ચાર છાપાપ્માનું. ૧૨૦૮ યજદજરદી. ૧૮૩૯ ઇરાવી.

વંદીદાદે શાદે ગુજરાતી હરફે તથા તેના ગુજરાતીમાં ઇ. સ. ૧૮૨૪ માં દસ્તુર કરામજી અસપંદીઆરજી રખાડી અને ખીજા દસ્તુરા એ કરેલા તર-જાુમા. ભાગ્ભ બ્રાંચ ઑાક ધી રાચ્ખેલ ચ્ખેશીઆઠીક સાસાઇઠીચ્ખે છપાવેલા. ૧૨૧૨ યજદજરદી, ૧૮૪૨ ઇરાવી.

[એ તરજીમા કરી ખીજવાર ઈ. સ. ૧૯૦૦ માં એમના વારસ એમે૦ જમ-શેદજી કરામજી રખાડીએ મુંખઈ વર્તમાન પ્રેસમાં છપાવી ખાહેર પાડ્યો હતો.]

વંદીદાદના અસલ અવસ્તા ઉપરથી શરેહ તથા નાટ સાથના તરજીના તથા વંદીદાદમાં આવેલા અવસ્તાના તમામ આલાની ફાઇલાલાજને કાર્ઓદે ખનાવેલી ક્રહંગ. એ કાવશ અસ્તાના તમામ કાંગા. દક્તર આશકારા છાપા-ખાતું. ૧૨૪૩ યજદજરદી. ૧૮૭૪ ઇસવી.

[એની ખીછ આવૃત્તિ ક્રેરહંગ વગર ઈ. સ. ૧૮૮૪ માં બાહેર પાડી હતી.] વંદીદાદની પેહેલી તથા બીજી પરગરદના ગુજરાતી તરજાભા દરેક રાબ્દનાં વ્યાકરણ તથા ખાલાસા સાથે. એ કાવરાજી એક્લજી કાંગા. દક્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૩૪ યજદજરદી. ૧૮૬૪ ઈશાવી.

વંદીદાદની ચ્યોગણીસ ત્રી પરગરદનો ગુજરાતી તરજાુમા. દરેક શબ્દ-નાં વ્યાકરણ તથા ખાલાસા સાથે. ચ્યેવ્ કાવરાજી ચ્યેદલજી કાંગા. દક્ષ્તર આરાકારા છાપાપ્પાનું. ૧૨૩૬ યજદજરદી. ૧૮૬૬ કરાવી.

પાજંદના.

મ્યાશીરવાદ પાજંદના માર્ગ્યેનીસાથે ગ્યને સંસ્કૃતના સાદા. ર્ગ્યેલ્ રૂસત-મજી જામાસ્પજી દસ્તુર મેહેરજી રાણાના. મુંબઈ ઇમપીરીગ્યલ પ્રેસ. ૧૨૩૭ યજદજરદી. ૧૮૬૮ ઇશાવી.

જરતાશ્તીઓમાં પરહાતે સમે સ્થાશીરવાદ દેવાએ છે, તેઠના કવી-તામાં કરેલા તરજીમા. દસ્તુર હાેશંગજી જમાસ્પજી જમાસ્પ સ્થાશાના. મુંખઈ યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૩૭ યજદજરદી. ૧૮૬૮ ઇરાવી.

પાજનદ આશીરવાદ. ગુજરાતી તથા અંગ્રેજી તરજીમા. ખનાવનાર, માંભદ અસપદીયારજી ખરંજારજી પંઠકી. મુંબઇ, અખબારે સાદાગર છાપા-ખાતું. ૧૨૫૦ યજદજરદી. ૧૮૮૧ ઇશાવી.

પેહેલવીના.

કરાનના સાસાનીચ્યાન તખકાના પેહેલાં પાદશાહ ચ્યરદેશેર બાખ-કાનની જીંદગાંનીના હેવાલ ("કારતાંધે ચ્યરદેશર બાબકાંત" ચ્યેવે નામનાં પેહેલવી પુરાતકના દસ્તુર પેશુતનજી બેહરાંમજી સંજાણાવ્યે કરેલા તરજાુમા,) જામેજમરોદ છાપાપ્પાનું ૧૨૨૩ યજદજરદી. ૧૮૫૩ ઈરાવી.

[ઋ ચાપાની આમાં કારનામાં વિષે ૧૭ પાનાના દીખાચા જગત પ્રેમીનાં ખનાવનાર રોઢ સારાખજી શાપુરજી બંગાલી એ લખેલા છે.]

ખુનદે હે શનેના તરજી મો — પેહેલવી જુખાંન મધેથી ગુજરાતી જુખાનમાં ક્રીધા છે; માજદી અશની દીનનાં લોકાને વાંચવાને સાર્ક દસ્તુર ચ્મેદલજી દારાખજી જામાસ્ય આશાના. માળેદ ક્રરદુનજી મરજખાનજીનાં કારખાનામાં. ૧૧૮૯ યજદજરદી. ૧૮૧૯ કરાવી.

The Vendidad.—Translated into English from Pahlavi (Dastur Darab Peshotan Sanjana's edition), with a transliteration in Roman characters, explanatory and philological notes, and an Introduction. By Navroji Manekji Nasservanji Kanga. Bombay: J. N. Petit Parsi Orphanage Captain Printing Works. 1899.

ફારસીના.

અરદાએ વોરાકૃતામું એટલે જે શેઢનશાઢ અરદેશર બાબકના હાેકમથી અરદાએ વીરાકૃતું પાક રહ હેકની દરગાઢ જાઇને એહેરાત તથા દાજખના અહેવાલ જોઈ આવું તેની હેકીકત. અસલ પેહેલવી ઉપરથી કારસીમાં થાએલા તરજીમાતું ગુજરાતી ભાષાંતર. રસતમજી શારાબજી. જામેજમશેદ છાપાખાતું. ૧૨૧૩ યજદજરદી. ૧૮૪૪ ઇશિવી.

ૄ ચ્મે પુસ્તક કુરી ખીજીવાર ઈ. સ. ૧૮૬૮ માં ચ્મે॰ ચ્મેદલજી વ્યાદરજી માડને મુંબઇ ઇમેપીરીવ્યલ પ્રેસમાંથી છાયાવી પ્રગઠ કીધું હતું.]

ચ્યારાસ્તે હું કિયાને કરાનના સાસાનીયન વંરાના પેફેલા પાદરાાં અરદેશર આવેગાનના ભેટા શાહાપુરના વખતમાં દાદાર ખીન દાદુખત નામના ચ્બિક દાનાવ માર્બેદ શ્રી રૂમ દેશના હુકીમા સાથે કેટલાક સવાલ જબાબા કીધા હતા તેના પેફલવી પરથી કાેક દાનાવે કરેલા ફારસી તરજીમાં ઉપરથી ગુજરાતીમાં તરજીમાં. ચ્બેલ્ દાદાભાઈ ફરદુનજી, ભરૂચવાલા. દફતર આશાકારા છાપા-ખાનું. ૧૨૧૪ યજદજરદી. ૧૮૪૫ કરાવી.

જા માસ્પીના ગુજરાતીમાં તરજીુમા. નરારવાનજી નવરાજી મુકાદમ નેટીવ પ્રેસ છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૨ યજદજરદી. ૧૮૪૩ કરાવી.

[એ ચાપડી છાયા ખાહેર પાડવા માટે તે વેળાની પારસી પંચાતના અકા-ખરાએ અટકાવ ક્રીધા, અને તેનાં ૧૦૦ પાનાં જે છપાયાં હતાં તેના ખદલામાં રૂ. ૩૦૦] આપ્યા હતાં, તે છતાંખી એ ચાપડીની ધાડીક નકલા ખાહેર પડી હતી.] **જા માસ્પી** યાને જામાસ્પનાસું. ત્રણ ભાગમાં. ભાગ પેઢેલા, છપાવી પ્રગટ કરનાર, માનેકશા દાદાભાઈ માસ્તર. ઝારાસટરીવ્યન પ્રેસ. ૧૨૪૫ યજદજરદી. ૧૮૭૬ ઈશાવી.

[ચ્મેના ખીજા ભાગા છપાઈ ખાહેર પડ્યા નથી.]

દ ખેશતાંનાલ મળાહેખ હેવે નામ ચ્યેક કેતાખ જે ચ્યેક દાનાવે કારસીમાં ખનાવેલી છે તેહની તાલીમ ૧૨ છે તે મધે તમાંમ દુની-ખાના લોકાના ત્યારાકારા થાચ્યેલા મજહળા દાપ્યલ કરેલા છે તેહમાની તાલીમ પેહેલીના ચુજરાતી તરજીમા. માંબેદ ક્રરદુનજી મરજખાનજી પાતાનાં કારપાનામાં છાપ્યું. ૧૧૮૪ યજદજરદી. ૧૮૧૫ ઈરાવી.

્ િ ચ્પેની ખીજી આવૃત્તી ફરી તપાસીને કેટલાક દાખલાચ્પાે વધારીને અસલ ફારસી બેતા જે ઉપલી પેહલી આવૃત્તીમાં નહી હતાં તે દાખલ કરીને માગેદ ફરદુનજી મરજબાનજીચ્પે દફતર આરાકારા છાપાખાનામાંથી ઇ.સ. ૧૮૪૫ માં બાહેર પાડી હતી.]

દીન6દીશને તરજીના; ફારસીપરથી ગુજરાતીમાં માજદીવ્યસની દીનના લાકાને વાંત્રવાને સાર્ક, દેસ્તુર ફરદુનજી દારાયજી જામાસ્ય વ્યાશાનાવ્યે યાતાનાં કારપ્યાનામાં છાપ્યા. ૧૧૯૨ યજદજરદી, ૧૮૨૨ ફરાવી,

ક્રે છેમ્યાત ના સું — દસ્તુરાંન દસ્તુર દારાખ પાલણુ શ્રી નાશાચીનાં રેહવા-શ્રીમ્મે કારસી જખાનમાં ખનાવેલું તેહના ગુજરાતીમાં તરજીમા. મ્મે ક્રે કરદુનજી ખેહરાંમજી દસ્તુર જામાસ્ય આશાના. દક્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૨ યજદજરદી. ૧૮૪૩ દરિાવી.

રીવાયતે દસ્તુર દારાખ હુ મુઝમ્પાર, વ્યવસ્તામાંથી મળતાં ફરમાંના સાથે. છપાવી પ્રગટ કરનાર, વ્યવસ્તા ફસતમજી જામાસપજી દસ્તુર મેહેરજી રાણાના. નવસારી પ્રીંટીંગ વ્યત્તે ફલીંગ પ્રેસમાં છાપ્યું છે. ૧૨૬૫ યજદ-જરદી. ૧૮૯૬ કરાવી.

રેવામ્પેત — દીનએ કાજદી અશનીનાં હેક્તાંદા હશત પારશેશ પાશાપ્ત, કિયાને કેઠેલા સ્પેત સ્વાસ્તિ સ્મેડલે જે શ્રી સુરતનાં કેઠલા સ્પેક દીનદાર જરતાસ્તી-સ્માસ્પે દીનએ કાજદી અશનીનાં ક્રમાંનાના આલાસાના ૭૮ સવાલ કરાન લખી માકલ્યા હતા, તે સવાલા તથા તેના કરિાનથી આવેલા જવાઓના ગુજરાતીમાં તરજીમાં આગલા દાહડા ઉપર કાેક સાહેએ કરેલા તેની નવસારીવાલા સ્મેન્ સ્પેદલ વપરથી આસલ કારસી સાથે કરી સુકાબલા કરી કાવસજી કરદુનજી મરજ્યાંને છાપી પ્રગઢ કારસી સાથે કરી સુકાબલા કરી કાવસજી કરદુનજી મરજ્યાંને છાપી પ્રગઢ કીધી. દક્તર આશાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૫ યજદજરદી. ૧૮૪૬ કશિવી.

ં **સદદરે ભેહેરેતવીલ**—ઈંઆને શાચ્યાે બાબ અથવા શાચ્યાે દરવાજાની કેતાબ ચ્યેક શ્રી ખારાસાનનાં રેહવાસી મુલ્લાં રસ્તમ ચ્યેરાકૂંદીઆર તથા મુલ્લાં બેહજાદ રસ્તમે લાંખી બેહરને વજનનાં કારસી નામીચાં બેતા મધ ખનાવેલી ભલી દીનનાં લોકાને અમલ કરવા લાગ્પેક માજદીઅરાની દીનની ક્રિજો તથા નશીકતા તથા નીતીથી ભરેલી છે તેના ગુજરાતી તરજીમા-ચ્પેલ્ ખરજોરજી નવરાજજી તાતા. દક્તર આરાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૩ યજદજરદી. ૧૮૪૪ કરાવી.

ૄિએ તરજીમા દસ્તુર મીનાચેહરજી એકલજી જમાસ્ય આશાનાએ કરેલા છે. એની ખીજી આકૃત્તિ વધારા તથા સુધારા સાથે ઈ. સ. ૧૮૮૧ માં દસ્તુર જમાસ્યજી મીનાચેહરજી જમાસ્ય આશાનાએ ફેાર્ટ પ્રીંટીંગ પ્રેસમાં છપાવી ખાહેર પાડી હતી.]

યુરાપિયન વિઘ્વાનાના પુસ્તકાે ઉપરથી કરેલા

અાર્યજ માનો અને તેની હાલત, પેગમખર જરથાસ્ત, કદીમ ઇરાનમાં ક્રવિષ્ઠિએની આરાધના અને અહુનવઇર્યના અર્થ. આ નામના ચારરેસાલા. લખનાર, પ્રોફેસરા સ્પીગલ, વિલ્હેલ અને હાર્લે. મુંબઇ સમાચાર છાપા-ખાનું. ૧૨૫૭ યજદજરદી. ૧૮૮૮ ઇરાવી.

ખોર્દે હું વ્યવસ્તા, બેરન સી. દી. હાર્લ મેં કરેલા અવસ્તાના કેં. તરજીમાં ઉપરથી ગુજરાતી તરજીમાં, ખુલાસાની પુષ્કળ નોટા સાથે. ગુજરાતી તામાં ભાષાંતર કર્તા, અમ્પેર્ધત મેહેરજીભાઈ પાલનજી માદન. મુંબઈ સમા-ચાર છાપાખાનું. ૧૨૫૬ યજદજરદી. ૧૮૮૭ કરાવી.

જરેયારતી મજહભ, ઇંગ્રેજી ઉપરથી તરજીમા કરનાર, અરદેરાર નશ-રવાનજી ખીલીમારીઆ. મુંગઇ વર્તમાન પ્રેસ. ૧૨૬૬ યજદજરદી. ૧૮૯૭ ઇરાવી.

પવિત્ર ગાથાવાષ્ટ્રી. રેવરંડ એલ. એમ. મીલસ, તે પૂર્વ તરફની ભાષા-એમોના અમેરીકન વિદ્વાન. એમના અંગ્રેજી તરજીમા ઉપરથી ગુજરાતી તરજીમા. અએમેર્પત મેહેરજીભાઈ પાલનજી માડન. મુંળ્યઈ સમાચાર છાપા-ખાનું. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ ઇરાવી.

યજ શ્ને વ્યને ગાયાવ્યાનું બેહદ નોટા તથા જંદ વ્યવસ્તા વ્યને ગાયા-વ્યાના તેમજ કેટલાંક વિરોષનામાના પ્યુલાસા સાથે મુંસ્યા સી. ડી. હાર્લેના દ્વેચ તરજીમા ઉપરથી ચુજરાતીમાં ભાષાંતર. વ્યવ્યાર્પત મેહરજીભાઈ પાલ-ણજી માડન. મુંબઈઃ યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૫૪ યજદજરદી. ૧૮૮૫ ઈરાવી.

વિન્દિદાદ, ખેરન સી. દી. હાર્લેના પ્રેંચ તરજીમા ઉપરથી ગુજરાતી તર-જુમા, પેહેલવી સરેહના સંક્ષેપ સાર અને પ્યુલાસાની પુશ્કળ 'નોટા' સાથે. ગુજરાતીમાં ભાષાંતરકર્તા, અચ્મેર્પત મેહેરજીભાઈ પાલનજી માદન. મુંબઈ-સમાચાર છાપાપ્પાનું. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૮૬ ઈરાવી.

Avesta and the Genesis; or, The Relations of the Iranians to the Semites. Translated from the German of Dr. Fr. Spiegel, by K. R. Cama. Bombay: Times of India Steam Press. 1880.

introduction of the Eastern Iranians in ancient times, with an introduction on the Avesta Religion. By Dr. Wilhelm Geiger. Translated from the German, with a Preface, Notes, and a Biography of the Author, by Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Vol. I.—Ethnography and Social Life. Vol. II.—The Old Iranian polity and the Age of the Avesta. London: Henry Frowde, Amen Corner E. C. 1885 and 1886.

Extracts from the Narrative of Mons. Anquetil Du. Perron's Travels in India, chiefly those concerning his researches in the life and religion of Zoroaster. Translated from the French by Kavasji Edaljee Kanga. Bombay: printed at the Commercial Press. 1245. Yezdezardi, 1876 A. D.

French Views on Zoroastrianism. Translated from the texts of M. Adolphe Franck, and M. Jules Oppert (by F. R. Viccajee, B. A.) Bombay: Education Society's Press. 1868.

Havrvatat and Ameretat. An Essay illustrating the origin, growth and development of the conceptions involved in the names of the two Ameshaspands, Khordad and Amardad. Translated from the French of Professor James Darmesteter, with notes, by Hirji P. Wadia, B. A., LL. B. Bombay: Duftur Ashkara Press. 1888.

Home and Age of the Avesta. Translated from the German of Dr. Emil J. von Dillon. Bombay Samachar Press. 1256 Yezdezardi, 1887 A. D.

Jamshedi Naoroz. The new year's day of the ancient Persian Empire, embodying translations from the German of the eminent Numismatician, Dr. A. D. Mordtmann, of Constantinople. By K. R. Cama. Bombay: Duftur Ashkara Press. 1874.

[એંબેજ મુજબ જમરોદી નાેરાજ વિષે એંબેવણે ક્રીમેરાનાેની લાડજમાં ૧૮૭૪ તથા ૧૮૭૭માં કરેલાં ભાષાણાેનાં ચાપાંનયાં છપાવી પ્રગઢ કીધાં હતાં.]

The Jewish Angelology and Demonology based upon Parsism. Translated from the German of Dr. Alexander Kohut. In 4 parts. By K. R. Cama. Bombay: Fort Printing Press. 1883.

The Part taken by the Parsi Religion in the formation of Christianity and Judaism. Translated from the German of the late Dr. A. Kohut, Chief Rabbi: Belgrade. Bombay: Fort Printing Press. 1889.

The Persian and Jewish Doctrines of the resurrection and the immortality of the soul. Stray passages from W. R. Alger's

Critical History of the Doctrine of Future Life. Extracted by K. R. Cama. Bombay: Fort Printing Press, 1880.

The Philosophy of the Mazdayasnian Religion under the Sassanids. Translated from the French of L. C. Casartelli, with prefatory remarks, notes, and a brief biographical sketch of the author. By Firoz Jamaspji Dastur Jamasp Asa. Bombay: Printed at the Education Society's Press. 1889.

The Religion and the Customs of the Persians and other Iranians, as described by the Grecian and Roman authors. Translated from the German of Dr. Adolf Rapp, by K. R. Cama. Part First. Bombay: Printed at the Times of India Steam Press. 1876.

[મ્મે પુસ્તક ૧૬ ભાગામાં ૩૬૫ સફાનું છપાઈ બાહેર પડ્યું હતું.]

Zarathushtra in the Gathas, and in the Greek and Roman Classics. Translated from the German of Drs. Geiger and Windischmann, with notes on M. Darmesteter's theory regarding the date of the Avesta, and an Appendix. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Leipzig: Otto Harrassawitz. 1897.

િએની ખીજી આવૃત્તિ ઇન્સન્ ૧૮૯૯ માં બાહેર પડી હતી.]

The Zoroastrian Mode of Disposing of the Dead. Extracted and Translated from the German Works of Prof. Dr. Spiegel, Düncker, Rapp and Rhode. By K. R. Cama. Bombay: Times of India Steam Press. 1879.

Zoroastrian Religion as one of the sources of modern Philosophy. From Dr. Röth's German work on the Egyptian and Zoroastrian Doctrines of Faith as the Oldest Sources of our Speculative Ideas. Extracted and translated by K. R. Cama. Bombay: Times of India Steam Press. 1879.

જરથાશ્તી ધર્મ તથા તવારીખને લગતાં પુસ્તકાના ''ટેક્ષય્સ."

ષ્યવસ્તા હરકે.

ઇજશને બાનીરંગ ઈત્યાને કારીત્યા સાથેની ઈજરાનેના ખાદાઈ પાક કલાંમાની કેતાખ. [જંદ અક્ષરે] સર જમરોદજી જીજીબાઈ નાઇઠની મદદથી જમેજમરોદ છાયાખાનામાં છપાઈ છે. ૧૨૧૯ યજદજરદી. ૧૮૫૦ ઈરાવી. **પુરે વ્યવસ્તા**, જંદ **હ**રફે. પ્રગટ કર્તા, વ્યેરવદ તે**હમુ**રસ દીનશાહ**છ** અંકલેરારીવ્યા. ૧૨૫૧ યજદજરદી. ૧૮૮૧ ઈરાવી.

ખારદેહ વ્યવશ્તા. ખુદ વ્યવસ્તાના હરફે. રવ્યનાર, ફરામજ મીનાચે-હરજી દસ્તુર જામાસ્ય વ્યાસાજીના, ખી. ચ્બે. મુંબઇસમાવ્યાર છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૦ યજયજરદી. ૧૮૮૧ ઇશિવી.

ખારદેહ વ્યવશ્તા, વ્યેટલે જે જરૂરીવ્યાત પઢવા જાગ નીવ્યાવ્યારો વ્યત્તે ઈવ્યરાતા. જંદનાં નવાં ડીયાંથી પેઢેલીવાર જામેજમરોદ છાપાપ્યાના મધે છપાઈ છે. ૧૨૨૦ યજદજરદી. ૧૮૫૧ ઈરાવી.

્રફ**રવધી** ભાજ ધરણાં સાથે તથા આફ્રીંગાના અને આફ્ર્વીના. જંદ હરફે. પ્રગટ કરનાર, તેકુમુરસ દીનશાજી અંકલેશદ્રીઆ. મુંબઇ; ફાેર્ટ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨પર યજદજરદી. ૧૮૮૩ ઇશિવી.

યજશને ખાનીરંગ [પ્રેાફેસર વેસ્તર ગાર્ડનાં જંદ દફતર ઉપરથી] પ્રગઠ કરનાર, તેંદ્રમુરસ દીનશાજી અંકલેશરીવ્યા. ફાેર્ટ પ્રોંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૭ યજદ-જરદી. ૧૮૮૮ કરાવી.

વરનેહાદે વ્યવસ્તા, ઈંગ્યાને જરતારતાં મોનાં ખચ્ચાં મોને અવસ્તા શીખવાના કાર્મ્મદાની ચાપડી. ચ્મે૰ પેરાાતનજી જમરાદજી દસ્તુર જામાસ્ય આશાના. મુંબઈ દુરખીન છાપાખાનું. ૧૨૧૬ યજદજરદી. ૧૮૪૬ ઈરાવી.

એ વંદીદાદ કે જેઠને જાદદેવદાદ કરીને ભી કહેછે. એ પાક અને ખાલેસ અવસ્તાનાં રેક નુંસક હકળી દરગાઠથી આપણા બુજોરગ પેગંમબર જરથાસ્ત અસપંતમાંન અનારોઠરવાંન લાધેઓ તે મધેના (૨૦ મા દદદ નુંસક) જરૂર ઈએ!જદાથરેગર માંબેદાને દીને માજદીઅસનીનાં કામમાં પઢવાના. કીરીઆ મારગ તથા જેતી તથા આતરવ ખશીના મેહેલ તથા માટાં પરગણાં સુધાં. દસ્તુર એકલજ દારાબજી સંજાણાની તપાસ ઉપરથી. જામેજમરોદ છાપાખાનું. ૧૨૦૦ યજદજરદી. ૧૮૩૧ દીરાવી.

વંદીદાદભાનીરંગ. યાને યાજદાયરેગર નાર્બેદાને ભલી માજદયસની દીનનાં કામમાં પઢવાનું સઘલી કોરી આમારગ તથા માટાં પરગરાં સાથનું પવીતર કલામનું દક્તર. અસલ અવરતા હર્ફે. રોઢ દીનશાજી માણેકજી પીટીટની મદદથી છપાની પ્રગટ કરનાર એપરવદ પેરાતનજી કાવરાજી રખાડી. ફેાર્ટ પ્રોટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૪ યજદજરદી. ૧૮૮૫ ઈરાવી.

The Avesta Texts prescribed for the Intermediate Examination of the University of Bombay, 1899, containing Hormezd, Ardabahisht, Ardui Sur Bano, Khorshed, Mah and Tishtar Yashts. By Phirozshah Shapoorji Photographer. Bombay: Education Society's Press. 1899.

The Avesta Texts, prescribed for the Previous Examination of the

University of Bombay, 1896-99. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Bombay: Education Society's Press. 1896.

Mihir Yasht. Prepared for the use of the Students of the Intermediate B. A., Edited by Behramgore Tehmuras Anklesaria, M. A. Bombay: Fort Printing Press. 1269 A. Y. 1900 A. C.

ખીલારાકી હરકે (તરજીમા સાથે).

કરાની ખીલારોકી તખતીઓ વિષે ધુરાપ્યન ગ્રંથકારા મે કરેલી રાેધ્ય કનામના રીસાલા. કરાના ખીલારાકી હરફા જે પાહેડા અને ખીજી જગા-મો ઉપર મેજર રાલીનસન તથા ખીજા વિદાનામે ઉકલાવ્યા છે તેના કામ્મેદા, સમજ, વ્યાકરણ, ફરઢંગ, તખ્તામ્માના તરજીમા, વગેરે ખીજી સર્વે હકીકત. જંગીરજી ખરજીરજી વાછા. જામે જમરાદ છાપા ખાતું. ૧૨૩૨ યજ-દજરદા. ૧૮૬૩ કરાવી.

ખીલા**રો કી હરફોનાં લેખો વાંચવાની રીત**. ખનાવનાર, કાઉંટ ^{ચ્}મે.દી. ગાખીત્રીચ્માે. તરજીમા કરનાર, મનચેરજી કાવરાજી શાપુરજી લાવ તે "મનસુખ." મુંખઇ ઇજીકેરાન સાસાઇટી પ્રેસ. ૧૨૩૪ યજદજરદી. ૧૮૬૫ ઇરાવી.

ગુજરાતી હરેકે.

ખુરદેહ વ્યવસ્તા. યુરાપ્યન કાર્યદે ઉકલાવી શુદ્ધ ગુજરાતીમાં બનાવનાર, નાનાભાઈ નરારવાનજી પાલણુજી. **મું**ત્રાઈ મધે ગણુપત કૃષ્ણાજીનાં છાપાપ્પા-નામાં. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬. ઈરાવી.

ખુરદેહ વ્યવસ્તા. હાલ વ્યાલુ કાર્યદે ઉકલાવી શુદ્ધ ગુજરાતીમાં ખનાવનાર, નાનાભાઈ નરારવાનજી પાલણજી. મુંબઈ મધે ગણુપત કૃષ્ણાજીનાં છાપા-ખાનામાં છપાયા. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬ ઈરાવી.

ખુરદેહ વ્યવસ્તા (ખુરદાદ, બેઠ્રાંમ અને આવાં યશત સાથે.) શુક્ર જોડણીમાં, તેની સાથ તાલોકા ધરાવતા કોરીઆવ્યાની સમજણસાથે પ્રગઠ કરનાર, દસ્તુર જામાસપજી મીનાચેહેરજી જામાસ્ય આસાના મુંબઈ સમા-ત્યાર છાપાપ્યાનું. ૧૨૪૩ યજદજરદી. ૧૮૭૩ ઈરાવી.

આર્મ્મે કેતાબ જરૂરી આત પઢવાજોગ **ખોરદેહ અવસ્તાની**, તે મધે અ-રોમ યથાથી તે પાંચ નીયા એરા તથા પાંચે ગેઠે અને ૩૫ ટેટા તથા રાધલી મલીને ૨૫ ઈયરાતા તથા બાજ ધરણાં સાથે ક્રવશી, સંતામ, ધ્રુપનીરંગ, આક્રં-ગાંન, આક્ર્રીન, ધેઠેસારણું, આશીરવાદ, નીરંગા, ક્રવરદી આંનના દાહાડાપર પઢવાના હા અને એ વગેરે. દસ્તુર સાહેબ એકલ્લ દારાબજ સંજાણાની છપાવેલી બામાએનીની કેતાબ ઉપરથી તથા એ સાહેબના બપાવા જીનત- ખેહરે રસ્તમજી ખેહરામજી સંજાણાને હાથની લખેલી કેતાય તથા ખીજી કેતાંયા પરથી. દાદાભાઈ કાવરાજીએ મુંત્રઈ સમાચાર છાપાપ્પાનામાં છપા-વી. ૧૨૧૧ યજદજરદી. ૧૮૪૨ ઈશાવી.

ચિની આગમજ ખારેદેક અવસ્તાનું પેઠેલવેકલું પુસ્તક યુજરાતી ભાષામાં ઈ. સ. ૧૮૧૫ માં ભામ્ભ કુરી અરમાં શેડ જીજીભાઈ બેઠરાંમજી છપાગરે તથા અંખેજ શાલમાં માંબેદ ક્રશ્કુનજી મરજબાંનજીએ પાતાનાં છાપા ખાનામાં છાપી પ્રગટ કર્યાં હતાં, પણ તેમાં યજેદા તથા ખીજા અવસ્તા સમાવેલા હતા નહી. તૈયા ખારેદેક અવસ્તાનું સંપુરણ પુસ્તક પેઠલવેઠલું એ છપાયલું ગણાય.]

તમાં મુખાવસ્તા. આવ્યે કેતાબ ઈઅજદાંની બેહેતર સેતાવ્યેશ અને ખરતર નીઆવ્યેશ પઢવાનાં અને ઈજવાનાં તમામ અવસ્તા. બેહેદીન દાદાભાઈ કાવરાજીવ્યે મુંખઈનાં અખબારે શાદાગર તથા સમાવારદરપણ છાપાપ્યાનામાં છાપેઆ છે. ૧૨૪૦ યજદજરદી. ૧૮૭૧ ઈશાવી.

પાજંદ હરેકે.

Shikand-Gumanik Vijar. The Pazand-Sanskrit Text, together with a fragment of the Pahlavi. Edited with a comparative vocabulary of the three versions and an introduction. By Hoshang Dastur Jamaspji Jamasp-Asànà and E. W. West. Published by order of the Government of Bombay. Bombay Government Central Book Depôt. 1887.

પાજંદ હરફે (તરજીમા સાથે.)

અચ્યાગં ઋદવ્યે આ અથવા માહેાત વિષે વઅજ તથા બંદગી. પાઝંદ ભ:ષામાં ગુજરાતી તરજીમાં સાથે. ચ્મેં મેહરજીભાઈ પાલણજી માડન. ચ્મેજ્યુકેરાન સાસાઇડી સ્ડીમ પ્રેસ. ૧૨૬૧ યજદજરદી. ૧૮૯૧ ઇરાવી.

પહલવી હરફે.

વ જરકરદદીની અપેટલે જે પેગંખર હજરત જરતાસ્તના શાગેરદામાંના અપેક શાગેરદ મેદીઓ માહ ખીન આરાશપે હજરત જરતાસ્તનાં મોજે જ તથા અવસ્તાનાં જેદાના ખાલાશા તથા માજદીઅસની દીનનાં ઘણાએક ખાસ હાકમા વીશે ખનાવેલી પેહેલવી કેતાખ. દસ્તુર પેશાતનજી ખેહરામજી સંજન- ણાની તપાસ ઉપરથી. જમેજમરોદ છાપાખાનું. ૧૨૧૮ યજદજરદી. ૧૮૪૮ કરાવી.

The Book of Arda Viraf. The Pahlavi Text prepared by Dastur Hoshangji Jamaspji Asa. Revised and collated with further MSS. with an English translation and introduction, and an appendix

Hadokht-Nask. By Martin Haug, Ph. D., assisted by E. W, West, Ph. D. Published by order of the Government of Bombay. 1872. Bombay Government Central Book Depôt, London, Messrs. Trübner and Co.

The Pahalvi Bundehesh, lithographed. By Maneckji Rustomji Unvalla, Bombay. 1897.

The Dinā i Mainū i Khrat or the Religious Decisions of the Spirit of Wisdom. The Pahlavi Text prescribed for the Intermediate Examination of the Bombay University. Edited with an introduction, critical and philological notes, etc. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Bombay: Duftur Ashkara and the Education Society's Press. 1895.

Nirangistan, a Photozincographed facsimile of a MS. belonging to Shams-ul-Ulama Dastur Dr. Hoshangjee Jamaspjee of Poona. Edited with an introduction and collation with on older Iranian MS. in the possession of Ervad Tahmuras D. Anklesaria. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Bombay: Government Photozincographic Department. 1894.

The Pahlavi Text of the Nirangistan, wanting in the Indian MSS. and found in the Iranian copy T. D. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Bombay: Education Society's Press. 1894.

The Zand i Javit Shida Dád or the Pahlavi version of the Avesta Vendidád, the Text prescribed for the B. A. and M. A. examinations of the University of Bombay. Edited with an introduction, critical and philological Notes, and appendices on the History of Avesta Literature. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Bombay: Education Society's Press. 1895.

પેહલવી હરકે (તરજીમા સાથે.)

અપક્રિયાદગારે જરીરાંન, રાત્રાેકિકા એ અકરાંન અને અક્દાઅ વ સહીગીઅએ સીસ્તાંન. નાેટ સાથે તરજાુમા કરનાર, જીવનજી જમરાેદજી માદા, ખી. એ. મુંખઈઃ એજયુંકેશન સાેસાેકિટી સ્ટીમ પ્રેસ. ૧૨૬૮ યજદ-જરદી. ૧૮૯૯ કરાેવી.

ચ્યાદરભાદ મારાસપંદતું પંદનાઝું. ડાકટર હાઉગનાં ઇનામના રી-સાધા. અસલ પેહેલવી જુખાનમાં-રાેમન તથા ગુજરાતી હરકે ઉચ્ચાર, ગુજરાતી તરજીુમા, અને અસલમાં આવેલા દરેચ્મેક રાબ્દળી કરહંગ સુધાં, મ્મે॰ શેઢ્રીમ્મારજી દાદાભાઈ ભરૂચા. દક્તર સ્મારાકારા છાપાપ્યાનું, ૧૨૩૮ યજદજરદી. ૧૮૬૯ કરિાવી.

ગનજે શાયગાંન તથા અન્દરજે આતરેપાત મારાસપન્દાંન તથા માદીગાંને અતરંગ અને અન્દરજે ખુસરોએ કવાતાંન, તેહેની અસલ પેહેલવી એખારત, જંદ અક્ષરે ઉચ્ચાર, ગુજરાતી તથા કંગ્રેજી તરજીનો, રારેઢ અને અગતજોગ પેઢલવી રાબ્દાની કરઢંગ સાથે. દસ્તુર પેશાતનજી બેઢરાંમજી સંજાણા. દક્તર આશાકારા છાપાખાનું. ૧૨૫૪ યજદજરદી. ૧૮૮૫ કરાવી.

દીનકર્દ કેતાખ, તેલુની અસલ પેલલવી એખારત, ઉચ્ચાર, ગુજરાતી તથા ઇંગ્રેજી તરજીમા, રારેલ, અને અગતજોગ પેલલવી રાબ્દાની કર**હંગ** સાથે. દસ્તુર પેરાાતનજી એલ્રામજી સંજાણા. દક્તર આરાકારા છાપા-ખાતું. ૧૨૪૩ યજદજરદી. ૧૮૭૪. કરાવી.

[ચ્મેનાં નવ દક્તરા કી. સ. ૧૯૦૦ સુધીમાં છપાકી બાહેર પડ્યાં હતાં.] **પાક ખારે હે સ્યવસ્તા,** તેની પેહેલવી માર્ચ્યેની શુધાં. ચ્મે૦ કાવ-રાજી નરારવાનજી કાંગા. દક્તર આરાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૮ યજદજરદી ૧૮૫૯ કરાવી.

પેહેલ તી જંદે ખહુમન યસ્તની ડેકસ્ટ તેના ઉચ્ચાર તથા ગુજરાતી તરજીમા, તથા પેહેલવી મીના-ચ્પે-ખીરદના ગુજરાતી તરજીમા ડીકાસહિત. ખનાવનાર, કેકોપાદ આદરખાદ દસ્તુર નારોરવાંન. [છાપાખાનાંનું નામ નથી.] ૧૨૬૯ યજદજરદી. ૧૮૯૯ કરાવી.

The Dādistān-i-Dinik, Questions I—XV, with Answers, being the Pahlavi Text prescribed for the B. A. Examination of the University of Bombay. Edited with a collation and explanatory notes. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Bombay: Education Society's Press. 1897.

The Kārnāme-i-Artakhshir-i-Pāpakān, being the oldest surviving Records of the Zoroastrian Emperor Ardashir Bābakān, the founder of the Sāsānian Dynasty in Iran. The Original Pahlavi Text, edited for the first time with a Translation in Roman characters, Translations into the English and Gujerati Languages, with explanatory and philological Notes, an Introduction, and Appendices. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B. A. Bombay: Education Society's Press. 1896.

Kārnāmak-i-Artakhshir-i-Pāpakān. Memoirs of King Ardashir, the founder of the Sassanian Dynasty. The Pehlvi Text transliterated in Roman characters and translated into Gujarati. With a

corresponding account of his life, taken from the Shah-nameh of Firdusi. Edited with copious notes. By Kaikobād Adarbād Dastūr Nosherwān. Bombay: Education Society's Press. 1896.

Kārnāmak-i-Artakhshir Pāpakān. The original Pahlavi Text, with transliteration in Avesta characters, translations into English and Gujarati, and selections from the Shah-nameh. By Edalji Kersaspji Āutiā. Bombay: Printed at the Fort Printing Press. 1900.

Pahlavi Texts. Edited by Jamaspji Dastur Minocheherji Jamasp-Asana. I Ayibātkar-i- Zarirān—Shatunihā-i- Aeran—Awadih u sahikih-i-Sigastān—Khūsrū-i-Kavātān-u-ritaki—Andarzihā-i Peshinikān—Chitāk andarz-i Poryotakeshān. Bombay: Fort Printing Press. 1897.

The Pahlavi Texts, containing Andarz-i Ādarbād Māraspandān, Ardaz-i-Vēhzād, Farkho Firuz, Andarz-i Khūsrū-i Kavādān, Mādgān-i Chatrang, and Kārnāmak-i Artakshtar-i Pāpākan. With transliteration in Avesta character and translation in Persian. By Khudāyār Dustur Shaharyār Irani. Bombay: Fort Printing Press. 1268 A.Y. 1899 A. C.

જરથાસ્તી ધર્મસંબંધી બાબદાનાં પુસ્તકા.

ચ્યા ત્રેરેતાત. લખનાર, ખી. ચ્બેમ. ખાહાદુરજી, ખી. ચ્બે. **મું**ખઈઃ ધી "કમર" પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૬૭ યજદજરદી. ૧૮૯૮ ઈરાવી.

ચ્યર્દવીસુર ચ્યનાહીત. લપ્યનાર, ચ્યેરવદ જીવનજી જમરોદજી માેદી, પ્યી. ચ્યે. મુંખર્ધઃ ફાેર્ટ પ્રીંટોંગ પ્રેસ. ૧૨૫૬ યજદજરદી. ૧૮૮૭ **ક**રાવી.

ચ્યદીએહેશત ચ્યત્રશાસપંદ. ઇનામના ચ્યેક રેસાલા. કર્તા, પાલનજી પ્યર**શેદજ મી**સ્ત્રી. **મું**'યઇઃ ફેાર્ટ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧ર૬૭ યજદજરદી. ૧૮૯૮ ઇશવી.

ચ્યવસ્તા જમાનાનું ચ્યેકરારનાઝું. લપ્પનાર, ચ્યેરવદ જીવનજી જમરોદજી માદી, ખી. ચ્યે. **ઝું**બઈઃ ફાેર્ઠ પ્રીંઠીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૬ યજદજરદી. ૧૮૮૬ ઈરાવી.

મ્યા શા કુરાહર વિષે નિબંધ. લખનાર, ચ્ખેરવદ જીવનજી જમરોદજી માદી, ખી. ચ્મે. મુંબઇ: ફાેર્ડ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૭ યજદજરદી. ૧૮૮૭ કરાવી.

વ્યશા સ્પીતા ત્રાન જરથા શતના ધર્મ ફેલાયા પછી ખલ્ખ શેહેરમાં આપેલાં ભાષણના તરજીમાં અને શરેહ. (ઇજશ્નેના ૪૫ મા હા.) લખનાર, ફરામરાત્ર સારાખજી માસ્તર, મુંબઇ; ફાઇ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૬૯ યજદજરદી. ૧૯૦૦ ઇશાવી.

3

ચ્યાહુનવર્ધીત ગાયા. ભાષણકર્તા, દારાખ દસ્તુર પેરાેાતનજી સંજાણા, ખી. ચ્યે. સુંખર્ધ; ચ્યેજ્યુકેશન સાસાયઠીનાં છાપાપ્યાનામાં છાપ્યું. ૧૨૬૬ યજ-દજરદી. ૧૮૯૭ ધરાવી.

ચ્યે હેવાલે જંદ ચ્યવસ્તા—ઈમ્પાને જરતારાતા મજહખનાં પુસ્તકાની ભાષા તથા ચ્યે મજહખને લગતા ખાખદની કેતાયા તથા તેની વીગત અને ચ્યે કેતાયા વીરો થાચ્યેલી શાધ કેડલી અને કેહેવી રીતે આજ મુધી કરે આમાં આવી છે, વગેરે મતમુખ તે મનચેરજી કાવરાજી લંગડાના દક્તર આશાકારા છાપાખાનું. ૧૨૨૭ યજદજરદી. ૧૮૫૭ ઈશાવી.

ચ્યાઈને જરતોશતી, ચ્પેટલે પેગંબર જરતાશતની ફરમાવેલી ધરમનીતી, ઈયાને માણુસાચ્પે પાતાની જીંદગીમાં કેહવી ત્રીતે વ્યમલ કરવા તે ખાભ માજદાવ્યશની દાનમા જાહેર ક્રીધેલા કાતુના. દસ્તુર વ્યસપંદાવ્યારજી ફરાં-મજી રબાડી મુંબઇસિમાચાર છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૭ યજદજરદી. ૧૮૪૮ ઈરાવી.

અાઈને દીન ખેહ માજદીઅસની, ઈઆને ભલી માજદીઅસની દીનમાં કરમાવેલી ધર્મનીતિ અથવા ખાલાસા ભરેલી વાતા. અને ખચાભાઈ ક્રાંમજી રખાડી. પારસી પ્રીન્દીંગ પ્રેસ ૧૨૩૭ યજદજરદી ૧૮૬૮ ઈશાવી.

મ્યાતશની સેતાયશ ઉપર ચ્ખેરવદ જીવનજી જમરોદજી માદીચ્ખે ફરા-મજી કાવરાજી ઇનિસ્ડીડચુડમાં કરેલું ભાષણ, જામેજમરોદ છાપાપ્પાનું, ૧૨૫૩ યજદજરદી. ૧૮૮૪ ઇરાવી.

ખાતશભે હેરા મની શાલગરેહ વ્યેટલે શું ? જરતાશતા માન્ય ખંદગી કરવાનું મકાન કોઉં ? અને ખંદગી કરતા વખતે આતરાના કેખલા કરવાનું કારણ શું ? તે ભાભત ઉપર દસ્તુર પેશાતનજી ભેઠરાંમજી સંજાણા મે કોધલી વામજ. જમિજમરોદ છાયાખાનું, ૧૨૩૪ યજદજરદી. ૧૮૬૫ કરાવી.

મ્યાદમ જાત તે સાહેખની ખખરાશ માટે કેટલું મ્યાભારી છે, મૈંગે નામની મ્બેક વામ્યાજ દસ્તુર જમાસપજ મીનામેહેરજી જમાસપ મારાાનામ્મે વાંચી સંભલાવી હતી તે. મુંબઇ; યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૩૫ યજદ-જરદી. ૧૮૬૬ દશિવી.

મ્યે**ખતાલે તક્સીરે ગાહંમખાર** ઈઆને દસ્તુર પૈરાેતનજ <mark>બેઠરાંમજ</mark> સંજાણાચ્યે ખનાવેલાં ચાપાંનીઆંના રદીચ્યાે. ઈઅજદાં પરરાત. સમાચાર દરપણ છાપાપ્યાનું. ૧૨૩૩ યજદજરદી. ૧૮૬૪ ઇરાવી.

કનિતેખાભે વંદીદાદ અથવા વંદીદાદ નામનાં જરથાસતા ધરમપુસ્તકના સાર. છપાવી પ્રગઢ કરનાર, માેભેદ રતનજી રૂરાતમજી કાંગા. સુંભઈ વર્તમાન્ પ્રેસ. ૧૨૫૦ યજદજરદી. ૧૮૮૧ કરાવી.

<mark>કરાની વિષયો</mark>. લખનાર, જીવનજી જમરોદજી માદી. મુંખઇ−ચ્મે<mark>જ્યુકે-</mark> રાન સાસેડીના છાપાપ્માનામાં છાપ્યું. ૧૨૬૩ યજદજરદી. ૧૮૯૪ કરાવી.

[ચ્મેતા ખીજો ભાગ કી. સ. ૧૯૦૦ માં ખાહેર પડ્યા હતા.]

કદીમ મજદયસની કલામો; હોનવર તથા અરોમ વીરોનું ભાષણ. લખનાર, નવરાજ છે દારાયછ ખંડાલેવાલા, ખી. એ. એલ. એલ. ખી. મુંખઈ; ધી બાંબે જામેજમરેદ પ્રીંટીંગ પ્રેસ કંપની લીમીટેડ. ૧૨૫૫ યજદ-જરદી. ૧૮૮૫ ઈરાવી.

કુશતી કરવાની વ્યગત તથા કાચ્મેદા. લપ્પનાર, નાનાભાઈ નશરવાનજી પાલણુજી. યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૪૦ યજદજરદી. ૧૮૭૧ ઈરાવી.

કેતાએ દીને અવીજે હ, ઈઆને ખાલેસ દીનનાં કેટલાંક કરમાના. એ બચાબાઈ કરામજ રખાડી. પારસી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ. ૧૨૩૯ યજદજરદી. ૧૮૭૦ કરાવી.

ખુલાસ દીને જરથાસ્તી, યાને જરથાસ્તા ધર્મિકિયાનાં કરમાંનાનાં બેંદાના ખુલાસા, હાલનાં વૈદકશાસ્ત્રના શાધ સાથે સુકાબલા કરીને ઉમરે પુગેલાં જરથાસ્તા છે,કરાંગ્યાને વાંકેક કરવા સાર્ચ. બનાવનાર, માળેદ અશપંદીયારજી બરજોરજી પંથકી. સુંબઈ વર્તમાન પ્રેસ. ૧૨૫૧ યજદજરદી. ૧૮૮૨ ઈશવી.

ખોરશેદ ઉપરતા ઇનામના રેસાલા, કે જેમાં પારસીચ્યા, હિંદુચ્યા, પ્રી-સ્તાચ્યા, ઇજીપશીયના, ચીનાચ્યા, જાપાનીચ્યા, માલદાવ્યના, મુસલમાના, વ્યમેરીકના, પારૂવીવ્યના, વ્યાદ્રીકના, સીરીવ્યના, વ્યન યુનાનીચ્યા કત્યાદી કત્યાદીનાં ધર્મનાં પુસ્તકામાંથી જાણવાજાગ ખાબદાના સંત્રહ. ચ્યેદલજી રૂસતમજી કાંગા, ખી. ચ્યે. ઇન્ડસ્ત્રીયલ પ્રેસ. ૧૨૫૮ યજદજરદી ૧૮૮૯ ઇરાવી

ખોલાસે માજદીવ્યસને, હેવે નામની વ્યેક માઠભારત કેતાય કે જે મધે આપણ જરથાશ્તાવ્યા યરહક ખાદાપરસ્ત છેવે તેની સાયતીનાં જવાય ઇસાઇ ધર્મનાં ઉપાધ્યાવ્યાને આપ્યા યાદ તમામ જરથાસ્તાવ્યાને દીન તથા દુનીવ્યાના સહેલા અને સુતરા પ્યરા મારગા યતલાવવા સાર્ક ગુણગારા સારા ચુંડી કાઢી સર્વન નશીહત લાવ્યમેકનું પુસ્તક. વ્યેલ્ક કાવરા અનવેરજી માદી. મુંબઇ, સમાવાર છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૨ યજદજરદી. ૧૮૫૩ ઇશાવી.

ગાયા યંખાર ઉપર ભાશાભુ. સ્પાપનાર, પ્ય. રૂ. કામા. યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૪૧ યજદજરદી. ૧૮૭૧ કરિલી.

જમરાદ, હામ મ્યાન મ્યાતશ વિષે નિખંધા લખનાર, મેં જ છવાયુછ જમરાદછ માદી, ખી. મેં. ફોર્ટપ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૩ યજદજરદી. ૧૮૮૪ કરાવી.

જરતારતી મ્યભીમાસ, આંક ૧ લા. પ્ય. રૂ. કામા. દક્તર માશકારા છા પાપ્યાનું. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬ ઈશાવી.

ૄિએ ગાપાનયાંના ૧૧ આંકાે ઇ. સ. ૧૮૬૯ ના મારચ માસ સુધી નીકલ્યા હતા, અને તે પછી તે બંધ કરવામાં આવ્યું હતું. ચેંમેના પેહલા ૯ આંકનું ચ્યા ક પુસ્તક અને ૧૦ માંથી ખીજાું પુસ્તક ચાલુ કાેધું હતું.] જરથાેેેશતી ધરમ પાલવાની વ્યાગત આ બાબત ઉપર વ્યેપેક વાવ્યાજ. દસ્તુર જમાસ્પજી મીતાેચેફરજી જમાસ્ય આશાનાવ્યે કરેલી. મું મડી, દક્તર આરાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૩૮ યજદજરદી. ૧૮૬૯ કરાવી.

જરથાેેે શર્તા ધર્મનું યુરાતનપહું; તેની ખરી ખુખી; અને તેની ખીજ ધર્મા ઉપર થયલી અસર. લખનાર, જેહાંગીર હાેેરમજજી પંથકી. સું મઈ, દક્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૬૪ યજદજરદી. ૧૮૯૫ ઈશવી.

જરથાશતી ધરમની મુલ મતલખ વીશે ભાષણુ, જે કરનલ હેનરી એમ. આલકાટ તે થીયાસાપ્રીકલ સાસાયટીના પ્રમુખ, એમણે તાલ્ ૧૪ મી ફેખરવારી ૧૮૮૨ ને દીને મુંબઇના ટાઉનહાલમાં, પારસીએમોની અરજ ઉપ-રથી ક્રીયું હતું તે ગુજરાતીમાં. મુંબઇ સમાચાર છાપાખાનું. ૧૨૫૧ યજદ-જરદી. ૧૮૮૨ ઇશાવી.

જરથાસતી ધરમની માતે ભરી અથવા પેગંબર જરથાશત અને તેની દીન વીશે જીદા જુદા વીદવાના એ આપેલાં મતા. (જીદાં જીદાં પુસ્તકા ઉપ-રથી સંગ્રહ કરીને) લખનાર, એપેરવદ દાદાભાઈ ખરશેદજ દારડી. મુંબઈ વર્તમાન છાપાખાનું. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ દિશવી.

્રિએ પુસ્તકની ઈ. સ. ૧૮૯૧ માં ખીજી અને ૧૮૯૨ માં ત્રીજી આવૃત્તિ ખાહેર પડી હતી.]

જરતોશતી ધરમ શું છે તથા ચ્યે ધરમ કેહવો ચ્યોતમ છે તે વી-શેના નિબંધ. ખનાવનાર, દસ્તુર પેશાતનજી ભેઠ્રામજી સંજાણા. મુંબધી, મુનિયન પ્રેસ. ૧૨૩૪ યજદજરદી. ૧૮૬૫ ધરાવી.

જરતોશ્તી લોકોનાં ધર્મ પુસ્તકો, તથા એક પુસ્તકોની ભાષા અને પુરાતનપણા વીરો નિબંધ. શારાબજી શાપુરજી બંગાલી. જામેજમરોદ છાપા-ખાતું. ૧૨૧૭ યજદજરદી. ૧૮૫૮ ઈશાવી.

જરશોશતરેહ દીનામ, ઈઆને જરતાસ્તા દીનના ખાલાસા, જંદ અવ-સ્તાનાં નેક કલાંમાથી તથા ખીજાં પુસ્તકામાનાં માતેખર દલીલ દાખલાચ્યાથી શાભત કરી આપેચ્યા છે કે હારમજદની આપેલી દીન પેગાંમખરાના પે-ગામખર સત જરતાસ્તથી આલમના લાંદ્રોમાં પ્રથમ મશહુર થાચ્યેલી છે. ચ્યે ઉપરાંત અવસ્તાચ્યાને અરથે ધર્મની ખરી નીતિની થાડાચ્યેક ખી-નાંવાની સાથે ગેર રીતીના ચાલતા રેવાજોને શુધારવા ખાયેના ખાલાસાનું પુસ્તક. ચ્યેવ કાવરાજી મીતાચેફરજી માદી. સમાચાર દરપણ છાપાખાનું. ૧૨૩૦ યજદજરદી. ૧૮૬૧ ઈશાવી.

તક્સીરે ગાહંભાર, ઈઆને ગાહંભારનાં જશનના ખાલાસા. દસ્તુર પૈશાતનજી ભેઠરામજી મંજાણા. જામે જમરીદ છાયા ખાતું. ૧૨૩૨ યજદજરદી. ૧૮૬૩ ઈરાવી. દર મેક જરથોશતીએ ભલા વીચારવાલા ખેહ મનને ધાતાનાં દી-લમાં રાખવાની જરૂર અને ખુરી ખુદ્ધીવાળા અકે મનને પોતાથી દૂર કરવાની કરજ ઉપર દસ્તુર પેશાતનજી બેઠરામજી સંજાણાએ કરેલી વાએજ. દક્તર આશકાશ છાપાખાતું. ૧૨૬૦ યજદજરદી. ૧૮૯૦ ઈશવી.

દાદેજરથોશ્તી, ઇયાને હારમજંદે પાતાની પવીત્ર માજદી અસની દીનના દાદ ઈનસાફ જરથાશ્તની મારફતે માકલે મ્યાંચ તેની શાળતી ખતલાવવામાં ધર્મનાં અવસ્તા વાણી સુધાંનાં ઘણાં મ્યેક પુસ્તકામાંથી શુદ્ધ અશુદ્ધ ખાબદા જાદી પાડી દેખાડવાને મુખતેસરમાં ખાલાસા. મ્યેલ્ક કાવરાજી મીનાચેહરજી માદી. મુંબઈ ચાબ્રુક પ્રેસ. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬ ઈશવી.

દીને.જરતોશતી. ઈઆને પાક હારમજંદે પાતાની ભલી દીનું અવલમાં પેગમબર જરતાસ્તને આપીચ તે બાબનાં ધરમપુસ્તકા મધેથી સુખતેસરમાં દલીલ દાખલા ચુંઠી. માબેદ ખરશેદજ ડાશાભાઈ મજગામવાલા. પારસી ત્રીકારમર છાપાખાનું. ૧૨૨૮ યજદજરદી. ૧૮૫૯ ઈશવી.

દીને ખેહ **માજદીયશની**. પારસી રોહનશાહતની તથા પારસીચ્યાના હીંદી નયાગાંનાની તવાગીખ, માજદીયરાની દીનમાં ફરમાવેલી ધરમનીતી તથા માજદીયરાની ધરમના અમલ કેમ કરવા તે બાળે જંદ અવસ્તામાંથી મળતા ખુલાસા ચ્યે જમરોદજી ફરામજી બચાબાઈ રબાડી. સુરત અખ-બાર છાપાખાનું. ૧૨૫૬ યજદજરદી. ૧૮૮૭ ઈરાવી.

દીન માજદીવ્યશને; ઈત્ર્યાને હાેરમજદને માનવાના ધર્મ, વ્યથવા આદા પરસ્તા દીન. પારસી બાળકાેને ઈત્યજદાં પરસ્તા મજહબતું ન્રાન ત્ર્યાપવા મ.ટે. વ્યે ે પેશતનજી કાવશજી રબાડી. જામે જમરાેદ છાપા-પ્યાનું. ૧૨૩૧ યજદજરદી. ૧૮૬૨ ઈશવી.

કુવા નામ સેતાચ્યેશને, તરજીમા તથા સરેહ સાથે. રાહનુમાચ્યે માજદીઅસનાં સભાગી તરફના રોઠ નવરાજજી ફરદુનજીની ઈમ્પાદગારીના ઈનામના ત્રીસાલા. બનાવનાર, ચ્યેરવદ પ્યુરશેદજી મીનાચેહરજી કેટેલી. દક્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૪૧ યજદજરદી. ૧૮૭૨ ઈરાવી. [પુસ્તક ૪ યું. આંક ૨ જો.]

નામ સેતાએશને. ઈઆને ઉપલાં નામની પારસી લોકોની ભણવાની એક બંદગી તેની અસલ એબારત તથા અરથા સુધાં તથા તે અરથા ઉપર ક્રોધેલી રારેઢ અને એાલાસા તથા ખીજા ધરમાં અને દેશાના લોકાનાં દકતરાના કલાંમા સાતે ક્રીધેલા સુકાબલા અને દાખલા દલીલે સુધાંના રીસાલા. લએલા "મનસુખ" તે મીલ્ મનચેરજી કાવશજી શા. લંલ્ અને છપાવી પ્રગઠ કરનાર હેરબદ હીરાજી ક્રામજી. યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૩૭ ્યજદજરદી. ૧૮૬૭ કરાવી. પરસતેશ કરવાને લાયક મ્પેકલો પરવરદેગાર છે. વ્યે બાબદમાં રાહનુમાવ્યે માજદીવ્યસનાં સભાની તરફતા નવરાજજ કરદુનજ ઇના-મતા નીબંધ. બનાવનાર, વ્યેરવદ ખુરશેદજ મીતાચેહરજ કડેલી. દક્તર આરાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬ ઇરાવી. [પુસ્તક ૨ જું. માંક ૬ ડેા.]

"યાક ગાયાનો પેહલો કલામ" મેં ઉપર વસ્તજ અને "જર-થોરતી પરસ્તેશ" મેં ઉપર ભાષણા, મ્મેરવદ રોઠ્રી આરજી દાદાભાઈ ભરૂચામ્મે રાઠનુમામ્મે માજદીઅસનાં સભા તરફથી કરેલાં. દક્તર આરાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૯ યજદજરદી. ૧૮૯૦ ઈરાવી. [પુસ્તક. પ મું આંક. પ મા.]

પાક મજદયરની જરતાેેેે કલામાે વીરો દસ્તુર પેરાેેેેતનજી ભેઢ-રાંમજી સંજાણા મે કરેલી વામ્મજ. દક્તર મારાકારા છાપાપ્યાનું ૧૨૫૯ યજદજરદી. ૧૮૮૯ ઈરાવી.

ક્રુ**રઝમાતે જરતારતી,** અયવા જરથાસ્તી ટાલાનાં લોકોને પાતાને જનદેગીમાં જે કાંઈ ફરજ આદા કરવી જોઇ⁻²મે તેલની મુખતેશર હુકીકત. દસ્તુર અસપંદીઆરજી ક્રામજી રબાડી. મુંબઇ સમાચાર છાપાખાનું. ૧૨૧૮ યજદજરદી. ૧૮૩૯ દરાવી.

ક્**રમાને જરતો શત**. યાને આપણા અશે જરતાેશ્તે કીધેલા હોકમાે. ખનાવનાર, એે પેરાતનજી કાવરાજી રભાડી. પારસી પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨પર યજદજરદી. ૧૮૮૩ કીરાવી.

ફરમાંને દીને જરતોશ્તી—મ્પેટલે જે હાેરમજદી રાહ ઉપર ચાલનારા પારસીમ્પાને કોજે હેકની દરગાહથી આવેલા પાક જરતાશ્ત અસ્પંતમાન અનારોહરવાનની દીનનાં ફરમાનનું મામીક ચાપાન્યું. દસ્તુર ફરદુનજી દારાયજી જમાસ્ય આશાના. જામે જમરોદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૧ યજદજરદી. ૧૮૫૨ કરાવી.

[ચ્ખે ચાપાન્યું ખે વર્ષ સુધી ચાલુ રહ્યું હતું.]

ં **ખેહેરા ઋ યજ દ**, તેનું અવસ્તા વગેરેમાંથી મળતું વર્ણન. લખનાર, રતનશાહ દારાખજી કાપડીઆ. મુંબઈઃ અખ્યત્યારે સાદાગર છાપાખાનું. ૧૨૬૮ યજદજરદી. ૧૮૯૮ ઈશાવી.

ભવિષ્યની છંદગી વ્યથવા વ્યાત્માનું વ્યમરપહ્યું. લખનાર, છવનછ જમરોદછ માદી, ખી. વ્યે. મુંબઈઃ ફેાર્ટ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ કરાવી.

ભાશાહોુા. જરતાસ્તા ધર્મને લગતા બાબદા ઉપર. ખરરોદજી રૂશતમજી કામાજી. યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૩૯ યજદજરદી. ૧૮૬૯ ફરાવી.

મદદે કુરેશતે, અપેટલે જે ફરેશતાઓની મદદ ચાહવાના ખાખમાં. જર્યાસ્તાઓને હર કાંઈ મુરાકેલીઅતના વખતમાં ઈજદ અમરાાસ- પૈંદાની આરાધના કરવાનું આપણી જંદ અવસ્તામાં કરમાવેલું છે તેને લગતી કેતાખ. દસ્તુર એંદલજી દારાખજી સંજાણા. અપ્યભારે કખીરો છાપાપ્યાનું. ૧૧૯૬ યજદજરદી. ૧૮૨૭ ઇરાવી.

[એ પુસ્તક પાછું ઈ. સ. ૧૮૩૭માં જામેજમરોદ છાયાપ્યાનામાંથી, બેહ્દીન પેરાતનજી માણેકજીએ છાપી પ્રગટ કીધું હતું.]

અજ**દીમ્યસની જરતોશ્તી દીન ઉપર મ્યેતેકાદ રાખવાની** પ્રુ**ખી** વીશે દસ્તુર પૈશાતનજી એહરાંમજી સંજાણાએ કરેલી વાર્અજ. દક્તર સ્મારાકારા છાપાપ્પાનું. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૮ ઇશાવી.

માજદી અમનાંન લોકોની ખાદાપરશ્તી. ઈઆને પારસી અમેકજ ખાદાને માનનારા છે, તે બાબદ ઉપર રાહનુમાએ માજદી અમનાં સભાની એલતેમામથી દસ્તુરજી સાહેબ પૈશાતનજી બહરાંમજી સંજાણાએ કરેલી વાઅજ દક્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૩૦ યજદજરદી. ૧૮૬૧ દિશા [પુસ્તક ૨ જો આંક ૧ લા]

માણુસજાતને ધરમની જરૂર વ્યને મજદીવ્યસની ધરમતું પુરાતમપણું. વ્યે બાબત ઉપર દસ્તુર પૈરાાતનજ બેઠરાંમજ સંજાણા-વ્યે કરેલી વાવ્યેજ. જામે જમરોદ છાપાપ્યાતું. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬ કરાવી.

િમય વ્યથના મેહેર યઝદઃ અવસ્તામાંથી મળતું તેને લગતું વર્ણન, તથા ખીજી પ્રજામ્બામાં થતી તેને મળતી પરસ્તેરા સાથના મુકાબલા. લખનાર, નશરવાંનજી શાપુરજી તવડી આ. યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૫૮ યજદ-જરદી. ૧૮૮૮ કશિવી.

મેહેર મ્યાને જશને મેહેરંગાન. લખનાર, ચ્પેવ્ છવણુ જમરોદછ માદી, ખી. ચ્પે. ફેાર્ટ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ ઇશવી.

યજદાં પ્રસ્તી અને જરેથાશતી ધરમ પાલવાની વ્યગત એ મામની વાઓજો. દસ્તુર જમાસપજી મીતાચેહેરજી જમાસપ આશાનાએ ગયા ફરવરદગાનના પવિત્ર દિવસા ઉપર કીધેલી. સુંબર્ક સમાચાર છાપાઓનું ૧૨૪૪ યજદજરદી. ૧૮૭૫ કરાવી.

રેકુષ્યરે દીને જરથુશતી. અપેટલે જરથાસ્તા દીનના ભામીઓના. દસ્તુર એરિયા શારાષ્ય મહરા રાણાના. મુંખઈ આપએપ્પતાઆર છાપા-પ્યાનું. ૧૨૩૮ યજદજરદી. ૧૮૬૯ ઈરાવી.

વાચ્યજો. દસ્તુર જામાસપજી મીતાચેહરજી જામાસપ આશાના^{ચ્}મે ગયા કરવરદેગાંનના દીવસા ઉપર ક્રોધેલી. મુંબર્ક સમાચાર છાપાખાનું ૧૨૪૩ યજદજરદી. ૧૮૭૪ કરિાવી

[ચેંમમાં ક્રોહરા, કરવરદેગાન, ખંદગી, ગાથા, નારાજ અને રપીથવન વિષની વાચ્મેજો સમાવેલી છે.] વોકું મનો વ્યેટલે વ્યે હે મન, આવસ્તામાંથી મળતું તેને લગતું વર્ણત તથા તેના ખીજા ધર્મોમાં મળતી વ્યેને લગતી ખાળદા સાથના મુકાવહા. લખનાર, ધનજીભાઈ નવરાજજી કુરલવાલા. મુંબઈઃ દફ્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૫૯ યજદજરદી. ૧૮૯૦ ઈરાવી.

સ્પેનઠ વ્યાર્મકૃતિ યાને વ્યસકૃતદારમદ વ્યમસાસ્પંદ લખનાર, ભાહાદુરજી મેહેરવાનજી બાહાદુરજી, ખીત્ર્યો મુંબઈઃ ધી હાપદુલ પ્રીંદીંગ પ્રેસ. ૧૨૬૫ યજદજરદી ૧૮૯૬ કશિવી

સ્પેન્ત સ્થાર્માઇતિ યાતે રપંદારમદ અમશાસ્પંદ વિષે અવસ્તામાંથી મળતું વર્ણન લખનાર, સ્પેરવદ ફરામરાજ પેશતનજી કાવશજી માડન સુંખઈઃ ફાેર્ઠ પ્રીંટીંગ પ્રેસ ૧૨૬૭ યજદજરદી ૧૮૯૭ ઈશવી

્રસ્પેન્<mark>તો મર્ઇન્યુશ વ્યને સ્યંગ્રો મર્ઇન્યુશ</mark>ાલભતાર, સ્પેરવદ ભરજોરજી સ્પેરસજી બજાં. મુંબઇઃ સ્ટેનડર્ડ પ્રીંટીંગ પ્રેસા ૧૨૫૮ યજદજરદી ૧૮૮૯ ઇશિવીઃ

સરોશ, અવસ્તામાંથી મળતું તેનું ખયાન, તેની રાકતી, તેની કીર્ત્તી, અને ખીજા ધર્મીના ફરેસ્તાચ્યા સાથ તેના મુકાખલા પાહેલનજી ખર-જોરજી દેસાઈ દફતર આશકારા છાપાખાનું ૧૨પર યજદજરદી ૧૮૮૩ કરાવી

" સરાષ "--" વ્યાવાં વ્યારદુ ઇસુર"--" વ્યવસ્તા ઇ ફરેરતા " વ્યે ખાખદ ઉપર ત્રણ વાચ્મેજો. વ્યારવદ રોઠ્ડી આરજી દાદાભાઈ ભરૂ ચાવ્યે રાઠનુમાવ્યે માજદીઅસનાં સભા તરફથી કરેલી. દક્તર વ્યારાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૬૧ યજદજરદી. ૧૮૯૨ ઇરાવી. [પુસ્તક પત્રું આંક ૧૦મા.]

સેતાષ્મેરો વ્યહુર મજદ (ગાયા અને યજરાનેમાંથી ચુંડી કાઢેલી ગુજરાતી તરજીમાં સાથે). ચ્મેં° જામાસપજી ચ્મેદલજી દાદાચાંનજી. ફાેર્ડ પ્રીંડીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૭ યજદજરદી. ૧૮૮૮ **ક**રાવી.

સેતાએશે હેાર મજદ, એંગ્રેલ જે ખાદાની વખાણ અથવા બંદગી કીધા ઉપરાંત તે સાહેબથીજ હરતરેહની સુશકેલ આશાન ચાહવાની બાબતમાં પાક અવસ્તાના કલામમાં જોડેલી માએની સાથની જાદી જાદી દાઆ અથવા માનાજાતો. એંગ્રેલ કાવરાજી મીનાચેહરજી માદી સમાચાર દરપણ છાપાખાનું. ૧૨૨૭ યજદજરદી. ૧૮૫૮ કરાવી.

હાદીએ ઋજદીઅસનાંન, ઈઆને ઈઅજદાં પરસ્તાઓને મારગ દેખાડનાર જંદ અવસ્તાનાં પવીત્ર કલાંમાના દાખલાએના સાથે જરતાસ્તી ધર્મ સંબંધી જાણવા જેગ ખાબતાના સંત્રહ. એંગ પૈશાનજી કાવશજી રખાડી પ્રિન્ટરસ પ્રેસ ૧૨૩૯ યજદજરદી ૧૮૭૦ ઇરાવી

The Antiquity of the Avesta, a paper read before The Bombay Branch Royal Asiatic Society. By Jivanji Jamshedji Modi, B. A. Bombay: Education Society's Press. 1896.

On the Avestic Terms Mazda-Ahura Mazda-Ahura. By Dastur Jamaspjee Minocheherjee Jāmāsp Āsānā. Bombay: Education Society's Press. 1885.

A Brief Sketch of the Zoroastrian Religion and Customs. An Essay written for the Rähnumäi Mazdayasnan Sabha of Bombay. By Ervad Sheriarji Dadabhai Bharucha. Bombay: Duftur Ashkara Press. 1893.

A Discourse on the Mithratic Worship, and the Rites and Mysteries connected with it. By K. R. Cama. Bombay: Times of India Steam Press. 1876.

The Introduction to the Pahlavi Version of the Vendidad, containing an outline of the Avesta Literature. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B.A. Bombay: Education Society's Press. 1895.

The Parsee Religion. By Dadabhai Naoroji, Professor of Gujarati in the University of London. From the proceedings of the Liverpool Literary and Philosophical Society. London: Printed by S. Straker and Sons. 1864.

The Religious System of the Parsis. A lecture delivered by Jivanji Jamshedji Modi, at the Town Hall, on the 12th January 1885. Bombay: Printed at the Bombay Gazette Press. 1885.

The Religious System of the Parsis. A paper by Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Printed at the Times of India Steam Press, 1893.

A Scientific Exposition of Purity of Thoughts, Words and Deeds (Humata, Hukhta, Hûvashta) as taught in Zoroastrianism. By a Student. Bombay: J. N. Petit Parsee Orphanage Captain Printing Works. A.D. 1900.

The Zoroastrian and some other Ancient Systems. Compiled by Dhunjeebhoy Jamsetjee Medhora. Bombay: Indian Printing Press. 1886.

જરથાેશતી મજહબને લગતા કેટલાક રેવાજે તથા કીસ્ટી-આનીટી સામે થયલી તકરારાેને લગતાં ચાેપાંનયાં. આદરાંન શરદ કરવા બાબે

ચ્યાદર ખોરેહ, ઈચ્યાને ગાથા ગઢંમભારમાં રાસ્ત ચ્યેતિકાદના કદીમી જરતાે શતાચ્યા ચ્યાદરાન સાહેબને દીનનાં ફરમાન મુજબ ચ્યાતરાબેઢરામ સાહેબને પેવંદ ચ્યાપીને સરદ કરવાની સાબેતીમા એાદાતાલાચ્યે ચ્યવસ્તામા તથા રાસ્ત ગાફતાર દસ્તુરાની રેવાચ્મેતાથી આપેલા હાેકમના દાખલાચ્યા, અને તે સાથે સર્વે કાેઈ બંદાયાને આતરાએહરામ સાહેબને નજરે જોવાની મતાઇમા ખરા અવસ્તા તથા રેવાચ્મેતાનાં દાખલાયા. દસ્તુર રૂસતમજી કેકાેબાદજી સુલ્લાં ધ્રીરાજના. દક્તર આરાકારા છાયાખાનું. ૧૨૧૬ યજદ-જરદી. ૧૮૪૭ ઇરાવી.

ક્રમાને દાદાર, વ્ખેટલે જે ગાથા ગહંમભારમાં આતશ આદરાનને સરદ નહીં કરવા જોઇવ્ખે તેવીરો ખાદાતાલાવ્યે અવસ્તામાં આપેલા હોકમ ઉપરથી જામેજમરોદના વ્ખેક લખનાર ઈઅજદાં પરરાત તથા દસ્તુર મુલ્લાં રસતમજી કેકાભાદજી વચે થાવ્યેલા સવાલ જવાળા તથા ખીજું. અને તે સાથે આતરાબેહરામ સાહેબની હજીરમાં જાઇને ખાદાતાલાની સેતાવ્યેશ કરવાનું કરમાન. દસ્તુર વ્યેદલજી દારાયજી સંજાણા, (ઈઅજદાં પરરાતને નામે.) જામેજમરોદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૬ યજદજરદી. ૧૮૪૭ ઈશાળી.

મ્યાક્રરંગાનના ઈમ્યાઉવીશાદ મ્યને તાઉહંમેનમાનેના કરદા પાખે.

તજ કરતુલ સલાચ્યે ક ચ્મેટર્લ ફરેરાતાચ્માની જેકર અથવા ઈઆદ, ખના-વનાર, કમતરીન ચ્મે∘ ચ્મેરચજી દસ્તુર શાહરાખજી મેહચરજી રાણાં. સુંખઈ, " જાખપ્રીદીંગ" છાપાખાતું. ૧૨૩૨ યજદજરદી. ૧૮૬૩ ઈશવી.

તજકરતુલ મલામ્પેકની શાખેતી અને સેતાચ્પેરો અમરાાસપંદનાં ચા-પાનીઆંના રદ જવાબ ચ્પેલ્ મીનાચેહરજી જામાસપજી વાછા. મુંખઈ નીતીપ્રકારા પ્રેસ- ૧૨૩૩ યજદજરદી ૧૮૬૩ ઈરાવી.

સેતાએશે અમશાસપંદ ઈત્માને ફરેરાતાવાની આરાધના અથવા "તજ કરતુલ મલાએક " નામનાં ચાપાંનીઆંના રદીએો. એક પાલણજી કાવરાજી માડન. સમાચાર દરપણ છાપાખાનું. ૧૨૩૨ યજદજરદી. ૧૮૬૩ ફરાવી.

ખોલાશએ વ્યાક્રીંગાન, ઈઆને આક્રરંગાનના ખાલાસા અથવા એન્ રચછ દસ્તુર શારાબછ મેહરછ રાણાવાલાએ બનાવેલાં " તજકરતુલ મલાએક" ચાપાનીઆંના રદ જવાબ એન્જમરોદછ શારાબછ કુકાદાર મુંબઈ ચાયુક છાપાખાનું. ૧૨૩૩ મજદજરદી. ૧૮૬૪ ઈરાવી.

તક**વીચ્યતે તજકરતુલ મલાચ્યેક** ચ્પેટલે જે તજકરતુલ મલાચ્યેકને ટેકા અથવા મજયુતી તથા ખાલાસે આફરંગાન ચાયાનીઆંના રદીચ્યા. ચ્યે∘ રસતમજી જમાસ્યજી દસ્તુર મેહરજી રાણાના. ઇમપીસ્યિલ પ્રેસ. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬ દરાવી.

ઈરાનના હાજી આબાદના ખોહ આગલથી મળેલી પેહલવી તખ્તીના તરજુમા બાબે.

ઇરાનનાં હાજી સ્થાયાદનાં ખોહ સ્યાગળથી મળેલી તખતીની યાયદ

જાંમેજમરીદ તથા મુંખઈ સમાગાર વચ્ચે થયલી તકરારના ખાલાસા. મુંખઈ સમાગાર છાપાખાનું. ૧૨૨૨ યજદજરદી. ૧૮૫૩ ઈરાવી.

ઇરાનમધે હાજી વ્યાખાદના ખાહ વ્યાગલ વ્યાવેલી પેહેલવી તપ્પ-તીના ખાટા તરજીમા કરવામાં વ્યાવ્યા તે બાબદમાં વ્યેલપ્રીનસટન મદરેસા-મધે મળેલી સભાવ્યાના હેવાલ. મુંબઈ સમાવ્યાર છાપાપ્યાનું ૧૨૨૨ યજદ-જરદી ૧૮૫૩ દરિાવી

પ્ત્રીસ્તી મિશનરીએા સામે થયલી તકરાર બાબે.

તાલીમે જરતાેશત, ઈત્માને જરતાેશતા ધર્મના ખાલાસા, ગુજરાતા ભાષામાં પ્રારમીચ્માના જવાન છે. કરાચ્માને સમજવાને સારૂં, તે સાથે ડાકટર વીલસનના વંદીદાદ ઉપરના મુજાહેમતના જવાય ડાશાભાઈ શારાયજી મુનશી મુંયઈ સમાચાર છાયા ખાતું. ૧૨૯૯ યજદજરદી ૧૮૪૦ ઈશાવી

રાશતીએ માજદીઅશની, કૈયાને પારસીના એ છે.કરાએને ખ્રિસ્તો મજહૂબમાં વટલી ગયા તે ઉપરથી મિરાનરીએનએ કંગ્રેજી વર્તમાંનપત્રામાં જરતાશ્તી મજહૂબ વિષે કરેલી મુજાહેમતાના જવાબમાં દારાબજી હાેરમ-જજી બંગાલી. મુંબકીસમાચાર છાપાપ્પાનું ૧૨૦૯ યજદજરદી ૧૮૪૦ કરાવી.

નેરંગ હાય્યે કલ મકશ,—જરથાશ્તા ધર્મ ઉપર ખ્રિસ્તા નિરાનરી મા જાહેર વર્તમાનપત્રોમાં તથા ભાષાણા કરી વારંવાર હુમલા કરતા હતા, તેના બંચાવમાં મુંબઇ દુરખીનનાં વર્તમાનપત્રમાં દસ્તુર મીનાચેહરજી મ્મેદલજી જામાસ્ય આરાાનામાં "કલમકશ" ને નામે કેટલાંક પત્રા લખ્યાં હતાં તેના સંગ્રહ કરી તેમાં કેટલીક ખાબદા વધારી નરારવાનજી તેહમુલજી દુરખીન મુંબઇ દુરખીન છાપાખાનું. ૧૨૧૦ યજદજરદી ૧૮૪૧ ઇરાવી

હાદીએ ગામેરહાન, ઈઆને ગામરાહ લાકાને રાહ ખતલાવનારી કૈ-તામ પાદરી વીલશનનાં વંદીદાદ ઉપર કરેલાં લેકચરના રદ જવામિમા દસ્તુર અસપંદીઆરજ ક્રામજી રભાડી મુંબઈ સમાચાર છાપાખાનું ૧૨૧૧ યજદજરદી ૧૮૪૧ ઈશાવી

રેહેનુ માથ્યે જરતાશતી—જરથાશતા મજહબ ઉપર પ્રીસ્તા મીરાનરી-મ્મા પાડી તકરારા તથા મુજાહેમતા કરતા હતા, તેના રદીમ્પામાં માસીક ચાપાનધું ભાગ પેહેલા—જરથાશ્તા ધર્મનાં સંભાલમાં. ભાગ ખીજો-ઇસાઈ ધર્મની વીરૂધમાં. રીઠ નવરાજજ ક્રરદુનજી તથા દસ્તુર મેંધલજી દારાખજી સંજાણા. જમેજમરોદ છાપાખાનું. ૧૨૧૧ યજદજરદી. ૧૮૪૨ ઇરાવી.

[એ ચાપાંનીઆંના ખીજા ભાગમાં ઇ. સ. ૧૮૪૩ થી રેવરંડ ડાકટર વીલ-સને પારસીએમાના ધર્મની સામે જે માડું પુસ્તક કાઢ્યું હતું તેના રદીએમા આપવાનું શરૂ કીધું હતું. આએમે ચાપાનયું ત્રણ વર્ષ લગણ ઇયાને ઇ. સ. ૧૮૪૫ સુધી ચાલુ રહ્યું હતું.] The Parsi Religion: as contained in the Zand-Avasta, and propounded and defended by the Zoroastrians of India and Persia, unfolded, refuted, and contrasted with Christianity. By John Wilson, D. D., M. R. A. S. Bombay: American Mission Press. 1843.

Discussion on the Christian Religion; as contained in the Bible, and propounded by Christian Clergymen and Theologians; between Pestonjee Maneckjee, Editor of the Jami-Jumsheed and the Rev. J. M. Mitchell, Editor of the Native's Friend. Bombay: Printed at the Duftur Ashkara Press. 1845.

ચશઋક, ઈઆને ઇરાાઈ ધરમની તરફેથુ કરનારાચ્યાની આંખને રાેેેેરાની આપનારા ચરામા. ફારસીમાં કેપ્પારારા અને કાઉશ કરાની. ચુજરાતી તરજામાં ચ્યામાં કારસીમાં કેપ્પારારા અને કાઉશ કરાની. ચુજરાતી તરજામાં ચ્યામાં જામાં અરતારાતા ધરહરાથે (એહરાંમજ ફરદુનજ મરજયાંન) દફ્તર આશકારા છાયાખાનું. ૧૨૨૬ યજદજરદી. ૧૮૫૬ ઈરાવી.

લુટશો—પારસીચ્યાનાં ભાલા છેાકરાચ્યાને વટલાવવા વીશે ખરીસ્ટીઆન મીશીનારીચ્યાની ઠગાઇના નજમમાં H. N. C. (હેારમજજી નવરાજજી સકલાતવાલા) ચ્યે ખનાવેલા લુટકાે. મુંબઇ પારસી રીફારમર છાયાખાનું. ૧૨૨૫ યજદજરદી. ૧૮૫૬ ઇશવીઃ

ખૂીરતી ધરમતું ખોટાફ્રં. મીલ્ રાભરટ કુપરની ખીસ્તી ધરમનું ખાટાફ્રં ભતાવી આપનારાં પુસ્તકના તેમજ મીલ્ પેનની " મ્પેજ આકુ રીસન " ના-મની ચાપડીના ગુજરાતી તરજીમા. શરેહ સુધાં. બનાવનાર, બંદેખાદા. મુંબક ચાબુક પ્રેસ. ૧૨૨૫ યજદજરદી. ૧૮૫૬ કરાવી.

ઁ [ચ્પે ચાેપાનીઆંના જાુન ૧૮૫૬ થી તે સપટેમભર ૧૮૫૭ સુધીમાં ૧રુ અક્કિ ભાહેર પડ્યા હતા.}

જરતાશતી તથા ઇશાઇ ધરઋસંબંધીની મુખતેશરમાં તપાસ તથા મુકા-ભેલા. તે સાથે ખીજી કેટલી એક ખીનાં એક સુધાંના સવાલ જવાબ તરીકેના એક લાતે દાશતે (એક કાવશજી મનચેરજી માદી) કરી મુંબઈ મધે સમાચાર દરપણ છાપાખાનામાં છપાવે એક છે. ૧૨૨૬ યજદજરદી. ૧૮૫૭ ઇરાવી.

ત્રી સી. જે. હાસલામે ખ્રીસ્તી મજહખની સામે સઘલા વર્ગના પાદરીચ્યો જેગ લપ્પેલાં કાગજામાંનાં ૧૭) પત્રોના ગુજરાતી તરજીમા. સમાચાર દરપણ છાપાપ્પાનું. ૧૨૨૬ યજદજરદી. ૧૮૫૭ ઇશાવી.

તક્હીમે દીને મજદઃયસ્ન, યાને મજદઃયસ્ન મજદ્ભની તાલીમ: તથા એમ મજદ્ભ ઉપર જાદદીનાની થયલી ખેજા મુજાહેમતના મચ્યાકુલ જવાબ- એમક ભહું ઈછનાર, (મહમનજ ડાશાબાઈ મુનશી). અંગરેજ તથા ગુજ- રાતી "જબ પ્રીંટીંગ " પ્રેસ. ૧૨૩૮ યજદજરદી. ૧૮૬૯ કરાવી.

ગાથામાં અસપંદાદ મદ મહોના નહીં પઠવા બાબે.

કૃષ્માને દીન, ઈઆને શ્રી જરતાસ્તા દાનનાં કરમાન પ્રમાણે ગાથા ઘઠ-મખારમાં અસપંદારમદ મહીના નહીં પઢવાની ખાખદમા હજરત હકતાલાનાં હોકમાનાં ખચ્મેઆંન વગેરેની કેતાબ. દસ્તુર ચ્મેદલજી દારાખજી સંજાણા, જામેજમરીદ છાપા ખાતું. ૧૨૦૬ યજદજરદી. ૧૮૩૭ ઇરાવી.

ઘહંભારે સક્ષ્નદારમદ માહા, વ્યેટલે જે સક્દાર મહીનાના ઘ**હ**મખાર-ઈઓને સક્દારમદ મહીના ગાથા સાથે પઢવાની શાખેતી. ખનાવનાર, પાલ-નજી કાવસજી માડન. મુંબઈ મધે ચાબ્રુક પરેસમાં છાપીઉં છે. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૫ ઈશવી.

ક્રમાને દીન, ઈઆને ગાથા ઘઠમખારમાં અસમંદારમદ મહીના નહીં. પઢવાની ખાખદમાં. ખીજીવાર દસ્તુર પેશાતનજી બેઠરાંમજી સંજાણા. સુંખઈ ઈમપીરીઅલ છાપાપ્પાનું. ૧૨૩૫ યજદજરદી. ૧૮૬૬ ઈશવી.

રદી અએ કેતાએ કરમાને દીન. ઈઆને એ મધે કરમાંને દીન નામનાં ચોષાની આંમાં દસ્તુર પૈરોાતન છએ પોતાની તરકથી કરેલા વધારે ખાલા- સાના રદ જવાય હમારી તરકથી તથા કરમાને દીન ચોષાની આંનો રદ જવાય હમારા મરહુમ મુરખી દસ્તુર છ એ દલ્લા દારાય છાલા મામાની તરકથી દાખેલ કાધામાં આવે આ છે. દસ્તુર જમાસપછ મીના ચેહર છ જમાસ્ય આશાનાનો તરકથી દાખેલ કાધામાં આવે આ કો. દસ્તુર જમાસપછ મીના ચેહર છ જમાસ્ય આશાના. મુંયાઈ જાય પ્રીંટીંગ છાયા ખાતું. ૧૨૩૬ યજદ જરદી. ૧૮૬૭ દરાવી.

તક્સીરે ગાંહે ગાસાની. એંગેડલે જે ગાયાના દીવસામાં સક્દારમદ મહીના પઢવાની તરફેણમાં મરહુમ દસ્તુર એદલજી દારાયજી જમાસ્ય આશાવાલા-એ ખનાવેલાં " રદીઅએ કેતાએ કરમાને દીન " નામનાં પુસ્તકના રદ જવાય તથા ગાયાના દીવસા સક્દારમદ મહીના સાથે તાલુકા રાખતા નથી તે વીશના જરતાશતા દીનની રાહે એાલાસા. દસ્તુર પેશાતનજી એહરામજી સંજાણા. દક્તર આશાકારા છાયાખાનું. ૧૨૩૭ યજદજરદી. ૧૮૬૭ દીશવી.

ખોલાસો. સકુંદારમદ મહીના ગાયાના દીવસામાં પઢવા આપણી જર-તારાતા દીનને રાહે રવા નથી તે વીશેના, તથા ભગર સાથના અધારનાનાની ક્રીરીઆ વીશે " રદીઅચ્મે કેતાએ ક્રસ્માને દીન " નામનાં પુરાતકમાં તેહના ખનાવનાર દસ્તુર ચ્પેદલજી દારાખજી જામાસપ આસાનાચ્મે મેલેલા શક ખાએ મુંખઈની ભગર સાથની અંજામનની તરફથી કરેલા ખાલાસા. દક્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૩૬ યજદજરદી. ૧૮૬૭ ઈશાવી.

ગોશ નહી ખાવા બાબે.

રાહે પારસા, ઈઆને પરહેજગાર લોકોના માર્ગ જંદ, પેઢલવી, અરખી, ફારસી, અંગરેજી, લાઠીન તથા સંસ્કૃત ભાષાની જાદી જાદી કૈતાંભા મધેથા પરાંષુ હંતતાં આ કરવા આપષ્ટું તે સજવાર તથા તે વીરોનાં તથા તે સાથે ખીચારાં પશુ જાતવરા ઉપર જે ઘાતકા કરમથા જીલમ આવ્યે દેશમાં ગુજરેચ તેહના અટકાવ કરવા સારૂ. શારાષ્ટ્ર જમરીદજી જીલાકી જમેજમરીદ છાપાંખાનું. ૧૨૨૩ યજદજરદી. ૧૮૫૩ કરાવી.

મજ હરેલ હ કામ્પેક વ્યેટલે માજદી અશની દીનનાં કરમાન મુજબ ઘટતી ક્રિ માથી વ્યંદાજસર ગાસ્ત પાવું હલાલ છે તે બાળે રેસાલા પાલણુજી હારાંગજી ડેાક્રિવાલા દક્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૩ યજદજરદી ૧૮૫૪ ઈરાવી

ગાર ખાવાની મનાઈની ખાખદમાં ઉપલાં પુસ્તક વિષે લખતાં રાસ્ત ગાકતાર તથા કરમાને દીને જરતાસ્તીના ખનાવનારાચ્યાચ્યે વાંધા લીધા હતા તેના જવાખમાં ખાલાસાઃ દસ્તુર અસપંદીઆરજી કરામજી રખાડીઃ જમેજમરાદ છાયાખાનું. ૧૨૨૩ યજદજરદીઃ ૧૮૫૪ ઈશાવીઃ

જરથારતીવ્યાને માંસ ખાવાની મનાઈ રચનાર, વ્યેક થીવ્યા-સાપ્રીસ્ટ (રસ્તમજી મનચેરજી માગેલજી) લાકામાં વેંહેચવા સાર્ફ; છપાવી પ્રગટ કરનાર, મુંબઇની વેજીટેરીયન સાસાઇડી ૧૨૬૨ યજદજરદી ૧૮૯૩ ઇશવી

જીદદીનાને માજદયશની દીનમાં લેવા ખાબે.

જીદદીનાને માજદયશની દીનમાં દાખેલ કરવા રવા છે, તે વીરોની શાહાદતાઃ ચ્મેં તેહમુરશ દીનશાહ ચ્મકલેસગ્રીચ્માઃ ફાેર્ઠ પ્રીંટીંગ પ્રેસઃ ૧૨૫૧ યજદજરદીઃ ૧૮૮૨ ઈરાવીઃ

નીરંગે ઝવીત દીનાન, ઈવ્યાને જુદદીનાને મજદીવ્યશની જરતાસ્તી દીનમાં કેહવી રીતની કીરીવ્યા કરીને લેવા તે વીશેના ખાલાસા દસ્તુર પૈશાતનજી એહરાંમજી સંજાણા દક્તર ત્યારાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૧ યજદજરદી ૧૮૮૨ કરાવી

પાશાખે નીરંગ જવીત દીનાંન યાને જુદદીનાને મજદયસ્ત્રી જર-યાસ્ત્રી દીનમાં કેહેવી રીતની ક્રિપ્મા કરીને લેવા તે વીરોનાં દસ્તુર પૈશાન તનજીના ખાલાસાના રદ જવાખ દસ્તુર જમાસપજી મીનાચેહરજી જમાસ્ય સ્મારાાના ફાઇ પ્રીંદીંગ પ્રેસ ૧૨૫૨ યજદજરદી ૧૮૮૩ ઈશવી.

નવસારીનાં ચ્યાનશંબેહરામની માલેકી બાબે ઉઠેલી તકરાર.

કીરસે વ્યાતશ ભેહેરામે નવસારી યાને હાલના વખતમાં વ્યે ત્યાતશ ભેહરામની માલકો વીશે ઉડેલી ભાંજગડના પ્યુલાસા બનાવનાર, વ્યેક અધારનાન સુરત "વિક્ટોરિયા" પ્રેસ ૧૨૬૦ યજદજરદી ૧૮૯૧ કરાવી **વ્યાતશ બેહેરાને દેશાઇ ખારશેદ** "ઘરખાતે શ્રી આતરાબેહરામ નાશાચીમાં બેશાડા" બનાવનાર, શા. મં- દેસાઈ. કૃત્તેસિંહ પ્રોંટીંગ પ્રેસન વેડાદરા. ૧૨૬૨ યજદજરદી. ૧૮૯૩ કશાવી.

કીરસે વ્યાતશ બેહેરાંગે નવસારી "શ્રી આતરા બેહેરામ નવા પરથા અંજીમનના તેનું ખાતું સંવત ૧૮૨૨." જુચ્મા દેશાઈજ ખુરરોદજ તેમુરજીની ખાતાંવહી પાનું ૭૨ ખનાવનાર, ચ્મેરવદ રસ્તમજી જામાસ્પજી દસ્તુર સુરત ગુજરાતમિત્ર પ્રેશા ૧૨૬૩ યજદજરદી ૧૮૯૪ ધરાવી

ખામદાદની વેળાએ નીરંગ લેવા ખાબે.

વજરે વ્યવહા માઈ—ઇઆને હરરાજ ખાંમદાદને વખત ખાંઆખથી ભેદાર થાર્ચ્મે આ પછે, નેરંગ લેવા ખાંભે હજરત હકતાલાચ્મે અવસ્તામાં કરમાવેલા હાકમાનું મુખતેસર ખચ્મે આન; અને તે સાથે માજદીઅસની ખરહક દીનની પેહલવી તથા કારસી કેતાભા મધેથી ઇનિતેખાખ તરીકે ચુંડી કાહેડેલા દાખલાચ્યાઃ દસ્તુર પેરાતનજી ભેદરામજી સંજાણા (ઇઅજદાં પરશતને નામે) જમેજમરોદ છાપાખાનું ૧૨૨૧ યજદજરદી ૧૮૫૨ ઈશવી.

દીષ્યન પાસદારીષ્યે વજરે વ્યન હે સાઇ—ઈમાને હરરાજ બામદા-દને વખત ખામ્યાબથી બેદાર થાર્મ્યમાં પછે, ગાસપંદાના નેરંગ લેવા બાબ બનાવેલાં "વજરે ત્યન હામાઈ" દુધ નામનાં ચાપાંનીમ્યાના સંભાલમાં, તથા તે ઉપર "રાસ્ત ગાફતાર"નાં બનાવનારે પાતાનાં બનાવેલાં ચાપાં-નીમ્યાની મારફતે લીધેલા વાંધાચ્યાના રદ જવાબ. દસ્તુર પેશાતનજી બેઠ્રામજી સંજાયા (ઈમ્યજદાં પરશતને નામે) જામેજમરાદ છાપાખાનું. ૧૨૨૨ યજદજરદી. ૧૮૫૨ ઈશાવી.

નીરંગ—ખામદાદની વેળાવ્યે દરરાજ લેવા ખાખદની તકરારના રાસ્ત ગાેક્તારના ખનાવનારના જવાખ. પ્રાેકેસર દાદાભાઈ નવરાજજી. સમાવ્યાર દરપણ છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૧ યજદજરદી. ૧૮૫૨ ઇશાવી.

[ઇ. સ. ૧૮૫૨ ના આપરેલ માસથી રાસ્તગાફતાર પત્રમાં જરથાસ્તી-મોને ભામદાદની વેળામ્મે નીરંગ લેવાની સામે લખાણા થયાં હતાં. તેની સાંમે નીરંગ લેવાની તરફેલુમાં જામેજમરોદમાં "ઇઅજદાં પરશત" ની શાહીથી દસ્તુર પેરાાતનજી ભેઠરામજી સંજાણા, તથા મુંભઇ સમાચારમાં ખરેનામે દસ્તુર ફરદુનજી દારાખજી જામાસ્ય આશાના અને મ્પેન્ક કાવ-શજી મનચેરજી માદી, તથા પારસી રીફારમરમાં "દીનદાશત અધાર-નાંન" ની સહીથી દસ્તુર મીનાચેઠરજી મોદલજી જામાસ્ય આશાનામ્પે લખાણા કીધાં હતાં તે સંધાંનાં જવાખમાં મ્પે ચાપાન્યું પ્રોફેસર દાદાભાઇ-મ્પે લખ્યું હતું.]

નીરંગ—ખામદાદની વેળાચ્બે દરરાજ લેવાની ખાખદની તકરારમાં

ઈઅજદાં પરરાતનાં ખીજાં ચાપાનીઆંના રાસ્ત ગાેક્તારના અનાવનારે આપેલા ખીજો જવાય. પ્રોકેસર દાદાભાઈ નવરાજજી. દક્તર આરાકારા છાપાખાનું. ૧૨૨૨ યજદજરદી. ૧૮૫૩ ઈરાવી.

મુકતાદ માડવાની તકરાર બાબે.

ભાગે વ્યાનો શેહરવાંન, ઈઆને રવાંનાને આરાસ્તગી પામેલી જગાવ્યે રેહવાનાં ફરાપ્યશીનાં અવસ્તાની માર્વ્યનીવ્યાનાં મોતેખર દલીલ દાપ્યલાવ્યા. વ્યાવ કાવરાજી મીનાચેહરજી માદી (બેંદેપાદાવ્યે ને નામે). સમાવાર દરપણ છાયાપ્યાનું. ૧૨૨૪ યજદજરદી. ૧૮૫૪ ઈશાવી.

[અમેં ચાપાંત્યાંના ત્રણું આંકા બાહેર પડ્યાં હતા].

રવાંનોની ઈચ્યાદ માં સેતાચ્યેશ કરવાનાં ક્રવરદેગાંનના ઇ માને મુખતાદના દાહડામાં જરતાસ્તાચ્યાને પાતાના દીનનાં ક્રમાંન મુજબ જે ક્રજ છે તથા હાલમાં અનજાણપણાંને લીધે તેચ્યા કેહેવી રીતે પાતાના ક્રજ અદા કરે છે તે વીશેના રાહનુમાચ્યે માજદીઅસનાં સભાની તરફથી માજદીઅરાનાંનાને વાકેફ થવાસારૂ કરેલા મુખતેસર ખાલાસા. દક્તર આરાકારા છાયાખાનું. ૧૨૨૩ યજદજરદી. ૧૮૫૪ ઇશાવી. [પુસ્તક ૧ લું આંક ૯ મા].

યુખતાદની ભાખદમાં રાહનુમા^{ચ્}મે માજદી અસનાં સભા તરફના રીઠ નવરાજ કરદુન જ ચ્યે લખેલા રેસાલા. દક્તર આશકારા છાયાખાનું. ૧૨૨૩ યજદજરદી. ૧૮૫૪ ઈરાવી. [પુસ્તક ૧ લું. આંક ૧૦ મા].

ક્રવરદેગાંન ઇચ્યાને સુકતાદની ખાખદમાં રાહાનુમાર્ચ્યે માજદીઅસનાં સભાની કારાેખાર મંડળીની તરફથી ચ્યે સભાના સુનશી રોઢ રાેારાેખછ શાપુરજી બંગાલીચ્યે કરેલા ખીજો ખાલાસાે. દક્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૪ યજદજરદી. ૧૮૫૫ ઈશાવી. [પુસ્તક. ૧ હું. આંક ૧૪ મા].

હેકાવ્યતે ક્રવરદેગાન—ઈઆને મુખતાદના દીવસા ઉપર પાક માજદી-વ્યશની દીનના હાેકમ મુજબ અશા રવાંનાને વાસ્તે કેહેવી જગા વ્યથવા મકાન ખનાવવું જોઇએ તથા તેઓની ખરાનુદીને સારૂ તાંહાં કેઈ કેઈ ચીજો માજાદ રાખવી જોઈએ તે ખાખના મુખતેસર આલાસા. દસ્તુર પૈશાતનજી બેહરાંમજી સંજાહા જામેજમરાદ છાપાખાનું. ૧૨૨૪ યજદજ-રદી. ૧૮૫૫ દશિવી. [એ ચાપાંનયાંના ત્રણ આંકા બાહેર પડ્યા હતા.]

રદ જવાય—દસ્તુર પૈશાતનજી એકરાંમજી સંજાણા²મે તરત કાઢાંડેલાં દકાવ્યતે કરવરદેગાન નામનાં ચાપાંનીવ્યાંના. દારાબ ખીન કાઉશ. આપ-²મેપ્યતીઆર છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૫ યજદજરદી. ૧૮૫૬ ઈરાવી.

ની અજદે ક્રેો હરાંન—ઈઆને ક્રિવરેદેગાંન એ ટિલ જે મુકતાદનાં દીવસા ઉપર અશા ક્રેરાહરાની આરાધના તથા સેતાએશ કરવાને મુકરર ક્રીધેલી પાકી જે જેગા ઉપર તેવાની આશ્ચેમારા તથા રાહતને મારૂં "માઅજદ" ઈઆને હૈદેઆ તરીકે શું શું ચીજો તે જગા ઉપર કાર્એમ મુક્રા રાખવાની ક્રજ છે તે બાએના મુખતેસર ખાલાસા. દસ્તુર હાેશંગજી જામાસ્પજી જામાસ્પ આશાના. સમાચાર દરપણ છાપાખાનું. ૧૨૨૫ યજદ-જરદી. ૧૮૫૬ કરાવી.

કુરવરદેગાંન ઇચ્યાંન સુકતાદની બાબદમાં રાહુનુમાર્ચ્યે માજદીચ્યસનાં સભાની કારાબાર મંડળીની તરફથી જરથાશતાચ્યાને કરેલા ત્રીજીવારના ખાલાસા. દક્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૫ યજદજરદી. ૧૮૫૬ ઇરાવી. [પુસ્તક ૧ લું. આંક ૧૭ મા.]

ક્રેવરદેગાંન ઇચ્યાને મુખતારના દાહાડામાં અશા ફરાહરાની આરાષ્ ધના અને સીતાચ્ખેરા કરવાને જરથારાતાચ્ખાને પાતાની દીનનાં ફરમાન મુજબ શું શું ફરજ છે, તે વીશેના "રાહે રાસતનુમાચ્મે જરથારાતીઆંન" સભાની તરફથી કુલે જરથારાતાચ્ખાને વાકેફ થવા સાર્ફ કરેલા ખાલાસા. જામેજમરાદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૬ યજદજરદી. ૧૮૫૬ ઇશાવી. [અંક ર જો].

કુરવરદેગાંન ઇચ્યાને સુકતાદની ખાખદમાં રાહનુમાર્ચ્યે માજદીઅસનાં સભાને આપેલા દસ્તુરાના કુતવા. દકૃતર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૨૬ યજ-દજરદી. ૧૮૫૭ ઇશાવી. [પુસ્તક ૧ હું. આંક ૧૯ માે].

ક્રવરદેગાંન ઈચ્યાને મુકતાદમાંના દરા દાહાડામાં અશા રવાંનાની ઈઆદમાં સેતાચ્મેરા કરવા બાબ જરતારાતાચ્યાને પાતાની દીનનાં કરમાન મુજબ પાતાની ખરી કરજ કેહવી રીતે બજાલાવવી જોઈએમા, અને હાલમાં ચાલુ રસમ મુજબ ચાલનારા જરતારાતાચ્યા તે કરજ કેહેવી રીતે અદા કરેચ તે વીરો રાહનુમાચ્યે માજદીઅસનાં સભાની તરફથી કરેલા ખા-લાસા. દક્તર આરાકારા છાપાખાનું. ૧૨૨૭ યજદજરદી. ૧૮૫૮ કરાવી. [પુસ્તક ૧ લું. આંક ૨૦ મા].

ક્**રવરદેગાંનની** બાબદમાં રાહનુમાર્ચ્ય માજદીવ્યસનાંની તરફથી જે તપાસ અને ઠીકા " હેકાર્ચ્યેત ફરવરદેગાન " તથા " બાગે અનારોહરવાન " ચ્યેવે નામનાં ર) ચાપાંનીઆંની ઉપર કીધામાં આવી છે તેહની તપાસ ઉપર તપાસ અને ઠીકા ઉપર ઠીકા—તથા મુખતારની બાબતમાં તેચ્યાની તરફથી તરણ મરતએ ચાર વરરાના અરસામાં ચ્યેકનું ચ્યેક ફરમાંન જે છપાવી પરગઠ કીધામાં આવીઉં છે તેહના રદીચ્યા – તથા ફરવરદેગાંનની બાબતમાં હમારી મંડલી (રાહે રાસતનુમાર્ચ્યે જરથાશતીઆન) ની તરફથી જે બીજો આંક પરવરતાવીઆમાં આવીચ્યા છે તેહના ખાલાસા. ધી પારસી ડીફારમર છાપા-ખાંનું. ૧૨૨૮ યજદજરદી. ૧૮૫૮ કીશવી. [આંક ૩ જો.]

રાહે રાસ્તનુ માચ્યે જરતોશતીચ્યાંન સભાવાલાચ્યાે ચ્યે કરવરેદેગાનની ભાષકમાં છપાવી પ્રગટ કરેલાં ખીજા તથા ત્રીજા આંકવાલાં ચાેપાંનીઆંના રાહનુમાચ્યે માજદીઅસનાં સભાની તરફથી ચ્યે સભાના સરનશીન રોંડ નવ- રાજ કરદુનજીએ આપેલા રદીએો. દક્તર આરાકારા છાયાંપાનું. ૧૨૨૯ યજદજરદી. ૧૮૬૦ ઇરાવી. [પુસ્તક ૧ લું. આંક ૨૩ મા.]

મુંબઈમાં ભગરીચ્યા મોબેદાેએ અંજીમનના ઉઘરાતથી બંધાવેલાં ચ્યાતશબેહરાંમની ક્રિચ્યા વીશે થયલી તકરાર બાબે.

શેહનશાહી ટોળાના સુંખઇ ખાતેના પાક સ્પાતશભેહરાંમ પાદ-શાહના નેક કેખલા શાંમને સ્પેક બીજાં સ્પાતશભેહરાંમ કરવાની કેટલાસ્પેક જરશાશ્તોચ્યા તરફથી થયલી સ્પણઘટતી શરૂ સ્પાત, સ્પત્તે મુંખ-ઇથી હીંદુસ્તાનમાં ચાતરફ મરકીના દુષ્ઠ રાગના થયલા ફેલાવા, જે ખનાવા ઉપરથી મરકીનાં કારણા વિશે સ્પાપણા પાક સ્પવસ્તામાં સ્પાપેલાં ફરમાનાની જાહેર થયલી મોતેખરી, જરશાશ્તાચ્યાચ્યે તે ઉપરથી ધંડા લિવાની ફરજ, સ્પત્તે પાક દાદારની હજીરમાં માકી સાહી તેના પસ્તાવા કરવાની જરૂર, સ્પ વિશે પેશાતન દસ્તુર મહરાંમજી સંજાણા સ્પે પાતાના બલા હમદાન બાઇ સ્પા-ને કીધેલા ટુંક ખાલાસા દક્તર સ્પારાકારા છાપા માનું. ૧૨૬૬ યજદજરદી. ૧૮૯૭ કરિલી.

દસ્તુર પેશાતનજી ખેહરાં મજી સંજાણાએ જરથાે શતી અંજી મનનાં સ્થાતશે બહરાં મના કે ખલાની સાંમે કાઢેલાં ચાપાંન્યાના રદ જવાખ. પ્રગટ કરનાર, કેપ્પરારૂ દસ્તુર જામાસ્પજી જામાસ્પ સ્થારાાનાં. મુંબઇ, ફાેર્ટ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૬૭ યજદજરદી. ૧૮૯૮ ઈરાવી.

ધર્મબાેધ અથવા છાેકરાંએાને શિખવવાની ચાેપડીએા.

જરેથાેસ્તી ધર્મ તથા નીતિજ્ઞાન સ્થનાર, મેહેરનાેશ અરજોરજ દસ્તુર મેહેરજી રાણાના. મુંબઈ; દક્તર આરાકારા છાપાપ્પાનું. ૧૨૬૦ યજદ-જરદી. ૧૮૯૧ ઈરાવી.

જરે થાે શતી ધર્મભાંધ. પાઠમાળા, પેહેલી ચાપડી. રારૂ આતના અવસ્તા તથા જરથાશ્તી ધર્મના બાધ. ભાળકાને નવજોતને માટે તૈયાર કરવા સારૂ ખનાવનાર, ફરાંમજી મીનાચેહેરજી દસ્તુર જામાસ્ય આશાજીના, ખી. ચ્મે. મુંબઇ સમાચાર છાપાખાનું. ૧૨૪૯ યજદજરદી. ૧૮૮૦ ઇરાવી.

ં [પેહલી ચાપડી નીકલ્યા પછી ચ્રેમે ભાઈ બેહરાતી થવાથી ખીજી ચાપડી ચ્રેમેવણની લખેલી કાર્કે દારતે ૧૮૮૩ માં છપાવી પ્રગઢ ક્રોધી હતી.]

જરતાેેેશતી ધર્મસિક્ષક. ખનાવનાર, ચ્ખેદલજી કેરશાસ્પજી આંઠીઆ. સુંભઈ સમાચાર છાપાખાનાંમાં ૧૨૪૬ યજદજરદી. ૧૮૭૬ ઇરાવી.

ં જરથોશ્તી ધર્મોપદેશ. ખનાવનાર, જામાસ્પજી ચ્પેદલજી દાદાચાનજી• મુખઇ, ફ્રેાર્ટ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ **દ**શિવી. જરતાેશ્<mark>તી ખચાંચ્યાેને વાશતે ધરમનીતી. ચ્</mark>મેલ્ રૂસતમછ રતનછ દાદાચાનછના. જમેજમરાેદ છાપાખાનું. ૧૨૩૧ યજદજરદી. ૧૮૬૨ ઇરાવી. ચ્મિ રીમાલાની ખીજ આવૃત્તિ ચ્મેજશાલનાજીન માસમાં નીકળી હતી.

[અ રાસાલાના ખાજી આણાત્ત અજ શાલના જીન માસમાં નાકળા હતા.

જરેથાશતી ભાળભોધ. ભાગ ૧ લા. ખનાવનાર, માંબેદ રતનજી રસત-મજી કાંગા. મુંબઈ વરતમાંન પ્રેસ. ૧૨૫૧ યજુદજરદી. ૧૮૮૧ ઇરાવી.

[ચ્પે ચાપડીના ચાર ભાગ ખાહેર પડઘા હતા.]

જરતાશતી ઋજ હ ખ, પારસી ખાળકાને માટે. ચ્મેં ૧ ફરદ્દનજી નશરવાનજી રખાડી. પારસી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ. ૧૨૪૧ યજદજરદી. ૧૮૭૨ ઇરાવી.

તાહકૃચ્ચે જરશીદ, ચ્મેટલે જે કીલીદ દાંનેશ નામની ફારસી કેતાખ ઉપ-રથી પારસીચ્માનાં ખચ્ચાંચ્માને નીતિ તથા શેચ્યાંનપણ શિપ્પાડવાને ચુજ-રાતીમાં કરેલા તરજીમા તથા શરેહ, શારાખજી જમશેદજી જીજીભાઈ, જમે-જમશેદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૭ યજદજરદી. ૧૮૪૮ દિશવી.

દીન-વ્યામુજે ખચેગાંન, ઇયાને જરતાેશ્તા ખચ્ચાંચ્યાને દાન શીખવનાર અંક ૧ લા. ચ્યેલ્ ખુરશેદજી મીનાચેહરજી કેટેલી. મુંખઇ ધુનિયન પ્રેસ. ૧૨૩૮ યજદજરદી. ૧૮૬૮ ઇરાવી.

[ચ્મેના ખીજો આંક ખાહેર પડ્યો નથી.]

નવજોત-જર્યાશતા બાળકાને નવજોતને માટે તૈયાર કરવાની ચાપડી-બનાવનાર, બરજોરજી સ્પેરચજી બજાં, જ. ન. પીઠીઠ પારસી સ્પારકનેજ કેપ-ઠન પ્રીંટીંગ વર્કસ. ૧૨૬૯ યજદજરદી. ૧૮૯૯ કરાવી.

નવજોત ક્રિયા-ખનાવનાર, જામાસ્પજી ચ્મેદલજી દાદાચાંનજી. સુંભઈ ક્રોર્ટ પ્રિંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૫ યજદજરદી. ૧૮૮૬ ઇશિવી.

[એની ચાર આવૃત્તિ અત્યાર સુધીમાં બાહેર પડી છે.]

માંશ-વાક અથવા માં શરે વાણી કેઠનાર, ઈઆને જરથાસ્તી લોકોનાં બાળકોને જરથાસ્તા ધરમને લગતા બાબદા, તેમ્બાની સ્કુલની કેળવણીને અનુસરતા રીતે જંદ અવસ્તાના કલાંમાને આધારે શીખવવા માટેની ચા-૫ડી, ભાગ ૧ લા. ખનાવનાર, રૂસતમજી પાલનજી પટેલ. મુંબઈ, અલાયન્સ પ્રીટિંગ પ્રેસ. ૧૨૫૦ યજદજરદી. ૧૮૮૧ ઇરાવી.

રાહનુ માર્ચ્ય માજદી વ્યશની, વ્યેટિલે પારસી વ્યાનો ખવ્યાં વ્યોગોને ધર્મ. નીતિ શિખાડવાની ચાપડી. નવરાજજ દારાયજ વ્યાનદાર, મુંબઇ હલકાર છાપાખાનું. ૧૨૦૨ યજદજરદી. ૧૮૩૩ કશિવી.

રાહનુ મામ્યે માજદી મનાં સભાની તરફની જરેથાસ્તી ધર્મની-તિની પાઠ માળાનું સાંકળીઉં. રીસાલા સહીત ખનાવનાર, મેંગ્ રોહરી મ્યા-રજી દાદાભાઈ ભરૂચા તથા હાેરમજજી નવરાજજી લાર્ડ દક્તર સ્યારાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૪૯ યજદજરદી. ૧૮૮૦ ઈશવી. પુસ્તક ૪ યું મ્યાંક ૭ માે.] રાહ**નુમામ્યે માજદયશ્નાન જરથોશ્તી ધર્મનીતિ.**−અંક પેહેલા. ખનાવનાર, હારમજજી નવરાજજી લાંડે દક્તર ત્યારાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૪ યજદજરદી. ૧૮૮૫ કરાવી.

ચિંગે પેઠ્લા ભાગની આજસુધીમાં ત્રણ આવૃત્તિએને બાહેર **પડી છે**.]

રાહનુમાંએ માંજદયશ્નાન જરથાેશની ધર્મનીતિં-અંક ખીજો. ખનાવનાર, એંગરવદ રોહરીઆરજ દાદાભાઈ ભરૂચા. દક્તર આરાકારા છાપાખાનું. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ ઈરાવી.

[ચ્પેના ખીજા પાંચ ભાગા અંક ૬ થા સુધી ચ્પેરવદ શેઢવી આરજી ચ્પેજ રચી પ્રગઢ કીધા છે.]

શરૂત્યાતે દીન જરતાશતી, ઈઆને જરતાસ્તા દીનના લોકોને પાતાની પાક દીન કહેત્ર્યા વખતથી અને કાેેેેેેેે જાહેર થાઈ તે બાંબના ખાલાસા થાડી એક આપણી પાક દીનની કેતાબાથી સુંઠી કાઢડીને. એ કાવરા છે નીના ચેઠર અમાણી પાક દીનની કેતાબાથી સુંઠી કાઢડીને. એ કાવરા છે નીના ચેઠર અમાના કરશનાં છતું છાપાખાનું પરશ્ય યજદજરદી ૧૮૪૨ કરાવી.

નામાં તથા કીસ્સા (ઈરાની).

વ્યદ્દાવિરાકૃનામું. તે સાથે ગાેશતે ક્રયાના, હાદો ખ્તનસ્ક, અને વ્યક્ત વીશ નસ્ક, એ ત્રણ કેતાઓ વધારા તરીકે આપવામાં આવી છે. પ્રગઢ કરનાર, જેહાંગીર બેજનજી કરાણી. મુંબઈ, નિર્ણયસાગર પ્રેસ. ૧૨૫૪ યજ-દજરદી. ૧૮૮૫ દશિવી.

કેરશાશપનાયું, વ્યેટલે જે આગલા જમાનામાં શ્રી ઇરાન દેશમા થઈ ગવ્યેલા નામીવા પેઢેલવાન કેરશાશપની દલેરીના ઢેવાલ. અસલ ગુજરાતી ઉપરથી વ્યેખારત શુધારીને છપાવી પ્રગટ કરનાર, આવ્ નવરાજજી કાવસ્ત્રજી. જમેજમરોદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૨ યજદજરદી. ૧૮૫૨ ઇરાવી.

ુ **ખુશરો શીરીનના કીરોા**. અસલ ફારસી નજમ ઉપરથી ગુજરાતી જ-ખાંનમાં. ખેજનજી રૂસતમજી. પૃથ્વીપ્રકાશ છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૬ યજદજરદી. ૧૮૪૭ કરાવી.

ગયો મર્દ, શ્યા મક તથા હુશંગનામું. લખનાર, વાહુમન. મુંખઈ વર્ત-માન પ્રેસ. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ **ઈ**શવી.

દાશભનામું, યાને ધરાની આલમના કયાની શાહાનશાહામાંના એક માટાને પ્રીરૂજગર શાહાનશાહ દારાખ ખીન શાહાનશાહ ખહમનના અહેવાલ-પ્રગટ કરનાર, જેહાંગીર ખેજનજી કરાંણી, મુંખઈ યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૫૩ યજ-દજરદી. ૧૮૮૩ ધરાવી.

કુરા મરજના મું, ચ્મેટલે જે પુરાતમ ઇરાન દેશ મધે થાઈ ગાચ્મેલા પેહે-લવાના માંહેલા પેહેલવાંન તેહેમતન રસ્તમના મેટા રોહરેદેલ કુરામરજ**ી** દલેરી તથા ખાહદુરી વીરો ચ્ખેક નવી દાસ્તાંન અસલ હાથની લખેલી કેતાબ ઉપરથી. પેશતનજી કુવરજી ડાકટર. મુંબઈ, આપઅખતીઆર છાપાખાનું. ૧૨૨૫યજદજરદી. ૧૮૫૬ ઈશવી. (બે દક્તરામાં)

[ઉપલાં બંધે દક્તરાને ચ્પેક કરી તેની નવી આવૃત્તિ ઇ.સ. ૧૮૭૯ માં અને તે પછીની કરી ખીજી આવૃત્તિ ૧૮૮૩ માં શેઠ જાંગીરજી બેજનજી કરાંનીચ્પે છપાવી પ્રગઢ કીધી છે,]

ં **ખરજોર નામું**—નવસારીવાલા મરહુમ દસ્તુર ફરામછ શાેરાખછ મેહરછ રાણા^{ચ્મે} કરેલા ગુજરાતી તરજીમાં ઉપરથી ચ્મેખારત સુધારીને કાવરાછ ખરજોરછ સંજાણા મુંખઈ વર્તમાન છાપાપ્પાનું. **૧**૨૧૩ યજદજરદી. ૧૮૪૪ ઈરાવી. (૭ દકતરાેમાં)

[ઉપલાં ૭ દક્તરેા પછી ૮ માં થીતે ૧૮ માં સુધીનાં દક્તરા સુંખધ્સિમાચાર છાપાપ્પાનામાંથી શેઠ માણેકજી અરજોરજી મીનાચેઠ્ઠર હાેમજીનાચ્મે ચાલુ વપ્પ-તની ચ્મેબારત બંદીના કાયદા મુજબ ઘટતા સુધારા સાથે બાહેર પાડઘાં હતાં.]

ં **ખહમન નામું**, યાને ઇરાની રોહનશાહ ખહમન ખીન અસફંદીઆરની સલતનતના ચ્મેહવાલ. મુંખઇ, ફાેર્ડ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૧ યજદજરદી ૧૮૮૨ ઈ.

ખાનું ગોશસ્ય નામું, વ્યેટલે જે પુરાતમ ઇરાન દેરામધે થઇ ગયલા પેલ્લવાના માંહેલા પેલ્લવાન રસ્તમની ખેટી ખાનું ગારાસ્પની દલેવી તથા તેનાં લડાવ્યેકપણાં વીરોનું દાસ્તાંન, વગેરે અસલ હાથની લખેલી બંધે કેતાંગા ઉપરથી પેરાતનજી કાવરાજી સુકાંગેહરાના. ૧૨૨૨ યજદજરદી. ૧૮૫૨ ઈરાવી.

ખેહેરાંમગાર તથા ખાતું હાેશંનનો કીરસાે. ગુજરાતી તથા ઉરદુ ભાશામાં. દસ્તુર નવરાજજી જમરોદજી જામાસ્ય સ્યાશાના. જામેજમરોદ છાપાખાતું. ૧૨૧૫ યજદજરદી. ૧૮૪૬ કરાવી

મુનતખભે શાહનામે, ઈત્માને ઇરાન દેશના પારસીચ્યાના પાદશાહાની તવારીખની શાહનામાંની કેતામ મધેથી ચુંડી કાઢાંડેલાં અસલ ભેતાનું નાંધલું પુસ્તક ચ્મે મધે પીરદાસીની છંદગીના હેવાલ તથા પારસીચ્યાના પાદ-શાહાની તવારીખ તથા ખીજી ખાબદા વીરો ગુજરાતીમાં કેડલાક ખાલાસા કૃષિ છે. મનચેરજી કાવશજી શાપુરજી લંગડાના. ચ્યેજ્યુકેશન શાશાહિડી પ્રેસ. ૧૨૩૪ યજદજરદી. ૧૮૬૫ કશાવી

રાશતમનામું, ઇ માને પારસી લોકાનાં ઇરાની કદીમ પાદશાહાની તથા મહલવાનાની તથા રાજનીતીની મુખતેસર દાસ્તાના, મ્યથા માખેતેશર શાહાનામું હેપ્રામ કેરદાસી તુસીમ્મે જે મ્મેક શાહનામું કારસી ખેતામાં ખના- વેલું છે. તેહની ઉપરથી તવકાલ મેગ વલદે તુલક મેગ નામના મ્મેક દાનાવે કારસીમાં માખતેશર શાહનામું ખનાવું છે, તેહનું નામ તારીએ દેલગાશામ્મે શામશેરખાની કરીને રાખીલું છે તે માખતેશર શાહનામાંના આમ્મે યુજ-

રાતી જખાનમાં તરજામા કરા છે. માગેદ કરદુનજી મરજખાંનજી. દક્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૧૨ યજદજરદી. ૧૮૪૩ ઈરાવી.

ચિંતી ખીજ આવૃતિ સુધારાસાથે ઈ સ. ૧૮૯૬ માં દક્તર આશકારા છાપા-ખાનાંમાંથી રોઠ મેહરવાનજી ક્રરદુનજી મરજબાંને છપાવી પ્રગટ કીધી હતી.]

ે સ્**યાવશનામું** ચુજરાતી કવિતામાં (સવંત ૧૭૩૬ માં) ખનાવનાર, મરહુમ માંબેદ રસ્તમ પેશુતન હમજીઆર સુરતી. પ્રગટ કરનાર, (ટીકા અને કાષ સાથ) એ તેહસુરરા દીનશાહ અકલેસરીઆ. ધી રીપાર્ટર્સ પ્રેસ. ૧૨૪૨ યજદજરદી. ૧૮૭૩ ઇરાવી.

[ઉપલા મરહુમ માર્બેદ રૂસ્તમ પૈરાાતન હમજી વ્યારે સ્યાવશનામાં ઉપરાંત જરથાશ્ત, વીરાક, તથા વ્યસપંદયારનામાં પણ ચ્પેજ મુજબ ચુજરાતી કવે-તામાં લખ્યાં હતાં.]

શાહાનામું, ઇવ્યાને કેવ્યાની લોકોનાં વ્યસલ કદીમ પાદશાહ તથા પેહે-લવાન તથા ખુજોરગાની દાસ્તાન. વ્યસલ ફારસી કીનાયના ગુજરાતીમાં તરજીમાં. દસ્તુર ફરદુનજી દારાયજી જામાસ્ય વ્યાશાનાં. પુસ્તક ૧ હું. મું પાર્ક સમાવ્યાર છાયાવ્યાનું. ૧૨૨૧ યજદજરદી. ૧૮૫૨ કશાવી.

[એ પુસ્તકમાં કયામરરાથા તે મનાચેહરની પાદશાહીની શરૂ આત સુધીનાં ખેતાના સાલુ ગુજરાતા એભારતમાં તરજીમા કાધો છે. એમની પછી દસ્તુર કરદુનજીએ ઇ. સ. ૧૮૫૩ ના નવેમખર માસથી મનાચેહરની પાદશાહીથી તે નાદરનાં દાસ્તાન સુધીનાં ફારસી ખેતા ગુજરાતી હરફે તેના તરજીમા સુધાં છપાવી દર મહિને ૩૨) સફાનું "શાહનામું" એમવાં નામથી ચાપાનલું પરવાં રતાવવા માંડશું હતું. તે ઇ. સ. ૧૮૫૫ સુધી સાલુ રહ્યું, અને તેનાં ૩ દફ્તરા ખધાં મલી ૯૦૨ સફાનાં થયાં છે.]

રાહનાયું ચુજરાતી. પારસી લોકોના પાદશાહો, પેહલવાના, અને આ-ગલા ને આગાનાની કીરતી, કામકાજો, દમામ, વગેરે. અસલ શાચ્મેર ક્રીરેદાસી તુસીનાં શાહનામાના આધાર ઉપરથી. ગુજરાતી એતામાં- મનચેરજી કાવશજી શાપુરજી (મનસુખ). યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૪૧ યજદજરદી. ૧૮૭૨ ઈ.

ચિંમ પુસ્તક ૯ ભાગામાં ૧૧૨૭ સફાનું અધુરૂં પ્રગટ થયું છે.]

શાહનાયું — ગુજરાતી કવેતામાં ધરાતી થાડા મેક પાદશાહોના મેહવાલ, ધ્રીમાને ચાપાધમાં માખતેશર શાહનામાના થોડા મેક ભાગ. મામેદ ફરદુ-નજી મરજયાં નજી. દફતર સ્માશકારા છાપાખાનું. ૧૨૧૯ યજદજરદી. ૧૮૫૦ ધરાવી

શાહનાયું વ્યને ફીરદાે સી. લખનાર, જીવનજી જમરોદજી માેદી, ખી. વ્યે. મુંબઇઃ નિર્ણયસાગર પ્રેસન્ ૧૨૬૬ યજદજરદી. ૧૮૯૭ **ઇ**રાવી.

An Introduction to the Shah-Nameh of Firdousi, from the French of Jules Mohl. By Jamshedji Dorabji Khandalawala. Veerkshetra Mudralaya. 1898.

નીતિસંબંધી ચાેપાંનયાં, વાએજો વગેરે.

" અશાચ્યાની યાદ "—"અશાચ્યાનાં ના મગરણ." બે જાહેર વઅજો. ચ્મેરવદ શેઠ્વી આરજી દાદાભાઈ ભરૂચાચ્યે રાઠનુમાચ્યે માજદીઅસનાં સભા તરફથી કરેલી. દક્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૬૦ યજદજરદી. ૧૮૯૦ કરાવી. [પુસ્તક પ સું આંક ૭ મા.]

"અશોનાં ફરોહરની યાદનાં જશન" અને " સાણસનાં જન્મ-મરણના ભરમના જરથાસ્તી ખુલાસા" તથા " ખુદાના ડર" એ વિષયા ઉપર ત્રણ વઅજો. એપેરવદ રોઠ્ડીઆરજી દાદાભાઈ ભરૂચાએ રાઠનુમાએ માજદીઅસનાં સભા તરફથા કરેલી. દક્તર આશકારા છાપા-ખાનું. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ ઈશાવી. [પુસ્તક ૬ શું આંક ર જો.]

ચ્યાપ**દાત કરવાના ચુનાહ વીશે**, રોઠ જાહાંગીર મેહેરવાંનજી પલીડરે રાહનુમાર્ચ્મ માજદીચ્યસનાં સભા તરફથી કોધેલું ભાષણ દફતર ચ્યારાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૪૮ યજદજરદી ૧૮૭૯ ઈરાવી. [પુસ્તક ૪ થું ચ્યાંક પ મા.]

અાપ**ઘાતમાં સમાયલા જોખેમા**. લખનાર, નરારવાનજી ફરામજી ખીલીમારીયા. મુંબઈ, તત્વિવિચક પ્રેસ. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ ઈરાવી.

ચ્યારમર્કતિ ચ્યને તરામકતિ યાને નમનતાર્ક અને મગરૂરી ઉપર દસ્તુર પેશાતનજી બેઠરાંમજી સંજાણાચ્મે કરેલી વચ્ચત્ર. મુંબર્ક. ચ્યેજ્યુંકેશન સાસાયઠી છાપાપ્યાનુ. ૧૨૬૧ યજદજરદી. ૧૮૯૧ કરાવી.

કદખાદાઇના કાેલ તેજ જરથાસતી દીનદારીના કાેલ છે, ચ્યે ખાખદ ઉપર દારાખ દસ્તુર પૈશાતનજી સંજાણાચ્યે કાેધેલી વાજ. દક્ષ્તર આરાકારા છાપાખાનું. ૧૨૬૩ યજદજરદી. ૧૮૯૩ ઇરાવી

કરણીના કાયદા તેજ ભવિષ્યનાં ચઢતાં ઉતરતાં એહેસ્ત કે દાજખના દરદાજોઃ ચ્મેટલે કે જેવી કરણી તેવી પાર ઉતરણી : અથવા સ્વાનની મુક્તિ. ખનાવનાર, ડાકટર પૈશતનજી નવરાજજી પાવરી, જી. જી. ચ્મેમ સી. દક્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ કરાવી.

ખાદાના ખંદાને " ખંદગી" ની જરૂર એ વીરા દસ્તુર જામાસપછ મીનાચેહરજી જામાસ્ય આશાના, એમ. એમે; ડા. શી. એમે જર્થાશના ધર્મ અને કારીઆ ઉપર એમેતેકાદ વધરાવનારી મંડળી તરફથા કરેલી વાયજ અખ્યારે સાદાગર છાપાખાનું. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૫ કરાવી.

ચુજરેલાં ન્યાગાનોના હાેકમ યા વસ્યત ખજાવવામાં પુરતી કા-લજી રાખવાની મજદીવ્યસ્ની વારેસાની ફરજ ⁻ મે બાબદ ઉપર દસ્તુર પૈશાતનજી બેહરામજી સંજાણામ્બે કરેલી વાઝ. દક્તર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૬૨ યજદજરદી. ૧૮૯૨ ઇશાવી. આર્મ્મ ચાપાનીર્લ, જનાકારીનાં કામ કરેમ્પાથી ધાનાહ ભરેલાં કામા ખને છે તે વાતથી જરતાશતાર્ચ્માને પહેરજ કરવાને અને દુર રેહવાને સારૂં શેડ કરામછ કાવરા છ ખનાજીનાં પોતાના ખરચે છપાવીને જરતાશતા લોકોમાં વેંહચી આપિઆં છે. મુમબઇ સમાચાર ખાનાંમા. ૧૨૦૪ યજ-દજરદી. ૧૮૩૫ ઈશવી.

જેહ શેકન, યાને ખદફેલીના ફેલાવાને તાેડનાર. દસ્તુર જમાસપછ મીનાેચેહરજી જમાસપ સ્માશાના મુંખઈ ચાયુક પ્રેસ. ૧ર૩૯ યજદજરદી. ૧૮૭૦ ઈરાવી.

"કુખમાં દીલાસા "-" સુલે હ સંપજ " બે જાહેર વઅજો. એરવદ શેહરીઆરજી દાદાભાઈ ભરૂચાએ રાહનુમાએ માજદીઅસનાં સભાતરફથી કરેલી. દક્તર આશકારા છાપાખાનું ૧૨૬૧ યજદજરદી. ૧૮૯૧ કરાવી.[પુસ્તક પ મું આંક હ મા]

ધરસ, નીતી, તથા સંસાર ઉપર જાહંગીર મેહેરવાનજી મેપેલી વાસ્પાજ. મુંબઇઃ યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૪૦ યજદજરદી. ૧૮૭૧ ઇરાવી.

ધરમ વ્યાને તેની વ્યાવ્યે કુનીયામાં માતે ભરી તથા માજદયસનાન ધરમ બાબે બે બાલ વ્યે વિષય ઉપર મીલ્ શાપુરજી બેઠરાંમજી કાતરકે જર-ચારાતી ધર્મ વ્યાને કોગ્રીવ્યા ઉપર વ્યેતિકાદ વધરાવનાગ્રી મંડલી તરફથી કરેલું બાષણ, જમિજમરીદ છાયાપ્યાનું, ૧૨૬લ યજદજરદી, ૧૮૯૧ કરાવી.

નીતિ વ્યને દીનદારી વચેના મુકાયલા, વ્યે ખાખદ ઉપર દારાખ દસ્તુર પૈશાતનજી સંજાણાવ્યે કોવેલી વાજ. મુંખઈ : નિર્ણયસાગર છાપા-ખાનું. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ ઈશવી.

નીતિષ્માધક નિષ્મંધ. અરદેસર કરામજી સુસ સુંખર્ધઃ દક્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૭ યજદજરદી. ૧૮૫૮ ઇરાવી.

નીતી સંઘરહ, ઈત્ર્યાને પારસી બાલકાને વાસતે જરતારાતા ધરમપુસ્તકા મધેયા સુંઠી કાઢાંડેલી નીતા સંબંધી બાબતા. બનાવનાર, ચ્મે૰ પેરાતનજી કાવરાજી રબાડી. મુંબઇ મધે પ્રોંટરસ પ્રેસમાં છાપી છે. ૧ર૩૯ યજદજરદી. ૧૮૭૦ ઇરાવી.

પરવરદેગારે કાેઇમાં ચીજ નકા ત્રી પેદા નથી કીધી ²મે વિષય ઉપર દસ્તુર જામાસપજી મીતાેંગેફરજી જામાસ્ય સ્પારાાના, ચ્પેમ. ચ્પે. ડા. શ્રી. ચ્પે જરથારાતા ધર્મ સ્પને કીરીસ્યા ઉપર ચ્પેતિકાદ વધરાવનારી મંડલી તરફથી કરેલું ભાષણ જામેજમરાદ છાપાપ્યાનું ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ કરાવી.

પરહેજગારી એ વિષય ઉપર દસ્તુર જામાસપજી મીનાેચેહરજી જામા-સ્પઆશાના એમ. એ, ડા. પ્રી. એ જરથાશતા ધર્મ અને કોરીઆ ઉપર એમેતેકાદ વધરાવનારી મંડલી તરફથી કરેલું ભાષણ. જામેજમશેદ છાપાખાનું. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ કરાવી. **પારસીય્યામાં નીતિનું ધારહ્યુ**ં તે સુધારવાની જરૂર, લખનાર, નશર-વાનજી કરામજી ખીલીમારીત્યા. મુંખઈઃ તત્વિવિચક પ્રેસ. ૧૨૬૧ યજદ-જરદી ૧૮૯૧ ઈરાવી.

યારસી પ્રાર્થનાની ખુખીચ્યાે. લખનાર, ખુરરાેદ્રજી ચ્ખેરચજી પાવડી **મું**ખર્ક, કન્ડિયન પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ. ૧૨૫૯ યજદજરદી. ૧૮૯૦ કરાવી.

યુરાતન ધરાની વ્યને જરતાસ્તિ ધર્મની(ત. રચનાર,ધનજીભાઈ જમ-રોદજી મેધારા. મુંખઈ, રીયન પ્રિંટિંગ પ્રેસ. ૧૨૫૭ યજદજરદી. ૧૮૮૭ ધરાવી

. પંદગી. વઝદજરદી ૧૨૪૨. ત્રુંખઈ, યુનિયન પ્રેસમાં ન્હા. રૂ. રાણીના-મ્મે છાપા છે. ૧૮૭૩ ઈરાવી.

[ચૅમેની ખોજી સ્પાવૃતિ કી. સ. ૧૮૭૯ માં અને ત્રિજી ૧૮૯૫ માં નીક-લી હતા.]

"બંદગો" ^{ગ્}મે બાબત ઉપર ^{ગ્}મેરવદ રોહરી મારજ દાદાભાઈ ભર્ચ ચા^{ચ્}મે રાહતુમા^{ચ્}મે માજદી મતાં સભા તરફથી કરેલાં ત્રણ ભાષણે. દક્તર મારાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ ઇરાવી. [પુસ્તક પ સું. માંક ૪ થા.]

અંદગીતું તેજ તથા પ્રકાશ તથા વ્યાતમાના દરજેન ચ્યે વિષય ઉપર ડાકટર પેરાતનજી નવરાજજી પાવડી ચ્યે જરથારાતા ધર્મ વ્યત્ને કીરી-આ ઉપર ચ્યેતિકાદ વધરાવનારી મંડલી તરફથી કરે**લું** ભાષણ, જામેજમરોદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૯ યજદજર્દી. ૧૮૯૦ કરાવી.

ખંદગી તથા ક્રમ્જ વ્યે વિષય ઉપર ડાકટર પેરાતનજી નવરાજજી પાવડીવ્યે જરથાશતી ધર્મ વ્યાને કોરીવ્યા ઉપર વ્યેતિકાદ વધરાવનારી મંડલી તરફથી કરેલાં બે ભાષણા. જામેજમરીદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૮ યજદ-જરદી ૧૮૮૯ કરાવી.

દાદાર હારમજદની પંદગી. Pickings from the Avesta. By Nadirshaw Hormasji Edalji Sukhia. Bombay: Standard Printing Press, 1889.

ત્રેનત ઉપર વાચ્યેજ. લખનાર, જીવનજી જમરોદજી માદી, ખી. ચ્ખે. મુંખઈ, ચ્ખેજ્યુકેરાન સાસાયઠી પ્રેપ્ત- ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ ઈરાવી.

"લગનની માતે ખરી" ". મરુષું" અને " ખદગાઈ" એ બાબતા ઉપર ત્રણ જાહેર વચ્મજો. એરવદ રાહેરી આરજી દાદાભાઈ ભરૂચાએ રાહેનુમાએ માજદી અસનાં સભા તરફથી કરેલી દક્તર એારાકારા છાપા-ખાનું. ૧૨૬૩ યજદજરદી ૧૮૯૩ ઈરાવી. [પુસ્તક પ સું. આંક ૧૨ મા.]

" હલાલ યેશા, માક જરેથારતી કરજ " તથા સંત્રરાઉ થવાના સદ-ચુણું "મેં બાબતા ઉપર બે જાહેર વસ્ત્રજો. મેંમેરવદ શેહરીસ્મારજી દાદા- ભાઈ ભરૂચા^{ચ્}મે રાહનુમાર્ચ્ય માજદીચ્યસનાં સભા તરફથી કરેલી દક્ષ્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૬૨ યજદજરદી ૧૮૯૩ ઇરાવી (પુસ્તક પર્યું) સ્યાંક ૧૧ મા.)

હુમત, હુખત, હવશ્ર્ત વિચાર, વચન અને કાંમાની જરથાસ્તા શીલ-મુશીના સંબંધમાં પશ્ચિમ તરફની આગલ વધેલી વિદ્યા અને થીચ્યાસા-કાેથી મલતા ખુલાસા લખનાર, દાદાભાઈ ધનજીભાઈ જસાંવાલા મુંખઈઃ જન્ન પીટીટ પારસી આરફનેજ કેપટન પ્રીટીંગ વર્કસ ૧૨૬૬ યજદજરદી ૧૮૯૭ ઈશાવી

પરસુટણ ચાેપડીએા.

ચ્યથારનાનનો ચ્યારાસ્તગી. લખનાર, ચ્પેરવદ માણેકજી નરારવાનજી ધાલા કરાંચી, વીકેટારોયા પ્રોંઠીંગ પ્રેસ ૧૨૬૮ યજદજરદી. ૧૮૯૯ ઇરાવી

અથોરનાના, તેઓના સર્વથી ખુલંદ દરજ્જો અને પાતાના દરજ-જાને લાયક થવાની આઈન ક્રજ. લખનાર, એંગ્રેવદ ખુરશેદજી એંગ્રેગ્સજી પાવડી. મુંબઈ, જામેજમરીદ છાપાખાનું, ૧૨૫૭ યજદજરદી. ૧૮૮૮ ઈશ્વી

ચ્યવસ્તાનાં ગાહેરા [ચેરાગ ચાપાનયાંમાંથી ફરીથી છપાવ્યાં છે] પ્રસિક્ષ્ કરીને ભેટ આપનાર, ચ્પેક જરથાસ્તા. મુંખઈ, મિસ્ત્રી પ્રીન્દ્રીંગ વર્કસ. ૧ર૬૯ યજદજરદી. ૧૯૦૦ કરાવી.

ચ્યવસ્તા જમાનામાં કદીમ ઇરાનીચ્યાના ચાર વર્ગા જે અથાર-નાંતા, પેહેલવાંના, ખેડુંતા તથા કારીગરાના; તેચ્ધાના અસલ હિન્દુચ્ધાના સ્યાર વર્ગા સાથના મુકાબલા. લખનાર, પાલણજી ખરશેદજી મિસ્લી. ફોર્ટ પ્રીટીંગ પ્રેસ. ૧૨૬૩ યજદજરદી. ૧૮૯૩ ઇશાવી.

અવસ્તા તથા પેહેલવી કેતાભામાં જનાવરા વિષે મલતું વર્ણન અને તેના ખીજા ધર્મોમાં મલતી એમને લગતી ખાખદા સાથના મુકાબલા લખન નાર, ધનજીભાઈ નવરાજજી કુરલેવાલા મુંબઈ, ફાેર્ટ પ્રીટીંગ પ્રેસ ૧૨૬૦ યજદજરદા ૧૮૯૧ ઈરાવી

ચ્યશા જરેથારત, તેની દીન તથા અસલ ધરાન વતન લખનાર, પદમજી સાહરાયજ મનચેરજી જેશી. મુંબઇ, વર્ત્તમાન પ્રેસ. ૧૨૬૭ યજદજરદી. ૧૮૯૮ ધરાવી.

[ચ્મેની ખીજી અવૃત્તિ ઈન્સ. ૧૮૭૯ માં ખાહેર પડી હતી.] ચ્યાતશના કેળલાની ખુખી ઈઆને પવીત્ર આતશના કેળલાને લગતાં તવારીખી અને પ્રીલશુપ્રી લખાણ તથા ખાલામા વગેરે મી૰ મનચેરજી કાવશજી શા૰" મનસુખ " ની તરફનાં જાહેર ભાષણાના સંગ્રહનું પુસ્તક મુંબઈ, ડચુક ઑફ કાનાટ પ્રીટીંગ પ્રેસ કું૦ ૧૨૫૬ યજદજરદી ૧૮૮૭ ઈરાવી. **વ્યાતશની વ્યારાધના**, વિષે ભાષણ કર્તા, નરારવાનજી કરામજી ખીલી-મારીવ્યા મુંબઈ, નિર્ણયસાગર પ્રેસ ૧૨૬૭ યજદજરદી ૧૮૯૮ ઈસવી.

ચ્યાતશની **યુલંદી,** ચ્પેટલે બાહેરના આતશ તથા ભીતરના આત્માઈ આતશ ચેમચ્યા વચેના અતલગના સંબંધ. ખનાવનાર, ડાકટર પેરાતનજી નવરાજી પાવડી, જી. જી. ચેમમ સી. સુંબઇ સમાચાર છાપાખાનુ ૧૨૫૫ યજદજરદી. ૧૮૮૬ ઈશવી.

અાપણ જરેથાસ્તાઓ તરીકે અવસ્તા ભાશામાંજ અંદગી કરવાને અંધાયલા છઈએ એ વિષય ઉપર દસ્તુર જામાસ્પજી માત્રાચેહરજી જામાસ્પ આવાના, એમ. એક ડા. પ્રી. એ જરેથારાતા ધર્મ અને પ્રારીઆ ઉપર એતિકાદ વધરાવનારી મંડલી તરફથી કરેલું ભાષણ જામે જમરોદ છા-પાખાનું. ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ કરિાવી.

વ્યાપણ મજદયરની લોકો ખંદગી કંઈ જીખાનમાં કરવાને ક્રજ યાતે ખંધાયલા છીએ તે વીરો દસ્તુર જામાસ્પજી મીનાચેહરજી જામાસ્પ આશાના, એમ. એ; ડા. શે. એ જરથારાતી ધર્મ અને કોરીઆ ઉપર એમતેકાદ વધરાવનારી મંડલી તરફથી કરેલી વાએજ. અખબારે સાદાગર છાપાખાનું. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૫ ઈરાવી.

ઇરાનમાં યુસાક્રી, ર જી આપ્રેલ ૧૮૭૮ થી તે રર મી મે મ્પે ૧૮૮૦ સુધી જાતે કરેલી શાધ તથા તપાસનાં વર્ણન તથા ચિત્રા સાથ- કર્તા, કાવ-રાજી દીનશાહજી કે આસનાં. દક્તર આશકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૧ યજદ-જરદી. ૧૮૮૨ દશિવી.

"ઇ સ ની ૧૮ મી સદીની આખરી સુધોમાં હિંદુસ્થાનમાં થઇ ગયલાં નામીચાં પારસી નરનારી એનાની યાદ " એ વિષય ઉપર રોઠ ખઢ્મન્ નજી ખેઠરામજી પેટેલે, " રાહનુમાએ સભા તરફની ધર્મ કેળવણી અને તે વિષે પારસી ઓની કરજ " એ બાબ રોઠ દારાશાદ રતનજી સીચગરે, "સાલમુખારક" વિષે રામશુલ એનાલમાં એવ્ જીવણજી જમરીદજી માદી, ખી. એ. એ, અને "મરકી" વિષે રોઠ ખરરાદજી રૂસતમજી કામાજીએ રાહનુમાએ માજદી અસતાં સભા તરફથી કરેલાં ભાષણા દક્તર આરાકારા છાપા ખાનું. ૧૨૬૮ યજદજરદી. ૧૮૯૮ ઇસવી. [પુસ્તક ૬ યું. આંક ૧ લાં.]

એક અસલી ધરાની ખાતુ અને તેણીના સંસાર લખનાર, જવન્ નજી જમરોદજી માદી, મુંબધી; એજ્યુંકેશન સાસેડીના છાપખાનામાં છાપ્યું. ૧૨૬૨ યજદજરદી, ૧૮૯૩ ધરાવી.

વ્યવાં મે નાશાલા—હીં **ગામે નોરાજી** યાને વ્યસલી ઇરાળી જરથાસ્તા અને હાલનાં હિંદુસ્થાની જરથાસ્તાર્વ્યામાં નવાં વરશના હીંગાંમઃ કેમઃ પાલ- વામાં આવે છે તેનું વૃત્તાંત. લખનાર, શારાષ્ટ્રભ મનચેરજી દેશાઈ. સુંખર્ઇ વર્તમાન છાપાખાનું. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ ઇશાવી.

કદ્દીમ ઈરા**નીચામાં ખાળકની કેળવણી**. લખનાર, જીવનજી જમ-શેદજી માદી, ખી. ચેંમ. મુંખઈ, ચેંમેજ્યુંકેશન સાસેડીના છાપાખાનામાં છાપ્યું ૧૨૬૨ યજદજરદી. ૧૮૯૩ ઈશવી

કીશશે દશતુરાંન ૧ માખેદાંન એટલે જે આએ જમાનાના કેટલા-એક દસ્તુરા તથા માખેદા અને દાવરાની જાહેર તથા ખાતની કરણીના નમુના કે જે એક વિદિઆવાન શખસે (મુલ્લાં પ્રીરાજે) ફારસી ખેતામા ખનાવેલા હતા તથા તેજ ધણીએ આએ દારવંદી હજારાનાં જમાનામાં માજદીઅરાની દીનના તાખેદારા ઉપર પંડેલા રંજનાં ગીલલામા થાડીએક ફારસી ખેતા કહેલી હતા તે બંધે કીશરાની અસલ ખેતા તથા તેહના ગુજ-રાતી તરજામાં એક માજદીઅરાની દીનના તાખેદાર. મુમખઇ સમાચાર છાપાખાનું. ૧૨૨૨ યજદજરદી. ૧૮૫૨ કરાવી.

શુજરાતી ભાષામાં વ્યવસ્તાની રૂઢીને મલતી ગાયનરૂપી બંદગી-થ્યા. લખનાર, પ્રીરાજશાહ રૂસતમજી બાટલીવાલા. રાહનુમાં માજદય-સ્નાન સભા તરફનું રોઠ બેઠ્રામજી પેસતનજી સુખડી આવાલું રૂ. ૧૫૦) નું ઇનામ; મુંબઇ દફતર આરાકારાછાપાખાનું ૧૨૬૩ યજદજરદી ૧૮૯૪ ઇરાવી

ઘણાજ યુરાતન જ માનાની જર્યાસ્તી ખાનુષ્યાના મરતથા મેન વ્યે વિષય ઉપર વ્યેરવદ દારાખજી દસ્તુર પૈરાતનજ સંજાણ, ખી. વ્યે વ્યે આપેલાં કંગ્રેજી ભાષણના ગુજરાતી તરજીમાં ખનાવનાર, રસ્તમજી વ્યેદન લજી શાપુરજી મેહેતા સુંખક વર્તમાન છાપાખાનું ૧૨૬૨ યજદજરદી. ૧૮૯૩ કરાયી

ચીનવદ પરેતુ ઈમ્માને સંગ્રહવાલા પુલ ખનાવનાર, માેબેદર્જાદે હાેરમ-જજી ગુવ્ નવરાજજી ખંભાચ્મેતા. મુંખઈ; મ્મલાયન્સ પ્રીંટગ પ્રેસ. ૧૨૫૪ યજદજરદી. ૧૮૮૪ ઈશવી.

્રિએમાં આપણું ધેઠુસારણુંનાે—ઈજરાનેના ર૮ થી ૩૪ મા ઠ્ઠાનાે ગુજરાન તીમાં સાર આપેલા છે.ો

ચુંટી કાહાડેલાં લખાંણા, મ્મેના ખનાવનાર શારાખજી શાપુરજી ખંગા-લીની કલમથી જીદી જીદી વેળામ્મે લખાયલી ખાખદા મધેથી. બે દફતરાનાં દફતર આશકારા છાપાખાનું ૧૨૫૦ યજદજરદી. ૧૮૮૦ ઇરાવી

[ચ્મેનાં પેહલાં દક્તરમાં પુરાતમ ઇરાનનાં ખાંધકામ, કાેતરકામ, ચ્યને સીક્કાસંબંધી, પુરાતમ ઇરાનની ભાષાચ્મા તથા તેમાં લખાયલાં પારસીચ્માનાં ધર્મપુસ્તકાેસંબંધી, તથા પારસીચ્માની તવારીખ, ધર્મ, વગેરે ભાબંદા લ-ખાયલી છે.]

" છેલી યા સદીના વ્યરસામાં ગુજર પામેલાં થોડાંક જાણીતાં નર-નારીચ્યાનાં કરાહેરાની યાદ " એ વિષય ઉપર રોઠ નાના ભાઈ રસતમજી રાંણાના અ, " ઈ. સ. ની ૧૯ સી ઇયાને વ્યાચ્યે ચાલુ સદીમાં હીં દુસ્થાનમાં થઈ ગયલાં નામીચાં પારસી નરનારી આની યાદ, ભાગ ર જો "એ બાબત ઉપર શેઠ બહુમન છે બેઠરાંમ છે પટેલે, અને " ધમબારની વ્યાફીનમાં વર્ણ વેલી પેદાયશ વ્યક્ત પછી વ્યક્ત દાદારને હાથ પ્રગઢી નીકળી તેનું કુદરતી વિદ્યા પ્રમાણું વર્ણન (ખુનદે હશ્ને), વ્યને તે પરથી ઉપજતા વિચારો " એ બાબત ઉપર રામશુલ એ લમા અને જીવન છે જમરેદ છે માદી બી. એ. એ રાહનુમાએ માજદી વ્યશનાં સભા તરફથી કરેલાં ભાષાણું. દફતર આરાકારા છાપખાનું. ૧૨૭૦ યજદ-જરદી. ૧૯૦૦ કરાવી: [પુસ્તક ૬ શું. આંક ૬ શા.]

જ મરોદી નચ્યારોજ વિષે તકરાર. મનચેરજી કાવરાજી શાપુરજી લંગ-ડાના દકતર સ્મારાકારા છાપાપ્પાનું. ૧૨૩૩ યજદજરદી. ૧૮૬૪ દરિાવી

"જમશેદી નાેેરાઝ"ના સંબંધમાં વચ્મજ અને "ચ્યાતશ"ના સંબંધમાં વચ્મજ. ચ્યેરવદ રોહરી આરજી દાદાભાઈ ભરૂચા^{ચ્યે} રાહનુમાચ્યે માજદીઅસનાં સભા તરફથી કરેલી દક્તર આશકારા છાપાપાનું ૧૨૬૦ યજદજરી ૧૮૯૧ કરાવી પુસ્તક પ સું આંક ૮ મા.]

જરશુસા મ્યાને ભાઇખલ. (ઈ સ. ૧૮૯૪ ના જાનેવારી મહીનાનાં "નાઈનતીન્ય સેનચુરી" માં રેવરન્ડ દેા જારેનસ મ્મેચ માલ્સની કલમથી લખાયલી મ્પેક આરડીકલના મ્મે વિદ્યાનની તથા મ્મે માસીકના મ્મિધપ-તિની ખાસ પરવાનગીથી કરેલા ગુજરાતી તરજીમા) તે સાથે તરજીમા કરનાર તરફના દીખાંચા તથા ડાકટર મીલ્સની છંદગીના ટુંક હેવાલ છપાવી પ્રમાટ કરનાર, ધનજીભાઈ નવરાજજી કુરલવાલા મુંખઈ ભામભે લીયાયા- પ્રીક આરટ સ્ટુડીયામાં છાપ્યા છે. ૧૨૬૪ યજદજરાદી ૧૮૯૪ ઈશાવી

જરતારતાવ્યા માં ઘરમની કેળવણીની હાલની હાલત તથા સારા પાયા ઉપર કેળવણી આપવાની અગત વીરા રાહનુમા^{ં એ} સભા તરફથી રોડ ખરરાદજ રૂસતમજ કામાજીએ કરેલું ભાષણ દક્તર આરાકારા છાપાખાનું ૧૨૫૦ યજદજરદી ૧૮૮૧ કરાવી [પુસ્તક ૪ થું આંક ૮ મા.]

જરેશાસ્તી દીનને મદદ કરનારી સખાવત, ^અને બાબદ ઉપર દારાબ દસ્તુર પેરાાતનજી સંજાણાએ કાધેલી વાજ. મુંબઇઃ સરસ્વતિ પ્રીંટીંગ પ્રેસ ૧૨૬૭ યજદજરદી. ૧૮૯૭ ઇરાવી

જરતાેશતી માર્ભેદામાં પાતાના ધરમનાે તાતપરીચ્યન્સ મજવાની ખામી વીરા ઈનામના રીસાલા ખનાવનાર, ખહુમનજી ભેઢરાંમજી પટેલન્ મુંબઈ, દકુતર સ્થારાકારા છાપાપ્યાનું ૧૨૪૦ યજદજરદા ૧૮૭૧ ઇરાવી

જૌહરે છંનદેહગાંની, ઈત્માને ઈનશાનની છંનંદેહગાંનીના શું ભરૂસા છે, તથા તેહના હંકા તથા કરજો શું છે, તે ખાગના સર જમરોદછ છછ- ભાઈ શિલાસાશિક ઈનસાડીડીઉટના સંબંધમાં તા∘ રું મી મારસ ૧૮૫૬ ને દીતે ટાઉન હાલમાં શારાયજી જમશેદજી જીજીભાઈચ્મે વાંચી સંબલાવેલા રસા-લાે દક્તર ચ્યારાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૫ યજદજરદી. ૧૮૫૬ ઈશાવી.

દીન-ખેહ-મઝદયરની વિષે પરધર્મી વિદાનાના વિચારા રચનારા, જેહાંગીર જમરોદજી માતાવાલા, ખહુમનજી નવરાજજી સહીંચ્યાર મુંખઈ મીસ્ત્રી પ્રીંટીંગ વર્કસમાં છાપ્યું છે. ૧૨૬૭-૬૯ યજદજરદી ૧૮૯૭-૯૯ કરાવા

પાણી, જમીન અડપાન વિષે ઇનામના રસાલા લખનાર, પાલ-નજ ખરરાદજ મીસ્ત્રી. મુંબઇઃ ફાઇ પ્રીંદીંગ પ્રેસ. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ છે

પારસી વ્યટકા રચનાર, શાપુરજી બેહેરાંમજી કાતરક જમ જમરોદ છાપાપ્યાનુ ૧૨૫૮ યજદજરદી ૧૮૯૮ કરિાવી

[એમાં પારસીએમામાં વપડાતા આસરે ૪૦૦૦ અટકાના સંગ્રહ ક્રાધેલાછે]

પારશી વ્યાડેકા વ્યને નાંત્રા પારશી વ્યાડેકા કેઠવી કેઠવી છે, વ્યને તે શા ઉપરથી પંડેલી; તેનાં મુળ જાણવાના ઘણા વ્યાગતની તવાત્રીપ્ય ભેગા રેશાલા લખનાર, શારાયજ મનચેરજી દેસાઇ મુંબઇ વર્તમાન પ્રેસ ૧૨૬૧ યજદજરદી ૧૮૯૧ ઇશાવી

પારસી કીર્તિ સંગ્રહ પારસી તેમજ ઇરાની કામની કોર્તી વિષે પરકાન્મના નામીચા વિદ્વાંના, મુસાકરા વગેરેનાં તારીકૃનાં મેતાના સંગ્રહ શેઢ વ્યર-દેશર સાહરાષ્યજી દસ્તુર કામદીનના ઇનામના રેસાલા વ્યનાવનાર, વ્યેરવદ દાદાભાઈ પ્યરરાદજી દારડી મુંબઈ વર્તમાંન પ્રેસમાં છાપ્યા છે. ૧૨૬૮ યજદજરદી ૧૮૯૯ ઇરાવી

પારસીઓ અને હિંદુઓતું સૂળ. યાને, પારસીઓના પુરાતન વડ-વાઓ અને હિંદુઓના અસલી પૂર્વજો પુરાતન ઇરાનવેજ (આર્ય વૃત્ત) માં જે વેળા સાથે વસ્તા હતા, તે વેળા એકજ કેમ તરીકે ગણાતા હતા તે વિષેના ખંને કેમવાળાઓને માટે જાણવા જોગ ટુંક એ હવાલ. જીદા જીદા વિદ્યા-નાનાં પુસ્તકા ઉપરથી સંગ્રહ કરી. લખનાર, એપરવદ દાદાભાઈ ખરરોદજ દારડી. મુંખઈ વર્તમાન પ્રેસ. ૧૨૬૭ યજદજરદી. ૧૮૯૭ ઈશવી.

યુરાતમ ત્યાતશખાનાં, યાને અસલી ઇરાનીચ્માચ્મે ખાંધેલાં આતશ-કેદેહા અને તેને લગતા ખીજો કેટલાક જાણવાજોગ હેવાલ (જાદાં જાદાં યુસ્તકા ઉપરથી સંત્રહ કરીને) લખનાર, ચ્મેવ દાદાભાઈ ખરશેદજી દારડી. સુંખઈ વર્તમાન પ્રેસ ૧૨૫૪ યજદજરદી ૧૮૮૫ ઈરાવી

[એંગી ખીજી આવૃતિ પણ એજ વર્ષમાં બાહેર પડી હતી.]

મરકીના વ્યટકાવિષે વ્યવસ્તાનાં કરમાંના (મરકીને લગતી વ્યવ-સ્તામાંથી મળતી બાબદા), તથા તનને લગતી પવિત્રાઈ લખનાર, પાલનજી ખરરોદજી મીસ્ત્રી. મુંબઇ મધે "ધી ગાવધન મુદ્રાલયમાં છાપ્યા છે. ૧ર૬૬ યજદજરદી. ૧૮૯૭ ઇરાવી.

માજદીવ્યશની દીનના વ્યથારનાંન તથા ખેહે**દીન** લોકોની ક્રજની ખાખતમાં રાહનુમા^{દ્ર્ય} માજદીવ્યસનાં સભાની ક્રમાવ્યારોથી શેઢ નવરાજજી રસતમજી લારડે દીનની કેતાંબાના દાપ્યલાથી ખનાવેલા રેસાલા દક્તર આરાકારા છાપાપ્યાનું ૧૨૨૪ યજદજરદી ૧૮૫૫ કરાવી [પુસ્તક ૧ હું. આંક ૧૩ મા.]

"મુકતાદ" વિષે રીઠ ખરરોદજ રસતમજી કામાજુએ, "જશન" વિષે રામશુલએનલમાં એરવદ જીવબુજી જમરોદજી માદી, ખી. એ. એ, અને ઈ સંની ૧૯ મી કથાને આએ ચાલુ સદીમાં હીંદુસ્થાનમાં થઈ ગયલાં નામીયાં પારસી નરનારીઓની યાદ, ભાગ ૧ લા " એ બાબત ઉપર રોઠ બહુમનજી બહુરાંમજી પેટેલે રાહનુમાએ માજદીઅસનાં સભા તરફથી કરેલાં ભાષણા દક્તર આશકારા છાપાખાનું ૧૨૬૯ યજદ-જરદી ૧૯૦૦ કરાવી. [પુસ્તક ૬ યું આંક ૩ જો.]

રવાનની રાહ્ય્યરી. લખનાર, ચ્મેરવદ માણેકજી નસરવાંનજી ધાલા કરાંચીઃ વીકટારિયા પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૬૭ યજદજરદી. ૧૮૯૮ **ક**રાવી.

સરોદે વ્યવસ્તા, યાને ગુજરાતી જુખાનમાં જરથાસ્તા મજદિયસ્ની ધર્મ-નીતિનાં પવિત્ર ગાયન પ્રીરાજશાહ રસ્રતમજી ખાટલીવાલા યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૫૫ યજદજરદી ૧૮૮૬ ઇસિવી

હેકાયતે મજદયશનાંન જરતાસ્તી ચ્મેટલે મજદીયરાની ધર્મના હેવાલ પ્રગટ કરનાર, ચ્મેરવદ જમરાદજી કરાંમજી ખચાભાઈ રખાડીના સુરત; યુજરાત સ્ટાન્ડર્ડ પ્રેસ ૧૨૬૫ યજદજરદી ૧૮૯૬ ઇરાવી

Dante and Viràf and Gàrdis and Kāus. By Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Printed at the Education Society's Press. 1892.

A Discourse on Zoroastrians and Freemasonry. By K. R. Cama. Bombay: Times of India Steam Press, 1976.

The Excellence of Zoroastrianism: (The Religion of the Parsis). By Ardeshir N. Bilimoria and Dinshah D. Alpaivala. Bombay: Printed at the J. N. Petit Parsi Orphanage Captain Printing Works. 1898.

The Extant Pahlavi Codices of the Nirangistan. A paper read before the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society (24th November 1893). By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B.A. Bombay: Printed at the Education Society's Press. 1894.

Firdousi's Version of the Indian Game of Chess and Cashmere and the ancient Persians. Two papers read by Jivanji Jamshedji Modi, B.A., before the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society. Bombay: Education Society's Press. 1896.

The Game of Ball-Bat; (Chowgān Gui) among the Ancient Persians, as described in the Epic of Firdousi. A paper read by Jivanji Jamshedji Modi, B.A., before the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society on the 26th September 1890. Bombay: Printed at the Education Society's Press, 1890.

The Irish Story of Cucullin and Conloch and the Persian Story of Rustam and Sohrab. A paper read before the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society, on the 18th November 1892, by Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Printed at the Education Society's Steam Press. 1893.

The Persian Mār-nameh; or, The Book for taking Omens from snakes. By Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Printed at the Education Society's Press, 1893.

The Position of Zoroastrian Women in remote antiquity, as illustrated in the Avesta. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B.A. Bombay: Education Society's Press. 1892.

The Reference to Gaotema in the Avesta. A Discourse. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B.A. Leipzig: Otto Harrassowitz. 1898.

The Teleology of the Pahlavi Shikand Gumanic Vijar and Cicero's De Natura Deorum. A paper read before the Bombay Branch Royal Asiatic Society, by R. P. Karkaria. Bombay: Education Society's Press. 1897.

Tanser's alleged Pahlavi Letter to the King of Tabaristan, from the standpoint of M. J. Darmesteter. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B.A. Leipzig: Otto Harrassowitz. 1898.

Observations on M. J. Darmesteter's Theory regarding Tansar's letter to the King of Tabaristan and the date of the Avesta. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B.A. Leipzig: Otto Harrassowitz. 1898.

પંચાંગા તથા જરથાશ્તી સને અને કબીશાને લગતાં પુસ્તકા.

ચ્યખબારે કબીશે— ઇ. સ. ૧૮૨૬-૨૭ ની કબીશાની તકરાર વખતે શેઠનશાહી વ્યા તરફની હીમાયતમાં દસ્તુર ફરદુનજ દારાયજ જમાસ્ય આ-શાના મેં "અપ્યબારે કબીશે"નામનું ખાસ છાયાપાનું કાઢી તેમાંથી શીળા-છાયા ઉપર કાઢેલું પત્ર. એ આશરે બે વર્ષ સાલુ રહ્યું હતું, અને તકરા-રના સમા પ્રમાણે કાઠવાર અઠવાડી આંમાં બે અથવા કાઠવાર એક વખત નીકલતું હતું.

વ્યદલવ્યે કવીવ્યે પર વ્યદમે જવાજે કપીશ દર શરીવ્યતે જરતા-શતીવ્યે, ઈવ્યાને કપીશા જરતાશતી દીનમાં જાવ્યેજ નથી તે બાબેની મજબુત દલીલાની કેતાબ ફારસીમાં બનાવનાર, મુક્ષાંષ્ટીરાજ ખીન મુલ્લાં કાઉશા ગુજરાતીમાં તરજીમાં કરનાર, માબેદ ફરદુનજી મરજબાનજી-મુંબઈ સમાવાર છાપાખાનું ૧૨૦૭ યજદજરદી ૧૮૩૮ ઇશાવી

અનંત પંચાંગાના સંગ્રહ ખિસ્તી, પારસી, માહમેદન ખનાવનાર, કેખરારૂ રતનજી રારાફ અને બમનજી પેરાતનજી વાડીઆ મેઠ્ર પ્રીંઠીંગ વર્કસ ૧૨૬૮ યજદજરદી ૧૮૯૯ કરાવી

અવીજે હ દીન ઈંગ્યાને ખાલેસદીન એ કેતાખ રદ જવાખ છે. દસ્તુર એન્દલ દારાખ એ સંજાણની ખનાવેલી કખીરાા ખામેની કેતાખ નામે એાર્ટ હે વેહીજકની ખનાવટના મુકલાં શેરાજ ખીન મુકલાં કાઉશ મુમ-ખઈ સમાચાર ખાનાંમાં લેથાગરાશીક પેરેશમાં ૧૨૦૦ યજદજરદી ૧૮૩૦ કરિયી

કૃષ્મજદેજરદી તારીખ. હીંદુસ્થાન તથા કરાનના જરતાસ્તાન્મા વચ્ચે કૃષ્મજદજરદી સને ગણવાના ભાભમાં સ્મેક મહીનાના તફાવત ઉપર વીચાર-ખરરાદજ રસતમજી કામાજી- દફતર સ્મારાકારા છાપાંધ્યાનું. ૧૨૪૦ યજદ-જરદી- ૧૮૭૦ કરાવી-

શ્લેષતાલે કબીશે—ઈ સ. ૧૮૨૬-૨૭ ની કબીશાની તકરાર વખતે કદ-મીચ્મા તરફની હીમાયતમાં ઉપલાં અખબારે કબીશની સાંધે તુરત રદીઆ આપવા માટે માંબેદ ફરદુનજી મરજબાનજીએ પાતાનાં મુંબઈ સમાચાર છાપાખાનાંમાંથી કાઢેલું પત્ર. એ આશરે શા વર્ષ ચાલુ રહ્યું હતું.

કદીમ તારીખ પારસીવ્યાની કસર, ઈવ્યાને કખીશાની હૃકીકત ક્રેટલીવ્યક ફારસી કેતાભાથી તેહકીક શહી કરીને ગુજરાતી જુભાનમાં તર્-જુમા કીધા છે. દસ્તુર અસપંદીઆરજી કામદીનજી ભરૂચવાલા સુરત મર્ધ સાલમણ સાહેબનાં છાપાપ્યાનામાં ૧૧૭૫ યજદજરદી ૧૮૨૬ કરિાવી ખારે હે વેહીજ કે કિંગાને કળીશાનું નુર અને રારાની એ કેતાબ કળીશા બલી દીનમાં જ એ જે તે બાબે અવસ્તા તથા પેહેલવી તથા પાજંદની કેતાબાથી દલીલા ચુંડી કાહાડીને ચુજરાતી તરજીમા સાથે તેહેકીક કરીને બનાવી છે. દસ્તુર એ દલજ દારાબજ સંજાણા અખબારે કળીશનાં લીયાગરાષ્ટ્રીક પ્રેસમાં ૧૧૯૭ યજદજરદી ૧૮૨૮ કરાવી

ચુજરાતી પંચાંગ શંવત (૧૮૭૧) નાં શાકે (૧૭૩૬) તા૰ (૧૭૩૭) શને (૧૮૧૪) તા૦ (૧૮૧૫) અંગ્રેજી શને (૧૨૨૯) તા૦ (૧૨૩૦) હીજરી મુસલમાની શને (૧૧૮૫) તા૦ (૧૧૮૮૬) ઈચ્મજદજરદી પારશી લોકોનેઃ શને (૨૨૦૫) તા૦ (૨૨૦૬) શ્રી જસ્તારાતી ચ્યે પંચાંગ શ્રી મુમબાઈ મધે કમતરીન માબેદ કરદુનજી મરજબાનજીનાં કારખાનામાં છુપાઈ છે. ચ્યે પંચાંગની કીમત રૂ.રુ.

ૄ ચિંમ પંચાંગ સંવત ૧૮૮૯ (ઈંગ્સંગ્૧૮૩૨) સુધી માંએદ ફરદુનજી મર જખાનજીએ પાતાનાં સુંબઇ સમાચાર છાપાખાનાંમાંથી દર વર્ષે પ્રસિદ્ધ કર્યા કીધું હતું, અને તેમના પછી પણ હાલ સુધી એંબેજ છાપાખાનાંમાંથી એ પંચાંગ નીકલે છે, અને તેની આ ચાલુ સંવત ૧૯૫૦નાં વર્ષમાં ૮૬ મી આવૃત્તિ નીકલી છે.]

ગાહામભારા ઉત્તર દક્ષિણ ગાળાર્ધામાં શું જુદે જુદે હીંગામે કરવા જોઇએમે ? બનાવનાર, અરદેરાર શાસભજી દસ્તુર કામદીનના દક્તર સ્મારા-કારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૧ યજદજરદી. ૧૮૮૨ ઈરાવી.

જમરોદી નાેરાજ ખનાવનાર, અરદેશર સાેરાખજી દસ્તુર કામદીનના. મુંખઈ વર્તમાન છાપાપ્પાનું ૧૨પ૨ યજદજરદી ૧૮૮૩ ઈરાવી

જમરોદી નાેરાજ સં**ખંધી ૨૧ સવા**લાે. લખનાર, અ∘ સાે∘ દ∘ કામ-દીને. જામે જમરોદ છાપાખાનું. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ ઈરાવી.

જ મરાદી નારાજ ચ્યેટલે શું ? લખનાર, અરદેશર સારાયજી દસ્તુર કામદીન જમેજમરાદ છાપાખાનું ૧૨૬૬ યજદજરદી ૧૮૯૭ ઇરાવી.

જમશેદી નાેરાજ સંબંધી રોંઠ ખેન રૂન્કા કામાજીનાં ભુલભરેલા વિચારાે લખનાર, અને સાન્દન્કા મદીને મુંબર્કા ધીન્જન ને પીટીટ પારસી આરફનેજ કેપટન પ્રોંટીંગ વર્કસન્ ૧૨૬૮ યજદજરદી. ૧૮૯૯ દશિવીન

જરેથાશતી દીનમાં કંપીશાની શાહેદીની કીતાય અથવા કદામ પારશી તારીખની ખાબતમાં શ્રી કરાન દેરાનાં કસિક્હાંન શેહરનાં નજીમી તથા મોલમાવાનાં કારસીમાં ખનાવેલાં મેહેજરની નકલ ગુજરાતીમાં તરજૂમાં કરનાર ડાશાભાઈ શારાખજ મુનશી જમેજમરેદ છાપાખાનું ૧૨૦૨ યુજદજરદી ૧૮૩૨ કરાવી

જરથારતી સને, હાલની નવી શાધા અને તેમાં વીરાસ કરીને ખીલા-

રાષ્ઠ્રી લેખાની શાધ ઉપરથા ભેઠરાંમજ ભીખાજ કાંગા દક્તર આશકારા છાયાખાનું, ૧૨૩૪ યજદજરદી, ૧૮૬૫ ઈશાવી.

ં જ્રાેેેરાસટરીચ્યન કાલેનડર યાને જરતાેેેસલા પંચાંગ યઝદેજરદી ૧૨૪૦ નાં વરસતું. પરવરતાવનાર, ખરજાેેેરજી નશરવાનજી કુતાર સુંખઈ ચા**છ**ક પ્રેસ્ત ૧૨૪૦ યજદજરદી ૧૮૭૦ ઈરાવી

િચ્ખે કાલેનડર યજદજરદી ૧૨૪૧ તથા ૧૨૪૨ માં શેઠ ખરજોરજીચ્ખે પ્રગઠ કીધાં હતાં. તે પછી તેવણુ મરણુ પામવાથી યજદજરદી ૧૨૪૪ થી તે આજ સુધી શેઠ મનચેરજી હેારાંગજી જાગાેસ દરશાલ ઘટતા સુધારા તથા વધારા સાથ પાતાનાં સુંખઇ વર્તમાન પ્રેસમાં પ્રગઠ કર્યા જાય છે.]

તારીએ જરતાંગતી, ઈત્માને પારસી લોકોના પેગંમખર હજરત જરતા-રાતના રાને તેહુકાક કરવાની ખાખદમાં ચલાવેલી તકરાર નવરાજજ ક્રરદુન્જ જામેજમરોદ છાપાપ્પાનું ૧૨૨૦ યજદજરદી ૧૮૫૦ કરાવી

તા**ંર મી મારચે સુરય હીંદુ તથા પારસી રીતી સુજભ વેશના યુફજના નથી**, તથા દસ્તુર અસફંદીઆરની કખીસાત્રી ચાપડીને ગેરઈન-સાફ- લખનાર, અરદેશર સારાયજી દસ્તુર કામદીન જમેજમરીદ છાપાખાનું. ૧૨૬૬ યજદજરૃદી. ૧૮૯૭ ઈશવી.

દરે ઉલહજલ કીતા ખેતા તરજુમાં, કે જે રદ જવાય છે અદલે કવી-વ્યા અર અદમે જવીજે કપ્તીમે દર શરી અતે જરતાશતા વ્યા નામની કેતા-યના ફારસીમાં યતાવનાર હાજમાહમદ હારોમ વ્યામકે હાંના તરજુમાના કરનાર ડાશાભાઈ શારાયજ મુનશી જામેજમરોદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૦૫ યજ-દજરદી. ૧૮૩૬ ઈશાવી

દે મહીના વ્યને હારમજદ રાજે રા સ્રી મારવ્ય નથી લખતાર, વ્યન્ક સાન્દ્ર કામદીન જમેજમરોદ છાપાપ્યાનું ૧૨૬૫ યજદજરદી ૧૮૯૬ છે.

પારશી કેવ્યાલંડર પેહેલીવાર છપાઈ વાહેર પડીઉં છે. તેમાં કદમા તથા રોહેનસાહી પારસીચ્માના રાજ, માહા, જરાતા, તથા ઘઢમભારાતા ખાલાસા અને ચ્પે વતરાગે લગન તથા તલાકતે લગતા ધારા વીગરે દાખલ ક્રીધું છે. બનાવનાર, બેહેરાંમજી કાવરાજી. મુંબઈ મધે દાદી પરેરામા છાપીઉં છે. ૧૨૩૭ યજદજરદી. ૧૮૬૭ દરાવી.

[એ કાલેનડર લાગત પાંચ વર્ષ સુધી દરશાલ પ્રગટ થકું હતું.] પારસીઓનું નવું તથા કસરનું વર્ષ, તથા રપીયવન અને ગાહમખા-રાેનાં જરાના વીરો. ખનાવનાર, અરદેશર શાેરાખજી દસ્તુર કામદીનના. દક્તર આશકારા છાપાખાનું ૧૨૫૧ યજદજરદી ૧૮૮૨ કશિવી.

પંચાંગ પાેથી, જે મધે સવંત ૧૮૦૧ થી તે ૧૯૨૭ સુધી કુલ વરસ ૧૨૭ ની હીંદુ, ઈસાઈ, પારસી, મહુમદીયાન તથા ચીનાઈ તારીએા જે પુરૂથવીના જોદો જોદા ભાગાપર વપરાય છે તેના જમાવ કરીને તેમને લગતી કેટલીક જાણ- લાજોગ ખાર્ખદાની નાંધ સાથે શદવી સ્તનજી કરામજી વાછાએ તહીં આરં કરી છે. સુંખર્ધા યુનિયન પ્રેસ ૧૨૪૧ યજદજરદી ૧૮૭૧ દશિવી.

ુ ખતેશર રદ જવાબ, કખીશાની ખારે હે વેહીજક કેતા ખના હાલ તુરત કદીમી જરથારાતી વ્યાને તથા ખીજા દાના વ્યાને વાંચી વાંકેક થાવાથકી મુલ્લાં કીરાજ ખીત મુલ્લાં કાઉરા મુમ્બઈ સમાવ્યાર છાપા ખાનું. ૧૧૯૦ યજદજરદી ૧૮૨૮ કરાવી

યઝદેજરદી સને રોઠ ખ ર કામાજીએ યઝદેજરદને તખ્તે મેસવાના રાજ ૧ લા માઠ ૧ લા તથા તાજ્ ૧૯ મી જીતના દીવસ ડેરવ્યા છે તે ભુલ ભરેલા છે. લખનાર, અ સા દ કામદીન જામેજમરાદ છાપાખાનું ૧૨૬૫ યજદેજરદી ૧૮૯૫ કરાવી

[સ્મેની સાથે સ્મેજ વખતે સ્મેવણે "વરસ ૩૬૫ દહાડાનું રેહવાથી શું ખાજ-રાજગારા ખાંઠી રીતે થાય છે?" તથા "તા∘ રેર મી મારસ યા હાલના દે મા-સની ૧૯ મી જીન જરથાશતી વરસના પેહેલા દીવસ નથી તથા ઘંખારા ફતુ-સ્માનાં જરાના નથી" સ્મે નામનાં મે ચાપાંનીઆં જામેજમરોદ છાપાખા-નાંમાંથી ખાહેર પાડમાં હતાં.]

રદ જવાઅ રૈહેનુમાએ જરતારાતામાથી જનમ પામેલાં તકલીદી (૨૪૦૦) વરશનાં ચાપાની આના અને પુરાતમ ગ્રંથામાથી માતેબર દલીલ દાખલા-એમાથી (૨૨૩૯)ના ખરા શને શાખેત કરી આપનાર કાવરાજ શારાબજ પટેલ દક્તર આશકારા છાપાખાનું ૧૨૧૯ યજદજરદી ૧૮૫૦ કરાવી

ે રેશાલ એ એશતેશહાદ ઈ આને જરતારાતા પાકદાનમાં કળીશા જા એજ નથી તે બાબનાં ૩ મેહજરાની અસલ ફારસી તથા તેહેના ગુજરાતી તરજીમાં તેમ કેતાબને તહે આર કરનાર મુલ્લાં ઇશિજ ખીન મુલ્લાં કાઉશા ગુજરાતી તરજીમાં કરનાર માંબેદ ફરદુનજી મરજબાનજી મુમબહ સમાવ્યાર છાપા-બાતું. ૧૧૯૭ યજદજરદી ૧૮૨૮ ઇશિવી.

ુ વધારા, રેશાલચ્મે ચ્મેશતેરાહાદાતની ચાપડીતા. ઈયાને મેહજરાની ચાપડીચ્મા જે કદમીચ્માની તરફથી ગચ્મેચ્યાં વરશમાં છપાઈ છે તે**હતા** વધારા, મુમબઇ સમાચાર છાપાપ્યાનું, ૧૧૯૮ યજદજરદી, ૧૮૨૯ ઈરાવી.

શવાહેદાલ નફીશે ફી વ્યશયાતાલ કર્ષ્યાશે, ઈઆને પવીતર શાહેદી કૃષ્યીશા શાળત કરવાની બાબતમાં ફારસીમાં યનાવનાર હાજીમહમદ હાશમ વ્યયશિકહાંની ચુજરાતીમાં તરજીમાં કરનાર ડાશાભાઈ શારાયજી સુનશી વ્યપ્યારે કૃષ્યીશેનાં લીધાગ્રાષ્ટ્રીક પ્રેસમાં ૧૧૯૭ યજદજરદી ૧૮૨૮ ઈશવી

્ **હામીનના ૧ લાે દહાડા તે જરેથારતી વરસના ૧ લાે દહાડા નથી**-લખનાર, અરદેશર સારાખજી દસ્તુર કામદીન જમેજમરાદ છાપા**ખાતું.** ૧૨૬૬ યજદજરદી ૧૮૯૬ કરાવી Cowasjee Patell's Chronology, containing corresponding dates of the different Eras used by Christians, Jews, Greeks, Hindus, Mohamedans, Parsees, Chinese, Japanese, etc. By Cowasjee Sorabjee Patell, London: Trubner and Co., 60, Paternoster Row. MDCCCLXVI.

The Parsee Culendar and Directory for the year of Yezdijird 1238. Compiled by Sorabjee Rustomjee Bunshah. Bombay: printed at the Education Society's Press. 1868.

[એ કાલેનડર લાગત ત્રણ વર્ષસુધી દરશાલ ઈંગ્રેજીમાં પ્રગટ થયું હતું.]

પંદનામાં અથવા નશીહતની ચાેપડીએા.

જાવીદાંને ખેરદ રોહનશાહ હારાંગવાલી, તથા પુરાતમ પારસી પાદશાહોની નશીહતાના ગુજરાતીમાં તરજીમાં પાલણજી જીવણજી હાંઠરયા ભાંભ જામે જમરોદ પ્રીંટીંગ પ્રેસ કુંગ્ ૧૨૫૪ યજદજરદી ૧૮૮૪ ઈરાવી

નશીહતના ભાગ, ઈઆને પાદશાહ નારોરવાંન આદેલનાં વજીર ખુજોર-ગમ મેહેર તથા અરસતાતાલીસ હુકામનીદાંનાઈ ભરેલા સવાલ જવાખની. તથા મુખતેશર શાહનામું, શાહાનામાંના ઈતીહાસ ગઈચ્યામરશથી તે છેલા પાદશાહ યજદેજરદ શેહરીઆરની પાદશાહી સુધીના સુધારીને કવે-તામા. પેશતનજી કુવરજી ડાક્ટર ભરૂમવાલા જાખ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૪૦ યજદજરદી. ૧૮૭૦ કશિવી.

પંદનામું દસ્તુરાંન દસ્તુર સ્માદરભાદ મીન મારારાપંદનાં પંદનામાંનો સ્મિપ્પતેરાાર; તથા મીનાપ્પેરદ કેતાત્મ પાજંદ જેભાનમાં દસ્તુર મજકુર સ્માદરભાર ખીન મારારાપંદની બનાવેલા તેના ગુજરાતામાં મુખતેરાર તરજીમાં દસ્તુર જમરાદજી સ્મેદલજી જામાસ્ય સ્મારાાના ૧૨૧૦ યજદજરદી ૧૮૪૦ કરિયી

પંદનામું—શ્રી જરતાસ્ત પેગમભર સાહેબનું કરમાવેલું પંદનામું, ચ્મેડલે જે નશીહતનામું. પેહલવી જબાનમાંથી ગુજરાતી જબાનમાં તરજીમા દસ્તુર ચ્મેદલજી દારાબજી જમાસ્પચ્માશાના મુંબઈ સમાચાર છાપાપ્યાનું. ૧૧૯૩ યજદજરી. ૧૮૨૪ ઈશવી

પંદના મચ્યે મુલ્લાંફીરૂજ, ઈઆને મુલ્લાંધીરાજનું ખનાવેલું નશીહત-નામું, અથવા ચાંહાંકશાસ્ત્ર ચ્યે ચાપડીમાં અસલ મુલ્લાંધીરાજ સાહે-બનું ખનાવેલું ફારસી નશીહતનામું તથા ખીજી કેટલીચ્યેક પરચુટણુ ખેતા તે-હની ગુજરાતીમા માર્ચ્યની શુધાં માખેદ ફરદુનજી મરજમાંનજી. ૧૨૦૩ યુજદુજરી. ૧૮૩૪ કરાવી.

. **માકુલાતે ભહમની**; વ્યે કેતાબુમા કેરશાસ્પનામાં મુધેનાં કેરશાસ્પ્ર તથા ખરહેમન વચે થાવ્યોલા દાનાઈના જવાબ સવાલામાથી થાડાવ્યક જવાખ સવાલ તથા તે સાથે મેં માકુલાંતે ખહુમની કેતાખના ખનાવનાર (સુલ્લાં કાઉરા રસ્તમજલાલ) મોરાતાંદ પાતાની તરફથી કેટલીમ્પેક હેકમત તથા દાનાઈ તથા ખાદારાનાશી તથા નશીકતા તથા નજીમ તથા સતારાવાની ગરેદરા તથા ચેહારે મોનારારાની ખાખત તથા દીને માજદીઅશાનીનાં ત્રાદેર સાખના અને તેવનાંમ્પે ખીજાું ઘાયુંમ્પેક દાખલ કરેલું છે. માબદ ક્રસ્દુનજી મરજબાનજી દમણ મધે પાતાનાં છાપાખાનામાં ૧૨૧૧ યજદન્જરદી ૧૮૪૨ ઈરાવી.

પારસીએાની તવારીખ તથા ભુગાલને લગતાં પુસ્તકા. જયાની તવારીખ તથા ભુગોલને લગતાં

થ્ય વસ્તાની ભૂગાળ લખનાર, ચ્બેરવદ જીવનજ જમરોદજ મોદી, મી. ચ્મે. મુંખર્ક ફાઇ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૬ યજદજરદી. ૧૮૮૬ દરાવી.

ચ્યાદર ચુશસ્ય નામના ચ્બેક પુરાણા ઇરાની વ્યાતરાકદેહની તવારી ખ લપ્પનાર, જીવનજી જમરોદજી માદી મુંબઇઃ ચ્યેજ્યુંકેશન સાસેઠીનાં છાપ-પ્યાનામાં છાપ્યું. ૧૨૬૨ યજદજરદી. ૧૮૯૩ ઇરાવી.

કરા**નની તવારીખ,** પુરાતમ જમાનાથી તે છેલા યઝદજરદની પાદ-શાહીની આખેરી આવી તાંહાંસુધી બેહરાંમજી ભીખાજી કાંગા. દક્તર આશકારા છાપાપ્પાનું. ૧૨૩૨ યજદજરદી. ૧૮૬૨ કરાવી.

ધરાનની સુખતેસર તવારીખઃ ક્યામરશના વખતથી તે યઝદજર્દ રોહરીયારનાં રાજ્યની આખરી સુધીની પત્રના આકારમાં, દરેક પત્રને લ-ગતા સવાધા સાથે ખઠમનજી બેઠરાંમજી પટેલા દફતર આશકારા છાપા-ખાતું ૧૨૪૨ યજદજરદી ૧૮૭૨ કરાવી

િચ્ખે પુસ્તકળી ખીજી આવૃતિ કિ. સ. ૧૮૭૩માં, ત્રિજી કિ. સ. ૧૮૮૦ માં અને ચોથી કિ. સ. ૧૮૮૯માં પ્રગટ થકિ હતા.]

મ્યેક વખત મ્યાખી દુનિયાંમાં સરદારી ભાગવી ગયલા ઇરાંની યાદશાહાના હુંક મ્યહેવાલ ખતાવતાર, કમતરીન મ્યરેદેશર સારાખજ દસ્તુર કામદીનના મુંબઇ, મેજિયુકેશન સાસાયઠી પ્રેસ ૧૨૫૧ યજદજરદી ૧૮૮૧ ઇરાવી

કદીમ નક્ષે ધરાન, અથવા ધરાન દેશના જુદા જુદા પાહીડા અને રાહે-રા ખાતે હખામનિયન અને સાસાનિયન વંશાના પાદશાહાએ ઉભી કરેલી ધમારતા, મીનારા, બાવલાં, લેખા, વિગેરેને આસરે ૧૦૦ ચિત્રામાં સમાવી તેમનાં ધંગ્રેજી, ગુજરાતી તથા ફારસી ભાષાએમાં બયાંન કાવશજી દીન-સાહજી કેઆસના બામ્બે એજ્યુંકેશન શાશાહીટી પ્રેસ ૧૨૫૮ યજદજરદી. ૧૮૮૯ ધરાવી તકવી અતે દીને માજદી અસનાં, એટલે જે સલમાંને ફારસી ઈ આને દીની આર દસ્તુરના ભાઈ મેહદી ફરૂખ ખીન શખસાંનને મુસલમાંનના પેગન્ય હજરત મહમેદ અસલ અરખીમાં એકેદનામું લખી આપ્યું તથા હન્જરત અલીએ પારસી મેહરામશાદ ખીન ખેરાદરૂશને પાતાના તથા પારસીનાં આખા ટાલાના સંભાલમાં લખી આપેલાં એકેદનામાંના પેહલે ફારસી જાખાંનમાં તરજીમાં કરાવીને તે ઉપરથી ગુજરાતીમાં તરજીમાં શારામજી જમરોદજી જીજી ભાઈ જમેરોદ છાયાખાનું ૧૨૨૧ યજદ જરદી ૧૮૫૧ કરાવી

તવારી ખેં કદી મ કરાન માલકમકૃત કરાનના પુરાતન કલાહાસનું યુજરાતી ભાષાંતર તથા એ દેશની કદીમ તવારી ખને લગતી આજ દીનસુધી થયલી નવી તેવી શોધોના દીભાગ્યામાં આપેલા મંદ્રોપ હેવાલ સહીત. જમરી-૬છ પાલસુજી કાપડી આ યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૩૮ યજદજરદી ૧૮૬૮ કરાવી.

તવારીએ મલુકે તવાયકે જર્થાસ્તીઆંન શીકંદર પછી અરદેશર ખાયગાંન શુધી પાનતસ, કાર્પાદાસીઆ, આરમીનીઆ, મીદીઆ-આત્રા-પૈતીન (આદર ખીજાન), ખુદપરસીસ (કારસીસ્તાંન) તથા પારથીઆનાં માજદીઅસનાન રાજયાના ઇતિહાસ [ઇ સ પુ. ૩૩૦થી ઈ સને ૨૨૬ સુધી] ખનાવનાર, જમરોદજ પાલણજી કાપડીઆ મુંખઈ વર્તમાન છાપા-ખાનાંમાં ૧૨૫૦ યજદજરી ૧૮૮૧ ઈશવી

તવારીખેં સાસાનીષ્યાંનઃ યાને ઇરાનના સાસાની તખકાના પારસી પાદશાહોની તવારીખ સુખ્ય કરીને રૉલીનસન અને પ્રીરદાસીના, તેમજ ખીજા ઇંગ્રેજી અને ફારસી ગ્રંથા ઉપરથી, શીક્ષાએના અને તખ્તાએનાની વીદવાંનાએ કરેલી છેલી શાધાને આધારે બરજોરજી પાદલનજી દેસાઈ તથા પાદલનજી બરજોરજી દેસાઈ દક્તર આશકારા છાપાખાનું ૧૨૪૯ યજદેજરી ૧૮૮૦ ઈશાવી

તવારીએ હખામનીઆંન યાને કરાનના હખામની તખક્રાના પાર્સી પાદરાહિની તવારીખ કંગ્રેજી તથા કાર્સી ગ્રંથા ઉપરથી, તેમજ ખીલારાકા તખ્તીઓ અને ખીજી છેલી શાધાને આધારે અનાવનાર, અરજોરજી પાહલનજી દેસાઈ તથા પાહલનજી અરજોરજી દેસાઈ મુંબકે દક્તર આત્ર રાકારા છાપાખાનું ૧૨૫૮ યજદજરદી ૧૮૮૯ કરાવી

તારીખે શાહાને ધરાન યાને કદીમ જમાનાથી તે પાર્સી એમાં હિંદુસ્તાન્નમાં આવી વસ્યા ત્યાં સુધીની પુરાતન ધરાનદેશની સંપૂર્ણ તવારીખ ભ દક્તરોમાં ખનાવનાર, પાહલનજી ખરજોરજી દેસાઈ (અરદેશર સાહરાખજી દસ્તુર કામદીનવાળા ધનામના ગ્રંથ) મુંખઈ સ્ટેન્ડર્ક પ્રોંટોંગ પ્રેસ ૧૨૬૫ યજદજરદી ૧૮૯૫ ધરાવી

દરકુશે-કા**વાની** યાને કાવાના ખાદશાહી કુંડા. જુદાં જુદાં પુસ્તકાે ઉપટ

રથી સંગ્રહ કરીને લખનાર, ચ્ખેરવદ દાદાભાઈ ખરરોદજ દારડી મુખઇ વર્તમાન છાયાખાનું ૧૨૬૩ યજદજરદી ૧૮૯૪ દશિવી

પારસી પાદશાહાની તવારીખ, ક્યાને કદીમ કરાન દેશના પારસો લોકાના પાદશાહા તથા તેમ્માને લગતી ખીજ બાબતાના અહેવાલ શાહ-નામાંના આધાર ઉપરથી મનચેરજી કાવરાજી શાપુરજી (મનસુખ) જામ-જમરોદ છાપાખાનું ૧૨૪૨ યજદજરદી ૧૮૭૩ કરિયી.

[એ પુસ્તક ૪ ભાગામાં પાદશાહ કાઉરાના અહેવાલ સુધી છપાયહ્યું છે.]

યુરાતન જમાનાના પાર્સી માં: તેમ્પા વીરા હીરાડાટસનું લખાણ; અને અવસ્તાવાણી સાથ તેની સરખામણી અને ફરક બનાવનાર, પાદ-લનજ બરજોરજ દેસાઈ સુંબઈ સ્ટેનડર્ડ પ્રીંટીંગ પ્રેસ ૧૨૫૭ યજદજરદી. ૧૮૮૮ ઈરાવી

ુ **યુરાતન પારસી**ચ્યા**ની તવારીખ** અસલ ફારસીમાં ખનાવનાર શ્રી ઇરાન દેશના શાહજોદા જલાલ કાજાર તરજીમા કરી પ્રગટ કરનાર, અરદેશર ડાેેેરાા-ભાઈ મુનશી દફતર આરાકારા છાપાપ્યાનું. ૧૨૪૦ યજદજરદી. ૧૮૭૧ ઈ

[એ પુસ્તકની ખીજી આવૃતિ ઈ સ. ૧૮૭૭ માં પ્રગટ થઈ હતી.]

શાહ જમરોદ અને જમશેદી નધ્યારો ઝ લપ્યનાર, જીવનજી જમ-રોદજી મોદી. મુંખઈઃ સ્પેજ્યુકેરાન સામેઠીના છાપખાનામાં છાપ્યું. ૧૨૬૨ યજદજરદી. ૧૮૯૩ ઇરાવી.

સાસાની શાહનામું: યાને કરાનના સાસાની ટાળાના પાર્સી પાદરાાહોના શાહનામામાં આપેલા હેવાલના તરજીમાં; જેની જોડે કરાનની આરબાર્ચ્ય કરેલી કતેહના મિરપ્યુંદ આપેલા હેવાલ, શાહ દારાં અને સેકંદરને લગતાં ફિર્દ્દસી તથા નિજામીએ આપેલાં બયાના, અને શાહનામું બનાવનાર શાયર કિર્દ્દસી તથા નિજામીએ આપેલાં બયાના, અને શાહનામું બનાવનાર શાયર કિર્દ્દસી તુસીના હેવાલ વધારા દાખલ આપ્યાં છે. બનાવનાર, એકેસ્તનશીન અરજોરજી પાહલનજી દેસાકી, તવારીખના જાણવાજોગ બનાવાને લગતા નોટા તથા સાસાની શેકેનશાહતના એક નક્ષા સાથે. છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર, પાહલનજી બરજોરજી દેસાકી મુંબકી જે. ન પીટીટ પારસી આર-ક્રીજ કેપટન પ્રિંટિંગ વર્કસ. ૧૨૬૯ યજદજરદી. ૧૮૯૯ કરાવી.

હુખા મની વ્યન શહેનશાહતની જાહાજલાલી, યાને હુખામની વ્યન વંશની પારસી શહેનશાહત કેવી જાહાજલાલી ભાગવી ગઈ છે તે વીશના જાણવાજોગ ડુંક ઇનેતે ખાખ (હુખામની વ્યન તવારી ખાનાં જીદાં જીદાં પુસ્ત-કા ઉપરથી સંત્રહ કરીને). લખનાર, વ્યેરવદ દાદાભાઈ ખરશેદજ દારડી. સુંબઈ વર્તમાન છાયા ખાનું. ૧૨૬૪ યજદજરદી. ૧૮૯૫ દશિવી. The Antiquity of the Avesta, a paper read before the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society on the 26th June 1896. By Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Printed at the Education Society's Press. 1896.

The Bas-Relief of Beheram Gour at Naksh-i-Rustam, and the Horse in ancient Irān. Two papers read by Jivanji Jamshedji Modi, B.A., before the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society and the Bombay Anthropological Society. Bombay: Printed at the Education Society's Steam Press. 1895.

The River Karun, a paper read before the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society on the 16th January 1899. By. Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Printed at the Times of India Steam Press. 1889.

Syavakhsh and Sudabeh. Being a reply to Dr. I. C. Casartelli, with reference to the Alleged Practice of Next-of-Kin Marriages in old Iran. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B.A. Bombay: Education Society's Press. 1892.

હિંદુસ્થાન આવ્યા પછીનાં પારસીએાની તવારીખને લગતાં પુસ્તકાે.

અયોરનાન ટાળાની ભગર સાથ વંશાવળી, તથાનવસારીના ભગરસાથ માંબેદાનાં ધર્મને લગતાં કામાના ભાગ લાગ વેંહેંચીને ખાવાની રીત, વીગેરે. ખનાવનાર, એપેરવદ રૂસ્તમજી જમાસ્યજી દસ્તુર મેહેરજી રાણા નવસારી પ્રીંટીંગ અને રૂલીંગ પ્રેસ ૧૨૬૮ યજદજરદી ૧૮૯૯ કરાવી

ખાલાશેએ પનચાત, એટલે જે જરતારાતા પ્રારકાનાં નેક લોકોને વાકેક કરવા સાર્ક આગલા દાહડા ઉપર આપડી અંનજીમનના સાહેબાના વખતમાં જે કાંઈ ખનેલું છે, તે જીનાં દક્તરા મધેથી ઉતારીને પ્રગટ કીધું છે. અને તેઓરપછે હાલની પનચાતનાં મેમખરાના વખતમા શવત ૧૮૯૦ થી તે શવત ૧૮૯૮ સુધી તથા તરશાદીઓના શવાધીનમાં જે કાંઈ ખનેલું છે તે- હેની શરવે ઉપજ નીપજ આપડા પ્રીરકાના લોકોને વાકેક થવા સાર્ફ જાહેર ક્રીધું છે. ખનાવનાર, માજદીઅશની દીનના તાબેદાર—એક બંદ ખાદા [સર જમરીદજી જીજીલાઈ નાકઈટ.] જામે જમરીદ છાપાખાનું. ૧૨૧૨ યજ-દજરદી. ૧૮૪૩ કરાવી.

તવારીખે નવસારી (નકશા સાથે). ખનાવનાર, શાેરાખજી મનચેરજી દિસાઈ નવસારી સ્માર્યવિજય પ્રેસ ૧૨૬૬ યજદજરદી ૧૮૯૭ ઇશિવી

ધુપનીરંગ વ્યતે વ્યાક્રીનગાંનમાં યાદ કરવામાં આવતાં નામીચા નર-નારીવ્યાનાં નામા તથા તેમનાં ભલાં કામાની નાધ વિષે ઇનામના નીખંધ લખાનાર, ખહુમનજી ખેઢરાંમજી પેટેલ મુંખર્કા દક્તર આરાકારા છાપાખાનું ૧૨૬૭ યજદજરદી. ૧૮૯૭ કરિયાની

પારસી પ્રકાશ, અથવા પારસી એમાં કરાનથી હિંદુસ્થાન આવ્યા ત્યારથી તે કે સે. ૧૮૬૦ સુધીમાં તેઓના સંબંધમાં ખનેલા અગત્યના ખનાવાની વર્ષોને અનુક્રમે નાંધ દક્તર ૧ લું;—૧૧ ભાગામાં ખઠમનજી બેઠરાંમજી પટેલ દક્તર આશકારા છાપાખાનું છાપવું રારૂ યજદજરદી ૧૨૪૮—કરાવી ૧૮૭૮; ખતમ યજદજરદી ૧૨૫૮—કરાવી ૧૮૮૮

િચ્મેનાં ખીજાં દક્તરના પાંચ ભાગાે ઇ સ ૧૮૭૩ સુધીની નાેધાના ઇ સ ૧૮૯૯ સુધીમાં છપાઈ પ્રગટ થયા છે.ો

પારસી મરત્યુક ઇયાને મુંબઇમાં ઇંગ્રેજી તથા ગુજરાતી વર્તમાનપત્રોના પાયા તપ્યાયા ત્યારથી તે ઇ. સ. ૧૮૬૦ મુધીનાં વરસામાં થયલાં જાણીતા પારસીચ્યાનાં મરત્યુંકાની તેમાં સ્યાયેલી નાધાના સંગ્રહ. કરનાર, બહમનજી મહાંમજી પટેલ મુંબઇ દફ્તર સ્યારાકારા છાપાપ્યાનું ૧૨૫૬ યજદજરદી. ૧૮૮૭ દરાવી

પ્રેહેરેશત, મ્બેટલે જે શ્રી નવસારીની વડી દરેમેહરમાં નાવર થામ્પે છે તે નાવર થનાર ધણીનું નામ, નાવર થવાના દીવરા ઇતીમાદી જે નાધી રાખ-વામાં આવે છે તે છપાવી પ્રગટ કરનાર, મ્બેલ્ પ્યુરરાદજ દસ્તુર જમરાદજ જમાસ્યમારાાનાં મુંખઇ મધે મંગરેજી તથા ગુજરાતી "જાખ પરીંદીંગ" છાપાખાનાંમાં છાપીઉં છે. ૧૨૪૦ યજદજરદી ૧૮૭૧ ઇરાવી

મુંખઇના ખાહાર જેમાં આ ટાપુની આગલી તથા પાછલી હાલતનું વર-ણન, જાદી જાદી ત્રાતના લોકોચ્મે આવીને કીવેલા વારા, તેચ્યા માહેલા કેટ-લાક પરમારથીચ્યાની જંદગીના જાણવા લાચ્યેક અહેવાલ, અને તે ઉપરાંત ખીજી ઇત્યાદ રાખવાજોગ ખીનાચ્યા- નાેધ લેણાર, રતનજી ફરામજી વાછા-મુંબઈ યુનિયન પ્રેસ- ૧૨૪૩ યજદજરદી ૧૮૭૪ ઈરાવી-

સુ**રતની તવારીખ**. ખનાવનાર, ચ્ખેદલજ ખરજેરજી પટેલ સુરત અ-ખબાર છાપાપ્પાનું. ૧૨૬૦ યજદજરદી. ૧૮૯૦ ઈરાવી.

હાદેસાનામું, ઈવ્યાને શ્રી હીનદેશતાંતનાં વશનારા પારસી લોકોના આગ-લા હોદેસાવાના હેવાલની કેતાબ મ્બે કેતાબ મધે કીસ્સા ત્રણ તથા બીજી વાતા છે, તેહની વીગત કીશચ્બે કાઉશ વ અફશાદ તથા કીશચ્બે શંજાણ તથા કીશચ્બે મેહસુદ ભેગડે તથા બીજી કેટલીચ્બેક વાતા ચ્બેકઠી કરી તેહની આવ્યે ચ્બેક કેતાબ કરી છે. દસ્તુર ફરાંમજી અસપંદીઆરજી સ્બાડી. મુંબઈ સમાચાર છાપાખાનું. ૧૨૦૦ યજદજરદી. ૧૮૩૧ કેશવી.

Akbar and the Parsees. By R. P. Karkaria. [Printed by permission from the Calcutta Review for January 1897.] Calcutta: Printed at the City Press. MDCCCXCVII.

The Parses: their history, manners, customs, and religion. By Dosabhoy Framjee. London: Smith, Elder and Co., 65, Cornhill. Bombay: Smith, Taylor and Co., 1858.

[એ ચાપડીની ખીજ આવૃતિ ૧૮૮૪ માં એ દક્તરામાં બાહેર પડી હતી.] રાહરસમ, રેવાજ, કિઆ, વગેરેને લગતાં પુસ્તકા.

ચ્યવસ્તા જમાનાની ધરસંસારી ભાભદ લેપ્યનાર, ચ્પેરવદ જીવનજી જમરોદજી માદી, ખી. ચ્પે. મુંબઇઃ ફેાર્ટ પ્રીંટીંગ પ્રેસ. ૧૨૫૫ યજદજરદી ૧૮૮૬ ઇસવી

અશાક્રવાહ**રાની ક્રીયા ચાલુ રાખવાનું જરવારતા ધર્મનું ક્રમાંન** તથા કરવરદેગાનના દીવસાપર શું શું ક્રીયા કરવી જોઈય તે વીરા દસ્તુર જામા-સપજી મીનાચેહરજી જામાસ્ય સ્માશાના ચ્ખેમ ચ્મે; ડા. શી. ચ્ખે જરવાસ્તા ધરમ અને ક્રીરીઆ ઉપર ચ્મેતેકાદ વધરાવનારી મંડલી તરફથી કરેલી વા-ચ્મેજ. જામેજમરાદ છાયાખાનું. ૧૨૬૪ યજદજરદી. ૧૮૯૫ કરાવી.

ચ્યાપણા ફીરકાના લાકાયે મુસલમાન લાકાના ધરમમાંથી અ-ખતાઆર કાધેલી કેટલીએક રસમા વીરો રોઠ શારાયછ હારમજ મેઠતા-એ રાઠનુમાએ માજદીઅસનાંન સભા તરફથી કરેલું ભાષાણ. જામેજ-મરોદ છાપાખાનું. ૧૨૨૧ યજદજરદી ૧૮૫૨ ઈરાવી. [પુસ્તક ૧ લું આંક ૬ થા]

ચ્યાપણા ફીરકાના લાેકાચ્યે હીં**દુ ધરમમાંથી વ્યખતી**વ્યાર કીધેલી કે**ટલીચ્યેક રસમા** વીરો રોઢ ચ્યેદલજી નરારવાંનજી માસટરે રાહૃતુમાચ્યે માજદીવ્યસનાંન સભા , તરફથી કરેલું ભાષાણું જામેજમરોદ છાપાખાનું. ૧૨૨૧ યજદજરદીઃ ૧૮૫૨ ઇરાવીઃ [પુસ્તક ૧ લું વ્યાંક ૫ માેઃ]

કરાંન મધે પુરાતન જમાનાના જરતારાતા લોકોમાં રાેેેેેેે સાંદા કરવાની ત્રીત, અને હિંદાસતાન ખાતે વસનારા પારસી અમાના રેવાજ પામેલી લગનને લગતા કેડલી એક બેજા અને નામુનાસેખ રસમાના મુખતેસર એાલાસા હેવે નાંમના રાહનુમાંએ માજદાઅસનાં સભાના મુનશી ભાઈ જમરાદજી લીમજી ભાઈ અપુએ વાંચેલા રેસાલા દફતર આરાકારા છાપાખાનું. ૧૨૩૨ યજદજરદા ૧૮૬૩ કરાવી [પુસ્તક ૨ જો. આંક ૩ જો.]

કદીમ ધરાનીઓ પર એકજ લાહી ધરાવતાં સગાંઓમાં પરણવા ખાએ મુકાયલાં એહોતાનના રદીઓ. એ વિષય ઉપર દસ્તુર દારાખજ દસ્તુર પૈરાતનજી સંજાણા, ખી. એ. એ અતરેની રૉયલ એશિઆડીક સાસાય-તીની શાખા સનમુખ આપેલાં એ કંગ્રેજી ભાષાણાના ગુજરાતી તરજીમા. ખનાવનાર, રસતમજી એદલજી શાપુરજી મેહેતા. મુંખઈ: દક્તર આશાકારા છાપાખાનું. ૧૨૬૦ યજદજરદી. ૧૮૯૧ હરાવી.

ગઉ**ષ્ઠુતના** ઉપ્યાગ વિરો પારસી ધર્મપુસ્તકામાં મળતાં ફરમાંના વ્યને બીજી કામામાં ચાલતા તેને મલતા રેવાજો વિરો ડાક્ટર યુજેન વિલ્હેમનાં લપ્પાંશના ગુજરાતી તરજીમાં મુંબઈ સમાચાર છાપાપ્યાનું ૧૨૫૯ યજદજરદી-૧૮૯૦ ઈરાવી

ચુજરેલાં એ તે માટે ત્રણ દીવસ પછી ખી ચાલુ ક્રિયા કરવાની કુરજ એ ખાબદ ઉપર દસ્તુર જમાસપજી મીના ચેહરજી જમાસપ સ્માશા-નાએ ક્રીધેલી જાહેર વસ્તુજ જામે જમરોદ છાપાપ્યાનું. ૧૨૬૫ યજદજરદી. ૧૮૯૬ કરાવી

જરથારતી ગુજરેલાંચ્યાની ક્રીયાચ્યા વીરા ચ્યેરવદ રોહરી આરછ દાદાભાઈ ભરૂચાચ્યે રાહનુમાચ્યે માજદી અસનાં સભા તરફથી કરેલાં પાંચ ભાષાણું દક્તર આરાકારા છાપાપ્યાનું ૧૨૫૩ યજદજરદી ૧૮૮૪ કરાવી [પુસ્તક ૪ થું આંક ૧૦ મા]

" જરેથાસ્તી ખામાં તનની પાકીજગી" મેં બાયત ઉપર મ્પેરવદ રોહરી આરજી દાદાભાઈ ભરૂ ચાર્મ્મ રાહનુમાર્મ્મ માજદી અસનાં સભા તર-ફથી કરેલાં ચાર ભાષાણું દક્તર આશકારા છાપાખાનું ૧૨૬૭ યજદજ-રદી. ૧૮૮૮ કરાવી. [પુસ્તક પ સું આંક ર જો]

" જર્રથાસ્તી એ ના ધરમ અને તેઓ માં ધરમ તરીકે ગણાતી રસ મા-જર્રથાસ્તી પુરત કો ની તપાસ ઉપરથી" એ વીરો એ સ્વદ રોઠ- દ્રી આર. દાદાભાઈ ભરૂ ચાએ રાઠનુમાએ માજદીઅસનાં સભા તરફથી કરેલાં બે ભાષાણા દક્તર આશકારા છાપા ખાતું ૧૨૫૬ યજદજરદી ૧૮૮૬ કરાવી [પુસ્તક ૪ થું આંક ૧૨ મા]

જરતાશતો પ્રેરકાના લાકામાં ચાલતા આવેલી રસમ મુજળ રવાનની પછવાં કે અણઘઢતા કોરીઆ તથા બેજા ખરચ કરે આમાં આવે છે તેહના રાહનુમાર્ચ્ય માજદીઅસનાં સભાની તરફથી કરેલા ખાલાસાે. દફતર આશકારા છાપાખાનું. ૧૨૨૮ યજદજરદી. ૧૮૫૯ ઠીશવી. [પુસ્તક ૧ લું આંક ૨૨ મા]

જરતાેશતી લાેકામાં રેવાજ યાં મેલી જીદ દીનની રસમા; તેચ્યાના ઉત્પંતી, ગેરફાયેદા અને ચુનાઢ વીરાે રાેડ શાેરાભજી શાપુરજી બંગાલીચ્યે રાઢનુમાચ્યે માજદીચ્યસનાંન સભા તરફથી કરેહું ભાષાણું જમેજમરાેદ છાપાપ્યાનું ૧૨૨૧ યજદજરદી ૧૮૫૨ ઈશવી [પુસ્તક ૧ હું આંક ૪ થાે]

જરતાશતી રવાંનાને લાહાડાંની ગાડીમાં મુકીને વ્યવલ મંજલ લઇ જવાને દીનની શરીવ્યત પરમાણે થની શકે નહીં તે બાબે દસ્તુર સાહેબાર્ચ્મ [મુંબઇની જરતારાતી વ્યંજીમનનાં કંડના તરસ્ટી સાહેબાપર] લખી માકલેલા ક્તવા જમેજમરોદ છાપાખાનું ૧૨૪૮ યજદજરદી. ૧૮૭૯ ઇરાવી

નેરંગ ઉપર વાચ્યાજ બનાવનાર દસ્તુર જામાસપજી મીનાચેહેરજી

જામાસપ વ્યાસાના મુંપ્યઈઃ ઈગલ પ્રીંટીંગ પ્રેસ ૧૨૪૮ યજદજરદી ૧૮૭૯ ઇશિવી

યારસી લોકોનાં લગન વ્યને તલાક ભાખેના સન ૧૮૧૫ ના ધારા (૧૮૧૫ ના વ્યાકટ નાલ્૧૫ મા), પારસીચ્યાનાં જંગમ મીલકત ભાખેના ધારા (૧૮૩૭ ના વ્યાકટ નાલ્લ મા), પારસીચ્યાનાં વારસા હીસા ભાખેના ધારા (૧૮૧૫ ના વ્યાકટ નાલ્ર૧ મા), વ્યને હીંદુસ્તાનના વારસા હીસા ભાખે સન ૧૮૧૫ ના " ઇનિડીવ્યન સકરીશન વ્યાકટ" નામના ધારા (૧૮૧૫ ના વ્યાકટ નાલ્૧લ મા) વધારા સાથે રચનાર, શારાયજી શાપુ-રજી ભંગાલી દક્તર વ્યારાકારા છાયાપ્યાનું ૧૨૩૮ યજદજરદી ૧૮૧૮ કરીવી

પંચાતના અકાષ્યર સાહેખાએ રવાંન તથા લગતના ખરચ કમ કરવા વીરો આગલ શું શું કાેરોરા કીધીચ! તથા આપણી ફરજીઆત શું છે તે વીરા રાેઠ દાદાભાઈ નવરાજજીએ રાઠનુમાંએ માજદાઅસનાંન સભા તરફથી કરેલું ભાષાણું જામેજમરાેદ છાપાખાનું ૧૨૨૧ યજદજરદા ૧૮૫૨ ઈરાવી [પુસ્તક ૧ લું આંક ૩ જો.]

મુંખઇની પારશીની પંચામિત આગલા દાહાડા ઉપર કેહેવા પાચ્યે આ ઉપર હતા અને કેહેવી રીતે કારોભાર ચલાવતા હતા તથા પંચાચ્યેતનાં મેમભરા કેહેવી રીતે મુકરર કરે આમાં આવતા હતા, વગેરે. ખનાવનાર, જરતારાતાચ્યાનું ભહું કહિનાર તથા મુંબઈની પારશીની માજી પંચાચ્યેતે જરતારાતા ફેરકાનાં ફાચ્યેદા તથા મુધારાને કોજે આગલા દાહાડાપર બાંધેલા રેગીઉલેરાન ચ્યેટલે જે કાચ્યેદા મુંબઈઃ દક્તર આરાકારા છાપાખાનું. ૧૨૩૦ યજદજરદી. ૧૮૬૦ ઈરાવી,

રીશાલે વ્યેજહારે શીવ્યાતે ઇરાંન, ઇત્યાને ઇરાનદેશની સફરના સારના રીપારડ માણેકજ લીમજ હુશંગ હાટરીવ્યાન ધુનિયન પ્રેસન્ ૧૨૩૪ યજદન્ જરદી ૧૮૬૫ ઇરાવીન

ચોચ્યાનની કિયા. યજદાંપરસ્તી દીનને આધીત રેહેનારા સાહેબાને મજ-દયરાની ધરમનું ફરમાન જાણવાને માંટે. ખનાવનાર, ચ્બેરવદ જમરોદજી ફરાંમજી ખત્રાભાઈ રખાડી. સુરત અખ્યાર છાપાપ્યાનું. ૧૨૫૭ યજદજ-રદી. ૧૮૮૮ ઇરાવી.

[એના ખીજી આવૃતિ કે સ. ૧૮૯૨ માં બાહેર પડી હતી.]

હાલ જમાનાના મુંખર્ધના જસ્થાેશતી વ્યામાં રેવાજ પામેલી લગતની કીરીઆ, રસમ તથા ખરચની બાબદમાં રોઠ નવરાજજી નાનાભાઈ ફરાં-મજીએ રાહનુમાએ માજદીઅસનાંન સભાતરકથી કરેલું ભાષાણું જામે જ-મરાદ છાપાખાનું ૧૨૨૩ યજદજરદી ૧૮૫૩ કરાવી [પુસ્તક ૧ લું આંક ૭ મા.] Astodan and Recorded Instances of Children having been nourished by wolves and birds of prey. Two papers read by Jivanji Jamshedji Modi, B.A., before the Anthropological and Natural History Societies of Bombay. Bombay: Printed at the Education Society's Press. 1889.

Charms or Armlets for some diseases of the Eye, and A few ancient Beliefs about the Eclipse, being two papers read before the Anthropological Society of Bombay. By Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Education Society's Steam Press. 1894.

The Funeral Ceremonies of the Parsees, their origin and explantion. By Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Printed at the Education Society's Press, 1892.

La Cérémonie du Naojote. Parmi Les Parsis. Conférence Faite per M. Jivanji Jamshedji Modi, B.A., devant le Cercle Litherarie Bibliotheque Dinshaw Petit. Bombay: Times of India Steam Press. 1896.

The Manners and Customs of the Parsees. A paper read before the Liverpool Philomathic Society, 13th March 1861. By Dadabhoy Naoroji, Professor of Gujarati in the University of London. Liverpool: Printed by David Marples, 50 B, Lord Street. 1861.

Marriage Customs among the Parses, their comparison with similar customs of other nations. By Jivanji Jamshedji Modi, B.A. Bombay: Education Society's Press. A.D. 1900.

A Short Treatise on the Navjot Ceremony. By Dastur Jamaspji Minocheherji Jamasp Asana, M.A., Ph. D. Compiled into English from the original Zorostrian Scriptures at the suggestion of Sir Dinshaw Maneckji Petit, Kt. Bombay: Education Society's Press. 1897.

્રિએની ખીજી આવૃતિ કિ.સ. ૧૮૯૩ માં જામે જમરોદ છાપાખાનાં-માંથી છપાકી બાહેર પડી હતીઃ]

Next-of-Kin Marriages in Old Iran; an address delivered before the Bombay Branch Royal Asiatic Society, on the 15th and 22nd April 1887. By Darab Dastur Peshotan Sanjana, B.A. Bombay: Education Society's Press, 1888.

Wine among the Ancient Persians. A lecture delivered by Jivanji Jamshedji Modi, B.A., on 2nd June 1888. Bombay Gazette Steam Press. 1888.

Zoroastrian Ceremonies. By Nasarvanji Framji Bilimoria. Bombay: Tatya-Vivechaka Press. 1896.

૦યાકરણ, કરહંગ, ભાષાશાસ્ત્ર વગેરેને લગતાં પુસ્તકાે.

સ્યવસ્તા સ્થને જંદ શખ્દાના સ્થર્થો દાદાભાઈ હીરજીભાઈ પેટેલ દક્-તર સ્મારાકારા છાપાપ્યાનું ૧૨૪૨ યજદજરદી ૧૮૭૩ દશિવી

વ્યવસ્તા ભાષાની સંપૂર્ણ ક્રુરહંગ, અવસ્તા રાબ્દાના ગુજરાતી તથા અંગ્રેજી અર્થી, ધાતુ અને વ્યાકરણ, તથા ખીજી એમીઅન ભાષાએમાના ભાષાની સરપ્તામણી તથા અવસ્તાના ક્રકાએમાના ઈશારા સાથે. બનાવનાર, કાવરાજી એદલજી કાંગા. (અરદેરાર સાહારાભજી દસ્તુર કામદીનના ઈનામના રેસાલા.) મુંખઈ, એન્બ્યુંકેરાન સાસાએ ડીનાં છાપાપ્તાનાંમાં છાપ્યું. ૧૨૬૯ યજદજરી. ૧૯૦૦ દશિવી.

ચ્યવસ્તાનાં વિશેષ નામાની કુરહંગ મુલ્લાં પ્રીરાજ મદરેસા હસ્તક રોઢ અરદેશર સાહરાયજી દસ્તુર કામદીને આપેલા રૂ. ૫૦૦ ના ઇનામના રેસાલા લખનાર, જીવણુજી જમરોદજી માદી, ખી. એંગ મુંબઇ: એંગેજ્યુંકે-શન સાસાઇડી પ્રેસ. ૧૨૬૧ યજદજરદી. ૧૮૯૨ ઇરાવી.

ગુજરાતી વ્યને હુજવારશ પેહલવી કરહંગ છપાવી ભાહેર પાડનાર વ્યારસજ દસ્તુર શાહરાયજ મેહરજી રાંણા સુમયબ્ધમાં ઢાઉન પરેસમાં છપાવી છે. ૧૨૩૮ યજદજરદી ૧૮૬૯ ધરાવી

જંદભાષાનું નાધલું વ્યાકરણું. સંસ્કૃતનાં મુકાયલા સાથે. એ રોહરી-આરજ દાદાભાઈ ભરૂચાં. દક્તર આરાકારા છાપાખાનું. ૧૨૩૩ યજદજરદી. ૧૮૬૩ ફરાવી.

જંદ શીક્ષક, ધ્યાને જંદ ભાષા શિખનારાચ્યાને સારૂં જંદની પેઢલી ચાપડી ચ્યેવ કરાંમજી મીનાચેઠરજી દસ્તુર જામાસ્પચ્યાશાના, ખી ચ્યે. દક્તર ચ્યારાકારા છાપાપ્યાનું ૧૨૪૨ યજદજરદી. ૧૮૭૨ ધ્રિયી

પે હેલ**વી-ગુજરાતી વ્યને ઇંગ્રેજી શખ્દકોષ** રચનાર, દસ્તુર જામાસ્પ**જી** મીનાચેઠરજી જામાસ્પવ્યાશાના વ્યેજ્યુકેશન શાશાઈંડી પ્રેસ ૧૨૪૬ યજદ-જરદી ૧૮૭૭ દશિવી

[ચ્ખેનાં ચાર દક્તરાે ઇ. સ. ૧૮૮૬ સુધીમાં છપાઈ બાહેર પડ્યાં હતાં.]

ુ **ખુન ઇરાન દાનેશ વ્યજજ ભાન શનાશી** ઇયાને જીખાંનાના વ્ય**ભી**ન્ આસ ઉપરથી ઉપજવી કાઢોડેલી ઇરાની ટાલાની પુરાતન તવારીખ ઉપર ભાશાણા ખરશેદજી રૂસતમજી કામાજી યુનિયન પ્રેસ. ૧૨૪૨ યજદજરદી. ૧૮૭૨ ઇરાવી

હુજવરશ વ્યથવા વીશેશ પેહલવી ભાશાનું વ્યાકમ્ણ, ઇરાંણ તથા હી દિશતાંનના જરતે.રતીચ્યાે વાંચેછે, તે પ્રમાણે ધનજીભાઈ કરાંમજી પટેલ મુંબઈ ચ્યાેરીચ્યેનટલ છાપાપ્યાનું. ૧૨૨૪ યજદજરદી. ૧૮૫૫ ઈશવી.

હુજવાર વ્યને પેહલવી ફરહંગ. અસલ હુજવરરા ભાષાના ભાષાને ભાષાને ખાં બંદ ગાડવી તેના પેહલવી ઉચ્ચાર તથા ગુજરાતી અર્થ સાથે દસ્તુર એપર્મા શારામજી મેહરજી રાંણા બાપુ હરરોડ દેવલેકરનું શીળાછાપા ખાનું ૧૨૩૮ યજદજરદી. ૧૮૬૯ કરાવી

Grammatical and Critical Notes on Prof. A. V. W. Jackson's Avesta Grammar. First Series, Prescribed for the previous Examination of the Bombay University. By Mehta and Mehta (B. F. Mahta, J. D. Metha.) Bombay: Printed at the "Mistry Printing Works." 1900.

A Proctical Grammar of the Avesta Language, compared with Sanskrit, with a chapter on Syntax and a chapter on the Gatha Dialect. By Kavasji Edalji Kanga. Bombay: Printed at the Education Society's Press. 1891.

An Old Pahlavi-Pazand Glossary. Edited with an alphabetical Index. By Dastur Hoshangji Jamaspji Asa. Revised and enlarged, with an introductory essay on the Phalavi language. By Martin Haug, Ph. D. Published by order of the Government of Bombay, 1870. Printed at the K. Hafbuchdruckerai zu Guthenberg (Carl Gruninger) at Strutgart, Wurtemberg.

An Old Zind-Pahlavi Glossary. Edited in the original characters with a transliteration in Roman letters, an English translation and an Alphabetical Index. By Dastur Hoshangji Jamaspji. Revised with Notes and Introduction by Martin Haug, Ph. D Published by order of the Government of Bombay, 1867. Stuttgart: Printed at the K. Hafbuchdruckerei zu Guttenberg (Carl Gruninger).

On the Origin and Authenticity of the Arian family of Languages, the Zend Avesta and the Kuzvarsh. By Dhanjibhai Framji. Bombay: Yezdejard 1231 A. C. 1861.

